

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

34'üncü Birleşim
17 Aralık 2020 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdare-sine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231)

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Ka-nunu Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın CHP Grubu adına ve İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın şahsı adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 17-25 Aralık FETÖ yargı darbesi girişiminin 7'nci yıl dönümüne, millî iradenin Parlamen-toda tüm siyasi parti gruplarıyla, milletvekilleriyle "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." anlayışına dayalı olarak millet tarafından icra edildi-ğine, millî irade, demokrasi, insan hak ve özgürlükleri mücadelelerine devam edeceklerine ilişkin açıklaması

3.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Türkiye Cumhuriyeti'ne, Meclisin bütünlüğüne karşı kalkışmanın, nereden gelirse gelsin darbe girişimlerinin karşısında olacaklarına, 17-25 Aralıkla ilgili iktidar partisi ile CHP'nin arasında görüş ayrılığının çok derin olduğuna, darbe kalkışmalarına karşı çıktıkları gibi 20 Temmuz darbesine de karşı olduklarına ilişkin açıklaması

4.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, ülkede millî irade üzerinde kumpas, vesayet, darbe girişiminde bulunanların tarih boyunca var olduğuna, Parlamentodaki siyasi parti grupları olarak FETÖ'nün şantaj ve montajlarına müsaade edilmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, hâlâ Fettah Tamince gibi, Ethem Sancak gibi insanların arkasında durulmaya devam edil-diği için bu işin üzerine gittiklerine, on sekiz yılda ülkenin başına gelenlerin ne Menderes ne Demirel ne de Erbakan zamanında geldiğine ilişkin açıklaması

6.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, darbelere karşıtlık konusunda Meclisteki hiçbir siyasi partinin farklı görüşü olmadığına, neyin darbe olduğu neyin olmadığına kıyaslamasında uzlaşmaz bir durum olduğuna, 17-25 Aralıkta ortaya saçılan bilgi, belge ve paraların hesabının henüz sorulmadığına, Eş Genel Başkanları cezaevindeyken OHAL koşullarında Anayasa değişikliği yapıldığına ilişkin açıklaması

7.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, FETÖ terör örgütünün bütün unsurlarının kökünü kazımak ve kurduğu kumpasların hesabını sormak için Parlamento tarafından düzenleme yapıldığına, bağımsız yargının çalıştığına ilişkin açıklaması

8.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın sataşmadan söz isteyen milletveki-line hangi hususta sataşıldığını sorup öyle karar vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

9.- İstanbul Milletvekili Canan Kalsın'ın, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve KEFEK ortak çalışmasıyla On Birinci Kalkınma Planı'nda "Kadın" başlığı altında kadının iş gücüne katılımını destekleyen maddelere yer verildiğine ilişkin açıklaması

10.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Türkiye Cumhuriyeti devletinin anayasal bir hukuk devleti olduğuna, bu coğrafyada kırk yıldan beri maddi ve manevi kayıplara uğranılmasına neden olan terör örgütüyle mücadele edildiğine, özgürlük, barış, demokrasi ve kardeşliğin büyümesi isteniyorsa bu dilin terk edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

11.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

12.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

13.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tek-raren açıklaması

14.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

15.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

16.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in kamuoyuna yansıyan bir açıklamasında Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nu Meclisi terörize etmekle itham ettiğine, "çıplak arama"nın İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Elâzığ raporunda, yönetmelikte, Adalet Bakanlığının cevabında, resmî raporlarda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında var olduğuna, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun bir insan hakları savunucusu olduğuna, çıplak aramanın insanlığa karşı işlenen suç olduğuna ilişkin açıklaması

17.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

18.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde şahsı adına konuşan Gaziantep Milletvekili Müslüm Yüksel'in babası 26'ncı Dönem Milletvekili Abdulkadir Yüksel ve İstiklal Madal-yası sahibi dedesini rahmet ve minnetle andığına ilişkin açıklaması

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, SMA, ALS, DMD, MS gibi nadir görülen ve çok nadir görülen hastalıklarla ilgili bir ko-misyon kurulduğuna ama raporunun Genel Kurulda görüşülmediğine, bu hastalıklarla ilgili ulusal bir politikaya ihtiyaç olduğuna ilişkin açıkla-ması

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Meclisin saygınlığına uygun konuşan herkesin aynı nezaket çerçevesinde karşılık gördüğü-ne, yürütme adına senede bir kez Meclise gelen bakanların millî iradeye ve milletin seçtiği temsilcilerine saygılı olmaları gerektiğine ilişkin açıklaması

22.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, bütçe görüşmelerinde sabır gösteren bütün milletvekillerine teşekkür ettiğine, Aile, Çalış-ma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk'un cevap hakkını kullandığına, kalp krizi geçirerek hayatını kaybeden Muğla ili Ula Bele-diye Başkanı İsmail Akkaya'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Divan olarak kalp krizi geçirerek hayatını kaybeden Muğla İli Ula Be-lediye Başkanı İsmail Akkaya'nın ailesine başsağlığı dilediklerine ve bütçe görüşmelerine katkı sağlayan tüm milletvekillerine, bakanlara, bürokratlara, Başkanlık Divanı üyelerine ve Meclis çalışanlarına teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir Kemalpaşa Lojistik Merkezinin yapımına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pek-can'ın cevabı (7/37228)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına,

-Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına,

-Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına,

-Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına,

-Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına,

-Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin, Soruları ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/37318), (7/37319), (7/37320), (7/37321), (7/37322), (7/37323)

17 Aralık 2020 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşimini açıyorum.^(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, programa göre 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) ^(xx)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) ^(xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Geçen birleşimde 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi kabul edilmişti.

^(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

^(xx) 230, 231 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 07/12/2020 tarihli 24'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Şimdi 13'üncü maddeyi okutuyorum:

Gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler

MADDE 13- (1) 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca il özel idareleri ve belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddi kaynak gerektiren altyapı yatırımlarında Cumhurbaşkanınca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar, 5302 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 5393 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında hesaplanan faiz dâhil borç limitinin hesaplanmasına dâhil edilir. Ancak, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin yüzde 50'sinden fazlasına sahip oldukları şirketler tarafından Avrupa Birliği ile katılım öncesi mali iş birliği çerçevesinde desteklenen projelerin finansmanı için yapılan borçlanmalar, çok taraflı yatırım ve kalkınma bankaları ile yabancı devlet kuruluşlarından doğrudan veya İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla yapılan borçlanmalar ile SUKAP kapsamında yürütülecek işler için İller Bankası Anonim Şirketinden yapılan borçlanmalarda söz konusu borç stoku limitine uyma şartı aranmaz.

(2) Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilatın ve Bankanın faaliyet kârlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamı veya bir kısmını, Bankanın politik risk alacağına mahsup etmeye ve mahsup işlemlerini mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydetmeye Hazine ve Maliye Bakanı, bu işlemlere karşılık gelen tutarları bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da ilgili tertiplere ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanını yetkilidir.

(3) 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerden 5018 sayılı Kanunla genel bütçe kapsamına alınanların ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirleri, genel bütçe geliri olarak tahsil edilir.

BAŞKAN – 13'üncü madde üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdali.

Buyurun Sayın Sıdali. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SİDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 bütçesiyle, yerel yönetimlerin dış borç kullanması, borçlanma limitleri adı altında sınırlandırılıyor. İktidar, belediyelerin teknoloji ve yüksek meblağda yatırım arayışlarında “Kaynak için bana gelmeyin, dış borçlanmada hazine garantisi veremem.” diyor yani dış borçlanmayı bir anlamda yasaklıyor. Bundan iki anlam çıkartabiliriz: Birincisi, hazine garantörlük yapamayacak kadar boşalmıştır. İkincisi, özellikle kazanamadığınız belediyelere ceza vermek istiyorsunuz. Bu düzenlemeyle, İstanbul metro yatırımları için Mersin, Ankara ve İzmir kentsel su iletim hatlarının yenilenmesi için devlet desteğinden yoksun bırakılıyor yani muhalefete su yok; ne de olsa sizden değil. Bu eleştirilerimize karşı iktidar, belediyelerin borç yükünü ileri sürecektir. Evet, haklılar; 31 Mart öncesinde “Maaşları bile ödeyemezler.” dediğiniz belediyeleri borç batağında teslim ettiniz. Ama sormak lazım: Belediyeler niçin borç batağında? Bu belediyeler Ali Dibolardan devralınmış, belediyelerin bütçesini, Ali Dibolardan devralanlar milletin hizmetine verecektir. Rakamlar ortada, ben söylemiyorum, siz söylüyorsunuz; Ağustos 2020'de yayınlanan Maliye Bakanlığı raporunda 2014-2018 arasında mahallî idarelerce kullanılan hazine garantili dış borç stoku toplam 3 milyar 649 milyon dolar. Bu borcun yüzde 19'u Bursa'ya, yüzde 19'u Samsun'a, yüzde 9'u İstanbul'a, yüzde 8'i Antalya'ya ait. Dolayısıyla, hazinenin garantili dış borçlanmasında net bir şekilde iktidar belediyeleri kollanmış. Bu rakamlar sizin karneniz, rakamlar diyorlar ki: “Bizdense ne isterlerse verin, bizden değilse aman hal” Hani, halka hizmet, Hakk'a hizmetti; ne değişti? Belediyelere halk yetki verdi ama siz para vermediniz, borçlanmayı da kayırarak saadet zinciri kurdunuz. Kendi belediyelerinizde kentlerimizin su kayıp kaçaklarını azaltmak yerine para, verimsiz yatırımlara yönlendirildi. Bugün İstanbullular, Antalyalılar, Bursalılar ucuz su tüketemiyorsa sorumlusu sizin belediyeleriniz, sizin yanlış borçlanma izinlerinizdir.

Bakın, son yıllarda nüfus artışına paralel olarak şehir içi ve şehirlerarası toplu taşımacılık alanında raylı toplu taşıma sistemlerine büyük ihtiyaç var. Özellikle, nüfusu 1 milyon ve üzerinde olan şehirlerimizde önümüzdeki yıllarda binlerce kilometre raylı ulaşım ağı ve yüzlerce raylı ulaşım aracı gerekli. Şu anda Türkiye'nin şehir içi raylı ulaşım sistemlerinin uzunluğu 500 kilometre, bu uzunluğun 2035'te 1.500 kilometre olması hedefleniyor. Bu hedeflere karşı siz ne yapıyorsunuz? Bir belediye, iki yıl önce durdurulan metro hatları için kendi girişimleriyle dış finansmanı buluyor ancak siz onay vermediğiniz için inşaatlar başlayamıyor. Siz, şimdi kimi cezalandırıyorsunuz? Oradaki seçmen, sizin veya başkasının, bunun hesabını sormayacak mı? İşte, sizin anlayışınız bu. Belediyelere yetki var, gelir yok, borçlanma yasak. Bu, millet iradesine kelepçe vurmaktır, millet iradesini cezalandırmaktır. Bu mu sizin demokratlığınız, millete saygınız? Kayıplarınızı siyasi rantta çevirmek için tüm belediyeleri cezalandırıyorsunuz.

Bakın, gelecekte Trabzon, Rize, Erzurum, Erzincan, Elâzığ, Malatya, Diyarbakır, Şanlıurfa, Kahramanmaraş, İskenderun, Denizli, Aydın, Uşak, Afyon ve Isparta'ya raylı sistem yapmayı planlıyorsunuz. Borçlanma izni olmadan bu kentlere metro nasıl gelecek? Bu, toplu ulaşımı engellemek değil mi? Vatandaşlarımızın ucuz ulaşımına ulaşmak hakkı değil mi? Yarın bu illerde vatandaşlarımız ucuz ulaşımına erişemiyorsa sorumlusu siz olacaksınız. Bakın, Kanal İstanbul'a para var, metroya para yok; KÖİ'lere para var, ucuz ulaşımına para yok. Belediyeler, bugün batık durumdaysa bunda iktidarın hiç mi suçu yok? Bütün suçlu bu borçlanmalara imza atan belediye başkanları, belediye meclis üyeleri mi? Belediyeler böyle borçlanırken bu borçları onaylayan Hükümet ne yaptı? Bu borçlanmaların verimliliği, geliri sorgulanmadı mı? Bugüne kadar kaç belediyeye borçlanma hadlerinin üzerine çıkmasından dolayı ceza verdiniz, bunun kaç tanesi AK PARTİ'li belediyeler oldu? Şayet doğru denetleseydiniz, bu belediyeler böyle borç batağında olur muydu? Gelir getirici, istihdam yaratıcı projelere onay vermiş olsaydınız, bu belediyeler borç içinde yüzer miydi?

Sayın milletvekilleri, kamuoyuna yansıdığı kadarıyla reform arayışındasınız. Bu kapsamda, makroekonomide ve yerel yönetimlerde düzenleme planlıyorsunuz. Reform ajandanızda yerel yönetimlerin olması doğru, tam da oradan başlamalısınız. On yıl içinde nüfusun yüzde 65'i 15 metropolde toplanmış olacak yani metropollerde 55 milyon insan yaşıyor olacak. Bugünün sorunlarına karşı iş birliği küresel, koordinasyon ulusal ancak çözümler yerel önceliklere göre olmalı. Belediyelerin bütçelerini artırmadan; kentlerin büyüme, gelişme, ihracat hedefleri olmadan ülkenin de ihracatını büyütemeyiz. Ankara'dan her kente aynı reçeteyi hazırlayarak kentlerin kendine özgü sorunlarını çözemeyiz. Reform ajandanız pandemi sonrasında makroekonomiyi toparlayacak çözümlere de odaklanmalı. Reformlarınızın merkezine istihdam yaratmayı ve iklim değişikliğiyle mücadeleyi hedefleyen, rekabetçiliği ve döngüsel... Kamunun yapacağı yatırımlar yeşil kamu yatırımları şeklinde olmalı. Bunu yaparken tarım, sanayi, enerji, dış ticaret politikaları, yatırım destek ve teşvikleri, yerel yönetimler ve bölgesel kalkınma gibi başlıkları da birbirine entegre etmeliyiz.

Makro politikalar için yeşil bütçeleme uygulamaları hayata geçirilmeli. Avrupa Birliği Yeşil Mutabakat bağlamında 2021'de sınırdan karbon vergileriyle karşılaşmadan önce Türkiye'de geniş tabanlı, çevreci vergi reformu yapılmalı. Vergi yükü iş gücünden kirliliğe kaydırılıp ekolojik denge gözetilerek yeniden tasarlanmalı. Fosil yakıtlara yönelik sübvansiyonlar kaldırılıp mali teşvikler karbon yoğun sektörlerden karbon düşük sektörler kaydırılmalı ve ülke içinde karbon emisyon ticaret sistemi aktif hâle getirilmeli. Bu politikaların yerel düzeyde tamamlayıcısı olarak yerel yönetimlerce çevreye duyarlı bütçe uygulamaları hayata geçirilmeli. Türkiye'nin, tıpkı komşuları gibi, Paris Anlaşması'nı merkeze alan, 2050 yılı iklim nötr olma hedefi oluşturulmalı. Bu

kapsamda kimsenin geride bırakılmadığı adil ve kapsayıcı geçiş planları hazırlanarak kömürden çıkış senaryosu açıklanmalı. Çin bile Avrupa Birliğiyle ticari engellerle karşılaşmamak için 2060 yılında karbon nötr olma planını ilan ederken ülkemiz bu gelişmelere maalesef kayıtsız kalıyor.

Özel sektör yatırımlarının dijital ekonomiye, inovasyon ve yenilikçiliğe, düşük emisyon teknoloji ve uygulamalarına yönlendirilmesi için siyasi irade beyan edilmeli. Orta ve uzun vadede güçlü bir politika sinyali verilmeli. Denizcilikte mavi ekonomi, ulaşımda multimodal taşımacılık, dış ticarete intermodal lojistik, tarımda organik ve ekotiketleme ile kentleşmede dirençli yeşil kentler, yeşil bina ve yeşil altyapı uygulamaları hayata geçirilmeli. Enerjinin bir merkezde üretilip dağıtıldığı, birkaç büyük şirketin tüm sektörü kontrol ettiği ve baz yük santrallere dayalı, fosil, hantal ve verimsiz bir enerji sisteminin yerini üretimi yerelleştiren, kendine yeterliliği ve enerji verimliliğini ön plana çıkaran akıllı bir şebekenin yönettiği, küçük şirket ve kooperatiflerin mülk sahibi olduğu demokratik yeşil enerji sistemi, düşük karbonlu yeni enerji düzeni olmalı. Bugün kuraklıkla mücadele ederek çözüm için yerelde kuraklık izleme birimleri kurulmalı, kayıp kaçak oranı düşürülmeli, asfalt ve beton kullanımı minimum düzeye çekilerek toprağın su geçirgenliği artırılmalı. Yeşil altyapı dirençli kentler kurgulanmalı. Tıpkı mali bütçeler gibi yıllık su bütçeleri hazırlanmalı, yağmur suyu hasadı seferberliği başlatılmalı. Suyun arzını değil, talebini yönetmeye odaklanılmalı. Görüyorsunuz, yapacak çok işimiz var. Kâr için değil, insan için kentler inşa etmeli; kâr için değil, insan için yönetimler kurulmalı; kâr için değil, insan için devlet önceliğimiz olmalı. Devlet bir şirket mantığıyla yönetilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEKİ HAKAN SİDALI (Devamla) – Reform ajandanızda bunlar yoksa merak etmeyin, İYİ PARTİ iktidarında Türkiye'nin yüzünü güneşe döndüğü, sırtını rüzgâra verdiği reformlar yapılacak ve milletimiz için güneşli bir gelecek inşa edilecektir.

Değerli milletvekilleri, iktidar belediyeleri sayesinde, iddia edildiği gibi, çöp, çamur, çukurdan kurtulduk mu, bilmiyorum ama borç batağına saplandığımızı biliyorum. Artık bu Hükûmetin küresel vizyonu ve yönetimi bizi ileri taşıyamıyor hatta geriletıyor.

Demokrasilerde terazinin sahibi millettir. Millet, siyasi geçmişinizi terazinin bir kefesine, sözlerinizi öbür kefesine koyacak ve en doğru kararı verecektir. Her terazide Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener liderliğinde İYİ PARTİ ağır basacak, Türk devletini geleceğe taşıyacak vizyonun başatı olacaktır. Vatandaşlarımız iyi yönetimi, bizim yönetimimizi hak ediyor.

Türkiye iyi olacak diyor ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Sayın Ahmet Özyürek.

Buyurun Sayın Özyürek. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

17 Aralık 2016 tarihinde Kayseri 1. Komando Tugay Komutanlığından çarşı iznine çıkarken bomba yüklü araçla düzenlenen hain terör saldırısında şehit olan 15 kahraman askerimizi ve tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin, parlamenter sistemin getirmiş olduğu birtakım krizlere son veren, hızlı ve etkin karar alma mekanizmalarıyla ekonomik ve sosyal refah üzerindeki değişim ve dönüşüm sürecini koordineli bir şekilde yürüttüğünü görmekteyiz. Küresel hesapları bozan, caydırıcı bir direnç noktası olarak Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi temel meselelere odaklanıp toplumun ihtiyacını sosyolojik yönden analiz etmiş ve karşılık vermiştir. Ülkemizin ekonomisi üzerinden operasyon yapmak isteyenler, kur ve faiz üzerinden saldırılarını gerçekleştirmiş ve ülkemizin ekonomisi böylece çöktürmek istenmiştir. Ancak gecikmeden alınan etkili tedbirler ve müdahalelerle ülkemiz dik bir duruş sergileyerek bu oyunlara asla geçit vermemiştir. Daha güçlü bir ülke olabilmek ve gelişmek için önümüzde duran engelleri tek tek yıkmasını bildiğimiz gibi bölgesel ve küresel gelişmeler karşısında duruşumuzla bunu her zaman kanıtlayan ülke olduk.

İçeride terör bitirme seviyesine gelmiş, yapılan operasyonlarla hain terör örgütlerinin beli kırılmıştır. Küresel güçlerin planlarını bozan yine ülkemiz olmuştur. Mazluma uzanan el devletimiz tarafından uzatılan insanlık eliyle mümkün olmuştur. Aynı şekilde küresel güç odaklarının denizlerde dayatmaya kalkıştığı haksızlıklar, dış politikada ustaca icra edilen diplomasiyle bir bir engellenmiştir. Akdeniz ve Ege Denizi'ni terörize etmeye çalışan Yunanistan'ın hiçbir girişimine asla müsaade edilmemiştir. Libya'yla yapılan anlaşmalarla haklarımızın birçoğu teminat altına alınmıştır. Bu kadar geniş bir cephede ülkemizi yıpratmaya yönelik faaliyetlerin yanında ülkemizde meydana gelen afetlerde devletimiz vatandaşını mağdur etmemiştir; Depremler ile sel felaketleri ve orman yangınlarıyla mücadelesinde göz doldurmuştur. Bunların tümü birlikte düşünüldüğünde ülkemiz küresel anlamda kendini kabul ettirmiş, uluslararası her sorunda belirleyici bir pozisyon almayı bilmiş ve küresel güç dengelerinin, oyun kurucularının oyunlarını bozma kabiliyetiyle dikkatleri üzerine çekmiştir.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, ifade ettiğimiz bu kazanımlarla bazı küresel aktörlerin hedefi hâline gelmiş olsa bile tüm bu anlattığımız şeyler göstermektedir ki Cumhuriyet İttifakı tarihin ittifakıdır, kültürün ittifakıdır, ebet müddet Türk devlet geleneğinin ruhuyla bütünleşen ittifaktır ve en önemlisi de milletin birliği ve dirliğinin ta kendisidir. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Bey'in her fırsatta ifade ettiği gibi Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi ile Cumhuriyet İttifakı "Geleceğin lider ülkesi Türkiye" ülküsünü gerçekleştirmenin ittifakıdır. Dolayısıyla milletin gönül ittifakı olan bu ittifak devam etmeli ve hedefler kararlılıkla gerçekleştirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, küresel ölçekte bir büyüklüğe ulaşan Covid-19 salgınıyla yavaşlayan iktisadi faaliyetler devam etmiş, üretim ve tüketimin eş zamanlı olarak düştüğü dünya ekonomisinde tarihî bir bunalım yaşanmıştır. Ülkemiz salgının ekonomiye olan etkilerinin azaltılması ve toplumumuzun tüm kesimlerinin bu süreçten olumsuz etkilenmemesi için âdeta örnek alınan bir mücadele göstermiştir. Bizi bekleyen süreçte dışarıdan gelmesi muhtemel riskler de göz önüne alındığında etkili maliye politikalarıyla birlikte yatırım, üretim, ihracat, vergi, iş gücü piyasası, eğitim ve tarım gibi özellikle temel alanlarda büyük bir ciddiyetle önlemler alınmalıdır.

Ülkemizin, ekonomik ve sosyal hedeflerine ulaşabilmesi adına bu reformist adımları atması elbette kaçınılmaz olacaktır. Bu anlamda görüşmekte olduğumuz bütçenin sürdürülebilir büyüme ve adaletli bir paylaşıma yönelik bir amaç güderek hedeflerini gerçekleştirmesi beklenmektedir. Vatandaşlarımızın beklentilerini karşılayacak hizmetlerin sunulması da ancak bu şekilde mümkün olacaktır.

Değerli milletvekilleri, bütçenin tarıma ayrılan kaynağının içerisinde tarımsal destek programları, sulama yatırımları ile yatırım ödenekleri, müdahale alımları gibi öncelikler yer almaktadır. Tarım sektörü bildiğiniz gibi ülkemizin en stratejik sektörlerinden biri olarak büyük bir önem teşkil etmektedir. Gıda açısından yaşamsal bir öneme sahip olduğu gibi ekonominin diğer sektörlerine de ayrıca kaynak sağlayabilmektedir. İşte tam bu noktada Sivas'ımızdan ve ayrı ayrı ilçelerimizden sizlere bahsetmek istiyorum.

Şehrimizde göçün önlenmesi ve tersine göçün sağlanabilmesi için tarıma önem vermeliyiz. Yem, gübre, mazot, tohum, ilaç gibi tarımsal girdilerin maliyetlerinin yüksek olması sebebiyle işlenemeyen tarım alanlarının her geçen gün artma

riskine karşı göçü önleyici, özellikle çiftçiliği özendirici ve kırsalda istihdamı artırıcı tedbirlerin alınması gerekmektedir. Pandemi sürecinden etkilenen çiftçilerimizin mayıs ve haziran aylarında vadesi gelen kredi geri ödemeleri faizsiz olarak ertelenmişti. Tarım kredi kooperatiflerine olan tarımsal kredilere yapılandırma ise henüz gerçekleşmemiş olup borcunu ödeyemeyen çiftçiler için yaşadığımız sürecin devam ediyor olmasıyla mağduriyetlerin giderilmesi adına tarımsal kredilere yapılandırmalar gerçekleştirilmelidir.

Ayrıca, şehrimizde hayvancılık ve arıcılıkta iş sorununun karşımıza çıktığını görmekteyiz. Çoban temininin göçmenler tarafından sağlanıyor olması sebebiyle çoban desteğinin verilmesi gerekmektedir. Tarımsal üretim ve hayvancılığın desteklenmesi -az önce bahsetmiş olduğumuz gibi- maliyetlerin düşürülmesiyle mümkündür. Böylece, atıl durumda bulunan hazine arazilerinin bir an önce tarımsal üretime kazandırılması, katma değer üreten çiftçilerimizin yarasına merhem olacak, üretimi teşvik ederek ülke ekonomisine ciddi katkılar sağlayacaktır.

Şehrimizde şeker pancarı üretimi yapılmakla birlikte, ilçelerimize yayılmış durumda olan bazı sorunların iyileştirilmesini gerekli görmekteyiz. Akıncılar ilçemizde şeker pancarı alımında fire oranları yüksek iken Ulaş ilçemizde şeker pancarı kota sorunları yaşanmaktadır. Bir diğer taraftan, üreticilerin büyük bir kısmının ekim ayından itibaren hasat etmiş oldukları ürünlerin bir kısmını anlaşılmış oldukları şeker firmalarına teslim edemediklerini biliyoruz. Bu durumda, merkez ilçemiz ile Kangal, Ulaş ve Divriği ilçelerimizde pancarlar beklemeye devam etmektedir. Kangal ilçemizde ise üretilen ürünlerde depolama sorunu yaşanmaktadır. Oysa bu sorun nakliye ve pazar sorunlarını da beraberinde getireceğinden problemin ana kaynağını tespit etmek ve çözüme ulaştırmak en doğrusu olacaktır. Kısa bir zamanda Gemerek ilçemizde çerezlik kabak ekiminin geçim kaynağı hâline gelmiş olması bizleri oldukça memnun etmiştir. Bu yüzden, ilçemize çerezlik kabak çekirdeği yetiştiriciliğini teşvik etmek amacıyla prim desteği verilmesi yerinde olacaktır. Aynı şekilde, Koyulhisar ilçemizde seracılık üretiminin her geçen gün gelişerek devam etmesi için desteğe ihtiyaç vardır. Tarım alanı ve altında yer alan bölümler olmak üzere mesleki ve teknik eğitim alanlarını önemsiyor ve ilçelerimizde bu yönde uygulamalı meslek liselerini açarak öğrencilerimizin tercihen eğitim almasını ve sonrasında üretime destek olacak birer meslek sahibi olmalarını temenni ediyoruz.

Sözlerime son vermeden önce, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen esnaflarımız, Vakıflar Genel Müdürlüğünden, özellikle Sivas Vakıflar Bölge Müdürlüğümüzden kiralanan yerlerle ilgili büyük bir sıkıntı yaşamaktadır; yeniden Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün vakıflarla ilgili kiralanan yerleri gözden geçirerek bunlarda bir iyileştirme yapmasını temenni ediyorum çünkü esnaflarımız da bu durumda yeniden bir nefes alacaktır. Onun için buradan Vakıflar Genel Müdürlüğüme duyuruyorum, lütfen vakıflarla ilgili -özellikle Sivas'taki esnaflarımız- kiralanan yerlerde büyük bir sıkıntı yaşamaktadır, yapacağınız iyi bir iyileştirme yaşanan Covid sürecinde onlara bir nefes aldıracaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AHMET ÖZYÜREK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe teklifini desteklediğimizi belirterek 2021 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Musa Piroğlu.

Buyurun Piroğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu hafta pazartesi günü Denizli’de 8 işçi bir foseptik çukuru temizlemek için girdi, 3 tanesi zehirlendi ve hayatını kaybetti. Pazartesiden bu güne her gün ortalama 3 işçi, işçi cinayetlerinde hayatını kaybetti. Geçtiğimiz kasım ayında 294 işçi, 2020 yılının ilk on bir ayında 2.032 işçi. 19’uncu bütçesini yaptığınız on sekiz yıllık iktidarınızda 26 bine yakın işçi, işçi cinayetlerinde hayatını kaybetti. Bu bütçeyi yaptığınız on sekiz yıllık iktidarınızda ülkeyi bir işçi mezarlığına çevirdiniz. İşçiler ölüirken, işçiler işçi cinayetlerine kurban giderken, siz işçi cinayetlerini engellemek için alınan bütün tedbirleri ötelemeye devam ettiniz, işçi güvenliğinin alınmasını engellediniz ve işçilerin ölümünden -bir numara- birinci derecede politik olarak sorumlu hâle geldiniz. Sadece işçi cinayetlerini engellemek, işçilerin ölümüne yol açmakla sorumlu değilsiniz. Bu iktidar, kurulduğu günden bugüne patronların sözcüsü olarak çalıştı ve patronlar ne isterse bütçede ve yasalarda bunu çıkararak yol yürüdü. İşçi sınıfına karşı, yoksullara karşı en amansız ve sürekli saldırının yürütücüsü oldunuz.

Bugün Mecliste bir bütçe görüşülüyor, aynı zamanda halkın bütçesi de asgari ücret masalarında görüşülüyor. Bu bütçe, yani bizim görüştüğümüz bütçe, halkın sırtından toplanan verginin bir avuç çapulcuya, patrona ve saraya nasıl aktarılacağını, savaş baronlarına nasıl aktarılacağını bütçesidir, asgari ücret masasında görüşülen ise yaklaşık 60 milyonun nasıl yaşayacağını bütçesidir. Ücret, yaşam standardı üzerinden saptanır. Asgari ücret görüşmelerinde insanların ne kadar kira verdiği, 4 kişilik bir ailenin nasıl geçindiği gibi varsayımlar hesaplanır ve bunun üzerinden yürünür. Asgari ücretin Türkçesi, asgari yaşam demektir yani hani bir milletvekili dedi ya burada kuru eklemek yaşam demektir, sefalet hayatı demektir; asgari ücret, 60 milyona sefalet hayatıdır. Bu iktidar ve bu iktidarın patronları, asgari ücreti karanlık masalarda halka sefalet ücreti olarak dayatıyor.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu asgari ücretin belirlenmesindeki 1 numaralı yetkili, en fazla söz sahibi olan o; diyor ki onun sözcüsü: “Salgın sürecinde iş yerlerimizde sağlıklı çalışma koşullarının oluşması, çalışanlarımızın gelir kaybı yaşamaması ve istihdamın korunması için gerekli adımları hızla attık.” Ne kadar benziyor değil mi bütçe döneminde burada yapılan iktidar konuşmalarına? Her şey güllük gülistanlık! Patronlar işçilerin sağlığını korumuş ama fabrikalar birer virüs yuvasına dönmüş; patronlar işçilerin can güvenliğini korumuş ama fabrikalardan, atölyelerden, şantiyelerden işçi cenazeleri çıkmış ve patronlar istihdamı korumuş ama milyonlar işsiz kalmış; patronlar işçinin gelirini korumuş ama milyonlar yoksul kalmış. Ücretsiz izin uygulaması dayatılmış, hatta ücretsiz izin uygulaması -yani günlük 39 lira- işçiye kendi ücretini düşürmesinin baskı aracına çevrilmiş.

Salgın döneminde ne olmuş? Patronlar zenginleşmiş, holdingler zenginleşmiş, hiçbirisi zarar etmemiş ama milyonlar sefaletin içine düşmüş, milyonlar yoksulluğun içine düşmüş, işsizler işsizlik kışkacına alınmış. Siz sadece asgari ücretle, asgari ücretin sınırlandırılmasıyla iş yapmadınız, bu iktidar, esnek çalışmayı bir kural hâline getirmek için, güvencesiz, kurlsız çalışmayı bir çalışma tarzı hâline getirmek için bütün yasaları çıkardı; işçileri sefaletle, işçileri işsizlik korkusuna mahkûm edip işçileri çok kötü koşullarda çalışmaya zorladınız. Örneğin mi? Antalya Kumluca’da bir başhekim teftişte denk gelmediği, başka bir hastanın yanında olan hemşireye 500 kere “Ben salağım.” yazdırdı. Onu yazan hemşire salak değil, çaresiz ama onu yazdıran hekim salağın başta geleni. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) Ve ona o yetkiyi veren, bu iktidarın ta kendisi.

Ne yazık ki sorun sadece bununla bitmiyor; salgının içinden geçiyoruz. Salgın döneminde neler oluyor? Örneğin, Enerji Bakanı diyor ki: “3 milyon 200 bin kişinin elektriğini ve doğal gazının kestik.” Örneğin, diyorlar ki... Samsun’da 45 yaşında vatandaş intihar etti, açlıktan. Gene salgında bin lira yardım parası veriyorsunuz. Hani “Yoksulluk yok.” diyorsunuz ya, o “Yok” dediğiniz yoksullar o bin lirayı almak için PTT kuyruklarında bekliyor ve o yoksullardan birisinin bin lirasına o halkı koruyan şirketler banka yoluyla haciz koydular, onu bile almasına engel oldular. Ve insanlar ne yazık ki bu salgının faturasını bütün

ağırlığıyla öderken sizin Hükümetiniz bunların hiçbirinin olmadığı gibi bir tezle hareket etmeye devam etti.

Peki, ne yapılması gerekiyor? Kürsüye her çıktığınızda "Biz kardeşiz." diyorsunuz. Kürsüye her çıktığınızda "Ayrımız gayrımız yok." diyorsunuz. Kürsüye her çıktığınızda "Aynı gemideyiz." diyorsunuz. Mademki aynı gemideyiz, mademki ayrımız gayrımız yok, mademki kardeşiz; o zaman gelin, bu kardeşliği bir somuta çıkaralım; örneğin, zenginliği paylaşalım, bütün ücretleri, bakanların, milletvekillerinin, müdürlerin, futbol hocalarının bütün ücretlerini işçi ücretine düşürelim, asgari ücretin üstündeki bütün vergileri kaldıralım, ortak bir yaşam standardı yaratalım, kuru ekmekle karın doyuyorsa hepimiz kuru ekmek yiyecek bir düzeye gelelim, bir bakalım, karın doyuyor mu, doymuyor mu? Yetmez. Adalet arıyoruz; adaletsizliği ortaya çıkaran sistemi değiştirelim, hâkimleri seçimle başa getirelim. Yetmez, mademki yaşam standardını eşitleyeceğiz -ücreti değil yaşam standardını eşitleyeceğiz- o zaman yaşam standardını eşitleyecek bir iş yapalım, zenginliği dağıtalım ve insanları aynı yaşam standardında, aynı koşullarda yaşar hâle getirelim. Özel hastaneleri kapatıp sağlığı parasız hâle getirelim ve bütün ayrıcalıkları; sizin, bizim, bakanların, zenginlerin bütün ayrıcalıklarını ortadan kaldıralım. Özel okulları kapatıp okulları halkın çocuklarının kullanacağı hâle getirelim; özel sistemin tamamını sonlandıralım. Mademki aynı gemideyiz, aynı yükü aynı oranda paylaşalım. Ülkenin servetini paylaşan, ülkenin servetini tarumar eden, yağmalayan yüzde 5'in yüzde 80'den, yüzde 90'dan çaldığı o serveti halkın kendisine geri dağıtalım ama bunları yapmak için sizin kendi ayrıcalıklarınızdan ve konumunuzdan çıkmanız gerekiyor; oysa bu kürsüye çıkan Bakan -kendisi burada oturuyor- diyor ki: "Ülkede yoksulluk yok." Burada, Grup Başkan Vekili diyor ki: "Herkesin parası var." Buraya, kürsüye çıkan vekil diyor ki: "İntiharların hepsi ekonomik değil, siz abartıyorsunuz." ve sizin Büyükşehir Belediye Başkanınız televizyonu yok diye sokakta çalışana televizyon yolluyor. Açlıkla kıvrananın açlığını anlamıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSA PİROĞLU (Devamla) – "Kuru ekmekle karın doyurun." diyorsunuz ve bütün bunları yaparken hiç rahatsız olmuyorsunuz. Aslında ben de rahatsız olmuyorum sizin bu sözlerinizden. Benim rahatsız olduğum; sizin bu sözlerinizin halk tarafından sessizce karşılanmasıdır, sizin "Yoksulluk yok, sefalet yok." laflarınızın yoksullar ve sefalet içinde yaşayanlar tarafından sessizce karşılanmasıdır. Bu sessizlikten cesaret alıyorsunuz ama bilin ki bu sessizliğin altında bir öfke birikiyor. İşçiler, onlardan çaldıklarınızı geri istiyor; işçiler, onlardan çalınan serveti geri istiyor.

Burada bir haber, sizin kanalinız, diyor ki: "Fiziksel olarak mı yoksa duygusal olarak mı açsınız?" Ben diyorum ki, sınıfsal olarak açız; yoksul olduğumuz için açız. Bu yoksulluğa son vereceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba...

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bir bütçe var, iki Türkiye var. Birinci Türkiye'de şatafat var, savurganlık var, gösteriş var, israf var, kayırmacılık var, torpil var, pelikan kuşları var yalılarda öten, troller var bakanlıklardan beslenen; ikinci Türkiye'de yoksulluk var, işsizlik var, yolsuzluk var, açlık var, günlük 33 TL'ye mahkûm esnaf var, günlük 39 TL'ye mahkûm çalışan var.

Birinci Türkiye âdeta bir çiftlik gibi yönetiliyor; iktidarı ele geçirenlerin babasının çiftliği gibi. Bu çiftlikte horozlar, tavuklar, inekler, kuzular yok; bu çiftlikte eski vekiller var, 5 maaş alan pergelacı var, banka yönetim kurul üyeliğinden maaş alan güreşçi eskileri var, eski bakan var, eski Meclis başkanları var. Bu çiftlikte vekil çocukları, eski FETÖ'cüler var. Bu çiftlikte rüşvetçi büyükelçiler var, ailece devletten beslenen ve eski milletvekili olan büyükelçiler var. Bu çiftlikte Meclisi 15 Temmuzda bombalayanların büyükelçi kardeşleri var, aile boyu bakan ya da bürokrat, babası milletvekili olan aileler var. Tam bir çiftlik burası. Bu çiftlikte milletvekili olamıyorsan saraya danışman oluyorsun milletın gözüne, yüzüne bakmadan, utanmadan, yüzün kızarmadan. (CHP sıralarından alkışlar) Belediye başkanı olamıyorsan, İstanbul'da seçim kaybediyorsan devlet bankasına yönetim kurulu üyesi oluyorsun. Bu çiftlikte, eskiden eğer etkili bir politikacıysan konuşmayasın diye banka yönetim kurulu başkanı yapıyorsun. Bu çiftlikte vekil olamıyorsan rektör oluyorsun. Bu çiftlikte vekil olamıyorsan büyükelçi oluyorsun. Bu çiftlikte Cumhurbaşkanlığı Politika Kuruluna atanıp "salla başını al maaşını" olan profesörler var, şarlatanlar var, SETA'cılar var. Bu çiftlikte en büyük kıblesi yeşil dolar olan dönme gazeteciler var. Bu çiftlikte yalılarda parayla öten "Pelikan" kuşları var. Bu çiftlikte "Üniversiteye fuhuş yuvası" diyen, sapık var, sapıkoğlusapık var. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, halk, bunu görenler, kendi vergisiyle bu beslemelere, danışmanlara para verilince diyorlar ki "Ey danışmanlar, bizim fakir fukaramız çocuğumuza çocuğumuza ekmek götüremezken bizim vergilerimizle size verilen paralar zehir zıkkım olsun, haram olsun, gözünüze dizinize dursun." (CHP sıralarından alkışlar) Bu parayı da o danışmanlara ödeyenlere de "Allah; vicdan, ahlak, akıl ve fikir versin." diyorlar.

Değerli arkadaşlar, şimdi size şatafatı çarpıcı bir örnekle göstermek istiyorum ve bu tabloyu sizin dikkatinize sunmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu tabloda 3 tane ülke var: Almanya, Fransa, Türkiye. Almanya'nın millî gelir büyüklüğü 3,7 trilyon dolar, Fransa'nın 2,5 trilyon dolar, Türkiye'nin 650 milyar dolar. Kişi başına düşen, Almanya'da 46.445 dolar, Türkiye'de 7.545 dolar. Esnafa yardım Almanya'da 15 bin euro, günlük 500 euro; Fransa'da 333 euro, Türkiye'de 3,5 euro. Bir de makam araç sayısına bakalım arkadaşlar. Araç üretiminde dünyanın en önemli ülkelerinden biri kim? Almanya. Almanya her şeyi üretiyor; Audi'yi üreten Almanya, Maybach'ı üreten Almanya, BMW'yi üreten Almanya, Volkswagen'i üreten Almanya. Değerli arkadaşlar, Almanya'nın ekonomik büyüklüğü 3,7 milyar, kişi başına düşen 46 bin dolar, Türkiye'nin 7 bin dolar. Bir de makam araç sayısına bakalım, makam araç sayısına: Makam araç sayısı Almanya'da 9 bin, Türkiye'de tam 125 bin, 125 bin makam araç sayısı var. Arkadaşlar, böyle bir şatafat, böyle bir savurganlık olamaz; Maybach'ı Merkel üretiyor, bizimki biniyor. Değerli arkadaşlar, bizim fakirin bindiği bir aracın değeri 5 milyon, Merkel'in bindiği aracın değeri 650 bin TL. Merkel alışverişe minibüsle gidiyor, bizim fakir 3 bin kişiyle cuma namazı kılıyor değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) İşte, şatafat bu, savurganlık bu, rezillik bu. 125 bin araç, 125 bin! 125 bin araç arkadaşlar.

Tabii, bunları AKP yapıyor, iktidar yapıyor, Diyanet İşleri Başkanı ne yapıyor? Diyanet İşleri Başkanı da değerli arkadaşlar, Bodrum'a 100 milyon liraya külliye yaptırıyor. Millete örnek olması gereken bir din adamı savurganlıkta iktidarla yarışıyor durumda. Komşusu açken tok yatan bizden değilse sen kimlerdensin ey hazretleri, sen kimlerdensin Diyanet İşleri Başkanı? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakin, bir başka örnek: Yılda sadece bir iki gün geçirmek için Ahlat'a 200 milyon lira para harcanarak saray yapılıyor, yılda üç beş gün geçirmek için ormanı yok ederek Marmaris'e 500-600 milyon liraya saray yapılıyor. Allah aşkına, elinizi vicdanınıza koyun, hangi ihtiyaçtan kaynaklanıyor, hangi vicdana sığıyor, hangi ahlaka sığıyor bu sarayları yapmak? (CHP sıralarından alkışlar) Fakir fukara aç, fakir fukara aç arkadaşlar. Ayrarı yok içmeye, Kıbrıs'a 7 uçakla gidiyor pikniğe. Türkiye'de ahlakın, aklın kabul edemeyeceği bir israf düzeni var. Hele bir örnek var ki son dönemde yaşadığımız, her gün gördüğümüz Ankara'da, ANKAPARK'ta 750 milyon dolar harcanarak bir çöplüğe çevrilmiş Ankara.

Değerli arkadaşlar, fakirin fukaranın parası çarçur edilmiş. İsraf var, şatafat var ama bu ülkede olmayan, hele hele AKP politikacılarında olmayan bir şey var, o da utanma duygusu. Ya, dünyanın hangi ülkesinde 750 milyon dolar sokağa atılsa o adam

birakın sokağa çıkmayı, sokağa çıkarsa yüzüne tükürülür. Türkiye’de ne oluyor? Akşamları “tweet” atıyor, sarayda ağırlanıyor. O 750 milyon doları o Ankara ergeninin burnundan getirmek de bizim boynumuzun borcu fakir fukaraya. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bir de ikinci Türkiye’ye bakalım. Sizlerle bir tabloyu paylaşmak istiyorum. İşte, aslında, AKP’nin on sekiz yıllık özeti burada. Bakın, asgari ücretle çalışanların tüm çalışanlara oranı: İspanya’da yüzde 1, Slovakya’da yüzde 3, Macaristan’da yüzde 6, Yunanistan’da yüzde 8, Bulgaristan’da yüzde 9, Türkiye’de tam yüzde 43 arkadaşlar. İşte, AKP’nin getirmiş olduğu düzen bu. Ülkenin neredeyse tamamına yakını asgari ücretle geçiniyor, asgari ücret olağan ücret olmuş durumda. Bu düzeni yıkacağız. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, Millet İttifakı’nda bunu tam tersine çevirmek de bizim boynumuzun borcu değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, “yerliliği” ve “milliliği” dilinden düşürmeyen bir siyasi anlayışla, bir siyasi ittifakla karşı karşıyayız. Bu iktidar döneminde Türkiye’de en çok büyüyen, âdeta Türkiye’yi ahtapot gibi saran bir zincir market gerçeği var; bu zincir marketlerin çoğu 3 harfli.

Değerli arkadaşlar, bu zincir marketlerin en büyük destekçisi sizlersiniz, AKP. O fakir fukara esnafı yiyen zincir marketlerin açılmasının önünü açan AKP siyaseti.

Bunlar, zincir marketler değerli arkadaşlar, 3 harfli; 7 başlı ejderha gibi, girdiği her yeri sömürüyor. Eskiden mahallelerde vardı birer tane, şimdi her sokakta üçer beşer tane ejderha var; kasabı sömürüyor, bakkalın kanını emiyor, şarküterinin kanını emiyor, kasabın kanını emiyor.

Değerli arkadaşlar, aslında bu zincir marketlere “zincir market terörü” demek lazım. Buradan huzurda söz veriyoruz, Genel Başkanımız da söz verdi; bu meseleyi de çözmek bizim boynumuzun borcu. Buradan sesleniyorum: Ey bakkal kardeşlerim, ey manav kardeşlerim, ey esnaf kardeşim; seni ejderhaya yedirenleri sen de seçimde ye, üzerine bir bardak da su iç. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, ikinci Türkiye’de esnaf mağdur, çalışanlar açlığa mahkûm. Dokuz aydan beri bas bas bağıyoruz: “Esnaf kapalı, esnaf aç.” diyoruz. “Eskiden mahalleye, fakire fukaraya yardım eden bakkal, esnaf yardım paketine muhtaç.” diyoruz. En son duyduğunuz ama az duyunuz. Ne yaptınız? Yandaşına toplam 9,5 milyarı hak görenler 5 milyarı esnafa çok gördüler ve çıka çıka esnafa günlük 33 TL çıktı, o da şanslı olanına; 2 milyon 200 bin esnafın 432 binine günlük 33 TL para verilecek. Esnaf size: “Elinizi vicdanınıza koyun; bu parayla, 33 TL’yle doğal gazı mı karşılayacağım, elektriği mi karşılayacağım, masraflarımı mı karşılayacağım, ne yapacağım?” diye soruyor değerli arkadaşlar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, iktidarın gelirken en çok kullandığı sözlerden birisi “çay-simit hesabı”. Neydi? “Çay 2 TL, simit 2 TL; 5 kişilik ailenin öğünü 20 TL, günlük 60 TL, çarp 30’la 1.800 TL.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Esnafa ne kadar veriyorsunuz? Esnafa verdiğiniz de 1.000 TL arkadaşlar. Başka ülkeler ne yapmış, bizi kıskanan Almanya? Arkadaşlar, Almanya 15 bin euro, günlük 500 euro; Fransa günlük 333 euro; Türkiye günlük 3,5 euro vermiş, 3,5 euro. Bu 3,5 euroyu esnafına layık görenlere de yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, arkadaşlar “beka, beka” diyorsunuz ya, en büyük beka meselesi esnafa. İktidarlar gelir gider ama eğer ekonominin bekası esnaf çökerse Türkiye çöker; o nedenle esnafı korumak hepimizin temel görevi.

Değerli arkadaşlar, ikinci Türkiye’ye biraz daha bakalım. İkinci Türkiye’de, aylık 899 TL’yle yaşamaya çalışan tam 11 milyon 641 bin kişi var, aylık 763 TL’yle geçinmeye çalışan 2 milyon 600 bin kişi var. Nüfusu 103 ülkeden büyük 10 milyon 287 bin işsizimiz var. Günlük 39 TL’yle geçinen 2 milyon 164 bin işçimiz var. Sokakta geçimini sağlayan ve devletten bir tek lira destek alamayan sokak çalışanlarımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Müzisyenimiz var, intihar eden müzisyenimiz var. Katar nüfusunun 2 katı, 5,8 milyon genç işsizimiz var. Evini ısıtamayan 15 milyon insanımız, elektriği kesik tam 2 milyon 600 bin evimiz var ve borç yükü altında ezilen 49 milyon insanımız var.

Değerli arkadaşlar, bu düzende adalet yok, bu düzende eşitlik yok, bu düzende utanma yok, bu düzende ahlak yok ama bizim umudumuz var. İkinci Türkiye’nin hakkını sizden alacağız; makam aracı saltanatına son vereceğiz, sarayı paylaşıracağız; Ahlat’taki ve Marmaris’teki sarayı açıcıların, bilim adamlarının emrine vereceğiz. Üç, beş maaşlı düzene son vereceğiz “Pelikan yalıları”nı dağıtacağız. Bu memlekette, fakir fukara çocuklar için liyakati esas kılacağız, mülakata son vereceğiz. Biz belki cenneti getiremeyeceğiz ama bu halkı, bu ülkeyi cehennemden kurtaracağız değerli milletvekilleri.

Değerli Başkanım, son bir söz.

BAŞKAN – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bu memlekette coronayla mücadele yaşam tarzıyla mücadeleye dönüşmüş durumda. Yaşam tarzıyla mücadele ediyorsunuz. Kahvehaneleri kumarhane olarak gören bir anlayış var, tekel bayilerini yok etmeye çalışan bir anlayış var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, toplu ulaşımdan bulaşıyor ama tekel bayilerinde bulaşmıyor.

Ben bu duygularla, bütçeye ret oyu vereceğimizi söylüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Biz de Veli Bey’e Divan olarak geçmiş olsun diyoruz. Uzun süredir karantinada olduğu için konuşmayı da özlemiş, onun için bir iki istisna yaptık.

Evet, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, süreler...

BAŞKAN – Ben bakıyorum.

Şimdi, şahıslar adına ilk söz, Burdur Milletvekili Sayın Yasin Uğur’da.

Buyurun Sayın Uğur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN UĞUR (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 yılı Bütçe Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve ekranları başındaki milletimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2021 yılı tüm dünyayı ve ülkemizi derinden etkileyen coronavirüs salgını nedeniyle her açıdan zorlu geçti; gerek sağlık gerekse ekonomik yönden tüm dünya devletleri çok çetin sınamalara tabi oldu. Gelişmiş ülkelerin bu salgın karşısında ne kadar aciz duruma düştüklerine hepimiz şahit olduk. Hamdolsun, ülkemiz bu zorlu süreci AK PARTİ hükümetlerimizin on sekiz yılda yapmış olduğu sağlık yatırımları sebebiyle nispeten daha az hasarla atlattı. Yine, ekonomi

konusunda alınan tedbir ve teşvikler, zor durumda olan vatandaşlarımıza ve işletmelere yapılan destekler sayesinde bu süreci pek çok ülkeye göre daha az hasarla geçiriyoruz.

2020 yılında, ülke olarak sadece pandemi süreciyle uğraşmadık. Doğu Akdeniz'deki haklarımızı aramak için Libya'nın meşru Hükûmetiyle yapmış olduğumuz deniz sınırlarını belirleyen anlaşma, başta darbeci Hafter'i destekleyen Fransa olmak üzere birçok devleti rahatsız etti. Libya'yla yaptığımız bu anlaşma ve sonrasında gerçekleşen askerî ve stratejik iş birliği sayesinde -bölgenin kaynaklarını sömürmek için orada olan devletlere rağmen- hem Libya'daki karışıklık sona ermek üzere hem de ülkemizin menfaatleri korunmuş oldu.

Değerli milletvekilleri, yine, Doğu Akdeniz'de, mavi vatan da millî arama ve sondaj gemilerimizle doğal gaz aralamaları yaptık. Yunanistan, Fransa ve Avrupa Birliği, hepsi bize karşı çıkmasına rağmen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde millî menfaatlerimiz konusunda asla taviz vermeden dik durduk. Kardeş ülke Azerbaycan'ın öz toprağı olan Karabağ'ın otuz yıllık işgaline karşı her anlamda verdiğimiz desteklerle Karabağ'ın özgürlüğüne kavuştuğuna bizzat şahit olduk. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kırk altı yıldır kapalı olan Maraş'ı halkın kullanımına açtık ve dünyadaki tüm Müslümanların ve Ümmetimuhammed'in hasretle beklemiş olduğu "Açamazsınız." dedikleri Fatih'in emaneti Ayasofya'yı özgürlüğüne kavuşturarak ibadete açtık.

Değerli milletvekilleri, işte, 2020 yılında bu saydığım örnekler dışında da birçok sınamalarla karşılaştık; çok şükür, hepsinde de tüm dünyayı şaşırtacak şekilde başarılı olduk. Peki, nasıl başarılı olduk? On sekiz yıllık iktidarımız döneminde, sağlık alanında, sağlık sisteminden hastanesine, sağlık personelinde ekipmanına yatırım yapan bir Hükûmet olmasa, 2002 yılında savunma sanayisinde yüzde 18'lik yerlilik oranını yüzde 70'lere getiren bir Hükûmet olmasa, verilen destek ve teşviklerle "millî teknoloji hamlesi" sayesinde yerli İHA'lar, SİHA'lar ve benzeri birçok askerî araç ve mühimmatı yapan bir savunma sanayisi olmasa ve hepsinden önemlisi on sekiz yıldır ülkeyi vizyonu ve dik duruşuyla tek derdi millet olan büyük lider Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan yönetmese bu başarılar kendiliğinden olur muydu?

Tam bağımsızlık yolunda ilerleyen ülkemiz; ekonomi, eğitim, sağlık, savunma, demokrasi alanında yüksek kazanımlarıyla mesafe almış ve en önemlisi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın üstün cesaretle sergilediği liderlik vasfıyla taçlanmış. Hatırlayın, 2019 yılında Davos'ta "one minute" çıkışıyla başlayan haksızlığa karşı "dik durma" "adaleti tesis etme" hamlesi, Birleşmiş Milletlerde "dünya 5'ten büyüktür" çıkışıyla büyüterek dünyada dikkatleri üzerine çekmiş, mazlum milletlerin de umut ışığı olmuştur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bugün geldiğimiz noktada, duruşu ve yönü çok net olan bir Türkiye var. Bölgesinde ve dünyada yaşanan olaylara bile dünyanın bilinen güçlerinin penceresinden bakan bir ülke olmayı reddeden, kendi çıkarlarını önceleyen ve bundan asla taviz vermeden durabilen bir Türkiye var.

Tüm dünyanın insan hakları ve eşitlik konusunda büyük savrulmalar yaşadığı günümüzde; güçlü, siyasi, askerî ve ekonomik duruşuyla hem gönül coğrafyamızda hem dünyanın her yerinde adalet isteyen halkların yanında yer aldı ve savunucusu konumuna geldi. Ülkemiz, bu yönde çizdiği kararlı duruşu sürdürmeye devam edecek inşallah.

Değerli milletvekilleri, büyük milletlerin büyük hedefleri olmak durumundadır. Hamdolsun, ülkemizin de 2023, 2053 ve 2071 hedefleri var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YASİN UĞUR (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN UĞUR (Devamla) – Elbette bu hedeflere ulaşmak için çetin bir mücadele veriyoruz ama işin o kadar kolay olmadığını da farkındayız. Partimiz kurulduğu günden beri yeniliklerin ve reformların partisi olmuştur. Hiçbir zorluk karşısında pes etmemiş, çare bulmak için reform yapmaktan kaçınmamıştır. Önümüzdeki yıl ve yıllar ülkemizi yeniden cazibe merkezi yapacak reformların yılı olacaktır. Ülkemizin yükselişi hiçbir şer güç tarafından engellenemeyecektir. Büyük ve güçlü Türkiye idealimiz için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. Sizlerin de bu büyük fotoğrafı bir gün mutlaka yerli ve millî açıdan göreceğinizi umut ediyor, üzerinde görüştüğümüz 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Bu vesileyle sizleri ve aziz milletimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Bravo Yasin, bravo!

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli'de.

Buyurun Sayın Cinisli.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, şahsınıza bildiririz, kendisi yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Değişti mi ne oldu, bir şey mi oldu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır.

Başkanım, dün bildirdik ama... Sayın Cinisli'nin konuşması ile benimkini dün akşam değiştirdik, arkadaşlar yazmamış. Daha sonradan o konuşmayı Ahmet Şık'a devrettik, biz dün Divana bildirdik. Sayın Cinisli bizim yerimize konuştu, biz de konuşmamızı Ahmet Şık'a devrettik efendim.

BAŞKAN – Evet, konuşmalarını yapmak üzere şahıslar adına İstanbul Milletvekili Ahmet Şık.

Buyurun Sayın Şık. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

AHMET ŞIK (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Herkese merhaba. Aslında bu konuşmayı İçişleri Bakanı buradayken yapmak istemiştim ancak grubu olmayan partilerin vekillerine söz hakkı tanımayan, demokratik olmayan Meclis İçtüzüğü buna izin vermedi. Şu anda da işte muhalefet partilerinin zaman zaman gösterdiği dayanışma sayesinde burada söz hakkı bulabiliyoruz. Şimdi de CHP Grubunun kendi hakkından feragat etmesiyle bu konuşmayı yapabiliyorum, kendilerine teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Konumuz, halk için değil, saray için yapılan bütçe. Bu konuda çok fazla şey söylendi, o yüzden tekrara girmeyeceğim çünkü konuşulacak çok fazla mesele var. Bir çırpıda aklımıza gelenler mesela, milyonlarca insana "zehirli haşerat" deyip itlaftan, temizlikten bahseden yüksek makam sahiplerini, öğrencilerine "fahişe" diyen profesörlerin üniversitede olabilmemesini, yargının kokuşmuşluğunun, yağma talan düzeninin ya da yoksulluğun yok sayılıp yolsuzluğun görünmemesi için kuru ekmek yemek zorunda kalanlara "Aç değillermiş." diyebilenlerin bu çatı altında olmasını konuşmak gerektiğini düşünüyorum.

Soykırıma kalkışanların, halkına zalimlik edenlerin, işkencecilerin ya da ekmek bulamayanlarla dalga geçenlerin sonunun ne olduğunu tarih bize anlatıyor. Yani asgari düzeyde tarih bilgisine sahip olmak bu türden cümleler kurulamayacağını bilmek için yeterli neden.

Bütçe görüşmeleri boyunca, Meclise, dolayısıyla halka hesap vermek için gelen memurların her türlü hakaretin eşliğinde parmak sallayıp hiza vermeye çalıştığına tanık olduk; onlardan biri de İçişleri Bakanıydı. Bakan Soylu hızını alamayıp bir de haysiyet dersi vermeye çalıştı. Uzatmadan söyleyelim, geçmişte hakaret ettiğine, menfaati için diz çöküp biat ettikten sonra teşekkürsüz cümle kuramayanlardan öğrenecek bir haysiyet dersine ihtiyacımız yok. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

İşkenceyi savunan, rasyonelleştirmeye çalışan Soylu'nun ağzından çıkan "haysiyet" sözcüğünün bize anımsattığı Şili'nin faşist cunta iktidarı zamanındaki Haysiyet Kolonisidir. Bilmeyenler için "Haysiyet Kolonisi" nedir, onu da anlatayım. Haysiyet Kolonisi, başında Paul Schafer adında bir Nazi artığının bulunduğu sözde dinî bir komündür. 1973'teki askerî darbenin ardından, cuntanın faşist liderinin emriyle işkence merkezlerinden birine dönüştürüldü. Cunta karşıtları, işkenceli sorgularda ya da toplu kıyımlarda kullanılacak kimyasal silahların gelişmesinde kobay olarak kullanılarak katlediliyorlardı. İsmiyle tezat bu işkence merkezi, kör inanca sahip insanın haysiyetten yoksunlaştığında ne kadar kötüleşebileceğini bize gösteriyordu. Paul Schafer insanlık suçları nedeniyle yıllar sonra yakalanıp konulduğu hapisanede 2010 yılında öldü.

Bu anımsatmayı yapmanın nedeni malum çünkü "Kırın bacaklarını ben arkanızdayım." diyen, bu şekilde işkencecileri cesaretlendiren "Ama onlar milisti." diyerek işkencecilerin cezasızlıkla ödüllendirileceğinin garantisini veren bir İçişleri Bakanı var. Varlığının, siyasette söz sahibi kalmaya devam edebilmesinin iktidar koalisyonunun Kürt meselesindeki şeri tutumunun değişmemesine bağlı olduğunun bilinciyle hareket eden bir İçişleri Bakanı. Bu nedenle, Servet Turgut'un öldüğü, Osman Şiban'ın komaya girerek kurtulabildiği bir toplu linci savunan bir Bakan kendisi, Van İl Jandarma Komutanlığındaki işkenceyi meşrulaştırmaya çalışmaktan geri durmayan bir Bakan. Suçun adını koymadan olayı doğruluyor, "Ama onlar milisti." diyerek işkenceyi savunuyor. İnandırıcılığı yok ama yalan söylemediğini farz etsek bile şu sorular karşımıza çıkıyor: Size, suçlu olduğuna kanaat getirdiğiniz insanları işkenceyle öldürme hakkını kim veriyor? Kime, neye güveniyorsunuz? Hangi hukuka dayanarak bunu yapılabiliyorsunuz? Sizi "terörist" dediklerinizden farklı kilacak olan hukuka bağlılıktır çünkü devletten hukuku çıkardığınızda elinizde kalanın adına "devlet" değil, "çete" denilir. Devlet çeteleşince de işkence savunucuları bakan olur ama bilmelisiniz ki işkence insanlık suçudur ve zaman aşımı yoktur.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına ve şahıslar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, on dakika süreyle soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, 4/D kadrosunda çalışan işçileri sözde iki yıl önce kadroya aldılar. Taşeronda çalışırken asgari ücretin yüzde 65 fazlasını alırken iki yıldır yüzde 4 zam verdiler, iki yılda bin TL'nin üzerinde bir kayba uğradılar. 1 Kasım 2020'de toplu iş sözleşmesinin imzalanması gerekirken hâlâ imzalanmamıştır; 4/D işçilerinin çocuk yardımı, yakacak yardımı gibi bütün yan ödemelerinin kesilmesine neden olmuştur. Vergi dilimine de girerek bin TL ekstra kayba uğratılmışlardır. Bu sözleşme ne zaman imzalanacak? Yüzde kaç zam vereceksiniz? Bu kayıpları nasıl telafi edeceksiniz? Covid-19 sürecinde haftada doksan saat çalıştırılmaları riskli değil midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, pandemi sürecinde alınan tedbirlerden en çok etkilenenlerin başında özel gereksinimli ve engelli çocuklarımız gelmektedir. Aileler oldukça zor durumdadır. 10 yaş altında veya yaşına bakılmaksızın, özel gereksinimli çocuklarının ebeveynlerinin birisinin kamuda idari izinli sayılmaları ve özel sektörün de esneklik sağlaması konusunda bir çalışmanız olacak mıdır?

İkinci sorum: Kadınların ilk sigortalı oldukları tarihten önce yaptıkları doğumları geriye doğru borçlanabilmelerinin sağlanması konusunda oldukça büyük bir talep var; bu konuda bir çalışmanız olacak mı?

Son olarak: Komisyonunda da dile getirmiştik Sayın Bakan, İstanbul Avcılar'da faaliyet gösteren Sinbo fabrikasında 500 işçiden 3'ü kadın olmak üzere 6'sı sendikali oldukları için zorunlu ücretsiz izne çıkarıldılar. Özellikle de kadın çalışanlar oldukça zor durumda ve tekrar işlerine dönmek istiyorlar. Bu konuda bir çalışmanız olacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidara sesleniyorum: Başta Afyon ve Muğla olmak üzere 50 şehrimizde mermer üretimi yapılmaktadır. 2 milyar dolar ihracat yapan mermer sektörü, maalesef, kamu binalarında kullanılan ithal granit ve mermerler konusunda çok üzgün. Dünyanın 60 ülkesine mermer ihracatı yaparken İstanbul Havalimanı alanında Portekiz granitlerinin kullanılması, Türkiye Büyük Millet Meclisi ek hizmet binalarında İtalyan granitlerinin kullanılması, Külliye'de Hindistan granitinin kullanılması, birçok hastane ve kamu binalarında ithal ve çok pahalı granitlerin kullanılması doğru mudur? İtalya'dan, Portekiz'den, Çin'den yapılan doğal taş, granit ve benzeri ürünlerin ithalatıyla bu ülkelerin istihdamını desteklemiş oluyoruz. Yerli ve millî üretimden bahsederken bu çok büyük bir çelişki olmuyor mu? Kamu projelerinde yerli mermer kullanılması şartını koymayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün Şebiarus, Hazreti Mevlâna'nın sevgiliye kavuşma gecesi olarak düşündüğü "dügün gecesi" olarak adlandırılan vuslat yıl dönümü. Mevlâna asırlarla beraber, âlemi de aydınlatmıştır. O şöyle der: "Ümitsizliğin ardından nice ümitler vardır/Karanlığın ardından nice güneşler vardır/Gel, ne olursan ol, yine gel/İyi dostu olanın aynaya ihtiyacı yoktur/Dua ve ibadet, Allah'la beraber olmaktır/Allah'la olan kimse için ölüm de ömür de hoştur/Gülün dikene katlanması onu hoş kokulu yaptı/İçteki kiri su değil ancak gözyaşı temizler/İnsan, dostunun huyunu alır/Aşk her şeydedir ama hiçbir şeyde görünmez."

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Bakan, Covid salgınında Ordu ilinde hastaneler tamamen dolduğu için taşradan merkezlere sevk kabul edilmiyor. Acillerde yoğun bakım bekleyen entübe hastalar var, sedye üstünde hayatını kaybeden insanlar oldu. Yoğun bakım için öncelik sırası oluşmuş, artık, hasta seçilmeye başlanmıştır. Çözüm öneriyoruz: Yeni Valilik binası veya eski Diş Hekimliği Fakültesi boş ya da bin kişilik Lebibe-Ergin Karlıbel Öğrenci Yurdu var, tam donanımlı; derhâl hastaneye çevirin. Bu ülke, kuruluş yıllarında, okul binalarını karargâh ve Meclis binası yapmış bir ülkedir. Bu arada, sağlık çalışanlarına ek ödemede kasım ayı pas geçilmiştir, kasım ayında Covid bitti de bizim mi haberimiz yok!

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evlere şenlik bir kira yardımı yaptınız, çok eksik var. Devlete ve vakıflara ait olan dükkânlardan esnafın kiracı olduğu dükkânların kiralarnı salgın boyunca almayabildiniz çünkü bunlar devlete ait. Hele hele hiç kira artışı yapmamanız gereken bir dönemde, siz kira artışı yapıyorsunuz. Edirne'de Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait 650 tane dükkân var ve hepsi kiralık. Bırakın bu dükkânların kiralarnı dondurmayı, siz yüzde 12 zam yaptınız. Somali'ye 5 milyon dolar vereceğinize esnafa doğrudan bir yurttaşlık ödemesi verseydiniz insanlar bugünleri biraz rahat atlatırdı. Bu konuda bir çalışmanız var mı?

BAŞKAN – Evet, şimdi söz sırası yürütmeye.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Zehra Zümrüt Selçuk.

Buyurun Sayın Bakan.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Sağ olun.

Öncelikle, "Vatandaşa yardım için verilen bin TL haczedildi." diye bir eleştiri geldi. Bir kere, salgın nedeniyle hayata geçirdiğimiz Sosyal Destek Programı'mızın yasal dayanağı olan 3294 sayılı Kanun'da, Bakanlığımızca yürütülen tüm sosyal yardımların haczedilemeyeceği de hüküm altına alınmış durumda. Bu düzenleme yani sosyal yardım alan vatandaşlarımızın yaşadığı, yaşayabileceği haciz sorununu çözmek için yine 2012 yılında AK PARTİ tarafından yapılmıştı. Dolayısıyla, sosyal yardım alan vatandaşlarımızın aldıkları sosyal yardım haczedilememektedir. Konu özelinde ise Aydın Nazilli'de vatandaşımıza açık bir şekilde kanuna aykırı bir şekilde yapılan uygulamayı biz yakinen takip ettik. Vatandaşımızın bu sorunu çözüldü ve vatandaşımızın yardım parası ilgili finans kuruluşuna da yatırılmış oldu. Dolayısıyla, böyle bir sorun kalmadı. Zaten yasal olarak da böyle bir durum mümkün değil.

Asgari ücrete gelince, asgari ücret devlet tarafından; devlet, işçi ve işveren kesimlerinden oluşan üçlü bir yapı içerisinde bağımsız bir komisyon olan Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından belirlenmekte ve bu Asgari Ücret Tespit Komisyonunda bütün sosyal tarafların, kamunun teklifleri, önerileri, talepleri, görüşleri bağımsız bir şekilde, objektif ve şeffaf bir şekilde yapılan toplantılarda dinlenilmektedir. On sekiz yıllık döneme de baktığımız zaman, reel artış olarak 2020 Ocak itibarıyla 1,5 katlık bir artış sağlamış durumdayız.

İşsizlik konusunda... 83 milyonu kapsayan hizmet sunumu anlayışıyla Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak işsizlikle çok yönlü mücadele ediyoruz diğer kamu kurum ve kuruluşlarımızla beraber. Önümüzde bu anlamda hem aktif iş gücü programlarımız hem de pozitif iş gücü programlarımız var. İstihdam Kalkanı Paketi'mizde de Yeni İstihdam Kalkanı Paketi'mizde de birçok ana teşvik ve destek uygulamalarımız mevcut. Dolayısıyla, iş gücümüzün geçerli bir meslek sahibi olmasını önemsiyoruz ve buna dair de mesleki eğitim kursları, girişimcilik eğitim programları ve işbaşı eğitim programları düzenlemekteyiz.

Gençlerde iş gücü yıllara göre artmaya devam etmekte ve biz baktığımız zaman da yine, 2002 yılından 2020 Kasım sonuna kadar İŞKUR tarafından toplam 9,5 milyon kişinin işe yerleştirilmiş olduğunu ve bunun da yaklaşık üçte 1'inin gençlerden oluştuğunu görmekteyiz. Yine, aktif iş gücü programlarından da son on sekiz yılda 3,5 milyon kişi yararlanmış olup bunun da yüzde 43'ü gençlerimizden oluşmakta. Mesleki eğitim kurslarımızdan yararlananlarımızın yüzde 38'i, işbaşı eğitim programlarımızdan yararlananlarımızın neredeyse yarısından fazlası, yüzde 51'i de gençlerimizden oluşuyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Üniversite mezunları iş bulamıyor.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Ayrıca, istihdam teşvikleri kapsamında, istihdamı desteklemeye yönelik özel düzenlemeler de getirdik ilave istihdam teşviki gibi. Kadın, genç ve mesleki yeterlilik belgesi sahiplerine de ilave katkılar sağlayan istihdam teşviki kapsamında da gençlerimize elli dört aya kadar destek sağlamaktayız. Dolayısıyla, kapsamlı istihdam teşviklerimizle, programlarımızla, aktif iş gücü programlarımızla iş arayanlarımızın ve gençlerimizin her zaman yanında olduk, olmaya da devam edeceğiz.

Onun dışında, tarım konusunda son iki yılda, baktığımız zaman, desteklerimiz yüzde 52 artışla 22 milyara çıkmış durumda. 2018-2020 yılları itibarıyla da toplamda 52 milyara yakın bir destek ödemesi yapmış durumdayız. 2021 yılında da 22 milyar liralık bir tarımsal destek sağlanmış olacak. Bu kaynağın içinde hayvancılık destekleri, mazot desteği, pamuk prim desteği, hububat prim desteği, kırsal kalkınma destekleri, tarım ürünleri sigortası desteği, fındık alan bazlı gelir desteği, yağlı tohumlu bitkiler prim desteği, gübre desteği, telafi edici ödeme desteği, çay prim desteği ve diğer tarımsal destekleme hizmetleri bulunmakta. Dolayısıyla, bütün bu kapsamlarda, biz tarım üreticilerimizi, çiftçilerimizi de korumaya devam ediyoruz. Çoban desteğinden bahsedildi ama 2014 yılından beri biz zaten çoban desteği vermekteyiz. 100 anaç koyunu olan ve beş ay sigortalı çoban çalıştıran işletmelere yıllık 5 bin lira gibi bir çoban desteğimiz var. Dolayısıyla, önümüzdeki 2021 yılında da 20 milyarı aşkın bir tarımsal destek sağlamış olacağız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çiftçiyi, besiciyi iktidar bitirdi. Ankara'ya geldiler, jandarma ve polis de yollarını kesti.

BAŞKAN – Evet, 13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Özkan, buyurun.

Sataşmadan mı söz talebiniz var?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Evet.

BAŞKAN – Sayın Özkan, eğer 69'a göre söz talebiniz varsa ben kürsüden söz vereceğim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yok efendim, ben, sadece bir hususa ilişkin kayıtlara geçsin diye söz istiyorum.

BAŞKAN – Açıklama yapacaksınız 60'a göre, peki.

Buyurun.

Süreniz bir dakika.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın CHP Grubu adına ve İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın şahsı adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milletimizin ekonomik, sosyal haklarını emperyalizm değişik vesilelerle kendi cebine indirme gayreti içerisinde olmuştur. Tarih bunun örnekleriyle doludur. Bu anlamda, petrol, faiz ve silah üzerinden yürütülen emperyalizme karşı, millî bütçe hamlemiz hamdolsun milletimizin desteğini almaktadır. Bu noktada, milletçe birlik beraberlik içerisinde olmamız gerektiğini ifade ediyorum.

Diyanet İşleri Başkanımız, bu noktada, ülkemizin, milletimizin mahalle kültürünün, yardımlaşmasının örneklerini ortaya koymaktadır. Diyanet İşleri Başkanımız ve temsil ettiği makam ülkemizin ortak değerlerini ifade eden makamdır. Bu anlamda, Diyanet İşleri Başkanı bizdendir ve inşallah, bizimle beraber milletimizin değerlerini yüceltmeye devam edeceğini düşünüyoruz ve inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, tamamlayalım lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Son olarak da tarihsel tecrübe, özellikle dünya tarih tecrübesi göstermiştir ki soykırım, işkence suçu işleyenlerin hiçbir zaman abat olmadığı gibi, tarih, millet ve zaman nezdinde de hesabı halklar tarafından sorulmaktadır. Bu anlamda, genlerinde barış, huzur, şefkat ve adalet olan milletimiz, tarih boyunca gönül coğrafyamızda hep adaletin temsilcisi olmuştur. O kadar ki özellikle Suriye'nin kuzeyinde terör koridorunu bertaraf etmek için yaptığımız

operasyonlarda terör örgütleri mensupları dahi Silahlı Kuvvetlerimizin şefkatine sığınmıştır. Bu da milletimizin nasıl barışçıl olduğunu, nasıl insan haklarına, adalete önem verdiğini bir kez daha göstermiştir. Bu anlamda, güvenlik güçlerimiz, İçişleri Bakanlığımız da hukuk denetimine tabi olan güvenlik politikalarını özgürlüğü de koruyarak sürdürmektedir.

Genel Kurulun dikkatine arz ederim.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.19

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

BAŞKAN - 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyorum.

Komisyon yerinde.

14'üncü maddeyi okutuyorum.

MADDE 14- (1) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bütçenin uygulanmasına yönelik verilen yetkilerin kullanımı ve devrine ilişkin hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

BAŞKAN – 14'üncü madde üzerinde ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar ait.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2021 yılı merkezî yönetim bütçesinin 14'üncü maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, size 2002 yılı Adalet ve Kalkınma Partisinin seçim beyannamesinden bir pasaj okuyarak sözlerime başlamak istiyorum: "Krizin sorumlusu halkımız değildir, krizin sorumlusu ülkeyi yönetendir." diyor AK PARTİ'nin 3 Kasım 2002 tarihli seçim beyannamesi ve aynı anda buna ilaveten "Milletimizin bu kötü gidişe 'Dur.' demesi için 3 Kasım seçimi önemli bir fırsattır." Devamında "Kronik hâle gelen yüksek işsizlik ve enflasyonu, sürekli artan iç ve dış borçları, ekonomideki istikrarsızlık ve tehlikeli daralmayı, yüksek faiz oranlarını, tasarrufları kamu açıklarının finansmanına yönlendiren borç yönetimi anlayışını aşarak ülkeyi düze çıkaracak bir siyasi iradeye ihtiyaç vardır." diyor.

Bakın, o günden bugüne değişen ne var? O günden bugüne değişen hiçbir şey yok, maalesef, on sekiz yıl sonra bugün de biz yüksek iç ve dış borçlardan bahsediyoruz, enflasyondan bahsediyoruz, yüksek işsizlikten bahsediyoruz. Demek ki on sekiz yılda gelip gittiğimiz nokta dönüp dolaşıp geldiğimiz yer aynıdır. Türkiye'de bugün işsizlik ağustos ayında yüzde 13 olarak gerçekleşmiş, zaten yılın da sonuna geldik, aralık ayının da sonuna doğru yaklaşıyoruz. Hedefte 9 rakamı var ama onun da tutmayacağı görünüyor. Buna paralel olarak genç nüfustaki işsizlik oranı yüzde 26. Üniversite mezunlarımız –dünkü konuşmamda da söyledim- artık demek kurup haklarını aramaya çalışıyorlar. TÜİK verilerine göre ağustos ayında işsiz sayısı 456 bin kişi azaldığını açıklamıştır ama bu pandemi ortamında, bu mevcut yapı içerisinde buna da hiç kimsenin inandığını zannetmiyorum.

Yine, maalesef 2009-2010'larda 10 bin doların üzerine çıkan kişi başı millî gelirimiz, bugün 9 bin dolarların da altındadır. TÜİK eski Başkanının TÜİK verileri konusundaki açıklamaları rakamlar konusunda endişelenmekte ne kadar haklı olduğumuzu açıkça ortaya koymuştur. TÜİK verilerine göre, enflasyon kasım ayında yüzde 2,3 artarak yıllık bazda yüzde 14,03 olmuştur. Gıdadaki enflasyon yüzde 30'ların altına düşmemiştir. Tarlada ucuz, rafta pahalı satılıyor, sebze ve meyve fiyatları cep yakmaya devam etmektedir. Yani sizin, TÜİK verilerinin ortaya koyduğu enflasyon rakamları maalesef ülke gerçekleriyle çakışmamaktadır.

Yine, dün de söylemiştim, bu yapı malzemeleri sektöründe -Sayın Vekilim de burada, inşallah akşamdan sabaha araştırmıştır, beton fiyatlarını o da öğrenmiştir- maalesef dün açıklanan, yazılan fiyatlar; 220 lira fiyatı doğru, demir fiyatları da 5.700 lira.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Önceki fiyatta sıkıntı var.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - Bunu şunun için söylüyorum: İnşaat sektörü lokomotif sektör; 250-300 sektörü de yani başında barındıran, istihdam sağlayan bir sektörden bahsediyoruz. Eğer böyle giderse... Biliyorsunuz TOKİ müteahhitlerinin önemli bir kısmı anahtar teslimi götürü bedel üzerinden ihalelerini yapmaktadır. Göreceksiniz, eğer bu rakamlar böyle gider, Hükümet bununla ilgili bir tasarrufta bulunmazsa ciddi oranda batmalarla, ciddi oranda sıkıntıya düşen firmaları görürsek şaşırmayalım. Tahmin ediyorum, yine yıl sonuna doğru herhâlde bir fiyat farkı kararnamesi çıkacaktır. Yani bugün yaşanan fiyatlar gerek sebze ve meyve fiyatlarında gerekse diğer faaliyet alanlarında yapı malzemeleri sektöründeki rakamlar sizin enflasyon rakamlarınızın katbekat üzerindedir.

Tabii, bunun yanı sıra dış borçlar meselesi var. Merkezî yönetim dış borç stoku Ekim 2019 itibarıyla 95,3 milyar dolar, krizin başladığı 2008 Ağustos döneminde bu tutar 89 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. TL cinsinden kamunun toplam borcu, 2018 yılı ikinci çeyreğinde 1 trilyon 50 milyar iken 2019 yılı ikinci çeyreğinde 1 trilyon 324 milyar TL'ye çıkmıştır. Bunun anlamı şu: Borçlar artarken tabii, tehlikeli bir daralma var. Türkiye ekonomisi, coronavirus salgını ve kısıtlama tedbirlerinin etkisiyle yılın ikinci çeyreğinde yüzde 9,9 oranında daralmıştır. Ekonomi de 2008 krizinden sonra ilk kez bu kadar daralırken, millî gelir de, söylediğim gibi, 9 bin dolarların altına düşmüştür.

Pandemi dolayısıyla, tabii, yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinden elde edilen gelir veyahut da ihracattan elde edilen gelir de yüzde 35 oranında düşmüştür. Merkez Bankası bir önceki toplantısında, 19 Kasım tarihinde gerçekleştirdiği toplantıda faiz oranını 475 puan artırarak yüzde 10,25'ten yüzde 15'lere yükseltmiştir. Hani söylüyordunuz ya "faiz, faiz, faiz" maalesef, bu seneki 2021 yılı bütçesinde de bütçenin önemli bir kısmını bütçedeki faiz giderleri oluşturuyor, yaklaşık 195 milyar TL 2021 yılı bütçesinde faiz giderleri var.

Tabii, faizler artarken bu artan faiz ikliminde yatırımcıların ülkede bir şeyler yapmasını hiç kimse beklemesin. Özellikle, bugünlerde zaten devlet bankaları kredi vermek yerine, özel bankaları geçtik, onlar da Hükümetin programı doğrultusunda daralma tedbirlerini uyguluyorlar. Onların da şu an yatırımcıyı destekleme yönünde ciddi bir faaliyetleri yok. Kaldı ki bu borçlardan dolayı -arkadaşlarımız zaman zaman gündeme getiriyor- tarım kredi kooperatiflerinin çiftçilerimize sağladığı krediler maalesef ödenilebilir olmaktan çıkmıştır. Her seferinde müjdeli haber bekliyorlar. Yine, Cumhurbaşkanımızın son yaptığı toplantının sonucunda da tarım kredi kooperatiflerinin borçlarının ertelenmesine yönelik herhangi bir sonuç çıkmamıştır. Bunun da bir an önce muhakkak ertelenmesi lazım.

Tabii, bütün bu yatırımları yapmak için hep dolaylı vergiler üzerinden vergi toplamaya çalışıyorsunuz. Yani bugün Türkiye bütçesinde toplanan vergilerin yaklaşık yüzde 63,3'ü dolaylı vergilerden, geri kalan da bilinen şekilde vergiler tahsil ediliyor. Bu, Avrupa'da, Almanya'da yüzde 45, Danimarka'da yüzde 31, OECD ülkelerinde yüzde 46 olarak uygulanmaktadır. Tabii hizmet sektörleri üzerinden vergi toplamaya devam ettiğiniz sürece maliyetler de sürekli artıyor. Dolayısıyla -özellikle bireysel- Türkiye'de yaşayan herkesin şu veya bu şekilde, gerek tekel maddeleri üzerinden gerek araba alışveriş satışlarındaki özel tüketim vergileri dâhil çok ciddi vergilere muhatap oluyorlar.

Tabii bunun yanı sıra özellikle çalışanların -Sayın Bakanımız da burada- Sayın Bakanım, ihracatçılarımızın KDV alacakları var. Bakın, bu arada SSK ve vergi borçlarını, devlete olan borçları yapılandırıyoruz. Hiç olmazsa şu KDV alacaklarını vergi veya SSK borçlarına sayın. Bunların incelemesi zaten bugünkü çalışma düzeni içerisinde -vergi dairelerimizin nasıl çalıştığını siz daha iyi biliyorsunuz, kısıtlı sürelerde çalışıyorlar- çok ciddi zaman alıyor, bir yıl sürüyor, iki yıl sürüyor ama siz vergi ve SSK alacaklarında aynı gün milletin tepesindeyiz. Bu yapılandırma da olmasa tahmin ediyorum milyona yakın insana haciz işlemi başlatacaksınız kanun gereği. Ben de burada yeri gelmişken diyorum ki: Hiç olmazsa KDV alacaklarını, vergi veya SSK borçlarına saymanızda hiçbir problem yok, bunu yapabilirsiniz.

Tabii bütün bu yatırım ikliminden, yatırım ortamından bahsederken ülkede bazı taşların yerine oturması lazım ki özellikle yabancı yatırımcılar, yerli yatırımcılar bu ülkede yatırım yapabilsinler, bunun en başında yargı bağımsızlığı geliyor. Maalesef bugün ülkemizde yargı bağımsızlığından bahsetmek mümkün değil. Bırakın bizi, muhalefeti, bugün yargının mensupları bile Türkiye'de adalete güvenin yüzde 30'ların altına düştüğünü ifade ediyor. Bu şartlar altında hiç kimsenin bu ülkede yatırım yapmasını beklemek biraz da farklı bir şey olur. Yani özellikle son dönemde gelen yabancı yatırımcıların da önemli bir kısmı borsaya geliyor. Borsadan alınan hisselerle yapılan yatırımlar maalesef bize istihdam olarak, iş olarak geriye dönmüyor.

Yine, yatırım ikliminin iyileşmesi için şeffaflık konusuna vurgu yapmamız lazım. Bugün 122 ülke arasında Türkiye şeffaflık sırasında 94'üncü sırada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bu ülkede ihalelerin, yapılan işlerin şeffaf bir şekilde, kamuya açık olarak yapıldığı konusuna biz değil, hiç kimse, dünya inanmıyor. Siz burada kalkıp yüz sefer de söyleseniz, bu, sonuçları değiştirmiyor.

Yine aynı şekilde, yolsuzluk konusunda 2019 yılı raporlarına göre 180 ülke arasında 91'inci sıradayız. Temel haklar konusunda yine 126 ülke arasında 121'inci sıradayız. Niye bunları söylüyorum, biliyor musunuz? Uluslararası yatırımcılar bu kriterlere göre gelip bizim ülkemizde yatırımlar yapıyorlar ya da yapmıyorlar. Dolayısıyla bu konular aşıldığı takdirde... Son dönemde Sayın Cumhurbaşkanımız hep yeni reformlardan, yeni yapılanmadan, adalet reformundan tutun ekonomik reformlara kadar yapacağını ifade ediyor. Ben de zaten bunlar yapılmadan bu ülkede yatırım ikliminin iyileştirilmesi mümkün değil diyorum.

Sayın Bakanım, hazır siz buradayken, asgari ücret görüşmeleriniz de devam ediyor; Sayın Genel Başkanımız da çeşitli defalar ifade ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Selamlayalım.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Tamam.

Diyor ki: “Şu asgari ücret üzerinde bir vergi var. Bu vergiyi işverenlerin üzerinden alıp bu seferlik devlet öderse hiç olmazsa ellerine 3 bin lira geçer.” Bunu dikkate alacağınızı ümit ediyorum. Zaten asgari ücret bu ülkede asgari ücret olmaktan çıktı, ortalama ücrete döndü. Bu şartlarda, bu rakamlarda, yoksulluk sınırının 2.418 lira olduğu bir ülkede asgari ücretin zaten bir önemi ve de anlamı yoktur diyorum.

2021 yılı bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Olcay Kılavuz...

Buyurun Sayın Kılavuz. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde aziz Türk milletinin fedakârlıklarla dolu mücadelesiyle, kanla, imanla ve irfanla kurulan Türkiye Cumhuriyeti devleti, milletimizin azmi ve sarsılmaz iradesiyle kuruluşunun 100'üncü yılına tarihî adımlarla yürümektedir.

Türkiye'yi 2023 hedefleri doğrultusunda “lider ülke Türkiye” ideale kavuşturmak millî ülkümüzdür. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Yüksel Türk! Senin için yüksekliğin hududu yoktur, işte parola budur.” sözü rehberimizdir. Gönül coğrafyamızı ilgilendiren her meselede Ankara merkezli bir bakış açısıyla dünyaya bakmak temel düsturumuzdur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuzda ABD'nin taşeron örgütü olan FETÖ'nün ülkemizde yapmak istediği ihanet senaryosu milletimizin yüksek cesareti, engin feraseti ve millî mukavemeti karşısında bozguna uğramıştır. Bu tarih ülkemiz ve milletimizin geleceğinde milat olmuş, bu alçak kalkışmayı tezgâhlayanlar emellerine ulaşamayınca Türkiye'nin önünü kesmek adına çalışmalarını hızlandırmışlardır. İşte, Cumhuriyet İttifakı bekamıza yönelen tehlike ve tehditlerin arttığı böylesi bir siyasal ortamda oluşmuş, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in ifadesiyle “Milletimizin ruh kökünden doğmuş, kutlu iradesiyle doğrulmuş, istiklal ve istikbal hedefleriyle devleşmiş; Türkiye'nin güvencesi, millî bekamızın yılmaz bekçisi olmuştur.” Güçlü devlet, güçlü yönetim, demokratik istikrar ilkeleri üzerine inşa edilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin de temeli oluşmuştur. Ülkemizin savunma sanayisinde, terörle mücadelede, enerji politikalarında gerçekleştirdiği başarılı çalışmalar emperyalist ülkelerin ülkemize yönelik siyasi ve ekonomik baskılarını artırmıştır ama Türkiye düşmeyecek ve teslim olmayacaktır. ASELSAN, TAI, ROKETSAN, HAVELSAN ve ASFAT gibi kuruluşlar millî savunma sanayimizde çığır açacak çalışmalara imza atmışlardır. ATAK helikopteri, millî gemi ve insansız hava aracı üretilmiş, Millî Muharip Uçak Projesi'nde sona gelinmiştir. Muadili az ülkede bulunan kamikaze “drone”unun üretimine bu yıl başlanmıştır. HAVELSAN savunma sanayisi firmalarının yazılım ihtiyacını karşılamakta; Afrin

Harekâtı'ndan sonra Avrupa ve ABD'nin ambargolarıyla doğrudan muhatap olan ROKETSAN yasak kapsamındaki ürünlerin önemli bir kısmını yerileştirmeyi başarmış; F-16 mühimmatı akıllı hâle getiren kiti ABD ve İsrail'in vermeyi reddettiği lazer güdümlü ve kızılötesi arayıcı başlıklı mini akıllı mühimmatları üretmiştir. BAYKAR firmasının ürettiği İHA, PKK'nın sonunu getirmiş, Azerbaycan'ın Karabağ'ı geri almasında çok mühim rol oynamıştır. Bugün itibarıyla deneme atışları yapılan ATMACA füzesinde de sona gelinmiş, mavi vatanın savunmasında çok önemli bir yol katedilmiştir.

TSK'ye muazzam bir güç veren, ayrıca kardeş Azerbaycan'ın gücüne güç katan Türk savunma sanayisi cezalandırılmak istenmektedir. ABD'nin uyguladığı yaptırım kararının sırrı tamamen yerli ve millî başarılarla aranmalıdır. Türk savunma sanayisi her türlü engellemeye rağmen imkân ve kabiliyetlerini artırmaya, destan yazmaya devam etmektedir. Şanlı Türk ordusunun Suriye'nin kuzeyinde oluşturulmak istenen terör koridorunu PKK/PYD ve YPG'nin başına yıkması, her türlü dayatmaya karşı vatan savunması için S-400 füzelerinin alınması, enerjide söz sahibi olmak adına Akdeniz'de, Karadeniz'de yapılan sondaj çalışmaları, mavi vatanın tarihî çıkarlarımızı ve egemenlik haklarımızı tescil etme çabaları vatanımızı kuşatmak isteyen küresel odakların uykularını kaçırmıştır. Kırk altı yıldır kapalı olan Maraş meselesini çözüme kavuşturma iradesi, Türk İHA, SIHA ve TIHA'larının teröristleri bulundukları yerde yok etme gücü, devletimizin dünyada güçlü ve söz sahibi bir ülke olma yolundaki kararlı ve emin adımları 15 Temmuzda FETÖ'yle birlikte çöken emperyalist dayatmanın da sonunu getirmiştir. Bu tarihî gerçekler ışığında, ülkemize yaptırım kararı alan ABD ve AB'yle aynı zihniyette, aynı çizgi ve söylemde olanlar, devletimizin geleceğini Washington'da ve Brüksel'de arayanlar, Türklüğün ve İslam'ın düşmanlarına bel bağlayanlar tarih ve vicdan önünde ebediyen mahkûm olacaklardır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Doğal felaketler ve virüs salgınının yaşandığı, ülkemizin oldukça zorlu bir süreçten geçtiği bu dönemde, bizler farklı siyasi partilerin ve dünya görüşlerinin mensubu olsak da böylesi hassas dönemlerde Türkiye Cumhuriyeti devletinin yanında durmak, Türkiye'ye yönelik her türlü saldırıda çelikten bir irade oluşturmak, vatan topraklarını birlik ve beraberlik duygusuyla refaha kavuşturmak tek gayemiz olmalıdır. Kara sevdamız olan yüce Türk milletinin huzuru ve mutluluğu için fedakârca çalışmak, gölgesinde nefes aldığımız Türk Bayrağı'nın ilelebet dalgalanmasını sağlamak, "Söz konusu vatansa gerisi teferruattır." anlayışını hâkim kılmak, cumhuriyetin yaşatılması adına samimiyetle mücadele etmek asli vazifemiz olmalıdır. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in "Önce ülkem ve milletim." diyerek güncellediği Türk devlet felsefesi anlayışı istikametinde, ikbal ve istikbal kaygısı gözetmeden Türk vatanının bağımsızlığı, Türk milletinin kalkınması için canımız pahasına mücadeleye devam edecek ve zalimlerin, hainlerin korkulu rüyası olmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; PKK'nın en büyük gelir kaynağını oluşturan uyuşturucuya karşı mücadele millî güvenlik meselesidir. Başarılı operasyonlarla PKK'ya, uyuşturucu baronlarına ve tacirlerine büyük darbe vurulmuş, üniversitelerde yuvalanan öğrenci kılık kanilere geçit verilmemiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; otuz yıldır işgal altında olan gönül yaramız Karabağ, Cenab-ı Allah'a sonsuz şükürler olsun ki azatlığa kavuşmuştur. Batı'nın ve küresel odakların şımarık çocuğu Ermenistan'a Türk'ün tokadı atılmış, şehitlerimizin kanı yerde kalmamıştır. Sürgünle, vatan hasretiyle topraklarından koparılanlar, yüreklerinde millet sevdası, dudaklarında kahramanlık destanlarıyla Türk'ün gücünü cihana göstermişlerdir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Karabağ'da ezan sesleri yeniden yankılanmış, Azerbaycan bayrağı tekrardan dalgalanmıştır. "İki devlet tek millet" ruhunun kutlu iradesi Karabağ'ın azatlığa kavuşmasında etkin rol oynamıştır. Şehitlerimize Yüce Allah'tan rahmet, gazilerimize uzun ve sağlıklı bir ömür diliyorum. Karabağ Türk'ündür, Karabağ Azerbaycan'dır. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin çok yönlü ekonomik etkinliklerin, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin yapıldığı; tarım, turizm, sanayi, ticaret, ulaşım, spor ve eğitimde öncü, ülkemizin marka şehirlerinden biridir. Şehrimizin bölgemize ve ülkemize daha fazla değer katması sağlanmalıdır. Mersin gibi tarımda öncü bir kentte üreticilerimizin ve hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımızın karşılaştığı sorunlar giderilmeli, tarımı daha ileriye taşıyacak adımlar atılmalıdır.

Mersin, Akdeniz uygarlığının kültür ve medeniyeti üzerine kurulmuştur. Turizm değerlerinin tanıtılmasına ve gelirinin artırılmasına ihtiyacı vardır. Mersin-Antalya, Silifke-Mut-Karaman, Çeşmeli-Taşucu, Tarsus-Çamlıyayla, Silifke-Gülnar yollarının tamamlanması, Mersin-Tarsus Otopanı'nın ücretsiz olması, şehir içi trafiğini rahatlatacak çalışmaların ortaya konulması, organize sanayi bölgesinin otoyol çıkış bağlantısının gerçekleştirilmesi şehrimize katkı sağlayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OLCAY KILAVUZ (Devamla) – Türkiye'nin en akıllı yolu olma özelliğini barındıran Niğde-Ankara Otoyolu'nun hizmete açılmasından ötürü emeği geçenlere teşekkürlerimi sunuyorum, hayırlı olsun.

Son olarak, Mersin Büyükşehir Belediyesi ve diğer belediyelerde baskılara maruz kalıp sürgüne gönderilen, siyasi sebeplerden dolayı işten çıkarılan, taşerondan işçi kadrolarına getirilen belediye personelimizin işlerine iadeleri, açtıkları davaları kazanmalarına rağmen, sağlanmamıştır. Buradan tekrar sesleniyorum: Geçimini temin eden, helal rızıkını kazanan, garibinin, fakirin fukaranın ekmeğiyle oynamayın; Allah'tan korkun, kuldan utanın; ayıptır, yazıktır, günahdır.

Bu duygu ve düşüncelerle Cumhurbaşkanlığı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurul saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bizi izleyen halkımıza da saygılarımı sunuyorum.

On iki günlük bütçenin 11'inci günündeyiz. Aslında burada yürütme konuştu, getirdiğimiz birçok soruna yeterince yanıt vermediğini düşünüyorum. Niçin yanıt veremedi? Çünkü bir iktidar gerçekten gerçeklerle yüzleşmek istiyorsa buna yönelik bir hikâye anlatır, iddialarını anlatır. Hiçbir iddia yok, tam tersine, muhalefet, bizler ne söylediysek buna itirazlar yükseliyor. Bu, aslında bir nevi sıkışmışlık, çaresizlik. En kolay muhalefet edenlere, ses çıkaranlara yönelik yapılan şey "Hainsiniz." "Teröristsiniz." Ama bu kürsüde gerçekler dile getirilecek. Gerçekler niçin dile getirilecek? Çünkü siz, çaresiz bir şekildeyiz, artık bir yöntem bulamıyorsunuz ve en rahat yaptığınız şey milliyetçi nutukları atmak, baskı geliştirmek, toplumu biate alıştırmak, korkuyu geliştirmek. Ama biz, gerek yapılanlar gerek isteklerimiz gerek umut ettiğimiz yaşam, barış, özgürlük ve eşitlik içindeki yaşam için mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz.

Bugün, birçok arkadaşımız birçok problemi dile getirdi. Hele son hafta, genellikle bütçe görüşmeleri 10-17 Aralık İnsan Hakları Haftası'na da denk geldiğinden insan haklarıyla ilgili cezaevlerinden tutun, tecrit meselesinden, işkenceden, açlık grevlerinden birçok problem dile getiriliyor. Ama bugün başka birkaç konuya değineceğim. Bir tanesi, arkadaşlar, kamu-özel iş birliğiyle yapılan işlemler. Burada, şehir hastanelerinden, yollardan, köprülerden çok konuşuldu, muhalefet sürekli bunları dile getirdi. Ama bir diğer konu, biz bunun ne olduğunu anlatmaya çalıştığımızda hep itiraz edildi.

Bugün, yeni bir şey aktarmaya çalışacağım. Arkadaşlar, biliyorsunuz yılın son döneminde genelde cezalarla ilgili

yapılandırma yapılıyor. Nedir? Köprüden geçenlere yapılandırma yapılıyor -çeşitli cezalar- ve insanlar artık diyor ki: "Yıl sonunda bir ceza yapılandırması yapılacak." Peki, bu otoyollar, kamu-özel iş birliğiyle yapılan yollar kamunun mu? Bir uygulama var, kamunun değil, özeldir. Bugün, Kuzey Marmara Otoyolu'ndan, Avrasya Tüneli'nden, Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nden geçtiğinizde ceza kesildiğinde yüzde 400'e kadar bir faiz geliyor üstüne, tefecilik yapılıyor. Bizim bir vekil arkadaşımızın oğlu -burada oturuyor- gidiyor cezayı yatırmaya yapılandırma için, deniliyor ki: "Yapılandırma bunda yok." Niye? Diyor ki: "Bu özel yoldur." Hani bu kamu-özel iş birliğiydi, hani kamu malıydı? Hani kamucuydunuz, hani toplumdan yanaydınız? Eğer Türkiye Cumhuriyeti'nde, Parlamentoda kamunun kullandığı, kamunun olması gereken otoyollarda cezayla ilgili bir yapılandırma yapılamıyorsa, bir düzenleme yapılamıyorsa bu kamu yolu değil özel yoldur. Bunu söylediğimizde, halka eziyet çektiğinizi niye kabul etmiyorsunuz? O köprü ki, o yollar ki Batmanlı geçmediği hâlde para veriyor, Siirtli geçmediği hâlde para veriyor, Çorumlu geçmediği hâlde para veriyor; belki yolu görmemiştir. Geçen de cezaya tabi tutulduğunda resmen soygun yapıyorsunuz ve bu soygunu bir kurala göre, bir hukuka göre yapmıyorsunuz; deyim yerindeyse tefecilerin eline bırakmışsınız. Düşünün, kredi kartlarında bir ara böyle bir düzenleme vardı, isteyen istediği faizi alıyordu, bir düzenleme getirdiniz; şimdi bunu bile yapmıyorsunuz. O zaman, söylemeyin "Yol yaptık.", söylemeyin "Halkımıza yollar açtık." Siz, halkınıza duvarlar örüyorsunuz, halkınıza eziyet çıkarıyorsunuz ve bu tefecilerin eline bizi mahkûm edip cezalandırmaları da yapılandıramıyorsunuz. Bu kamucu değil, bu kamu-özel iş birliği değil; özele peşkeş çekmektir, başka bir ifadesi yok.

Arkadaşlar, bir diğer konu Mazıdağı. Mazıdağı'nın yer altında bir yığın madeni var, daha önce de dile getirdim. Mazıdağı'ndaki Mardin'in ilçesi ve gerçekten fosfat açısından ve üretilen bir kısım ürünler açısından Türkiye için, gübreçilik için çok anlamlı. Hiç uzatmayacağım zamanı değerlendirmek için. Mazıdağı'nda MTA bir yer buluyor, orada uzun süre -bilinçli bir şekilde- işlemler yapılmıyor. 80'lerde kamu iktisadi teşekkülü Etibank'a bağlı bir işlem yapılıyor, sonra özelleştiriliyor ve ismi "Eti Bakır AŞ." Arkasından kim çıkıyor? Cengiz Holding. Arkadaşlar, oraya yollar yapıldı, oraya yatırımlar yapıldı, devlet kamulaştırma yapıyor, kamulaştırma hâlâ devam ediyor; şirketin sahibi yine özel, bildiğimiz holding. Peki, bununla mı yetiniliyor? Cengiz Holding diyor ki: "Yolları yaptınız, ben burada üretim yapıyorum ama -bu yetmiyor- benim korunmam lazım." E, diyor ki: "Çok basit; koruculuk gelişsin, kulübeler yapalım." Kulübeler yapıyor korucular yerleşsin diye. "E, bu da yetmez; ben burada ürün üreteceğim, bunu taşımam lazım, bir çözüm bulalım." diyor. Ne yapalım? "Demir yolu döşeyelim." Nereye? "Diyarbakır yakın, oraya demir yolu döşeyelim." diyor. Mardin'den yolcu taşımak, Kürdistan Bölgesel Yönetimi'yle bir ticaret yapmak için değil "Cengiz Holdingin ürünlerini taşımak için Mazıdağı'ndan Diyarbakır'a demir yolu döşeyelim." Peki, ihale açılıyor, ihaleyi Ulaştırma Bakanlığı yapıyor, ihaleyi kim alıyor arkadaşlar? İhaleyi Cengiz Holding alıyor yani kendi yatırımına, kendi yerine bir ihale yapıyor, onu da Cengiz Holding alıyor ve bu yol devam ediyor. O da bitti, bu yol... Arkadaşlar, bütün dünyada, yük taşımacılığı kentlerin içinden gitmez, çevre yollarından gider. Hiçbir sivil toplum örgütüyle görüşmeden, hiç kimseyi dikkate almadan Diyarbakır'a -o muhteşem, "Amed" dediğimiz, 5,5 kilometrelik surları uzaydan görünen- "12 kilometrelik set öreceğiz şehrin içinde." deniyor, 12 kilometre ve bunu bir beceri gibi... Hiç kimseyle konuşulmuyor. Sonra diyorlar ki: "Zamanında, Osman Baydemir söylemişti." Osman Baydemir demişti ki sanayi kesimindeki küçücük bir yer yer için... Ne oldu? İtirazlar, bir yığın şey "Tamam, biz vazgeçtik, revizyona giriyoruz." dediler. Şu anda 10 kilometreye yakını bitmiş, 2 kilometre kalmış. Revizyon yaptıklarını telle örmüşler, bir duvar örmüşler ama hiçbir sivil toplum örgütüyle paylaşmak değil.

Arkadaşlar, yük geçer, geçmez; tehlikeli madde geçer, geçmez. Hiçbir zaman bir şehrin içinde, özel bir şirket için bu işlem yapılmaz, çevre için yapılır. Ne yapılır? Diyebilirsiniz ki: "Ya, orada bir raylı sistem var, bunu ne yapalım?" Bu raylı sistemi, kalkın, Diyarbakır halkı için kullanın; ta en üstten en aşağıya kadar kullanın ama siz bunu yapamazsınız. O zihniyet yok çünkü özelleştirme, peşkeş çekme var. Ama Sevgili Osman Baydemir, Sevgili Gültan Kışanak, Fırat Anlı ve Sevgili Doktor Selçuk Mızraklı, bunu her seferinde yapmak istiyorlardı. Sizin politikalarınız, kayyumcu politikalar, halkla beraber yönetmeye, halkla beraber geleceği kurmaya engel oluyorlar. Ne diyorlar: "Her zaman barış için, halkla beraber yaptığımız şeyler için sizin tek yaptığınız şey duvar örmek, set örmek, bunu becerebiliyorsunuz." bunu da dile getireyim. Bir an önce, bu sivil toplum örgütlerine de revizyonu nasıl yaptıkları konusunda cevap verilmesi lazım.

Bir diğer konu arkadaşlar, bu özelleştirme konusunda, Batman'dan ve özellikle Sason ve Kozluk'tan söz edeceğiz; TEKEL vardı -TEKEL ismi ne kadar şey olsa bile- geçmişte TEKEL bütün üreticileri konusunda derdi ki: "Şu bölgede şu kadar bütün ekebilirsiniz, bununla ilgili size bir karne veriyoruz, bu tütünü de biz alıyoruz." Sonra bir kota uygulaması geldi ve Batman'da, Siirt'te, Diyarbakır'da, Urfa'da bütün ekicileri resmen perişan oldu ve beraberinde son dönemde tekrar karneler verildi "Belli bir ürün ekebilirsiniz." Kozluk'ta, Sason'da insanlar bütün ekmeye başladı. Belli bir limitte ettikleri tütünü, arkadaşlar, üç yıl önce 40 liraya satıyorlardı kilosunu, 40 liraya; bu yıl 12 lira. Kim bunu belirliyor? 5 şirket, 5 tane şirket kartel oluşturmuş: "Fiyatı biz belirliyoruz." Ve çiftçi mağdur, çiftçi perişan, tütün ekicisi çaresiz. "Bunu biz bir yere taşıyalım, Adıyaman'a götürelim, kendimiz satalım." "Siz taşıyamazsınız, taşırsanız kaçaklık yapıyorsunuz." Hiçbir işlem yok, resmen onları da -deyim yerindeyse az önceki dediğim gibi- tefecinin eline mahkûm ediyorsunuz ve bu tefecinin eline mahkûm ettiğinizle beraber bir diğer uygulama: Sason'da diyorsunuz ki siz "Çilek ekiyorduk, şunu yapıyorduk." Çilek üretici perişan olmuştu, tekrar tütüne yönelmişti. Şu anda arıyorlar iki üç gündür bizleri, gerek Batman'daki, Urfa'daki, Diyarbakır'daki bütün üreticileri diyorlar ki: "Değil bizde, Karadeniz'de de böyle, Ege'de de böyle; git, artık, karteller ne yapıyorsa yapsın."

Bir taraftan da aslında, Sason'daki bir arkadaşımızın ifadesi: "Siz buraya HES'ler yapıyorsunuz, güzelim doğayı tahrip ediyorsunuz, bir taraftan mera yasakları koymuşsunuz. Bu HES'lerle, bu yasaklarla beraber aslında bizi üretimden, topraktan kopartıyorsunuz; bütün ekimimizden, çilek ekimimizden, başka işlerden." Ama ne diyorsunuz "Ya koruyucu ol ya göç et."

Bir diğeri de insansızlaştırma. Siz bu bölgeyi, ne yaparsanız yapın insansızlaştıramazsınız çünkü bu bölgenin öteden beri kendine ait...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - ...bir aidiyeti var ve geleceğini kurmasıyla ilgili bir hikâyesi var, umudu var ve umut ettikleri var, inandıkları var. Bu inandıklarıyla beraber gerek barışın inşasında gerek sizin örmeye çalıştığınız duvarlara, çitlere karşı bu mücadeleyi sürdürecektir. Gelin, biz bunlarla beraber halkın sorunlarını dinleyelim, halkla beraber yönetelim, karar verelim ama kibirli, üstten tutumcu, "Her şeyi ben bilirim!" "Biat et, biat etmezsen hainsin, teröristsin; seni korkuturum, ifade alırım!" anlayışı, sizin ne kadar sıkışmış, çaresiz ve yönetimden uzak olduğunuzun göstergesidir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Oğuz Kaan Salıcı.

Buyurun Sayın Salıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OĞUZ KAAAN SALICI (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 14'üncü madde üzerinde söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, yakın zamanda Amerika Birleşik Devletleri ülkemize CAATSA yaptırımları çerçevesinde yaptırım kararı verdi. Bu karara yönelik Cumhuriyet Halk Partisinin Adalet ve Kalkınma Partisinin izlemiş olduğu dış

politikaya yönelik ağır eleştirilerinin olması, önerilerinin olması, eleştirilerine yanıt alamamasına rağmen, Amerika Birleşik Devletleri'nin yapmış olduğu bu yaptırım kararı, Avrupa Birliği'nin yaptırım kararını mart ayına ertelemiş olması, Türkiye Cumhuriyeti'ni tartıştıran ve Türkiye Cumhuriyeti'ni yola getirmeye yönelik bu yaptırımların kabul edilmesi mümkün değildir. Bu yaptırımlarla doğal olarak hep beraber mücadele edilmesi gerekir. Bizim, Hükûmetin dış politikasına yönelik eleştirilerimiz bakidir, bundan sonra da eleştirilerimiz olacaktır ama bu yaptırımları, Türkiye Cumhuriyeti'ni daha dün kurulmuş bir "muz cumhuriyeti" gibi görmeye çalışan bir anlayışı reddettiğimizi, kınadığımızı açıklıkla ifade etmek isteriz. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bir başka tartışma son zamanlarda, özellikle Milliyetçi Hareket Partisi tarafından dile getirilen bir tartışma, parti kapatmalarıyla ilgili. Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanının ağzından ya da "tweet"lerinden parti kapatma yapılması gerektiğiyle ilgili söylemler dile getiriliyor ama bir yandan bakıyoruz ki iktidar partisinden çok cılız sesler geliyor. En son, bildiğim kadarıyla Sayın Kurtulmuş'un yapmış olduğu bir açıklama var, o açıklamanın yeterli olmadığına dair yapılmış başka bir açıklama var. Şimdi, buradaki, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarındaki arkadaşlarımızın bir kısmı, özellikle yaşı daha uygun olan arkadaşlarımız, millî görüş geleneğinden gelen arkadaşlarımız. Millî Nizam Partisi kapatıldı, Refah Partisi kapatıldı, Millî Selamet Partisi kapatıldı, Fazilet Partisi kapatıldı; Türkiye şu ana kadar birçok parti kapatmayla muhatap oldu. Parti kapatmanın hiçbir sorunu çözmediği, Türkiye'de siyaseti hafızasız bıraktığı; parti kapatmanın Türkiye siyasetine negatif müdahale anlamına geldiği hepimizin malumu. Bu konuda Cumhuriyet Halk Partisinin görüşü, bakışı da çok net. Ama iktidarın ortağı tarafından en üst perdeden dillendirilen böyle bir dile karşı, böyle bir siyasete karşı iktidar tarafından ses gelmiyor olması da manidar. Bu bütçe görüşmeleri kapsamında iktidar partisinden Grup Başkan Vekilleri, milletvekilleri söz alıyorlar, ben beklerim ki bu konuya da bir açıklık getirsinler. Biz de iktidar partisinden bu konudaki açık duruşunu -kendisi geçmişte bu tür parti kapatmalardan muzdarip olmuş bir parti olarak- net duruşunu buradan, Meclis kürsüsünden görelim.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz bir yerel seçim süreci yaşadık 31 Martta. O yerel seçim süreci çok sorunlu bir yerel seçim süreci oldu. İktidar cenahı -Cumhur İttifakı- kampanyayı beka meselesi üzerine kurdu yani eğer muhalefet partileri belediyeleri kazanırlarsa, yerel seçimleri kazanırlarsa maazallah, Türkiye uçurumun kenarına geldi, muhalefet partileri kazandığında uçurumdan aşağı düşecek anlamına gelecek bir siyaset kurguladılar. Ne oldu? Muhalefet, özellikle Cumhuriyet Halk Partisi 11 büyükşehri kazandı, şu anda Türkiye'nin yarısını yönetiyor. Hatta daha ileriye gittiler "Mansur Yavaş kazanırsa faturaları teröristler dağıtacak." dediler, bunlar hepinizin malumu. Seçimi iptal ettirdiler, İstanbul seçimini iptal ettirdiler, İstanbul seçmeni 23 Haziranda tekrardan seçime gitti, orada da Türkiye siyasetine çok güzide bazı cümleler eklenmiş oldu. Örneğin, "Koskoca İstanbul seçimi 14 bin oy farkla kazanılır mı?" cümlesi Türkiye siyasi terminolojisine girmiş oldu. "Hiçbir şey olmasa bile kesin bir şey oldu." cümlesi Adalet ve Kalkınma Partisinin önemli pozisyonunda bulunan bir kişisinden dillendirildi. Hatta İstanbul seçimlerine müdahale edebilmek için INTERPOL tarafından kırmızı bültenle aranan Osman Öcalan bulundu, ayağına TRT muhabiri gönderildi; seçime müdahale edebileceğini düşündükleri açıklamalar onlara yaptırıldı. Velhasıl hiçbir işe yaramadı, vatandaş sizin söylemiş olduğunuz sözlerin tamamını bir kenara koydu ve gitti kendi iradesini ortaya çıkaran bir seçim sonucuna imza attı.

Türkiye ondan sonra ağır bir ekonomik krize girdi, zaten ekonomik krizdeydi, kriz buhrana dönüştü. Şimdi gelmiş olduğumuz noktada insanımız aç, ağır bir yoksullukla mücadele ediyor. Ne bizim kültürümüzde ne bizim inancımızda ne bizim aile değerlerimizde, hiçbir yerde övülmeyen intihar vakaları almış başını gitmiş durumda. En son, Samsun'da bir eline "iş ve aş" yazıp intihar eden bir yurttaşımızı gördük. Şimdi, bu kadar ağır bir durumda, bizim belediye başkanlarımız, seçilmiş olan belediye başkanlarımız vatandaşlara hizmet için özel bir çaba gösteriyorlar. Bahane bulmuyorlar, hiçbir konuda, kendileri yapmış oldukları hizmetten ya da sorumluluktan geri adım atmayacak bir şekilde davranıyorlar ama iktidarın da bizim belediyelerimizin yapmış olduğu işlere engelleme yönünde ağır çabaları var. Şimdi 2 örnek vereceğim -sürem de azalıyor- bir tanesi İstanbul Halk Ekmek meselesi arkadaşlar. Çok acı bir durum var: Biliyorsunuz, Halk Ekmek normal piyasa koşullarının neredeyse yarısı fiyatına sağlıklı ekmek üreten, satan bir kuruluş. Bundan önce de uzun zaman Adalet ve Kalkınma Partili belediyeler tarafından yönetildi, şu anda Cumhuriyet Halk Partili bir belediye tarafından yönetiliyor. Değerli arkadaşlar, Halk Ekmek şu koşullarda yani kış koşullarında, yağmur altında, kar altında, ucuz fiyata sağlıklı ekmek alabilmek için yurttaşlarımızın önünde kuyruklara girdiği bir yer, Halk Ekmek büfelerinin önünde kuyruğa giriyor vatandaşımız. Bu büfelerin sayısının artırılması için bizim arkadaşlarımız önerge veriyor, 142 yeni büfe kurulması için Büyükşehir uhdesinde olan yerlerde. Adalet ve Kalkınma Partililer ısrarla bunu reddediyor. Arkadaşlar, vatandaş ucuz ekmeğe erişmek istiyor. Hani bir "kuru ekmek" tartışması oldu ya burada; midesine kuru ekmek girebilsin diye vatandaş kuyruğa giriyor, saatlerce bekliyor ve ucuz ekmek almak istiyor; bunu engelliyorsunuz. Bunu niye engelliyorsunuz arkadaşlar? O vatandaş geçmişte sizlere oy verdi, bugün bize oy veriyor. Vatandaş aç, sizin ekonomik politikalarınızın sonucunda vatandaş eziliyor, emekçiler eziliyor ve ekmek alabilmek için çaba gösteriyor.(CHP sıralarından alkışlar) Gündeme geldiğinde Komisyona havale ediyorsunuz, Komisyonda yedi ay bekletiyorsunuz arkadaşlar, sonra tekrardan gündeme getirildiğinde bu sefer reddediyorsunuz. Bunu anlamakta ben zorluk çekiyorum. Vatandaş hizmet etmeye çalışan belediyeler var, belediye başkanları var, ellerini kollarını bağlamak için her şeyi yapıyorsunuz, bu birinci örnek.

İkinci örnek, Mersin Büyükşehir Belediyesi 4 kez borçlanma talebi getiriyor, 250 milyon lira borçlanmak istiyor, borçlanma talebinin gerekçesinin ne olduğunu da açık seçik ortaya koyuyor yani bu borçlanmayla ne tür hizmetler yapılacağı Adalet ve Kalkınma Partili, Milliyetçi Hareket Partili belediye meclis üyelerine anlatılıyor, 4 kez reddediliyor; komisyona geliyor, komisyondan ret cevabı yazılıyor, veriliyor ama gerekçe yok. Neden reddedildiğinin, ne komisyon başkanı ne komisyon üyeleri ne de meclisin toplandığı gün kürsüye çıkan belediye meclis üyeleri, gerekçesiyle ilgili herhangi bir şey söylemiyorlar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, pandemiden dolayı bir genelge yayınlandı, esnaf kepenk kapattı. Mersin'de 8.500 esnaf bu genelgeden etkilenmiş ve kepenk kapatmış. Bu esnafın evinde kullanmış olduğu su faturasının 500 lirasını belediye kendi uhdesinden ödemek üzere karar alıyor, bu borçlanmayı oralara kullanacak, başka yerlere kullanacak, fide dağıtımında kullanacak, yol yapımında kullanacak; vatandaş sosyal hizmet için, gıda yardımı için kullanacak ama siz bunu reddediyorsunuz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, az önce CAATSA yaptırımlarıyla ilgili konuştuk. Türkiye'nin bir sorunu var dış politikada; eleştiriyor olmamıza rağmen Türkiye'nin bu konuda birlik içinde net bir mesaj vermesi gerekiyor. Amerika'ya, okyanusun ta öbür tarafındaki bir devlete mesaj vermek için biz bir araya geliyoruz, elimizde kendi yoksullarımız var arkadaşlar, kendi yoksullarımıza bakarken biz hizmet etmek istiyoruz, niye engelliyorsunuz, niye engelliyorsunuz arkadaşlar? Yani yağmurun altında, çamurda Halk Ekmek kuyruğuna giren vatandaş konusunda niye yardımçı oluyorsunuz? Bizden onun dışındaki meselelerde yardım istiyorsunuz "Millî birlik meselesidir, bir araya gelelim." diyorsunuz; gelelim, eyvallah, itirazımız yok. Peki, bu ülkenin yoksulları, Amerika'ya karşı bir araya gelinmesinden daha mı az kıymetli arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) Bizim, önce kendi insanımıza sahip çıkan, kendi insanımıza sahip çıkan belediye, hükûmet, meclis -kim sahip çıkıyorsa- ona da sahip çıkan bir anlayışla bu süreci götürmemiz lazım.

Türkiye ağır bir ekonomik kriz altında, ekonomik krizin müsebbibi sizsiniz arkadaşlar, on sekiz yıldan beri siz yönetiyorsunuz. Sizin ortağınız askıda ekmek kampanyası başlatmak zorunda kaldı sizin izlemiş olduğunuz bu ekonomik politika nedeniyle. Sizden ricamız: Bütçe görüşmelerinde birçok şey söylendi, birçok şey ifade edildi; umarım, buradan, bizim de önerilerimizden bir sonuç çıkarırsınız ve Türkiye'nin daha kötüye gitmesini engelleyecek bir siyaset izlersiniz.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, teşekkürler.

BAŞKAN – Gruplar adına konuşmaları tamamladık.

Şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

Şahıslar adına ilk konuşma Diyarbakır Milletvekili Sayın Oya Eronat'ta.

Buyurun Sayın Eronat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarım.

Bir Diyarbakırlı olarak bugün biraz Diyarbakır'dan bahsetmek istiyorum. Bizim çok kıymetli sanatçılarımızdan Bedri Ayseli'nin derlediği bir türkü vardır "Diyarbakır Övmesi" diye, iki dörtlük söylemek istiyorum:

"Hançepek'te sıra sıra paytonlar,

Oturmuşlar türlü türlü hatunlar,

Boylarında beşi birlik altınlar,

Ne güzeldir Diyarbakır elleri.

Dicle Nehri gelin gibi akarsın,

Gazi Köşkü mahzun, melûl bakarsın,

Kırklar Dağı çok cigerler yakarsın,

Ne güzeldir Diyarbakır elleri,

Çok güzeldir Diyarbakır elleri." (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Gerçekten çok güzeldir Diyarbakır elleri. Evet, her ne kadar otuz beş yıl boyunca bizi çok üzen kelimelerle anılmış olsa bile, biz o kelimeleri ve cümleleri elimizin tersiyle bir kenara bırakıp son beş yılda bu kadim şehrin Zümrüdüanka gibi küllerinden yeniden doğuşuna tanıklık etmekteyiz ve bunun böyle kalması için de elimizden gelen her şeyi yapacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ iktidarları sayesinde, son on sekiz yılda Diyarbakır'da toplam 37 milyarlık hizmetle cumhuriyet tarihimizin yatırım rekorları kırılmıştır. Tabii, bu yatırımların içindeki en büyük payı barajlar oluşturmaktadır. Hâlihazırda fiziki olarak yüzde 70'i tamamlanmış olan Silvan Barajı, 2022 yılında faaliyete girdiğinde, her yıl ekonomimize 2 milyar lira katkı sağlayacaktır. Atatürk Barajı'ndan sonra en büyük sulama yatırımı unvanını alacak olacak Silvan Barajı tamamlandığında, toplamda 235 bin hektar alan sulanabilecek. Şimdi, arkadaşlar, dünya istatistik verilerine göre 1 hektar alanın 1,2 kişiyi istihdam ettiğini biliyoruz. 235 binle 1,2'yi çarptığınız zamanda 280 binden fazla -ki biz ortalama 300 bin diyelim- ortalama 300 bin insanımıza istihdam sağlanabilecek.

Yine, Dicle ve Kralkızı Barajlarımız tamamlandığında, yine, her yıl ülkemize 805 milyon lira gelir girdisi olacak. Takdir edersiniz ki her yıl kazanç sağlayabileceğimiz yatırımlara ihtiyacımız var, dolayısıyla da yatırım yaptığımız kamu kaynaklarımızın çok hızlı bir şekilde dönüşümünü geri kazanmalıyız. Tabii, AK PARTİ olarak bizim vizyonumuz da bunun üzerine kurulmuş durumdadır. Bu vizyonla şu an Diyarbakır'da 201 tarım, 14 de turizm projemiz devam etmektedir.

Şimdi, biraz da Türkiye'nin parlayan yıldızı Diyarbakır'ın turizminden bahsetmek isterim. Roma'nın sınır garnizonu olan Zerzevan Kalesi, 2020 Dünya Mirası Geçici Listesi'ne girmiş, tarihî bir eserdir. Bulunan son Mithras Tapınağı da bu kalenin içerisinde. Yine, Diyarbakır'ın bostanı sayılan Hevsel Bahçeleri 700 hektarlık tam bir doğa harikası, kuş cenneti ve UNESCO Dünya Mirası'dır.

Bir kere, Dört Ayaklı Minare'yi kesinlikle görmelisiniz. 4 sütun üzerine oturmuş, 1500 yılında yapılmış, siyah beyaz taşlardan yapılmış bir minaredir. Altından geçebilirsiniz. Bir rivayete göre taş ustası, ustalığını kanıtlamak için Dört Ayaklı Minare'yi 4 sütunun üzerine oturmuş fakat halk arasındaki genel kanı, bu 4 sütunun 4 mezhebi temsil ettiğine dairdir.

Surlarımız 5.700 metre uzunluğunda olup Çin Seddi'nden sonra en büyük, en uzun kale duvarıdır. Şimdi, Çin Seddi'ne 1'inci sıra diyoruz ama aslında Diyarbakır Surları 10-12 metre yüksekliği, azameti, üzerindeki kabartmaları ve figürleriyle Çin Seddi'nden daha önemlidir ve bizim gözümüzde 1'inci sıradadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tabii, Diyarbakır, Peygamber Efendimiz'in vefatından yedi yıl sonra sahabeler tarafından fethedilmiştir. Anadolu'da en çok sahabenin mefün olduğu tek şehirdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OYA ERONAT (Devamla) – Şu anda da Hazreti Süleyman Camisi içerisinde 27 sahabe metfun olarak yan yana yatmaktadır.

Şimdi, Diyarbakır'ı tabii ki beş dakikaya sığdırmak Diyarbakır'a çok büyük bir haksızlık olacaktır; insanlık tarihi kadar eski bir tarihe sahip bu kadim şehire ilgili ne anlatırsak anlatalım, mutlaka eksiklik olacaktır.

Ben bu duygu ve düşüncelerle 2021 yılı bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz, Diyarbakır Milletvekili Sayın İmam Taşçier'de.

Buyurun Sayın Taşçier. (HDP sıralarından alkışlar)

İMAM TAŞÇIER (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu bütçenin AKP'nin on sekiz yıllık iktidarının bütçelerinden farklı bir bütçe olmadığını, Kürt meselesinin çözümüne katkı sunmadığını görmekteyiz. Bu bütçede "Kürt" yok, hele hele Kürtlerle ilgili hiçbir şey yok.

Eğitimde Eylül 2012'de Türkiye'de "Yaşayan Diller ve Lehçeler" adı altında Kürtçe seçmeli dersinin Millî Eğitim Bakanlığı müfredatına girdiğini hepimiz biliyoruz. 50 bin kelimelik Kürtçe Sözlük'ün Türk Dil Kurumu tarafından basıldığını da biliyoruz. Ahmed-i Hânî'nin Mem û Zîn eserinin, yine, Kültür Bakanlığı tarafından basıldığını da biliyoruz. Ama en son, geçenlerde, AKP Genel Başkanı birkaç gün önce "Kürt sorunu yoktur." dedi ve 25 milyon Kürt için ancak 1 tane Kürtçe öğretmenini ataması yapıldı.

Bundan devamla, TÜİK verilerine göre -her vatandaş TÜİK verilerine girebilir; böyle, internette bir düğmeye basınca giriyorsun- Kürt illerindeki işsizlik oranı ortalamasının Türkiye ortalamasının 2-2,5 katı kadarı olduğunu da görüyoruz. Türkiye'deki işsizlik ortalamasının 2019 yılında 13,7; Eylül 2020'de 12,7 olduğunu ama bunun yanında; Mardin, Batman, Şırnak, Siirt'te işsizlik ortalamasının 30,9 olduğunu görüyoruz. Van, Muş, Bitlis, Hakkâri illerinin işsizlik ortalamasının 25,9 olduğunu görüyoruz. Şanlıurfa ve Diyarbakır'ın işsizlik ortalamasının 23,4 olduğunu görüyoruz. Bu illerin işsizlik oranlarının Türkiye ortalamasının 2 katından fazla olduğunu TÜİK verilerine baktığımızda çok rahat görebiliriz.

Yine, on sekiz yılda iyileştirici hiçbir tedbir alınmadığı gibi işsizliğin artması için de her yol denenmektedir. Şöyle ki: On iki bin yıllık tarihi olan ve Kürt kültürünü günümüze kadar taşıyan Hasankeyf baraj suları altında bırakılmış. Söz konusu Ilısu Barajı tam kapasiteyle çalıştığında 1.200 megavat elektrik üretim gücüne sahip oluyor. Bu rakam Türkiye'de kurulu elektrik gücünün yüzde 1,3'üne denk gelmektedir ki bu orana göre, mevcut elektrik gücüne katkısı çok düşük olmaktadır. Baraj yerine yenilenebilir

güneş enerjisiyle çok daha fazla elektrik o bölgede üretilirdi. O bölgede günlük güneş ortalaması yedi saatin üstündeydi. Hasankeyf'in tarihi dokusu dışında, milyonlarca yılda oluşan Yukarı Mezopotamya yani Dicle Havzası kıyısında bulunan verimli topraklar da su altında kalmıştır, benim köyüm dâhil olmak üzere; ta Diyarbakır Bismil ilçesine kadar Hasankeyf de bu verimli topraklar su altında kalmıştır. Bu barajın asıl amacının enerji olmadığı burada düşünülmektedir. Kürt tarihini yıkmak, Kürt kültürünü yok etmenin ve Kürt meselesinin güvenlikli politikalarla bastırılmasının amaçlandığını görüyoruz, bu baraj politikalarıyla. Bunu bu Mecliste defalarca dile getirdik. Son beş yılda bu Mecliste defalarca bu baraj olayını dile getirdik. Bundan bir an önce dönülmesini dile getirdik ama maalesef bir türlü geri adım atılmadığı görülmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – Yine de buna benzer olaylar Kürt illerinde alabildiğine fazladır. Diyarbakır'ın 6 tane mahallesi 2015 yılından bu yana kapalı, yani sokağa çıkma yasağıyla direkt kapatılmış, kimse o mahallelere gidemiyor. Yeni yapılan 2 tane mahallesindeki, TOKİ'nin yaptığı Lalebey ve Alipaşa Mahallesi'ndeki evler ise aynen E5 cezaevi sistemiyle yapılan bir mimari şekilde yapılmıştır ki bu, Diyarbakır'ın hiçbir dokusuna uymamıştır. Bu da yine gösteriyor ki Kürt kültürü, altı bin yıldır devam eden Kürt kültürünün yokluğunu gösteriyor.

Teşekkür ediyorum beni dinlediğiniz için, saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi soru-cevap kısmına geçiyoruz.

Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kamu işçisiyken özelleştirme nedeniyle başka kamu kurumlarına geçen 4/C'liler 4/B'ye geçirildi. Geçişte harfler değişti, haklar değişmedi ve hüsrana uğratıldılar. Ne özlük hakları ne nitelikleri ne de ücretlerinde beklenen değişiklik olmadı. 4/C'den 4/B'ye geçirilen personel ne istiyor? İradesi dışında zorunlu emekliliğe tabi olmamasını; mevcut tüm 4/B'liler gibi beş yıl, on yıl, on beş yıllık kıdem ücretinden yararlanmasını; ek ödeme oranının yüzde 20 değil, mevcut tüm 4/B'ler gibi en az yüzde 70 olmasını, görevde yükselme hakkından yararlanmasını, diplomalara göre unvan verilmesini, mevcut 4/B haklarının tamamına sahip olmayı talep ediyorlar. Bu ayrımcılığa son verin, verdiğiniz sözleri yerine getirin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Teşekkürler.

Sorum ilgili Bakanlara: Hasat döneminde mısırı tonu 1.300 TL, buğdayı tonu 1.600 TL'den çiftçinin elinden yok pahasına aldınız. Hasat bittikten sonra ise mısırı 1.900, buğdayı 2.200 liradan ithal ediyorsunuz. Bununla da kalmayıp buğday, arpa, mısırı ithalatına gümrük vergisini 30 Nisan 2021'e kadar sıfırladınız. Rusya ise 15 Şubat-30 Haziran arasındaki buğday ihracatına ton başına 25 euro vergi koydu, ihracat miktarını ise 17,5 milyon tonla sınırlandırdı. Üreten ile ithal eden iki ülke arasındaki farkı görünüz. Çiftçimize kazandıracağınız farkı ithalat lobisine kazandırıyorsunuz. Buradan "Yerliyiz, milliyiz." diyenlere sesleniyorum: Yerlilik ve millilik, yabancı ülkelerin çiftçisine kazandırmakla olmuyor. Çiftçimize "Üretin." diyorsunuz ancak her fırsatta sıfırladığınız gümrük vergileriyle üreticilerimizin belini biraz daha büküyorsunuz. Kendi çiftçimize, üreticimize yönelik olumlu iyileştirmeleri ne zaman yapmayı düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Bakan, engelliler kamudaki engelli kotasının yüzde 6'ya çıkarılmasını ve 10 bin atama hakkı verilmesini istiyorlar. Bu konuda bir çalışmanız var mı? Üniversite mezunu işçiler statü değişikliği talep ediyorlar, hazineye bir yük de oluşturmuyor, yıllardır bu talepleri niçin yerine getirilmiyor? Daimî kamu işçisi 4/D olarak teknisyen, tekniker, mühendis unvanlarıyla işe başlayıp özelleştirmeler sonucu kadrolarını, maaşlarını, unvanlarını ve diğer özlük haklarını ellerinden alarak 4/C kadrosu verdiğiniz ve her seçim dönemi söz verdiğiniz "4/B sözleşmeli personel kadrosuna geçireceğiz." dediğiniz, 4/B'yi değiştirip 4/C'ye soktuğunuz 4/C'li personel, unvanlarını, ek ödeme ücretlerini, kıdem ücretlerini ve normal emeklilik haklarını ne zaman alacak?

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün 17 Aralık. 17-25 Aralık yargısal darbe girişiminin üzerinden yedi yıl geçti. Vatan hainlerinin senaryoları o gün de bugün de hiç değişmedi. Asıl hedefi millî iradeye müdahale olan teröristler sinsi planlarını tek tek uygulamaya koymaya çalıştılar. Dünyanın en alçak ve hain terör örgütü, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve hatta ailesine dahi saldırabilecek kadar alçak ve hain bir terör örgütü olduğunu bütün dünyaya gösterdi. Aziz milletimiz, bu süreçte, hain terör örgütü FETÖ'nün iç yüzünü görmüş ve 15 Temmuz hain darbe girişimi esnasında canı pahasına liderine de, iradesine de, vatanına da, bayrağına da, istikbal ve istiklaline de sahip çıkmıştır. Her türlü terör örgütlerinin kökünü kazıyana kadar mücadelemiz kararlılıkla devam edecek diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sabah sabah yine bir kararnameyle buğday, arpa ve mısırdaki gümrük vergilerini sıfırladınız. Sıfırlamayı çok iyi biliyorsunuz. Son iki yıldır gümrük vergilerini sıfırlayarak ne kazandınız? Yandaşlarınızın çok iyi kazandığını biliyorum da çiftçimiz çok şey kaybetti, devletin hazinesi -gümrük vergisinden- milyonlarca dolar kaybetti. Hasat döneminde çiftçimizden 1.650 liraya aldığınız buğdayı şimdi sıfır gümrük vergisiyle bile 2.100 liradan alıyorsunuz. Siz çiftçimizin neden para kazanmasını istemiyorsunuz? Neden bir üretim seferberliği yaparak ekilmeyen 50 milyon dönüm araziye ekebilmek için ithalatçıya verdiğiniz desteği, verdiğiniz avuç avuç dolarları üreticiye vermek için bir politika geliştirmiyorsunuz? Sizin tek bildiğiniz, çiftçiye borçlandırmak. Artık bu sıfırlama politikasından vazgeçin. Siz böyle yaptıkça, yani gümrük vergisini sıfırladıkça ihracatçı ülkeler fiyatlara sürekli zam yapıyorlar. Sürekli ithalat yaparak nasıl yerli ve millî oluyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, esnafımıza ve vatandaşlarımıza vermiş olduğunuz destekler için teşekkür ediyorum.

Bu pandemi süreci içerisinde en çok geçim darlığı çekenler; işsizler, asgari ücretliler ve düşük maaş alan emekliler. Yapılacak olan zamlarda bu kesimlere yüksek maaş alanlara göre daha yüksek oranda bir zam yapmanızı ve bu kesimleri biraz daha rahatlatmanızı bekliyoruz. Bir de bu süre içinde, kahveciler, kantinciler, kırtasiyeciler ve servisçiler hiç çalışmadılar. Yani bu esnaf gruplarına yeni paket içerisinde destek veriliyor ama şu anda bütün esnaf gruplarına bu destek veriliyor. Ben bu saymış olduğum 4 grup için, kahveci, kantinci, kırtasiyeciyi ve servisçiler için ilave bir destek vermenizi istiyorum çünkü bunların çalışanları da var yani en azından bu süre içerisinde BAĞ-KUR sigorta primi alınmamasını, bunu devletin karşılamasını talep ediyor, başarılar diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sayın Aile Bakanımıza. Gündüz yayınlanan televizyon programları Bakanlığınız tarafından denetlenmekte midir? Denetlenmekteyse... Çocukların ve gençlerin izleyebileceği saatlerde gündüz yayınlanan programların içerikleri açısından psikolojik travmalara sebep olabileceği hususunda değerlendirmeler vardır. Programlarda yer alan olumsuz davranışların gelecek nesiller açısından normal kabul edilerek benimsenmesini engellemek amacıyla bir çalışma yapılmakta mıdır? Gündüz yayınlanan programların çocuklarımızın ve gençlerimizin psikolojisine nasıl yansıdığı hususunda bir araştırmanız mevcut mudur? Mevcut ise Bakanlığınızın almış olduğu önleyici tedbirler var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz Sayın Bakanda.

Sürenize ilave edeceğim Sayın Bakan, arzu ederseniz.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Teşekkürler.

Öncelikle, KDV iadelerine dair, KDV iadeleri ortalama kırk günde tamamlanmakta ancak artırılmış teminat uygulamasında on iş gününde, hızlandırılmış iade sertifikasına sahiplerin de beş iş günü içinde iadeleri yapılmakta.

Sosyal Koruma Kalkanı kapsamında, biz, bildiğiniz gibi pandemideki sosyal destek programımızı 3 faz hâlinde açıklamıştık; faz 1, faz 2, faz 3'te. Ve faz 3'te -hiçbir ayırım yapmadan, her zamanki gibi sosyal yardımlarda- bütün vatandaşlarımız e-devlet üzerinden başvurabiliyorlar. Dolayısıyla, esnaf olsun, diğer çalışanlarımız olsun, yani belli kategorilerdeki bütün çalışanlarımız olsun, bu dönemde, dönemsel ihtiyaç hâlinde olan bütün vatandaşlarımıza açık bir sistem gerçekleştirdik ve orada e-devlet üzerinden başvurarak -faz 3 hâlâ açık sistemde- dolayısıyla o sistem üzerinden devam edebiliyorlar. Yine, Ticaret Bakanlığımızın da bu konuda çalışmaları var.

İş kazalarına dair, bildiğiniz gibi, iş sağlığı ve güvenliği bizim çok önem verdiğimiz bir konu ve bütün çalışanlarımızın iş sağlığı ve güvenliği konusunda bütün tedbirleri almaya çok büyük bir gayret sarf etmekteyiz. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, ILO ve AB standartlarına uygun bir şekilde, 2012 senesinde, yine AK PARTİ iktidarı döneminde yayınlandı ve dolayısıyla iş sağlığı ve güvenliği müstakil bir kanun olarak ilk defa hükümetlerimiz döneminde ele alınmış oldu. Kanunla beraber 2'nci mevzuatı da beraberinde getirdik. 36 yönetmelik ve diğer alt düzenleme de hızla hayata geçirildi. Yine, farkındalık çalışmaları bu iş sağlığı ve güvenliği bilinci oluşturmak, kültürü oluşturmak açısından çok önemli bir yer tutmakta; dolayısıyla, farkındalık çalışmalarına da devam ediyoruz. Biz, hiçbir çalışanımızı kaybetmek istemiyoruz, her can bizim için çok kıymetli. Baktığımız zamanda da 2002 yılından 2020 yılına kadar geçen on sekiz yılda çalışan sayımız 3 kat artmış, iş yeri sayımız ise yaklaşık 2,6 kat artmış; buna rağmen, yüz binde ölüm sayımız yarı yarıya inmiş iş kazasında ama biz istiyoruz ki bu oranları daha da indirebilelim, hiç iş kazası yaşamayalım. Dolayısıyla, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na harfiyen uyulması çok önemli. Bu konuda da denetimlerimizi sıklaştırarak devam ediyoruz. Dolayısıyla, bu konudaki, iş kazalarındaki anlayışımız, her zaman olduğu gibi "sıfır tolerans" ilkesiyle denetimlerimizi sürdürebilmek.

Onun dışında, 10 yaş altı özel gereksinimli çocuğu olan kamu çalışanlarına dair, hâlen yürürlükte olan ağustos ayındaki ve kasım ayındaki Cumhurbaşkanlığı genelgeleriyle, kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan 60 yaş ve üzeri kamu çalışanları ile Sağlık Bakanlığının belirlediği kronik hastalığı bulunan kamu çalışanlarımıza idari izin verileceği zaten düzenlenmişti. Yine, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının yazısında da kamu çalışanlarımızın hamileliğinin 24'üncü haftasından 32'nci haftasına kadar olan süre içerisinde de yine idari izinli sayılmasına karar verilmişti. Bu düzenlemeler dışında, her ilin hıfzıssıhha kurulları tarafından, illerde bulunan kamu çalışanlarına idari izin verilmesine dair kararlar alınabiliyor. Örneğin, Ankara ve İstanbul'da 10 yaş altı çocuğu olanların idari izinli sayılmasına, evden çalışmalarına dair kararlar verildi. Bunun haricinde de bakanlıklarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımız kendi iç düzenlemeleriyle bunu yapabilmekteler.

Bir tane soru da "Gerçek işsizlik sayısı TÜİK'in söylediğinin çok üzerinde..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Şimdi, bu konuda, biz günlerdir burada konuşuyoruz. Biz sizlere veri verirken TÜİK verilerini esas alıyoruz çünkü TÜİK ülkemizin resmî istatistik kurumu. Onun haricinde, özellikle bende diğer bakan arkadaşlarımız da TÜİK tarafındaki istatistikler dışında, ILO, OECD, EUROSTAT gibi uluslararası verileri de size veriyoruz ama maalesef, ne verdiğimiz verilere inanıyorsunuz ne de yaptığımız açıklamalara inanıyorsunuz, ondan sonra da gelip "Hükümet cevap vermiyor." diyor. Biz cevap veriyoruz ama cevabımızın kabul edilip edilmemesi, o, sizin takdirinizde. Dolayısıyla, verdiğimiz bütün veriler gerçeği yansıtmaktadır, hem ulusal hem de uluslararası resmî istatistik kurumlarının verileridir. İşsizlik tanımı da net. Buna göre, işsizlik, son 4 haftadır herhangi bir iş arama kanalıyla iş aramış ve 2 hafta içerisinde işbaşı yapabilecek çalışma çağındaki nüfusu kapsamaktadır. Türkiye dışında işsizlik oranının düştüğü AB ülkeleri de mevcut sadece Türkiye'de düşmedi. Dolayısıyla, bu konuda bütün veriler de bunu göstermekte. Dolayısıyla, ulusal, uluslararası veriler ışığında sizlere bilgi vermekle sorumluyuz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Kanun 1/1/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 15'inci madde üzerinde ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kamil Erozan'da.

Buyurun Sayın Erozan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan; izin verirseniz, ben biraz evvel Sayın Bakanın söylediği noktadan başlayacağım. Bu işsizlik rakamları konusunda uluslararası verilerden söz etti, OECD'yi andı. Ben orada beş sene daimî temsilcilik yaptığım için OECD'de bu hesapların nasıl yapıldığını gayet iyi biliyorum maalesef. Maalesef derken şunu söylüyorum: OECD'nin kendine özgü bilgi toplama, data toplama, işsizlik rakamlarını hesap etme yeteneği de yoktur ve ilgisi de yoktur. Dolayısıyla OECD'de yer alan rakamlar TÜİK ne veriyorsa odur, TÜİK rakamları ne kadar yanlışsa ve düzmeceyse OECD rakamları da aynı şekilde yansır. Dolayısıyla "Uluslararası veriler Türkiye'deki rakamları teyit ediyor." demek anlamsızdır.

Ben ayın 14'ünde, Dışişleri Bakanlığı bütçesinde konuşurken zaman darlığıyla bütün konuları bir araya getiremedim. O gün bir de vukuat oldu biliyorsunuz, o vukuata da değinme ihtiyacı duyuyorum. Ama isterseniz, ilk önce, 10-11 Aralık tarihinde yapılan Avrupa Birliği Zirvesi'yle başlayayım. Bu zirvedeki kararları hepimiz biliyoruz, onun üzerine Dışişleri Bakanlığı bir açıklama yaptı. O açıklamadan aynen şu cümleyi okuyorum size ve Doğu Akdeniz'le ilgili bu konu: "Her zaman söylediğimiz gibi, Avrupa Birliği dürüst ara bulucu rolü üstlenmeli." dedi. Şaşırdım, bir kere daha okudum, yüksek sesle okudum, "Her zaman söylediğimiz gibi, Avrupa Birliği ara bulucu olsun." diyor. Ben anlamıyorum, ara bulucu nasıl olabilir bu konuya taraf olan biri? Zaten tarafı belli

Avrupa Birliğinin ve ister istemez şunu soruyorum kendilerine: Ya geliverirlerse ne olacak o zaman, Avrupa Birliği “Ben geleceğim, ara buluculuk yapmak istiyorum.” derse Doğu Akdeniz konusunda? Ben ister istemez Ben ister istemez soruyorum, bunu Dışışleri Bakanlığı mı yazıyor, yoksa Beştepe’deki dehalar mı?

CAATSA konusunda... CAATSA konusunda biz bir açıklama yaptık, yine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yaptığı açıklamaya da katıldık. Ancak, ileriye doğru bakarken eğri oturup doğru konuşmak durumundayız. Diploması yoluyla çözülemeyecek bir sorun olmamakla birlikte, S-400’lerin alımı gerçekçi bir tehdit değerlendirmesi ve risk analizi temelinde yapılmamıştır ve maalesef karşımıza gelen “görölür kaza”dır. Bu görölür kazaya rağmen, ümit ediyoruz ki Savunma Sanayii Başkanlığı buna karşı alınabilecek tedbirleri de öngörmüştür demem lazım.

Ama buradan çıkarılacak başka bir ders daha vardır, hep atasözleri üzerinden gideceğim: Duvara dayanma çöker, adama dayanma seçimi kaybeder. Kaybetti adam. Yani biz “dostum Trump” a güvendik, adam gitti; yakında karşımızda başka biri olacak. Dolayısıyla, bu atasözlerinin hikmeti de bir kere daha ortaya çıkmış oldu.

Sayın Çavuşoğlu 14 Aralık günü yaptığı konuşmada “Roseline A” gemisine atıfta bulunurken “Dört saat uygulaması diye bir şey yok.” demişti. Ben istese de istemese de şu hatırlatmayı yapıyorum -Sayın Bakan burada değil ama mutlaka arkadaşlar tutanaktan bunu takip edeceklerdir- 1988 senesinde yapılmış Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme vardır. Bu Sözleşme Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylandı. Bunun arkasından, 2005 yılında, aynı Sözleşme’yle ilgili bir tane protokol imzalandı; o protokol de bu Meclisten geçti. Dolayısıyla, benim Sayın Bakana çağırım, lütfen, dosyaları biraz daha ince eleyip sık dokumasıdır.

Irak’a geleyim. Irak’ta Mehmetçik yine teröre karşı mücadelesini gece gündüz veriyor ancak önümüze, her sene maalesef, uzun zamandır, her sene tezkereler geliyor ve her gelen tezkerede “Maalesef geçen sene biz bu işi halledemedik, bize bir sene daha.” “Bize bir sene daha.” “Bize bir sene daha.” diye süre isteniyor.

Ama o iş orada da bitmiyor, mesele sırf terör değil maalesef Irak’ta. Bağdat’tan âdeta kaçırılırcasına IKBY’yle bir ilişki sürüyor. Kimlere hizmet ettiği meçhul bir petrol kaçakçılığı devam ediyor. Türkmeneli’nin statüsü hâlâ anayasal bir zemine kavuşturulamamış vaziyette. Bağdat Hükümetinde hâlâ bir Türkmen kardeşimiz yok. Irak’ta IKBY’nin kontrolü dışında bir sınır kapısı da açılmamış durumda. Bunların hepsi gündemde duruyor. şunun için söylüyorum, mesele Irak’ta sırf terörden ibaret değil, Türkmen kardeşlerimizin geleceğinin de en az onun kadar önemli olması lazım. Fırat’ın doğusu, Fırat’ın doğusu diye yattık kalktık, Fırat’ın doğusuna Süleyman şah Türbesi’ni götüremedik. Süleyman şah Türbesi Fırat’ın doğusunda, hemen nehrin öbür tarafında. Sadece Süleyman şah Türbesi de değil orada mesele, orası vatan toprağı. Dolayısıyla biz oraya ne zaman yeniden bayrak dikileceğini çok merak ediyoruz. Suriyelilerin konusuna girmeyeyim, Doğu Türkistan konusuna döneceğim, başka bir vesileyle döneceğim, bugünün gündeminde bunu sıkıştırmam biraz zor olacak ama o konunun da önemini önümüzdeki günlerde ilk vesileyle dile getireceğim.

Dış politikayı yürütecek kurum olması gereken Dışışleri Bakanlığının başındaki Bakan, mevcut ucube sistem tahtında bakan olmaktan çıkmıştır. Bakanlık da Beştepe’nin sekreteryası konumuna düşmüştür. En az yirmi yıl dirsek eskittikten sonra ehliyet ve liyakat temelinde devletin büyükelçisi olabilecek çalışanların önüne, nereden geldikleri meçhul, yetenekleri tartışmalı kişiler geçmiştir. Bu dışarıdan atananlar devletin büyükelçisi değil AKP’nin ideolojik temelli şekillenen politikalarını uygulamakla görevli, misyon edinmiş kişilerdir. Buradan Sayın Çavuşoğlu’na seslenmek istiyorum: Bakanı bakan yapan altındaki kadrolardır. Onları saf dışı bırakıp Beştepe’deki kişilerin zihninden peydahlanmış politikalarla bir yere varılamaz. Bu Bakanlıkta sicili de, pek çok defa ifade ettiğim gibi, amirler değil memurlar verir. Üstelik memurlar tarafından Bakan dâhil herkese verilen koridor sicili amirlerden verdiği sicilden her zaman daha makbuldür. Buradan vukuata döneceğim; o gün, biliyorsunuz, Sayın Çavuşoğlu hepimizi şaşırtan ifadeler kullandı. Önce “Ülkede seçim yok” dedi. Bize göre kokuyor, seçim kokuyor ama ben, size mi inanalım yoksa tecrübemize mi inanalım diye geriye dönmek durumundayım. Sizi 2018 senesinin ilk aylarına götüreceğim ve şu cümleleri biz iktidar cephesinden duyduk: “şu anda erken seçim gündemimizde yok.” Bunu iktidar cephesi söyledi. “Ana muhalefet partisi bu aralar hiçbir şey bulamadı, düşündüler, düşündüler ‘Ne yapsak?’ Tutturdular şimdi ‘erken seçim’ diye. Erken seçim değil, seçimin zamanı belli.” Hep iktidar partisi söylüyor. “Yerel seçimler 2019 Mart, genel seçimler 2019 Kasım ayında yapılacaktır.” dedi iktidar cephesi. “Seçimler zamanında yapılacaktır.” dedi 3 Nisanda. 4 Nisanda: “2019’da önemli siyasi olaylar var -yani bir sene sonradan bahsediyorlar- bunlar yerel, Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili genel seçimidir. Üç ay arayla gerçekleştirilecek bu seçimlere hazırlanalım.” Son olarak, yine 4’ünde: “şunu açık söyleyin, kapatın artık bu konuları -Sayın Cumhurbaşkanı söylüyor- erken seçim filan yok. Bu tartışmaları artık gündemden çıkarın çünkü bu tartışmalar en çok ekonomiye zarar veriyor.” 2018’de ekonomiye zarar veriyordu, bugünkü durumumuz maalesef 2018’den daha ağır. Ha, bunu niye söylüyorum? Sonra ne oldu? 4 Nisandan sonra iki hafta sessizlik oldu ve birdenbire kendimizi erken seçimde bulduk. Dolayısıyla, olmaz olmaz demeyin, olmaz olmaz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İkinci cümlesine geçiyorum Sayın Çavuşoğlu’nun: “Seçim olsa da iktidarın size verilmeyeceğini biliyorsunuz.” Yani, hani bu binada oturuyoruz biz, millî iradeyi temsil ediyoruz; bu, millî iradenin ayaklar altına alındığı bir cümledir. Buna tepkiyi biz verdik ve bu tepki Beştepe’den de geldi. Siz onu, Beştepe’den gelen tepkiyi fark etmediniz, onu da söyleyeceğim şimdi. Koltuğuyla yaşayan hatta yatıp kalkan, Bakanlığı bu nedenle de bir işkence odasına çeviren Çavuşoğlu, koltuğunun risk altında olduğunu fark edip maalesef o gün koltuğunu kaybetti. Çünkü sıraya girmiş arkadaşlarınız var sizlerin o koltuk için. Ve niye kaybetti? Akıllı gitti, bilinçaltı ortaya döküldü. Bu neyi anlatıyor biliyor musunuz? 31 Mart durumunu anlatıyor. O günlerde de buna benzer bir şeyler oldu yani İmamoğlu seçimi kazandı, aynı, olup biten bugün, Çavuşoğlu’nun ağızından çıkan cümleler oldu. “İmamoğlu kazanmış olsa dahi kazanmış olmamıştır.” Ha, bunu ben şu anlamda söylüyorum. Ben aslında hariciyeciyim ama Çavuşoğlu’nun sayesinde dâhiliyeci oldum yani iç hastalıkları uzmanı durumundayım maalesef. Bunu niye söylüyorum? Çavuşoğlu’nun durumu bir hastalıktır. Bunun adı “İstanbul sendromu”dur ve bunun tedavisi de yoktur. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Maalesef Sayın Çavuşoğlu, o günkü ifadeleriyle kendisini tutanakların dibine gömmüştür. Yani bu tutanaklar var ya bunlar hiçbir zaman yalan söylemiyor.

Buradan bir hususa daha değinerek sözlerime son vereceğim. “Beştepe’den yankı geldi.” dedim. Sayın Fuat Oktay dün buradaydı, bu konu yine açıldı. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı söylüyor, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı söylüyorsa birisinin adına da söylüyor diye bakacaksınız buna. Herhâlde Beştepe şöyle dedi “Ne yaptın kardeşim Mevlüt, senin ağızından çıkanı kulağın duymuyor mu?” Şöyle diyor Sayın Fuat Oktay: “Mevlüt Bey’in ağızından çıkanlar şakavari ifadelerdir.” “şakavari” kelimesini arayın, bulacaksınız tutanaklarda. Buradan nereye varmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – şaka mıdır bilmiyorum ama kaka olduğu muhakkaktır.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAşKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayşe Sibel Ersoy...

Buyurun, Sayın Ersoy.

MHP GRUBU ADINA AYşe SİBEL ERSOY (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Merkezi Yönetim Bütçe

Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nde sona gelindi. Plan ve Bütçe Komisyonunun yoğun çalışması ve siz değerli milletvekillerimizin katkısıyla bütçe süreci, içinde bulunduğumuz Genel Kurul aşamasında da tamamlanmış olacak. Plan ve Bütçe Komisyonunda 2021 yılı Bütçe Kanunu kapsamında 40 genel bütçeli kamu idaresi, 127 üniversite, 45 özel bütçeli kamu idaresi, 11 düzenleyici ve denetleyici kamu idaresi olmak üzere toplam 223 kamu idaremizin bütçesi görüşüldü. Bu süreçte, yasamayla beraber, emeği geçen bürokratlarımıza da teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu süreçte, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'ni olumlu değerlendirdik ve destekledik. Elimizden gelen katkının en iyisini, samimiyetle, yapıcı bir üslupla sunmaya çalıştık. Yer yer gördüğümüz eksikliklere, gözden kaçan noktalara dikkat çekmeye çalıştık. Bu süreçte yaşanan olumsuzlukların samimiyet karinesi içerisinde, fikir ayrılıkları temelinde fakat ülke menfaatleri dikkate alınarak yaşandığını düşünmekteyim. Bu çatı altındaki tüm vekillerimizin milleti bir bütün olarak düşünerek, milletin menfaatleri doğrultusunda hareket etme gayreti içerisinde olduğuna inanıyorum. Unutulmamalıdır ki hepimizin seçim bölgeleri farklı olsa bile Türkiye Cumhuriyeti milletvekiliyiz ve milletin tamamını temsil etmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, 2019 yılının son çeyreğinde Çin kaynaklı ölümcül virüs salgınının birkaç hafta içerisinde küresel ölçekte bir büyüklüğe ulaşması, küresel düzeyde 2018 yılı ikinci çeyreğinden itibaren başlayan iktisadi faaliyetteki yavaşlamayı devam ettirmiş ve dünya ekonomisini tarihî bir daralma sürecine sokmuştur.

Ülkemizde 2020 yılında başta Covid-19 salgını, doğal afetler, orman yangınları ile ekonomik ve siyasi pek çok sorun varlığını hissettirmiş, gündemimizi meşgul etmiştir. Terör saldırıları, iç dış komplolar, ekonomi üzerinden yapılmak istenen operasyonlar, Suriye'den Libya'ya, Ege'den Doğu Akdeniz'e, Ortadoğu'dan Kafkaslara egemenlik haklarımıza yönelik saldırılar, yakın coğrafyamızdaki kaos ortamı yıla damgasını vurmuştur. Covid-19 salgınının ekonomiye olan etkilerinin azaltılması ve tüm toplum kesimlerinin bu süreçten olumsuz etkilenmemesi için de bir dizi tedbirler alınmıştır. Bu süreçte, Türkiye ekonomisi bakımından, güven ve istikrar içinde sağlıklı bir yatırım, üretim, ihracat ve istihdam zincirinin sürdürülebilirliği de önemli hâle gelmiştir. Salgının ekonomiye olan etkilerini azaltmak, vatandaşlarımıza olumsuz etkilerini asgariye indirmek için öncelikle Ekonomi Kalkınma Programı uygulamaya konulmuştur. Esnaf, sanayici, çiftçi, çalışanlarımız ve ihtiyaç sahiplerine yönelik önemli destekler verilmiştir. Bu kapsamda, kısa çalışma ödeneği, işten çıkarma yasağı, kredi ertelemeleri, nakit desteği gibi tedbirlerle toplumun tüm kesimi koruma altına alınmıştır. Kısıtlamalar sonucu ekonomide yaşanan daralmadan sonra, haziran ayı itibarıyla kısıtlamalarda meydana gelen gevşeme sonrası ekonomik faaliyetlerde yeniden hızlanma başlamıştır, üretim çarkları dönmeye, siparişler gelmeye ve ihracatımız artmaya başlamıştır. Normalleşme adımlarıyla birlikte yılın üçüncü çeyreğinden itibaren görülen canlılık makroekonomik verilere de yansımıştır. Bugünlerde yaşamakta olduğumuz 2'nci dalga ve normal hayata kademeli geçişin nisan, mayıs ayları tahminleri çerçevesinde verilen kredi desteklerinin geri ödemelerinin yeni bir paketle ödemesiz dönemlerle desteklenerek normal hayatın başlayacağı aylara kadar ertelenebilmesinin önümüzdeki son virajda iş dünyasını rahatlatacağını düşünmekteyim.

Bütçe görüşmeleri sürecinde salgından olumsuz etkilenen ekonomimize dair kimi veriler bizleri sevindirirken kimi veriler de maruz kaldığımız şartlar karşısında açılan yaraların sarılması için biraz daha zamana ihtiyacımız olduğunu göstermiştir.

Bu süreçte, ekonomimizin olmazsa olmazlarından, reel sektörün ayakta durmasında, büyümesinde önemli bir rol üstlenen bankacılık sektörüne ne kadar büyük bir rol düştüğü de açıktır; güçlü bankaların yer aldığı bankacılık sektörünün saldırılara karşı korunmasında ve saldırıların etkilerinin azalmasında öncü rol aldığı görülmektedir. Bankacılık sektöründe aktif büyüklük sıralamasında ilk 3 bankanın kamu bankaları olması, geçirdiğimiz sıkıntılı süreçte ülke ekonomisine yaptığı katma değeri göz önüne sermektedir.

Tarihsel süreç içerisinde sermaye birikimimizin yeterince oluşmamasını dile getirirken ülkemizin emperyalist politikalar yerine insan temelli politikaları tercih etmesinin rolünü de unutmamalıyız. Gelişen ülkeler kategorisinde yer alan ülkemiz ekonomisi büyüyen her ülke gibi sancılı süreçlerden geçmektedir. İster öncü Kızılçama'larımız diyelim ister ülkelerimiz isterse hedeflerimiz, 2023, 2053, 2071 hedeflerine yürürken çekilen bu sancıların, geleceğin büyük ve müreffeh Türkiye'sinin doğum sancıları olarak düşünülmesi gerekir. Bizlere düşen, ekonomimiz için yapılması gereken yapısal reformların bir an önce hayata geçirilmesi için gerekli yasal düzenlemeleri çıkarmak; bu bağlamda, yürütmeyi destekleyerek bu adımların hızlı bir şekilde atılmasını sağlamaktır.

Değerli milletvekilleri, şüphesiz ki ülkemiz için kalkınma önceliğimiz olmalıdır. Kalkınmanın sürdürülebilir olması içinse geleceğin teknolojisi olan yenilenebilir enerjiye dayanması gerekmektedir. Aynı zamanda bir Çevre Komisyonu üyesi olarak bu noktaya da dikkatinizi çekmek istedim. Çevrenin hiçbir şart altında ödenmemesi gereken bir bedel olduğu aşikârdır. Bu noktada amacımız çevresel kalkınma olmalıdır. Çevre dikkate alınmadan planlanan kalkınma programları kısa vadeli olacağı için, bir noktadan sonra sürdürülemeyeceği de bilinmelidir.

Ben, burada, yeryüzündeki yaşamın temel nedeni olan suya da dikkatinizi çekmek istiyorum. Su, yaşamın, geçim kaynaklarının ve refahın bir kaynağıdır. Artan talebe göre gittikçe daha zor bulunur bir hâle geldiğinden, su güvenliğini sağlamak için su kaynaklarını geliştirmek ve yönetmek, büyüme, sürdürülebilir kalkınma ve yoksullukla mücadelenin de merkezinde yer almaktadır. Bu, sadece gelişmekte olan ülkeler için değil gelişmiş olan ülkeler için de geçerlidir.

Türkiye üç tarafı denizlerle çevrili bir ülke olmasına rağmen, su stresli ülkeler kapsamındadır. Türkiye'de hane halkı su tüketim oranı gün geçtikçe artış göstermektedir. Bu durum, hemen aksiyon almamızı gerektiren bir zaruret içermektedir. Atalarımız "Su gibi aziz ol." diyerek suyun kutsallığını açıkça dile getirmiştir. Yeni dünyada ise su "yeni elmas" olarak tanımlanmaktadır.

Kuraklık küresel boyutta bir tehdittir; bu tehdidi, bireysel anlamda bilinçli su kullanımıyla tersine çevirmek de elimizdedir. Basit bir örnek vermek gerekirse, dış fırçalarla kapattığımız musluk bile bireysel anlamda önemli bir küresel katkıdır. Bir damla su ileride can suyu olabilir, bunu lütfen unutmayalım.

Bizim aklımızdan çıkarmamız gereken kural, doğanın intikamının acımasız olduğudur ve doğa bu acımasız yüzünü ne yazık ki 2020 yılında bir virüsle bizlere göstermiş, gelişmişliğimizin doğa karşısındaki acziyetini de yüzümüze vurmuştur. Bu noktada, tüm çalışma arkadaşlarımız olan siz değerli milletvekillerimize doğrunun tek olduğunu hatırlatmak isterim. O doğru özelde Türkiye, genelde ise tüm insanlıktır.

Bu vesileyle, 2021 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Konuşma sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni'de.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, on birinci gününde bütçe tartışmalarını yürütüyoruz ve sona doğru yaklaştık. Tabii, çok önemli tartışmalar gerçekleşti bu süreç içerisinde, çok ibretlik tartışmalar gerçekleşti, tarihe önemli notlar düşüldü. Öncelikle, ilk dikkat çekmek istediğim noktalardan bir tanesi, bu bütçe tartışmaları içerisinde aslında bütçeye rengini de veren,

bütçeye bir düzeyde mantığını da katan Amerika'yı kınama bildirisiyle başlamak istiyorum. Şimdi, Amerika'yı kınama bildirisine partiler tarafından -HDP hariç- imzalar atıldı ve bu bildiri de Türkiye'nin ali menfaatleri, millî menfaatleri olarak tariflenerek imzalandı ve bu da "antiemperyalizm" olarak temellendirildi. Şimdi, buradan şunu söylemek istiyorum: Bu, antiemperyalizm falan değil arkadaşlar yani bu, ABD karşıtlığı, Fransa karşıtlığı, bir emperyalizm karşıtlığı anlamına maalesef gelmiyor. Eğer böyle bir yanılığı varsa bunu tezelden düzeltelim.

Şimdi, biliyorsunuz emperyalizm, kapitalizmin bir aşaması, bir üst evresi yani tekellerin dünyaya hâkimiyeti meselesidir. Dolayısıyla, kapitalizme karşı olmadan yani sermaye düzenine karşı olmadan emperyalizme karşı olunamaz. Buradan ne kendimizi ne de halklarımızı kandırmayalım.

Şimdi, biz buradan şu soruyu soruyoruz... Çünkü -bizim- HDP üzerinden özellikle bir linç kampanyası da yürütüldü bu imzanın üzerinden, bildiri üzerinden. Şimdi, biz şunu söylüyoruz: Sermaye blokları arasında, eksenler arasında, emperyalist eksenler arasında pinpon topu gibi gidip gelmenin başarılı bir ulusal siyaset olarak, uluslararası siyaset olarak sunulmasına biz itirazlarımızı ortaya koyduk. Bu bir siyaset falan değil, bu bir pinpon topu siyaseti. Dolayısıyla, siz, örneğin uluslararası tekellerin ülkedeki siyasetine, ülkedeki yatırımlarına itiraz etmediğiniz koşullarda yani dolayısıyla siz, Alamos Gold firmasının Kaz Dağları'ndaki işgalini durduramadığınız koşullarda; siz, Karadeniz'de fındığı peşkeş çektiğiniz Ferrero şirketine itiraz etmediğiniz koşullarda; siz, madenleri teslim ettiğiniz Kanadalı şirketlere itiraz etmediğiniz koşullarda ve yine bildiri yazdığınız Amerika'nın üslerini kapatmadığınız koşullarda sizin antiemperyalizminiz aslında iç siyaseti bir dizayn etme meselesidir. Dolayısıyla, biz bunu tümünden yanlış, yanılığlı bir politika olarak belirliyoruz. Buyurun, gelin, örneğin Amerikalı Cargill şirketinin ayrıcalıklarını ortadan kaldıralım, var mısınız? İnsanları zehirleyen Cargill şirketi Türkiye'de. Siz mısırı neredeyse bitirdiniz, onun yerine nişasta bazlı şekeri getirdiniz ama bunun yanında Amerika'yı sözüm ona eleştiriyorsunuz, sözüm ona bildiri yayınlıyorsunuz. Buna kimse inanmaz. Gelin, Amerika'nın üslerini kapatalım, var mısınız? Getirin, biz de HDP olarak imza atalım bunun altına. Dolayısıyla, kapitalizme karşı olmadan, sermaye sistemine karşı olmadan emperyalizme karşı olunmaz. Emperyalizm dışsal bir olgu değil, tamamen içsel bir olgudur.

Şimdi, burada, tabii, çok önemli şeyler öğrendik bu bütçe tartışmalarında. Ne öğrendik? Bir: Ülkede işsizliğin olmadığını öğrendik. Ülkede kadın cinayetlerinin artmadığını öğrendik. Ülkede pahalılığın olmadığını öğrendik. Ülkede ormanların tahrip edilmediğini, ormanların eksilmediğini öğrendik. Ülkede maden şirketlerinin talanının olmadığını öğrendik. Böylece, şu söylenmiş oldu bize: "Siz anlamıyorsunuz, siz görmüyorsunuz ama her şey pekâlâ çok iyi gidiyor. Ekonomi, Almanya'yla yarışır düzeyde. İşsizlikle mücadelemiz dünyada rekor kırıyor. Birilerinin himayesinde çevreciliğimiz rekor kırıyor ve dolayısıyla siz aslında bilmediğiniz, görmediğiniz bir hayalin propagandasını yapıyorsunuz." denmiş oluyor bize.

O zaman ben de bugün işten atıldığı için greve çıkan, sendikalı olduğu için eyleme çıkanlara; yaşam alanlarını korumak için, tarım alanlarını korumak için direnen köylüler adına, köylülere şuradan sesleniyorum: Ey maden işçileri, ey metal işçileri; baretlerinizi usulca yere bırakın ve kolluk güçleri, şirketleri korumak üzerine görevlendirilmiş kolluk güçleri; kurduğunuz barikatları kaldırın.

Ey maden işçileri, haklarınızı gasbenden maden şirketlerine karşı geliştirdiğiniz eleştirilerden vazgeçin, onlar bu ülkenin millî ve ulusal değerleridir, onlara karşı geliştirdiğiniz her itiraz sizi vatan haini yapar.

Ey köylüler, çiftçiler; tarım alanlarınıza göz dikmiş; dozerlerle, polislerle, jandarmalarla gelmiş olanlara karşı kurduğunuz barikatları kaldırın, onlara zulmetmeyin; eğer yaparsanız siz bu ülkenin geleceğine, ulusal menfaatlerine karşı çıkmış olursunuz. O yüzden usulca durun ve Amerika'ya karşı imzalanan metne bakarak huşu içerisinde dua etmeye devam edin. İşte, bu süreçte bize söylenen bunlardı.

Şimdi, başka ne öğrendik biz? Ne zaman açlık, yoksulluk konuşulsa orada ulusal bir hamaset edebiyatıyla karşı karşıya kaldık. Kürtlere karşı geliştirilen ulusal inkâr politikalarının ne kadar da açlığı, yoksulluğu örtmek için kullanılan bir araca dönüştüğünü görmüş olduk. Peki, biz buradan ne sonuç çıkarıyoruz? Buradan halkımıza sesleniyorum, işçi sınıfı ve emekçilere sesleniyorum: İşte bu yüzden Marx'ın dediği gibi "Başka bir ulusu ezen ulus asla özgür olamaz." İşte bu yüzden işçi sınıfı en temel ihtiyaçlarından kaynaklı bile; sendika hakkı için, grev hakkı için, ücret hakkı için bile Kürt ulusunun içinde bulunduğu ulusal boyunduruk politikasına karşı çıkmak zorundadır, Kürt ulusunun özgürlüğü mücadelesine destek olmak zorundadır. Ben bir Türk sosyalist olarak çok net ifade ediyorum: Bu ırkçı, milliyetçi hezeyanlara karşı kendi geleceğimi, halkımın geleceğini, halkların geleceğini bu ulusal, özgürlükçü, eşitlikçi mücadelede yani halkların eşitliği ve kardeşliği mücadelesinde görüyorum. Dolayısıyla buradan Türk halk onuruna, onurlu Türk halkına sesleniyorum: Bu bütçe süreci bir kez daha göstermiştir, kim size ulvî değerlerden, hamaset edebiyatından bahsediyorsa bilin ki onlar sizin cebinize gözünü dikmiş durumdadır. O yüzden bugün çağrımız şu olmalıdır: Eğer özgürlük istiyorsak, ekmek ve aş istiyorsak bu politikaların karşısında dimdik durmak durumundayız.

İki tür siyaset var; biri halkı için kendinden geçenler, biri de kendisi için halktan geçenler. İşte, birincisi bizim yoldaşlarımızdır; cezaevlerinde halk için, adalet, eşitlik ve özgürlük için bedel ödeyenlerdir. Bugün halk için cebinden bir kuruşu feda etmeyecek olanlar bize vatanseverlik edebiyatı yapıyorlar, hamaset nutukları atıyorlar; bunu reddediyoruz. Eğer varsanız, işte, görmek istiyorsanız bizim yoldaşlarımız cezaevlerinde, yaşamın her alanında kendinden geçenlerdir. İşte, Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş ve binlerce yoldaşımız bu mücadelenin neferleridir. Onları buradan bir kez daha selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Sonuç olarak -başta söyledik, tekrar söyleyerek bitireceğim- bu bütçe sarayın bütçesidir, bu bütçe sermayenin işçi sınıfı ve emekçileri, ezilen halkları sömürme, boyunduruk altında tutma politikasının aracıdır, aparatıdır. Bu süreç kuşkusuz ve kuşkusuz halklarımız, işçi sınıfı ve emekçiler tarafından görülüyor fakat -burada AKP'nin söylediği- "Görüyorlar ama niye bize hâlâ oy vermeye devam ediyorlar?" deniliyor. Buna cevabımız şudur: İzin verin, buyurun, eşit koşullarda, o trol ordunuzla, o tümüyle hâkimiyet kurduğunuz basına eşit çıkalım, eşit siyaset yürütelim, bakalım, halkımız kime oy veriyor. Buyurun, buyurun.

Muhalefete dönük geliştirdiğiniz imha siyasetine, siyasi soykırım operasyonlarına son verin, bakalım halkımız ne karar veriyor. Halkımızın sessizliğini siz bir rıza olarak görmekten vazgeçin; emin olun, bu bir yer altı magmasıdır, patlamaya hazır bir volkandır. Bu bir sınıf mücadelesidir, bu süreç bir sınıf mücadelesidir; ezilenlerin egemenlere karşı, sermaye düzenine karşı bir mücadelesidir ve dolayısıyla bu mücadelede eğer emek-sermaye çelişkisi varsa, eğer bir zulüm varsa, bir çelişki varsa, bir halkın en temel değerlerine karşı bir saldırı varsa bilin ki orada direniş olacaktır, bilin ki orada mutlaka ve mutlaka kazananlar olacaktır.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök.

Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçenin yürürlük maddesi üzerine söz aldım. Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Elbette bütçeler devletin harcamalarını, gelirlerini, giderlerini gösteren önemli olaylar ama ben bütçede bir hukukçu olarak adaletle bakarım. Çünkü bütün adliyelerde, mahkemelerimizde hâkimlerin arkasında şöyle bir yazı yazar: "Adalet mülkün temelidir." yani devletin temelidir. Adaletin olmadığı yerde bütçeyi ne kadar başarılı yapsanız da sonuç alamazsınız, tıpkı dokuz yıl

önce gerçekleşen ve on gün sonra yıl dönümünü tekrar hatırlayacağımız Uludere olayında olduğu gibi. Dokuz yıl önce Türkiye’de önemli bir olay oldu. Uludere Roboski’de 34 gencimiz 28 Aralık akşamı aileleriyle oturdular, onlarla vedalaştılar, her zaman yaptıkları ve tüm Emniyetin de bildiği gibi sınırın diğer yakasındaki akrabalarından kaçaktan mazot almaya gittiler. Her birinin heyecanı vardı, arzusu vardı, yılbaşı yaklaşıyordu, zaten topu topu kazanacakları da bir katır başına 150 lira gibi cüzi bir ücretti. Altı saat köyden dağa tırmandılar, oradan Irak tarafına geçtiler, akrabalarından mazotlarını aldılar ama o sırada askerlerimiz, Türk Silahlı Kuvvetleri, sınırın diğer yakasında bir terör örgütü komutanlarından birinin orada olduğuna dair günlerden beri istihbarat alıyordu, Fehman Hüseyin (Bahoz Erdal). Silahlı Kuvvetleri, Fehman Hüseyin’in orada olduğu farz edilen telsiz sinyallerine ulaşmıştı.

Kimdi Fehman Hüseyin o tarihten önce? Aktütün, Dağlıca, Gediktepe gibi Türkiye’deki önemli saldırıları planlayan ve talimatını veren kişi. Aslen Suriyeli, terör örgütünün komutanlarından, önemli komutanlarından biri.

Silahlı Kuvvetlerimiz Fehman Hüseyin’in sınırdan geçeceği istihbarat bilgisini aldı, ona göre en alt kademeden en üst kademeye kadar bir heyecan ve tartışma başladı ve sınırdan geçen 38 kişi -ki bunların 34’ü hayatını kaybetti- insansız hava araçlarıyla izlenmeye başlandı, tam beş saat izlendi. Sınırdan çıktıkları andan itibaren izlenen bu kişiler, Türkiye sınırına doğru gelmeye başladıklarında insansız hava araçlarının izlendiği komuta merkezlerinde, bunların terör örgütü üyesi oldukları ve içlerinde de Fehman Hüseyin’in (Bahoz Erdal’ın) olduğu farz edildi. Bu değerlendirmeler sıralı hiyerarşi yapı içerisinde yapıldı ve sonunda, Genelkurmay Harekât Merkezine saat 19.00 sıralarında o günkü Genelkurmay İstihbarat Daire Başkanı, şimdiki Genelkurmay Başkanı Yaşar Güler geldi. Yaşar Güler, daha önceden top atışı için müdahale kararlılığı içerisinde olan askerleri ikna etti “Burada top atışına gerek yoktur, hava harekâtı yapalım.” dedi. Tabii, hiyerarşik yapı içerisinde bunun daha üs komutana sunulması gerekiyordu. Genelkurmay İstihbarat Daire Başkanı Yaşar Güler saat 19.00’da alttaki komutanlarla yaptığı bu çalışmadan sonra, 19.20’de Genelkurmay İkinci Başkanı Hulusi Akar’ın yanına gitti -Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar o zaman Genelkurmay İkinci Başkanıydı- ve Hulusi Akar görüntüleri ve istihbarat bilgilerini değerlendirdikten sonra hava harekâtı emrini verdi. Elbette, sınır dışı harekâtın olması için, konunun onayı için Genelkurmay Başkanı Necdet Özel’den onay alınması gerekiyordu ve Hulusi Akar, Genelkurmay Başkanı Necdet Özel’i, o sırada Millî Güvenlik Kurulu toplantısında bulunduğu için telefonla aradı. Hulusi Akar konuyu anlattı, Necdet Özel “Dosyayı bana gönder.” dedi ve Millî Güvenlik Kurulunda Genelkurmay Başkanı, kendisine gelen dosya üzerinden yaptığı inceleme sonunda hava harekâtının onay emrini verdi. O arada, Millî Güvenlik Kurulunun tüm siyasi ve askerî kanadı Fehman Hüseyin’in yakalanıyor ya da öldürülüyor olmasından dolayı büyük bir sevinç içerisindeydiler; eller ovuşturulmuş, Fehman Hüseyin’in yakalanması bekleniyordu. Çünkü PKK’nın önemli bir askerî komutanı yakalanacak ya da öldürülecek ve bu şekilde PKK’nın da beli kırılacaktı.

Tabii, Yaşar Güler, Hulusi Akar, Necdet Özel ve Millî Güvenlik Kurulu ekseninde alınan bu karar uygulandı, 20.00’den itibaren hava sahası kapatıldı ve 21.39’dan itibaren başlayan hava saldırısında 38 yurttaşımızdan 34’ü öldü. Ama son saldırıdan bir dakika önce komuta merkezine gelen bir telefon her şeyi değiştirdi çünkü vurulanlar, kaçığa giden Ortasu ve Gülyazı köylüleriydi. Büyük bir hata yapıldığı ortaya çıkmıştı çünkü köylülere danışılmamış, köyün hemen üstünde konuşlanmış Tugay Komutanlığıyla bu karar paylaşılmamıştı. 20.00’den itibaren hava sahası kapatıldıktan sonra patlayan bombalarla 34 yurttaşımız hayatını kaybetti. 34 yurttaşımızın o günden bugüne değin adalet arayışı devam ediyor. Zamanın Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ın “Karanlık dehlizlerde kalmayacak.” dediği bu olay... Aslında karanlık dehlizlerde kalan bir olay yok, tam tersine karanlığa itilen bir olayı konuşuyoruz. Yaşar Güler’in, Hulusi Akar’ın, Necdet Özel’in ve Millî Güvenlik Kurulunun zamanın tüm üyelerinin içinde olduğu bir karar süreciyle alınan bir karar. O kadar kritik bir karar ki bu kişilerin kaçakçı olduğu belliydi ama içlerinde PKK’nın silahlı komutanlarından Fehman Hüseyin varsa bu kişiler vurulabilir miydi? Evet, vurulabilirdi çünkü kamuoyu bunu mazur görebilirdi, kritik karar buydu ve bu kritik karar eşliğinde alınan kararla 34 yurttaşımızın hayatı karartıldı ve öldürüldü maalesef. O günden bugüne değin Uludere ailelerin adalet arayışları yürüyor ve sürüyor. Uludere aileler acaba bu 2021 bütçesinden sizce ne bekliyorlar?

Bakın, değerli milletvekilleri, bu olaydan tam sekiz ay sonra aynı köyde, çocuklarını kaybeden ailelerin yaşadığı köyde bir minibüs devrildi, sivil bir minibüs, bir korucu kullanıyordu, içinde 13 askerimiz vardı. 13 askerimizden 9’u şehit oldu, 1 korucu şehit oldu, 4 askerimiz de yaralandı. Bu devrilen minibüsün yardımına kimler gitti biliyor musunuz? Hava saldırısında hayatını kaybeden aileler gittiler, çocuklarını kaybeden aileler gittiler ve askerlerimizi araçtan çıkartılar, hastanelere götürdüler. Kimi orada şehit olmuştu, onları ambulanslarla hastanelere taşıdılar ve ilk yardımı orada yaptılar ama 28 Aralık 2011 tarihinde hava saldırısında öldürülen 34 çocuğumuza hiçbir şekilde devletimiz acil yardımı göndermedi, göndermedi.(CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlarım, o devrilen minibüsten çıkarılan askerlerden birinin başını dizine koyan Emine Ürek, oğlu bu hava saldırısında ölen anne, şunu söyledi sonradan, dedi ki: “Kazada yaralanan bir askerin ‘anne’ diye bağırıldığını duydum, hemen yanına koştum, yaralı askerin başını yarıma gelene kadar dizime koydum. Yerde yaşamını yitiren askerleri görünce oğlum aklıma geldi.” İşte, bir yandan devletin tutumuna duyulan öfke bir yandan da bu öfkeyi bastırarak kazada yaralanan askerlere yardım eden bir anne. Bir yanda devletin bombasıyla yitirdiği evladının acısını içine gömen bir anne bir yandan da bu evlat acısıyla askeri hayata döndürmeye çalışan anne. Devletin savaş uçaklarıyla vurduğu oğlunun acısını içine bastıran anne, devletin Silahlı Kuvvetlerinin askerlerinin bir kazada yaralanmasından sonra onların hayatını kurtarmaya çalıştı. Bu, dünya tarihinde görülmemiş emsalsiz bir örnektir.

Üç yıl sonra zamanın Millî Güvenlik Kurulu üyesi ve İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin vicdanının sesini dinledi ve Mecliste bir basın toplantısı yaptı Uludere olayıyla ilgili. Güya karanlık dehlizlerdeydi ya “Hayır, olay tamamen devletin ve istihbaratın yönlendirdiği bir harekettir.” dedi ve aynen şu sözleri söyledi İdris Naim Şahin: “MİT tarafından gönderilen yazılarla ve üst düzey MİT görevlisi tarafından Türk Silahlı Kuvvetleri bizzat aranarak Bahoz Erdal’ın (Fehman Hüseyin’in) hudut hattını geçmekte olduğu bildirilmiştir. Defalarca teyit edilen bu bilgi üzerine Uludere olayı yaşanmıştır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

LEVENT GÖK (Devamlı) - Şimdi, değerli dostlarım, aradan geçen dokuz yıldan sonra bizler en iyi bütçeyi yapsak acaba Uludere’de çocuklarını kaybeden annelerin acısını dindirebilir miyiz? Sizce Uludere karanlıkta bir hadise midir, yoksa anlattığım şekilde çok berrak olduğu için üzerine gidilmeyen bir hadise midir?

Uludere’deki kritik nokta şudur: Uludere olayında zamanın Genelkurmay İstihbarat Daire Başkanı ve şu andaki Genelkurmay Başkanı Yaşar Güler, şu andaki Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar, o zamanki Genelkurmay Başkanı Necdet Özel ve Millî Güvenlik Kurulunun askerî ve sivil tüm erkânının içinde bulunduğu, devletin en üst düzeyinde alınan bir karar olduğu için devletin en üst düzeyi bir kader birliği içerisindeydi. Uludere olayının bugüne kadar aydınlatılmamasının, üzerine gidilmemesinin yegâne nedeni de budur.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ilk söz Ordu Milletvekili Sayın Cemal Enginyurt’a aittir.

Buyurun Sayın Enginyurt. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 bütçesi üzerine söz aldım demiş olsam da sözü 2021 bütçesiyle ilgili almadım çünkü zaten söze gerek yok; bize sormadan, bize danışmadan, istediğiniz gibi bütçe geçiyor. Oy versek de geçiyor, oy vermesek de geçiyor; yeni sistemin özelliği bu.

Burada özellikle muhalefet partisinden olan arkadaşlarımız sadece illerinin, vatandaşın sorunlarını dile getirmek için bir fırsat buluyor. İnşallah bu fırsatı da Hükûmetimiz dikkate alır, değerlendirir diyorum.

Ben şahsımla ilgili bir iki cümle edeceğim. 1979 yılında 14 yaşında ülkücü hareketle tanıştım, Türk milliyetçisi oldum. 1979 yılında, 14 yaşında hapse düştüm, dört yıla yakın hapis yattım. Tam kırk bir yıl ülkücü hareketle tanıştım, Türk milliyetçiliği davasını savunarak çizgimden hiç sapma göstermedim. Yalnızlığımıza çakalların bile güldüğü günlerde inadına ülkücü, inadına Türk milliyetçisi kaldım. Rahmetli Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'in, birileri kemik yalamaya gittiği dönemlerde, Türk milliyetçisi ve bir bozkurt olarak üç hilali, Milliyetçi Hareket Partisini canım pahasına savundum.

Cumhur İttifakı döneminde de yine, Sayın Cumhurbaşkanına oy isteme noktasında kendimden daha fazla samimi bir şekilde oy istedim. Sayın Recep Tayyip Erdoğan seçilsin, ben seçilmesem de olur diyerek Cumhur İttifakı'na da sahip çıktım. Cumhur İttifakı'nı savunmak ve Türk milliyetçisi olmanın gereği, partime sahip çıkmak adına birçoklarını acımasızca kırdım, acımasızca sözler söyledim. Netice itibarıyla bugün geldiğimiz noktada Cumhur İttifakı'na zarar veriyorum diyerek Milliyetçi Hareket Partisinden ihraç edildim. Ben Cumhur İttifakı'na zarar vermeyi hiç düşünmedim, öyle bir niyetim de olmadı. Tarım Bakanı "Rekolte 665 bin ton." dedi, yalan konuşuyorsun veya yanlış bilgilendin dedim. "Avrupalı, fındık pahalı olursa almaz." dedi, yanlış konuşuyorsun, 14 dolara da aldı, 9 dolara da Avrupalı fındık aldı diyerek düşüncemi söyledim. Ama Cumhur İttifakı'na zarar veriyorum diyerek...

"AK PARTİ'nin sırtında MHP kamburdur." diyenler ihraç edilmedi, Selahattin Demirtaş'a özgürlük isteyenler ihraç edilmedi, daha iki gün önce televizyonda "HDP'nin kapatılmasına gerek yoktur." diyenlere söz edilmedi ama ben milletin hakkını savundum diye partimden ihraç edildim. Kırgın mıyım? Asla. Bütün haklarımı helal ettim. Rabb'im hepsinden razı olsun. Sayın Genel Başkan Devlet Bahçeli'ye de bundan önce bana gösterdiği müsamahadan dolayı yine teşekkür ediyorum. Beni 1'inci sıraya layık görerek milletvekili olmamı sağladı, kendisine çok teşekkür ediyorum, hakkını helal etsin.

Ama takdir edersiniz ki bağımsız olarak milletvekilliği yapmayı Türkiye Büyük Millet Meclisi de milletvekiline layık görmüyor, ne konuşma fırsatı veriyor ne söz veriyor. Dolayısıyla ben bu millete bir söz verdim. Maaş alıyorum bu milletin sayesinde. Bu maaşı helal ettirmem gerekiyor, hakkı teslim etmem gerekiyor. Seçimlere eğer üç yıl varsa üç yıl boyunca kurumsal bir kimlik adı altında bu millete hizmet etmem gerektiğine inandım. İki buçuk yıldır tanımdan memnuniyet duyduğum, beyefendi kişiliğiyle değer verdiğim Sayın Gültekin Uysal kardeşimle birlikte yol yürümeye karar verdim ve "Yeter! Söz milletindir." diyerek yetmiş üç yıl önce siyasi olarak, Türkiye'de parti olarak demokrasiye de büyük katkısı olan Demokrat Partiye geçmeye karar verdim. Rabb'im milletimize de Türkiye Büyük Millet Meclisine de hayırlı etsin diyorum. Gültekin Uysal kardeşimle birlikte Necip Fazıl'ın bir sözünü, bir şiirini burada hatırlatarak, okuyarak sözlerime son vermek istiyorum:

"Sakarya, saf çocuğu masum Anadolu'nun,
Divanesi ikimiz kaldık Allah yolunun!
Sen ve ben, gözyaşıyla ıslanmış hamurdanız;
Rengimize baksınlar, kandan ve çamurdanız!
Akrebın kışkacında yağurmuş bizi kader;
Aldırma, bu dünya böyle gelmiş böyle gider
Bana kefendir yatak, sana tabuttur havuz;
Sen kıvrıl, ben gideyim, Son Peygamber Kılavuz!
Yol onun, varlık onun, gerisi hep angarya;

Yüzüstü çok süründün, ayağa kalk, Sakarya!" diyor ve Demokrat Partinin inşallah Türkiye'de iktidar olması ve hiçbir partiyle kavga etmeksizin Türk milleti adına siyaset yapması ve toplumun bölünmüşlüğüne son vermesi için çalışacağıma tekrar söz veriyor, hepinizi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hayırlı olsun Sayın Enginyurt.

Şahıslar adına ikinci söz Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi hakkında aleyhte söz almış bulunuyorum. Dün kaldığım yerden devam etmek istiyorum. Şunu sormuştum: Siz, devleti şirket gibi mi yönetmek istiyorsunuz? Eğer kazan kazan düşüncemize uygun şirket gibi yönetmek istiyorsanız en azından sorumlu ve basiretli bir tüccar gibi, basiretli bir tacir gibi hareket edin demiştik. Bu geçtiğimiz günlerde bütçeyle ilgili, bütün iktidar milletvekilleri ve Sayın Bakanlar öve öve bitiremediler ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini neredeyse kutsadılar. Ben sadece şu üç yıla yakın zaman, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin şu üç yıllık süre zarfında bugünkü fotoğrafını, geldiği noktayı kısaca hatırlatmak istiyorum, çok veri var ama hiç değilse zaman içine sığdırabilmek bakımından bir ekonomiyle ilgili bir de hukuk alanındaki görüntüsünün bir resmini çizmek istiyorum.

Ekonomiyle ilgili bakarsak -Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi 2018'in ikinci yarısında başlamıştı- 2018 yılı Ocak-Ekim ayı faiz ödemesi 72 milyardır. 2020 yılı aynı dönemde faiz artışı yüzde 67 olmuştur ve 120 milyar liraya çıkmıştır. 2018 yılı Ocak-Ekim bütçe açığı 62 milyar iken 2020 yılı aynı dönemde yüzde 134 artarak 145 milyar liraya çıkmıştır. Merkez Bankası, tarihinde ilk defa 47 milyar dolar eksi rezervle kapatmıştır dönemini ve bu, ilk defa olmuştur. 120 milyar doların üzerinde para kaybedilmiştir. Bu, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin kıvama geldiği ikinci yılında maalesef olmuştur. Enflasyon, dünya ortalamasının 4,8 katına çıkmıştır. Bize benzeyen ülkelerin 3 katı yüksektir. Tanzanya'da dahi 3,3'ken bizde 4 katına, TÜİK verilerine göre 14,3'e çıkmıştır Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemimizde. TÜİK verilerine göre işsiz sayısı 700 bin kişi artmış, iş gücüne dâhil olmayan nüfus, 3 milyon 100 bin kişi artmıştır. Türk lirası, dolara karşı yüzde 61 değer kaybetmiş, euroya karşı yüzde 57 değer kaybetmiştir. Kamu iç ve dış borç stoku, yüzde 100 artarak 970 milyardan 1 trilyon 934 milyara çıkmıştır.

Yine, hatırlatıyorum, AK PARTİ'li bir milletvekilimiz Sayın Hacı Turan Bey, Almanya'nın 5 trilyon dolar borç aldığını, Japonya'nın, Fransa'nın, birçok ülkenin trilyon dolarlar borç aldığını söylemiştir. Evet, Almanya'nın kamu borç stoku 2,3 trilyon dolardır, Türkiye'nin ise 247 milyar dolardır gerçekten ama Almanya, 10 kat fazla almasına rağmen ödediği faiz 11,6 milyardır, Türkiye'nin ise 17,8 milyardır. Bunun sebebi, onlar 1'in altında faizle borç alırken, hatta eksi faizle borç alırken biz yüzde 7 tefeci faiziyle borç almaktayız. Bunun sebebi ne dersiniz, hukukumuza, hukuk sistemine güvenilmediğidir ve Türkiye'de bunun farkına varılmıştır. Hükûmet, hemen hukuk reformlarıyla bu durumu düzeltmek istese de maalesef dünyaya güven verememiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Dünyada para çok, yatırım yapmak için, para vermek için yer ararken maalesef

Türkiye'ye hiçbir kredi kurumu borç vermek istemediği gibi, verenler de ancak yüzde 7 faizle vermektedir. Bu da zaten Türkiye'de bütçeyi çökertmiştir, taşıma imkânımız da hiç yoktur. Bu neden dersiniz, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, bir tarafta ekonomi kurumlarından bir tarafta da yargı kurumlarından elini hiç çekmediği için bu kurumlar maalesef ne tarafsız ne bağımsız kalamadıkları için, görevlerini yapamadıkları için bu kurumlar çökmüştür. Türkiye'nin düzelmesi, ancak bağımsız yargıyla, bu kurumların, ekonomi kurumunun ve bağımsız yargının yeniden ihya edilmesiyle mümkündür, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine son vermekle ancak bu çöküntüden kurtulabiliriz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına söz talepleri karşılanmış olup on dakika süreyle soru-cevap işlemlerine başlıyoruz.

İlk beş dakika soru, diğer beş dakikası yürütme tarafından cevapları kapsayacak.

Sayın Yılmaz...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanımız Sayın Selçuk'a sormak istiyorum: SGK borçlarının yapılandırılması ve tahakkuk eden cezaların tahsili süresi 31 Aralık 2020 tarihinde bitecektir. Ancak Covid-19 sebebiyle müdürlüklerde esnek çalışma modeli uygulaması, mesai saatlerinin değişkenliği ve mesafe uygulamaları SGK il müdürlüklerinde ve önlere yoğunluğa neden olmakta, bu da hem kurum çalışanlarını hem de vatandaşlarımızı mağdur etmektedir. Bu saydığımız etkenleri göz önünde bulundurarak borç yapılandırılması ve ceza tahsillerinin süresini 31 Aralık 2020'den 31 Ocak 2021'e kadar uzatmak için bir girişimde bulunacak mısınız?

Bir de Düzce Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü, geçen ay görevden alındı; Müdürlüğümüze liyakatli bir müdür atamayı ne zaman düşünüyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Teşekkür ederim.

Sağlık Bakanlığı, atamalar konusunda fizyoterapistleri unuttu dedirtecek sembolik atamalarla, hizmet bekleyen ve hizmete hazır olan fizyoterapistlerin umutlarını ve hayallerini yıkmış durumdadır. KPSS sınavı sonucu, binlerce fizyoterapist atama beklemektedir. Yoğun bakım ünitelerinde, aile sağlığı merkezlerinde, kamu hastanelerinde fizyoterapist istihdamının yetersiz olması, öncelikle vatandaşlarımıza yönelik fizik tedavi hizmetlerinin aksamasına neden olmakta, ayrıca, ancak altı ay sonrasına randevu alınabilmektedir. Tıbbın hemen hemen her alanında aktif rol oynayan multidisipliner yaklaşımın çok önemli bir parçası olan fizyoterapistlerin hak ettiği kadro sayısı bu mudur? Peki, neredeyse tüm üniversitelerde FTR bölümü açılmasının sebebi nedir? Kamuya alınacak fizyoterapist sayısı ile mezun sayısının birbirine paralel olması gerekmez midir? Kontrolsüz şekilde üniversitelerde FTR bölümünün açılıp ticari kaygılarla kontenjan sayısını artırıp...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Etyemez.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu topraklardaki kardeşlik ve sevgi medeniyetinin kurulmasında, kadim medeniyetimizin inşa edilmesinde, Anadolu ruhunun oluşmasında ve bugünlere kadar gelmesinde hiç kuşkusuz Hazreti Mevlâna'nın büyük payı vardır. Körelmeye yüz tutmuş hassasiyetleri, hırs ve güç tutkusuyla karamış kalpleri, Hazreti Mevlâna'nın rehberliğiyle yeniden doğuşa muhtaç olduğu bir zamana şahitlik etmekteyiz. İlim, hikmet, irfan, sevgi, merhamet ve adalet gibi hayata anlam ve değer katan kavramların giderek yıpratıldığı bugünlere onun yol göstericiliğine insanlığın ne kadar da ihtiyacı var. Hazreti Mevlâna asırlar öncesinden "İnsan yeter ki iyilik arasın, onda kötü bir şey kalmaz." ifadesiyle ihlas ve muhabbeti ihya ederek hayatımıza ışık tutmaya devam etmektedir. İrfan geleneğimizi aşkla buluşturan Mevlâna Celâlettin Rûmî'yi vefatının 747'nci yılında rahmetle anıyor, minnet duygularımızı bir kez daha ifade ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şimşek.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, taşeron yasasıyla ilgili işçilerimize, kamuda çalışanlara bir güvence verildi ama buradaki yasal altyapı çok sağlıklı oluşturulmadı. Özellikle belediyelerde çalışanların seçimlerden sonra kaderleri belediye başkanlarının ağzından çıkacak tek bir kelimeye bağlı. Benim seçim bölgem olan Mersin'de, şu pandemi süreci içerisinde inanın asgari ücretle çalışan insanların ekmeğiyle oynanıyor. Mersin ile Anamur arası 3 saat, Mersin'deki, Anamur'a gönderiliyor; Gülnar'daki, Mersin'e getiriliyor 2 saat 2,5 saatlik yoldan. 5 yıldır, 6 yıldır insanlar çalıştıkları yerlerden başka birimlere sürgün ediliyor. Geldikleri zaman diyorlar ki: "Burada çalışacaksak biz ev bark bulalım, burada bir düzen kuralım." diyorlar ki: "Geçici, şu anda buradasınız, yarın nerede olacağınız belli değil." Yani Bakanlık olarak bu konuya bir el atmanız lazım. Pandemi süreci içerisinde belediyelerdeki bu işçi kıyımlarına, sürgünlere bir son verilmesi lazım, insanların ekmeğiyle oynanmaması lazım.

Sayın Bakanım, bu konuda desteğinizi bekliyor, saygılar sunuyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzel.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Sayın Bakan, çocuk iş gücü araştırması, 2019 sonuçlarına göre 5 ila 17 yaş grubunda çalışan çocuk sayısını 720 bin olarak vermiştir. Sizdeki son veriler kaçtır? Bu çocukların kaç mültecidir? İşçi çocuk çalıştırmak suçken bunun önü neden alınmamaktadır? Çocuk gelişimi alt programı bütçesinde geçen seneye oranla sadece yüzde 6'lık bir artış yapılması, çocuk işçiliğinin önlenmesi, çocukların her türlü riskten korunması ve sağlıklı bireyler olarak yetiştirilmesi için yeterli midir? Her yıl onlarca çocuk, tarım arazilerinde tarım işçisi olarak çalışırken etrafında bulunan su kanallarına ve barajlara düşerek yaşamlarını yitirmektedir. Buna dair ne gibi önlemleriniz vardır?

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, çiftçi borçlarını yapılandırmıyorsunuz. Sizin vurdumduymazlığınız yüzünden tarım kredi kooperatiflerinin hacizleri ortada dururken, mağdur olan çiftçiler Ankara'ya gelip muhatap bulamazken, şimdi de sulama birliklerinin hacizleri başladı. Sulama birlikleri, borcunu ödeyemeyen çiftçilerimize haciz tebliğatları yollamaya başladı. Üretimin olmazsa olmazı su için sermaye mantığıyla hareket ediliyor. Enerji şirketleri ve sulama birlikleri eliyle çiftçiler mağdur ediliyor. Çiftçiler, üretim yapanlar; özel şirketlerin insafına bırakıldı. Üretim yapmaya çalışan üreticilerin sığınacağı hiçbir kurum kalmadı, tamamını yandaşlarınıza peşkeş çektiniz. Gelinek noktada, çiftçiler haciz kiskacında, üretim yapamıyorlar, gelir elde edemiyorlar. Çiftçinin traktörünü aldınız, hayvanlarına el koydunuz, yetmedi, suyunu kesiyorsunuz. Allah aşkına, siz ne yapmak istiyorsunuz?

BAŞKAN – Şimdi söz sırası yürütmede.

Buyurun.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Teşekkürler Başkan.

Öncelikle, 4/C'den 4/B'ye geçirilenlerin durumuna dair... Bildiğiniz gibi, bu uygulama, aslında sosyal devlet ilkesi gereği

hayata geçirilmiştir. Özelleştirme uygulamalarının başladığı 1991 yılından sonra, özelleştirilen kuruluşlarda çalışan memurlarımızın, sözleşmeli personelimizin diğer kuruluşlara nakilleri yapıldığı zaman işçilerin nakli öngörülmemiştir ve akitleri feshedilen işçiler işsiz kalmaktaydı. Dolayısıyla biz geldiğimiz zaman, 2004 yılında Bakanlar Kuruluyla yapılan düzenlemeyle, özelleştirilen KİT'lerde iş akitleri feshedilen işçilerimizin kamu kurumlarına 4/C'li olarak istihdamlarına imkân sağlandı; bu, 2004 yılında oldu. 2010 yılından itibaren de yapılan düzenlemelerle bu personelimizin çalışma şartları sürekli bir şekilde iyileştirildi. Başlangıçta on ay olan çalışma süresi, on bir ay yirmi sekiz güne çıkarıldı; izin süreleri artırıldı. İş sonu tazminatı almaları ve fazla çalışma ücreti ile aile yardımından faydalanmaları sağlandı. Dolayısıyla, personel ücretlerinde de iyileştirmeler gerçekleştirildi. Bu konuda da durum bu şekilde.

Yine, 696 sayılı HKH kapsamında kamuda istihdam edilen işçilerin toplu iş sözleşmelerine dair bir soru gelmişti. Orada da alt işveren işçileri, biliyorsunuz, mevcut ücretleriyle kamuya geçtiler ve bu işçilere 31 Kasım 2020 tarihine kadar da Yüksek Hakem Kurulu tarafından imzalanan toplu iş sözleşmesinin hükümleri uygulandı. Bu dönemde kamu işçilerine ödenen ilave tediye, bu işçilerimize de ödendi elbette. Ve mevcut durumda da çalıştıkları kamu iş yerlerinde yürürlükte bulunan toplu iş sözleşmelerinden 1 Kasım 2020 tarihi itibarıyla da yararlanmaktadırlar. Yani toplu iş sözleşmesi, TİS'i bulunmayan idarelerde de çalışan işçilerimiz için TİS yetki tespitleri de devam ediyor.

Şimdi, emeklilerimizin maaşına dair... Ülkemizde 2002 yılında emekli sayımız 6,5 milyon civarındaydı. 2020 yılı Eylül ayı itibarıyla ise bu rakamımız 13 milyonu aşmış durumda. Emekli aylığı ödemelerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranlarına baktığımız zaman, 2002 yılında emeklilerimizin gayrisafi yurt içi hasıladaki payı yüzde 4,6'ydı; yani yüzde 5'in altındaydı. Şu anda, yine, 2020 yılı yıl sonu tahmini itibarıyla bu rakamın yüzde 7,1 olmasını öngörüyoruz. Dolayısıyla, emeklilerimizin gayrisafi yurt içi hasıladan aldıkları pay artmış durumda.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Açlık sınırının altında maaş alıyorlar Sayın Bakan, açlık sınırının altında. 1.500 lira maaş alıyorlar...

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Yine, emeklilerimiz, iktidarımızda hep önceliklerimiz arasında oldu ve onların şartlarını iyileştirmek için her daim gayret ediyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bana mesaj atan emekli var, "1.600 lira maaş alıyorum." diyor. 1.600 lirayla nasıl geçinecek emekli?

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Emekli olduktan sonra ticari faaliyet yürütenlerin aylıklarından kesilen sosyal güvenlik destek primini önce yüzde 15'ten yüzde 10'a indirdik, sonra da kaldırdık. Yine, böylelikle emekli aylıklarında yüzde 15'lik iyileştirme yapılmış oldu.

2018 yılında Ramazan ve Kurban Bayramlarında yılda 2 bayram için 1.000'er lira bayram ikramiyesi de vermeye başlamıştık. 2020 yılında ödenen toplam bayram ikramiyesi de 22 milyar lirayı aşmış durumda. En düşük emekli aylığımız, önce 1.000 liraya daha sonra da 2020 yılında yapılan düzenlemeyle de 1.500 liraya çıkarıldı. Dolayısıyla seyyanen ve oransal yapılan artışları da göz önüne aldığımız zaman son on sekiz yılda reel olarak yüzde 46 ile yüzde 300 arasında bir artış sağlamış olduk. Ortalama emekli aylığı tutarı, bayram ikramiyesi de dâhil olmak üzere 2.800 lirayı aşmış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Bizim hedefimiz, emeklilerimizi daha iyi şartlarda yaşatabilmek ve dolayısıyla bunun için ülkemizin kalkınmasında katkı sunan, alın teri döken ve ülkemizin gelişmesinde katkı sağlayan bütün çalışanlarımızın emekli olduklarında da şartlarını iyileştirmek için var gücümüzle çalışmaya devam ediyoruz.

BAŞKAN – 15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.46

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(2) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Başkanı, düzenleyici ve denetleyici kurumlara ilişkin hükümlerini kendi kurulları ve/veya kurum başkanları yürütür.

BAŞKAN – 16'ncı madde üzerinde ilk konuşmacı, İYİ PARTİ Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Enez Kaplan.

Buyurun Sayın Kaplan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ENEZ KAPLAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizi izleyen vatandaşları ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2021 yılı bütçesinin milletimize hayırlar getirmesini dileyerek sözlerime başlarken bütçenin halkımızın, esnafımızın, çiftimizin gündeminden çok uzak kaldığını, bütçeden onlara zor pandemi şartlarında bile katkı sağlayacak pay ayrımı yapılmadığını üzümlere belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçildiği 2018 tarihinden bu yana zaten hayatımıza dair tüm konuların nasıl, nerede ve ne zaman yapılacağı Cumhurbaşkanlığı tarafından belirleniyor. Cumhurbaşkanı, kar tipi lastiklerin ne zaman takılacağından uzaya gönderilecek TÜRKSAT uydusunun çalışma takvimine, okullarda teneffüslerin kaç dakika olacağından üniversitelere kimlerin rektör olarak atanacağına, gıdaların saklanma koşullarından toprak reformu ve uluslararası tohum sertifikasyonuna, sağlık çalışanlarının çalışma saatlerinden ulusal sağlık politikalarının belirlenmesine, kur ve faiz oranlarının belirlenmesinden Merkez Bankası Başkanının atamasına kadar hemen her konu Cumhurbaşkanının yetkisindedir.

Eleştirel bir bakış açısıyla bakıldığında "Partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin yol açtığı tek adam rejimi sonucu bir kişinin iki dudağı arasına mahkûm edilmiş bir ülke hâline geldik." deyip konunun vahametini ortaya koyabiliriz. Ancak İYİ PARTİ ailesi olarak

bizler, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in de tavsiyesiyle siyasette kirlı ve çözüm odaklı olmayan bir dilden azami ölçüde kaçınıyoruz. Onun için de olup biteni farklı açıdan yorumlamaya çalışacağız.

Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanı da bizler de birer fani bireyleriz. Yapabildiklerimiz, yapamadıklarımız; beceribildiklerimiz, beceremediklerimiz; yettiklerimiz ya da yetmediklerimiz var. Şöyle bir bakalım olup bitene. Tek başına bir insanın bu kadar çok konuyu inceleyebilmesi, karara bağlayabilmesi, uygulamaya konulmasını sağlaması sizce mümkün mü? Yani Sayın Cumhurbaşkanına bu kadar mesai yüklemek, zatişahanelerini bu kadar yormak haksızlık değil mi? Bir kişinin bu kadar evraka, bu kadar bürokratik işleme, bu kadar imza işine gününün ve gücünün yetmesi mümkün olabilir mi? Eğer bu işler yapıyorsa doğru yapıyor olabilir mi? Devlet adına dış devlet yöneticileriyle ya da misafirlerle görüşmek, uluslararası çalıştaylara, ekonomik forumlara, liderler zirvelerine katılmak gibi görevleri de varken ülkede çabuk karar alma adına bir sistem kurulduğundan söz edilebilir mi? Bu kadar yoğun bir programı olan insanın Kabine toplantıları dışında Bakanlarıyla görüşmeye, 83 milyon vatandaşın adına Bakanlar Kuruluyula karar almaya vakti kalır mı? Sayın Cumhurbaşkanının şahsına bu kadar iş yükleyip sonra da yoklamalarda sizleri Mecliste görmediğinde sizlere ne diyorur acaba? Öyle ya, kendisine yirmi beş saat olsa yetmeyecek ama sizler Mecliste yok yazılacaksınız. Sayın Cumhurbaşkanının beşer için imkânsız görünen mesaisine destek olmayacaksınız ama sistemi destekleyen konuşmalar yapacaksınız. Bizlerin biliyor olduğu gibi sizler de biliyorsunuz ki sürdürülemez bir sistemle yönetiliyoruz. Şahsimistan devleti olsa belki bir yol bulunur ama burası Türkiye Cumhuriyeti devleti ve bu sistemin kabul edilir bir tarafı maalesef yok.

Değerli milletvekilleri, sistemin vatandaşın evine, ocağına bir katkısı olmadığını, aksine ekonomik yönetimin yanlış uygulamaları sebebiyle aşını, işini kaybettiği gibi de hayallerinin de yok edildiğini maalesef yaşayarak öğrendik. Dış politikada "Komşularla sıfır sorun." diye kolları sıvayıp ülkeyi getirdiğiniz noktaya bir bakalım; "IMF'ye borç veren ülke olacağız." diye yola çıkıp ekonomiyi ne hâle getirdiğimize bir bakalım; "Basın özgürlüğü, fikir ve düşünce hürriyeti." diye vaat vererek başladığınız iktidarınızın ülkede hak, hukuk, adalet düzenini ne duruma getirdiğine bir bakalım; "3 Y'yle mücadele." diye halkına söz vererek başlattığınız yürüyüşün yoksullukta, yolsuzlukta, yasakların kaldırılması konusunda ne durumda olduğuna bir bakalım -hak mıdır, reva mıdır bu millete- yeni sistemi bu konuların hangisine çözüm bulunmuştur?

Değişimden ve dönüşümden sürekli bahsediyorsunuz ya, aslında doğru, çok şey değişti. "Yıl sonu Avrupa Birliğiyle üyelik müzakereleri başlatıyoruz." "Avrupa Birliği artık Türkiye olmadan yoluna devam edemez." "Komşularımızla sıfır sorun politikasıyla hareket edeceğiz." dediğiniz günden bu yana çok şey değişti. Tek müttefikimiz olarak Katar'la yola devam ediyoruz, o da sizin dostunuz mu yoksa ülkenin dostu mu bilemiyoruz. "Uçak" "Tank Palet" "Kanal İstanbul'un kenarındaki arsalar" "Borsa İstanbul" ve "swap anlaşması" gibi kelimelerden başka temeli olmayan bir müttefiklik kime ne fayda sağlar ki?

"IMF bizden borç istedi, değişen dünyanın lider ülkesi olacağız." dediğiniz günden bu yana çok şey değişti. Mesela, Merkez Bankası başkanları, maliye bakanları değişti. "Faiz" "rant" "yüksek kur" "daralan ekonomi" "ismine 'fiyat güncellemesi' dediğiniz zam" "dış borç" kelimelerinden başka temeli olmayan bir ekonomi sistemi halka ne fayda sağlar ki?

"AK PARTİ iktidarında özgürlükler ülkesi olacağız." dediğiniz günden bu yana çok şey değişti. Tutuklu gazeteciler, sosyal medya fişlemeleri, eleştiriye sıfır tolerans ve yasaklar ülkesi olduk.

"Yolsuzluk, yoksulluk ve yasaklar noktasında mücadele başlatıyoruz." dediğiniz günden beri çok şey değişti. Çocuğuna pantolon alamadığı için intihar eden baba, yoksulluğa daha fazla dayanamayıp canına kıyan kardeşler, insanların "aş iş" diyerek intihar ettiği bir Türkiye yarattınız. "Ayakkabı kutusu" "para sayma makinesi" "17-25" gibi kelimelerin konuşulduğu ülkede 4 bakanı ve birçok büyükşehir belediye başkanlarınızı görevden aldınız fakat hiçbir işlem yapmadınız. Yolsuzlukla mücadeleden söz etmek kime ne fayda sağlar ki?

Değerli milletvekilleri, biz İYİ PARTİ olarak "devlet, ebet ve müddet" ülküsüne sonuna kadar bağlı milletvekilleriyiz. Partimiz, kurulduğu günden bu yana kendisini milliyetçi, demokrat ve kalkınmacı olarak tanımlar yani İYİ PARTİ ailesi millet menfaatine olmayan, ülkeyi müreffeh bir geleceğe doğru götürmeyen, halkına demokrasiyi azami düzeyde yaşatmayan hiçbir görüş, düşünce, sistem ya da projeye ortak olamaz, olmaz da. Bunun içindir ki halkımızın bizlere verdiği muhalefet görevini en iyi şekilde yerine getirmek amacıyla sizleri yanlışlarınızla sorguluyor, doğrularınıza destek oluyoruz. Bunun içindir ki sizlere parlamenter demokratik sisteme geçilmesini öneriyoruz. Ülkeyi sorunlar sarmalına çeviren, sürekli aksayan, her gün yeni bir revizyeye ihtiyaç duyulan bugünkü Cumhurbaşkanlığı sisteminden ülkeyi kurtaracağımızı anlatıyoruz. Bunun içindir ki Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener "Hep birlikte gelin, bir memleket masası kuralım. Birlikte doğruyu bulalım, birlikte büyük, güçlü Türkiye'yi inşa edelim." diyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mevlâna hazretleri "Doğruyu ara, güzeli ara, iyiyi ara ama kusur arama." diyor. Bizler de bu sistemde doğruyu, güzeli, iyi olanı arıyoruz fakat bulamıyoruz. Tamamı kusurlar ve eksiklikler üzerine kurulu olan bu sisteme doğruluk temelinden yaklaştığımızda sadece yanlışlıkları görebiliyoruz. Gelin, yol yakinken milletin menfaatine olan bir iş yapın. İyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter demokratik sistemi gündemimize alalım. Memleket masasını kuralım, milletimize nefes aldıralım.

Unutmayın ki hiçbir miras doğruluktan daha değerli değildir diyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu.

Buyurun Sayın Osmanağaoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisinizi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle geçen üç yılda güçlü bir ülke olmanın adımlarını atmıştır. Güçlü bir ülke güçlü bir devlet anlayışıyla olur. Güçlü bir devletse hızlı, cesur ve yerinde kararlar alan bir yürütmeyle olur. Özünde sözün sahibi de millettir ve sandıktaki tercihi saygı duyulmalıdır.

Kuvvetler ayrılığı daha belirgin hâle gelmiştir. Tarihte hiç istisnası yoktur; devletin özü adalettir, ana direği adalettir, temeli adalettir, çatısı adalettir. Bu prensibe uyduğumuz içindir ki âleme nizam vermeye, ilâhîkelimetullah sancağını yükseklere çıkarmaya muvaffak olduk. "Cihanın kurtuluşu adalettendir." düsturunu sadece kendimiz benimsemedik, başkalarına da ikrar ettirdik. Türk millet, yüzyıllarca, masum ve mazlum milletlere adaletin nimetlerini tattırdı.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi bir kişinin, bir partinin, bir zümrenin değil, milletin tercihidir. Bu millet, siyasi sistemini kendisi gibi güçlü ve atak hâle getirmek istemiş ve kararını yürürlüğe koymuştur.

ABD Türkiye'ye yaptırım uyguluyor, AB aynı şekilde davranıyor. Neden? Çünkü Türkiye, kendi millî hak ve menfaatlerinden taviz vermediği için, Akdeniz'e tıpkı Hayrettin Paşa'nın, Oruç Reis'in, Turgut Reis'in adanmışlığıyla baktığı için. O zaman şu soruyu sormamız lazım: Türkiye, eski siyasi sistemini sürdürseydi kendi çıkarlarını korumak konusunda bu kadar iddialı, bu kadar hassas ve bu kadar atak davranabilir miydi; yerinde ve zamanında isabetli kararlar alabilir miydi, savunma ihtiyaçlarının yüzde 70'ini kendi öz kaynaklarıyla, kendi savunma sanayisiyle karşılayabilir miydi? Kaldı ki yüzde 100 yerli üretim için çok ciddi

adımlar atılmaya devam etmektedir. Eğer güçlü, etkili, organize ve senkronize bir yönetim sistemine sahip olmasaydık Libya'da Hafter'i kim durdurabilirdi? Libya'da kazanılan diplomatik başarının da birinci dereceden pay sahibi Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Bin dereden su getirip türlü türlü bahaneler üreten, dağınık ve vesayet altında bir yönetimle, Doğu Akdeniz'de sondaj gemilerimiz böylesine seyrüsefer edebilir miydi? Savunma ve saldırı konseptlerini altüst eden medariftiharımız İHA'larımız, SİHA'larımız havada uzun süreler kalarak hedeflerini bu kadar isabetle vurabilir miydi? Silahlı İnsansız Deniz Araçları Projesi'ndeki ilerleme kaydedilebilir miydi? Karabağ'da otuz yıldır yüreğimizi kanatan Ermeni işgali sona erebilir miydi? Beyhude ve boş polemiklerle, tartışmalarla zaman ve enerji kaybetme lüksümüz yoktur; tarih, baş döndürücü hızla akıp gidiyor. Güçlü olmak, güçlü kalmak ve milletler ailesi içinde en yüksek zirveye yerleşmek zorundayız.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin bir siyasi sistem sorunu yoktur, olmayan sorunlar icat edip şapkadan tavşan çıkarmanın âlemi de yoktur. Türkiye'nin millî güç unsurları arasında ön sıralarda yerini alan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, Türkiye Cumhuriyeti'ni, Türk milletini, uluslararası mücadelede güçlü ve avantajlı bir hâle getirmiştir. Geçmişte sık sık ortaya çıkan siyasi zaafı sonucunda yaşanan hükümet krizleri yüzünden kaybettiğimiz zamanı, enerjiyi, kaçırdığımız fırsatları hatırlayalım: 1961 Anayasası döneminde bu yüce Meclisten 2 maddelik kanun çıkarmak deveye hendek atlatmaktan daha zor değil miydi, aylarca sürerdi? 12 Eylülün cuntacıları, yine, bu yüce Meclisçe cumhurbaşkanının seçilememesini darbe gerekçesi olarak kullanmadı mı? 411 milletvekilinin oyuna rağmen, Kurtuluş Savaşı'nı yönetmiş bu yüce Meclis, anayasayı değiştirememek gibi bir garabetle karşılaşmadı mı? Meclisin, millî iradenin hükmünü yürütememesi bir siyasi sistem sorunu değil miydi? Allah'a şükür, bunların hepsi geride kaldı. Türkiye, kendi tarihinden, kendi geleneklerinden, kendi değerlerinden süzdüğü bir yönetime kavuşmuştur. Ayağımıza kendi ellerimizle geçirdiğimiz prangaları söküp attık, sırtımızdaki sistem ve kamburumuzdan kurtulduk, güçlü ve çevik bir idari donanımına kavuştuk, uluslararası mücadelede avantajlı bir konuma geldik.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisinin, kurulduğu ve milliyetçi hareket fikir kıvılcımlarıyla etrafı aydınlatmaya başladığı tarihten bu yana hatırlattığı gerçek de şudur ki: Tarih, milletler mücadelesinden ibarettir. Tarihin seyrini yapay, kurgulanmış hümanizm, liberalizm, sosyalizmin yanılgıları değiştirmeye çalışmıştır.

Soğuk savaş dönemi sonrası iki kutuplu dünyanın yerini alan çok kutuplu dünya yeni dönemin doğum sancılarını yaşamaktadır. Bir zamanlar liberal kapitalizm, serbest pazar ve küresel köy söylemleriyle milletlerin ortadan kalktığı gibi bir düzenin güya müjdesini vermişti; oysa tam tersi oldu. ABD ve Çin arasındaki tarihin en zorlu savaşlarından biri olarak devam eden ticaret savaşları, ABD ile AB arasındaki gümrük duvarlarının yükselmesi milletler mücadelesinin günümüzdeki tablosundan başka bir şey değildi. Zengin ülkelerin dünyadaki geri kalanı yok sayan mültecî politikaları ve yabancı düşmanlığı şeklinde tezahür eden faşist, etnikçi ve ırkçı akımlar bu gerçeğin başka bir yüzünü oluşturmaktadır.

Dünyada milletler düzeni mevcuttur. Milletler düzeninin çekirdeğinin olduğu 1648 Vestfalya'dan bu yana değişen bir şey yoktur ve görünür gelecekte de olmayacaktır.

Birleşmiş Milletler ve Güvenlik Konseyi düzeninin yeniden sorgulanması gerekir. Eşitsiz ve her bir devletin kendi milletinin gücüyle terazide tartıldığı bir uluslararası düzen giderek güçleniyor. Bize düşen görev, bu sertleşen rekabet ortamında kendi milletimizi, kendi devletimizi yükseltmekten ve güçlü kılmaktan ibarettir. Milliyetçi Hareket Partisinin kendisini adadığı yüce dava, işte bu davadır. Çağımız, tıpkı bayrağımız ve vatanımız gibi, bu ortak değerler ve hedefler etrafında birleşmek ve enerjimizi, gücümüzü, bu acımasız milletler rekabeti ortamında millî hedeflere yöneltmektir.

Karabağ'da tek yürek, tek bilek, tek akıl olduğumuz, aynı milletin mensupları olmanın şuuruyla hareket ettiğimiz için Azerbaycanlı kardeşlerimizle yeni bir çağ başlattığımızı kimse gözden kaçırmaz. Milletler mücadelesinde Türk milleti Karabağ'ın işgalden kurtarılmasıyla bir zafer kazanmış, bir adım öne geçmiştir. Kimse unutmasın; zaferi Türk milleti kazanmıştır. En elverişsiz uluslararası ortamda, düşmanların pusuda beklediği hengâmda Türk milleti, işgal altındaki vatanını kurtarma iradesini ortaya koymuştur. Bu irade yalnızca milletimizi değil, mazlum milletleri ve toplumları da umutlandırmıştır. Bu umudu taze tutmak, gösterilen iradeyi sahiplenmek, geleceğin mimarları arasında olmak, her Türk'ün görevi olduğu gibi, bu yüce Meclisin asli ve onurlu mensuplarının da görevidir.

Bu duygu ve düşüncelerle bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Özen.

Buyurun Sayın Özen. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir uzun bütçe maratonu yaşıyoruz. Bu bütçe ne hakcadır ne de halklarımız içindir, bu bütçe yandaşlara rant dağıtma bütçesidir. Erdoğan diyor ki: "Dünya 5'ten büyüktür." Biz de şunu söylüyoruz, diyoruz ki: "Türkiye halkları 5 yandaş çeteden daha büyüktür." Onun için, halklarımıza hiçbir şey getirmeyen bu bütçe üzerine konuşmayı değerli de görmüyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, tarihimiz katliamlarla dolu. Ben çok eskilere gitmeyeceğim; Koçgiri, Dersim, Ağrı Zilan... Daha sonraları Sivas katliamı, Başbağlar katliamı, Maraş katliamı, Çorum katliamı, Gazi katliamı, Gezi katliamı. Bunlar bizim tarihimizin kara lekeleridir, buralarda öldürülen insanları saygıyla anıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ben bugün o acıları yaşayan birisi olarak Maraş'tan bahsedeceğim çünkü kendi şehrim. Biliyorsunuz, 70'li yılların sonuna doğru bir soğuk savaş dönemi yaşanıyor. Özellikle ABD emperyalizmi ve onun içinde, ülkemizde onun uzantısı olan kontrgerilla ve MİT'in içinde örgütlenen bir grup vardı ve bunlar bir proje yapmışlardı. Bu proje "Yeşil Hat Projesi"ydi. Bu proje; Dersim, Erzincan, Sivas, Malatya, Çorum, Maraş ve Hatay hattıydı. Ne yazık ki bu hat Aleviler'in yoğunlukla yaşadığı bir bölgedir ve bu, yine Aleviler'in payına düştü. Ve bunu iyi anlamak için Paul Henze'nin -CIA Ankara Temsilcisi- hatıralarını okumanızı tavsiye ederim.

Değerli milletvekilleri, düğmeye ilk önce 78'de Sivas'ta basıldı; 3-4 Eylül olaylarında 10 kişi katledildi, yüzlerce iş yeri tahrip edildi, 10 can kaybı oldu. Daha sonra 4 Nisanda bizim Maraş'ta Alevilerin yoğunlukla, solcuların yoğunlukla gittiği bir kafeterya önce bombalandı, sonra da otomatik silahlarla tarandı. 90 yaşındaki -bizim kanaat önderimiz- Gijik Dede yani Sabri Özkan orada katledildi.

Değerli milletvekilleri, ondan sonra Malatya'ya geçti. Malatya'ya 7 Nisanda buradan, Ankara'daki Umut Postanesinden 3 tane bomba gönderildi. Bu bombaların biri Hamit Fendoğlu'na, biri Memiş Özdal'a, biri de Abdülkadir Aksu'ya gönderildi ve Hamit Fendoğlu'nun kendisi ve 2 yakını o bombayla maalesséf katledildi. Malatya'da 8 can kaybı oldu, yüzlerce iş yeri ve ev tahrip edildi ve olaylar devam ediyordu, ilmek ilmek örüldü, 12 Eylül faşist cuntasının taşları örülüyordu.

15 Nisana geldiğimizde, yine Ankara'dan Ali Çevik Yüzbaşının Maraş'a silah ve bomba sevkiyatı yaptığı görülüyor ve bu bombaların, 15 Nisanda Maraş'ta yapılan bir operasyonda birçoğu ele geçti, "ETKO" dediğimiz Esir Türkleri Kurtarma Ordusunun elinde yakalandı bunlar. Bu bombaların üzerinde nereye atılacağı; MHP'ye, Ülkü Ocaklarına, camiye ve sivil toplum örgütlerine atılacağı yazılıyordu arkadaşlar ama önüne geçemediler yine de. 19 Aralıkta geldiğinde, Çiçek Sineması'na bir bomba atıldı. Bu bomba ses gücü yüksek olan, tahrip gücü olmayan bir bombaydı. Bu bombanın da nasıl atıldığını, ne yapıldığını ETKO üyesi İsmet Çalışır belgeselde uzun uzun anlatıyor arkadaşlar.

Ve 21 Aralık geldi, 21 Aralıkta 2 solcu öğretmen öldürüldü. Bunların cenazeleri Devlet Hastanesi Baştabibi Çetin Diker tarafından zamanında verilmedi; cuma günüydü, ikindi namazına denk getirildi yani cuma namazında Maraş Merkez'de Ulu Cami'de 2 grubun karşı karşıya gelmesi sağlandı. On binlerce insan o kortejde oraya gittiğinde -artık belediyeler önceden planladığı için- belediyeden, hoparlörden "Kızılar, Kızılbaşlar, komünistler camileri bastı; Allah için savaşa." diye anonslar yapıyordu. (HDP sıralarından alkışlar) O dönemde daha birçok yerde bunun yapıldığını biliyoruz. Özellikle, bazı camilerde de "Sizler namaz kılmayla, oruç tutmayla cennete gidemezsiniz; bir Alevi Kızılbaş'ı öldürürseniz ondan daha büyük sevap kazanırsınız." diye anonslar, duyurular yapılmaya başlandı, vaazlar verildi.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) –Bırak Allah aşkına ya! Cahil şeylerin niye lafını ediyorsun!

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Burada, bak, iddianame burada; hepsi belgeli burada arkadaşlar.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Yanlış şeyler! Yanlışları tekrar...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yanlış ama olmuş işte!

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Olan şeyler.

Arkadaşlar, şöyle bir empati yapın: 23'ünde her şey hazırlanmıştı. bakın, görüyorsunuz, bunlar uydurma değil, "Allah için savaşa, Allah için savaşa!" diye. 23'ünde saldırılar başladı; gerici, faşist grup, başta Yörük Selim Mahallesi olmak üzere Karamaraş'a saldırılarda bulundu. En çok katliam da Dumlupınar ve Namık Kemal Mahallelerinde yani Alevilerin tek tek oturduğu mahallelerde oldu çünkü o insanlar yerlerini terk etmemişlerdi "Bizim komşularımız, Sünni komşularımız bize bir şey yapmaz, bize bir şey olmaz." veya "Buradaki insanlar bizi korur." demişlerdi ama ne yazık ki komşuları tarafından katledildiler.

Değerli milletvekilleri, bu katliamda resmî sayılara göre 111 ama daha fazla olduğunu biliyoruz. 42'nci yıl dönümü ve bugün geldiğimiz noktada, cenazelerin yerleri belli değil, mezarları belli değil; devlet, onları toplu olarak gömmüş. Mahkeme devam ediyor, buna rağmen devlet, onların mezar yerlerini bile göstermiyor.

Diğer taraftan, bu katliamla yüzleşilmedi, devlet bununla yüzleşmedi; devlet bununla yüzleşmeli ve katiller gün yüzüne çıkarılmalı. Yirmi üç yıl süren dava sonucu 20 kişi idam, 7'si müebbet, birçok insan da hapis cezası aldı ama en önemlisi de 68 önemli sanık mahkeme huzuruna çıkarılmadı arkadaşlar. Şimdi, o katliamda hep şu söylenir, denilir ki: "Yabancı güçlerin tezgâhıydı, onların parmakları var." Doğru, yabancı güçler, Paul Henze'nin anılarında var, Alexander Pack'in anılarında var ama 1.330 sayfalık bir iddianame burada, elimde; 804 sanık var, bu 804 sanığın içinde ne Hans var ne George var, hepsi yerli ve millî arkadaşlar. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, şimdi, günümüze geldiğimizde Alevilik fiziken katledilmiyor ama Aleviler, Alevi inancı katlediyor. Bizim, Alevilerin yoğunlukla yaşadığı yerlere maden ocakları, HES'ler ve çevreyi kirleten fabrikalar yapılıyor, bu şekilde devam ediyor. Bugün, şunu iyi bilmesi gerekiyor herkesin, bin dört yüz yıl önce Kerbelâ'da Hazreti Hüseyin, ailesinin, kendisinin katledileceğini bile bile orada teslim olmadı, direndi: Biz, Aleviler de eşit yurttaşlık hakkımızı alana kadar teslim olmayacağız, boyun eğmeyeceğiz ve biz bu demokratik haklarımızı demokratik alanda savunmaya devam edeceğiz.

Çok teşekkür ederim, saygılarımı sunarım. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Gamze Taşcier.

Buyurun Sayın Taşcier. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GAMZE TAŞCİER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bütçeler ülkeyi yöneten iktidarın elindeki parayı nereye, kime ve ne kadar harcayacağını gösteren belgelerdir. Dolayısıyla alt alta yazılmış rakamlardan ziyade 83 milyonun hepsini etkileyen, 100 yaşından kundaktaki bebeğe kadar her birimizi ilgilendiren tekliflerdir ve hep söylediğimiz gibi bütçeler, bir tercih meselesidir; aslında biz de bir ay boyunca bu bütçeyi yaptığımız tercihler üzerinden tartışıyoruz. Örneğin, bütçeyi 100 dilimlik bir pasta olarak düşünürsek bu pastanın 99 dilimini yüzde 1'e verir, kalan 1 dilimini de yüzde 99'a bölüşün dersiniz; bu bir tercih meselesidir. Bu arada ekranlarında bizi izleyen vatandaşlar belki bu meyvenin ne olduğunu bilmeyebilir -gerçi sizler bilirsiniz ama- bu, ejder meyvesi; bunu da vatandaş yiyebilir, on sekiz yılda unutmuş olabilirsiniz, bu da kuru ekmek; bunu da sizlere hatırlatmak istedim. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir bütçe yapılırken "Kasadan tek kuruş çıkmayacak." diyerek yaptığınız şehir hastanelerine "kira" adı altında maliyetinden çok daha fazla para öderken sağlık çalışanlarına öğle yemeği olarak ekmek arası kaşar ve marul layık görüyorsanız eğer, 400 bin esnaf kepenk kapatmışken buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden beş dakika mesafede olan esnaf Ali'ye aylardır karşılıksız bir kuruş dahi vermezken 2 bin kilometre ötedeki Tunus'a 5 milyon dolar hibe ediliyorsa, "Para yok." diye halka IBAN verip para istenirken kışlık saray, uçan sarayın yanına bir de yazlık saray yapılıyorsa, Eskişehir'de belediyenin yıllardır işlettiği aşevinin hesaplarına gelen yardımlara el konulup hazineye devrediliyorsa, İstanbul'da belediyenin yoksul mahallelerine Halk Ekmek açılması önergesi AKP ve MHP oylarıyla reddedilirken Mardin'e atanan kayyumun bir aylık çerez masrafı için 55 bin lira ödeniyorsa, Ankara'da önceki dönem Belediye Başkanının 750 milyon dolara lunapark yapmasına izin veren Meclis, Polatlı'daki asbestli boruların değiştirilmesine izin vermiyorsa, millet 1 liralık desteğe dahi muhtaçken CHP'li belediyelerin ihtiyaç sahipleri için topladığı 7,5 milyon liraya iktidar tarafından el konuluyorsa, Türkiye'nin yüzde 26'sı "Temel ihtiyaçlarımı dahi karşılayamıyorum." yüzde 53'ü ise "Sadece barınma ve beslenme gibi temel ihtiyaçlarımı karşılıyorum" derken AKP'li bir inşaat şirketine, 320 milyonluk bir ihale verip daha yüzde 23'ü bitmişken ihale bedelinin en az 3 katı olan 825 milyon lira ödeniyorsa, 5'li çetenin milyarlarca liralık vergi borcu silinirken mezun olup iş bulamayan genç KYK borcunu ödeyemediği için içerisinde 15 lira olan banka hesabına haciz konuluyorsa, 5'li çeteden bir ensesi kalının 370 milyon liraya 3'üncü özel uçağı aldığı gün işsiz bir vatandaş belediyenin önünde benzin döküp kendini yakıyorsa, Diyarbakır'da bir baba çocuğuna mama almak için gittiği marketten bebek mamasını çaldığı için tutuklanıyor ama aynı anda birileri milyarları götürürken görmezden geliniyorsa, satılan Millî Piyangodan KDV sıfırlanırken bebek bezinden yüzde 18 alınıyorsa, Beşiktaş katliamında şehit olan insanların ailelerine 121 lira 96 kuruş reva görülürken 15 Temmuz şehitleri için toplanan 338 milyon lira ortadan kayboluyorsa, milyonlarca vatandaş kısa çalışma ödeneği altında günlük 39 lirayla yaşam mücadelesi verirken partili Genel Başkan, Cumhurbaşkanı "160 ülkeye destek gönderdik." diye övünüyorsa, vatandaştan para istenirken "Ekonomi sıkıntıda." Soma'ya ventilatör gönderirken "Gıptayla bakılan ekonomimiz var." deniyorsa, iktidar, kendi insanına 5 maskeyi dahi dağıtmayı beceremezken zengin Avrupa ülkelerine milyonlarca maske gönderiliyorsa, Cumhurbaşkanı, bakanları ve ortağı 8 uçakla Kıbrıs'a pikniğe giderken Batman'da 1,5 yaşındaki çocuk yoğun bakım bulamadığı için ölüyorsa, salgınla mücadelede en ön cephede yer alan hemşirelerin hesabına ek ödeme diye 7 lira yatırılırken A Haber'in sahibine aldığı ihale kadar yani 9,5 milyar lira vergi istisnası tanınıyorsa, milyonlarca yandaş sanatçılara, şarkıcılara on-line konser verilirken aylardır açlıkla boğuşan müzisyenlerin bin lira için video çekip dilenmeleri isteniyorsa... (CHP sıralarından alkışlar) Müzisyenler geçinebilmek için enstrümanlarını satmak zorunda kalırken altı günlük şirkete milyarlık ihale veriliyorsa; turizmci varlıklarını yoklarını kaybetmiş son bir umut, bir destek beklerken patron Turizm Bakanı denize nazır otelleri ucuza kapatıyorsa, "Covid-19 testi için 250 lira tavan ücreti belirledik." denilirken Sağlık Bakanının hastanesinde 350 lira alınıyorsa, Sayın Bakan buraya gelip "Türkiye için yoksulluk sorun olmaktan çıktı." dediği gün bir vatandaş bir eline "iş" bir eline

“aş” yazıp intihar ediyorsa; (CHP sıralarından alkışlar) Somali'ye, Ukrayna'ya, Uganda'ya hibe verilirken esnaf Ali'ye, öğrenci Ayşe'ye, KOBİ Veli'ye kredi veriliyorsa, sarayın günlük ısınma masrafı 20 bin lira iken evsiz kalan vatandaşlar “Isınmak için gece boyunca 50 kilometre yürüyoruz.” diyorsa, Bakan Yardımcısının ailesi Sağlık Bakanlığına milyonluk işler yaparken millet Covid'li hastalara para karşılığı refakat etmek için sosyal medya üzerinden ilan veriyorsa; Diyanet, vatandaşa ucuz alışveriş için akşam pazarını önerirken Bodrum'da 100 milyonluk saray yaptırılıyorsa, çocuklarına ekmek götürebilmek için dilenen anneye iktidarın bürokrati “Geber.” diyorsa; koca devlet birkaç yüz SMA hastası için tedaviyi pahalı bulurken tek kararla 3 telefon operatörünün 5 milyarlık vergi borcu siliniyorsa; 18-22 yaşındaki işsiz gençlerin yüzde 74'ü “Karin tokluğuna çalışmaya razıyız.” derken AKP'li milletvekilleri “İş var, iş beğenmiyorlar.” diyorsa tercih yapılmıştır değerli milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar)

Bütçedeki paranın nasıl dağıtılacağı, kime dağıtılacağı ya da kime dağıtılmayacağına tercihi çoktan yapılmıştır. Büyük bir umutla ekranları başında bizleri izleyen emekli öğretmen Ahmet amcam, işçi Mehmet, Öğretmen Ayşe, atama bekleyen Gül, çalışan Nuri; bu bütçede sizlik hiçbir şey yok, televizyonlarınızı kapatabilirsiniz çünkü bu bütçe, Mehmet Cengiz'in, Limakın, Kolinin, Katar Emiri ve annesinin, patron bakanların, Londra'daki tefecilerin, sürekli milyarlık iş alan bir avuç yandaşın bütçesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bütçe, yüzde 99'un değil, yüzde 1'in bütçesidir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ezber yapmışsınız, dün de aynı şeyleri söylediniz! Her gün aynı şeyleri söylüyorsunuz, hiçbirini doğru değil!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Bakın, gerçekleri duymaya bile tahammülünüz yok. (CHP sıralarından alkışlar) Ama insanlar her gün bunu yaşıyorlar. Siz de lütfen, kafanızı, gömdüğünüz o kumdan çıkarın, pembe gözlüklerinizi gözünüzden atın. Bir kere olsun vicdanınızla bu oylamayı yapın. Kişisel ikbaliniz değil, vicdanınızla bu oylamayı yapın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Her gün aynı sözler! Hiçbiri doğru değil!

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Milletvekili.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Vatandaş bunu her gün yaşıyor, siz burada duymaya bile tahammül edemiyorsunuz.

Ne diyordu Genel Başkanınız: “Ülkemiz on sekiz yıl öncesine kadar hayal dahi edilemeyecek bir yerde.” Evet, doğru. Eğer bu ülkede çocuklar açlıktan ölüyorsa, insanlar çaresizlikten Meclis önünde kendini yakıyorsa, işsizlik canına tak etti diye sokaktaki demire kendini asıp intihar ediyorsa, anneler kurutma makinesiyle evlatlarını ısıtırken çıkan yangında ölüyorsa, babalar marketten çocukları için bebek maması çalmasın diye alarm kuruluyorsa...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sizin belediyelerinizin işten çıkardığı...

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İstanbul Belediyesinden...

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – İnsanlar bunu her gün yaşıyor, biraz dinlemeye bile tahammülünüz yok.

KYK borcu...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ayıp ya! Bırakın bunları!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) - Size ayıp, size ayıp! On sekiz yılda bu ülkeyi bu noktaya getiren iktidara ayıp, size ayıp! (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Bu ayıp da size yeter zaten, hiç merak etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Taşcier, Genel Kurula hitap edelim.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Ediyorum Sayın Başkan.

KYK borcunu ödeyemediği için 300 bin genç hakkında icra takibi varsa... Eğer söyleyeceğiniz bir söz varsa gelin, bunları yalanlayın isterseniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bunların hepsi yalan! Bakanlarımız söyledi, herkes söyledi. Bunların hepsi yalan, tümünden yalan! Hepsi yalan!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Oturduğunuz yerden ahkâm kesmek kolay. Ülkeyi de oturduğunuz yerden yönetmeye çalışıyorsunuz. Halktan koptunuz, bu gerçeklerle yüzleşmek zorundasınız. (CHP sıralarından alkışlar) Her 2 gençten biri “Mutsuzum.” diyorsa, doğru. Bu ülkeyi, on sekiz yıl boyunca, hayal dahi edemediğimiz bir noktaya getirdiniz, bu ülkeyi batırdınız.

Sayın Bakan, “Yoksulluk Türkiye için sorun olmaktan çıktı.” dediniz, doğru, yoksulluk artık bir yaşam tarzı hâline geldi sayenizde. İşte bütçeniz bu buz gibi gerçeğin, verdiğiniz tercihin bir belgesi ve sizler bir yüzükle iktidara geldiniz, bin yüzük de olsa şu an parmaklarınızda gideceksiniz, gideceksiniz, gideceksiniz!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

İlk konuşmacı Karabük Milletvekili Sayın Cumhur Ünal.

Buyurun Sayın Ünal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CUMHUR ÜNAL (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde şahsım adına lehte görüşlerimi arz etmek üzere söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, konuşmamda, AK PARTİ iktidarlarının Karabük ilimize yaptıklarının bir kısmından bahsetmek istiyorum. Öncelikle, AK PARTİ iktidara geldiğinde, kapanmanın eşiğine gelen, üretimi 1 milyon tondan 600 bin tonlara düşen KARDEMİR Demir Çelik Fabrikamıza önemli katkılar sağlamıştır. Böylelikle KARDEMİR, bugün, yıllık 2,5 milyon ton üretimiyle güvenle çalışan fabrika olarak ülke ekonomisine katkıda bulunmaktadır. 2002'de “Batti, bitti.” denilen KARDEMİR ray, profil, tren tekeri gibi ürünleri de üreterek, bugün, dünyanın 8'inci, Avrupa'nın 2'nci büyük çelik üreten fabrikası hâline gelmiştir. Şüphesiz, bu başarıda her Karabüklünün duası ve çalışan işçi arkadaşlarımızın alın teri vardır.

Sayın Başkan, Karabük merkez ve ilçelerimizdeki 4 ve 6 yataklı odaları bulunan hastanelerimizin tamamını modern, nitelikli, 1 ve 2 yataklı, banyolu ve tuvaletli odaları olan hastaneler olarak yeniledik. İl Sağlık Müdürlüğü hizmet binası, Karabük Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 54 ünitelik Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi, sağlık ocakları, sağlık evleri ve aile sağlığı merkezleri yeni olarak ilimize kazandırılmıştır.

İlimizde 2002'de 112 acil sağlık hizmetleri istasyonu 2 iken bugün 15, 112 ambulans sayımız 2 iken bugün 40, nitelikli yatak sayısı 63 iken bugün 628, yoğun bakım yatak sayısı 32 iken bugün 130, uzman hekim sayısı 95 iken bugün 248 olmak üzere yüksek oranda artışlar gerçekleştirilmiştir. İki hastanemizin inşaatı da devam etmektedir. Sağlıkta, 2002'den bugüne, ilimize ortalama 250 milyonun üzerinde yatırım yapılmıştır.

Sayın Başkan, 2002 yılında ilimizde spor tesisi sayısı 10 iken bugün 68, personel sayısı 22 iken bugün 665, antrenör yok iken bugün 31, yurt sayısı 1 iken bugün 9 olmuştur. Bu artış oranları içinde, tamamı yeni yapılan spor tesislerimiz, stadyum, gençlik merkezleri, olimpiik yüzme havuzu, kayak merkezi, sporcu kamp eğitim merkezi, halı sahalar, spor sahaları gibi öne çıkan yatırımlar olmak üzere ilimize ortalama 120 milyonluk yatırım kazandırılmıştır.

Sayın Başkan, 2002'de ilimizde 108 okul varken bugün 187, 1.232 derslik varken bugün 2.030, öğretmen sayısı 2.328 iken bugün 3.118, derslik başı öğrenci 32 iken bugün 18'dir. 2007'de kurulan Karabük Üniversitemizde, tamamı yeni yapılan fakülte ve yüksekokul gibi 48 öğretim binasında 9.577'si yabancı öğrenci olmak üzere bugün 47.100 öğrenci okumaktadır. Karabük, eğitim öğretimde ön sıralarda yer alan bir şehirdir.

Özel idare olarak, ilimizde bulunan 277 köy ve toplamda 800 yerleşim birimi için İller Bankası payı olarak 2002'de 900 bin TL gelmekteyken 2005'te başlayan KÖYDES projesiyle ilimize 383 milyon ödenek gelmiş, 1.982 proje yapılmıştır. 2002'de gelen ödeneklerle kıyasladığımızda, on beş yılda her yılın ortalamasının 24 katı fazla olmak üzere yani dört yüz yirmi beş yılda gelecek ödenek on beş yılda gelmiştir.

Güçlü makine parkına ve asfalt plentine kavuşan özel idaremiz köylerimizin yollarına, içme sularına, atık sularına, köy konaklarına, sulama sularına ve köy içi parke çalışmalarına önem vermiştir. Köy yollarımızda 1 metre sıcak asfalt yokken KÖYDES projesi kapsamında son üç yılda köy yollarımıza 237 kilometre sıcak asfalt yapılmıştır. Artık, köylerimize de otoban kalitesinde asfalt yolla gidilebilmektedir. 2002'de ilimizde 7 kilometre bölünmüş yol varken şimdi 116 kilometre bölünmüş yol vardır. İlimiz, 1993-2002 yılları arasında 158 milyon lira harcama yapılmış olup 2003-2020 yılları arasında bu tutar yüzde 1.135 artarak ilimize 2 milyar lira kara yolları yatırımı yapılmıştır. Tüm ilçe yollarımızın standartları da yükseltilmiştir. En son, ilimizde KARDEMİR Kavşağı ihalesi 18/8/2020 tarihinde yapılmış olup proje bedeli 64 milyon liradır. 2002 yılında 5 ilde doğal gaz var iken, bugün, tüm ilerimize doğal gaz gelmiş olup, Karabük ilimize de 2008 yılında doğal gaz gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CUMHUR ÜNAL (Devamla) – Yine, ilimizde hiç TOKİ konutu yok iken, bugün, yapılan TOKİ konut sayısı 5.994 olmak üzere, devam eden 213 konutla birlikte, tamamı yapıldığında 6.200 konuta ulaşılacaktır. Kısacası, işte, bu çalışmalarımızla tarihe not düşüyor, bütçenin nereye gittiğini merak edenlere anlatıyoruz. Bizi bilen bilir, bilmeyen kendisi gibi sanır.

DSİ, orman, tarım, turizm, enerji gibi, tamamına değinemediğim, süre nedeniyle özetleyerek anlatmaya çalıştığım, ilimize kazandırılan bu yatırımlar ve KARDEMİR Demir Çelik Fabrikamıza destekleri vesilesiyle, başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere bakanlarımıza, milletvekillerimize ve emeği geçen herkese Karabük halkı adına teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle, 2021 bütçesinin hayırlara vesile olmasını diler, yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son konuşmacı Eskişehir Milletvekili Sayın Jale Nur Süllü.

Buyurun Sayın Süllü. (CHP sıralarından alkışlar)

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; söz almış bulunduğum Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin yürütmeye maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "Cumhurbaşkanı yürütür." cümlesi aslında bütçeyi ve ülkemizde olup bitenleri en güzel özetleyen madde. (CHP sıralarından alkışlar)

Genel Başkanımız ve milletvekili arkadaşlarımız bu yürütmeye ülkemizde emekçi, emekli, memur, esnaf, çiftçi ve sanayiciler için işlerin nasıl yürümediğini günlerdir anlatıp duruyorlar. İş yürütenler sadece Cumhurbaşkanına yakın olup birlikte iş yürüterek yürütenler galiba. (CHP sıralarından alkışlar) Bu yürütmeye işlerin iyi gitmemesi, bütçe kaynaklarının eşitsiz dağılımı emekçi, ev içi sömürülen kadını; esnaf, işçi, çiftçi kadını daha da derinden etkiliyor, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin derinleşmesine yol açıyor; kadın cinayetlerinin, tacizin ve tecavüzün artmasına neden oluyor. Oysaki bütçe sürecinde, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini gidermeye yönelik olarak "toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme" adı altında çok önemli bir araç var elimizde. Ülkemizde geçmişi 80'li yıllara dayanan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı Onuncu ve On Birinci Kalkınma Planı'nda stratejik olarak yer almış, uygulama sorumluluğu Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmişse de bugüne denk ne yazık ki somut bir gelişme görülmemiştir.

Bakın, 2014 yılında KEFEK son derece cesur ve kapsamlı bir rapor hazırlıyor ama ne yazık ki bir iyi niyet ve temenni raporu olmaktan öte gidemiyor bu rapor. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, toplumsal cinsiyete dayalı bütçelemenin uygulanabilmesi için her şeyden önce siyasi niyet gerekir. Bu niyet "toplumsal cinsiyet eşitliği" demekten kaçınan, eşitsizliğin fitrattan olduğunu söyleyen Cumhurbaşkanına her şeyin bağlı olduğu bir yürütmeye ne yazık ki gerçekleştirilemez. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından "kadın-erkek fırsat eşitliğine duyarlı bütçeleme" diye KEFEK'te bir sunuş gerçekleştirildi. Tamam, kabul ediyoruz, hadi adı bu olsun, ona da razıyız ama yeter ki bütçede uygulansın. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, içinde yer alan programlara baktığımızda da öyle çok kapsamlı, somut uygulamalar yok ama bunlara bile, inanın, biz razıyız.

Bakın, içinde yer alan uygulamalar için her şeyden önce toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemenin ilkelerini uygulamak gerekiyor. Ancak en önemli ilkelerinden olan şeffaflık, hesap verebilirlik ve sivil toplumla iş birliği ilkesi de yürütmenin hiç ama hiç işine gelmiyor. Muhalefetin hesap sormasına, sivil toplum örgütlerinin alandaki uygulamalarına karşı saldırılar, toplumsal tahammülsüzlüğün, muhalefete tahammülsüzlüğün ne denli olduğunu gösteriyor. Ayrıca, bu uygulama, araştırma, analiz, finansal kaynak ve vasıflı personel gerektiriyor. Oysaki yürütme, kaynakları servet eşitsizliğine maruz kalan kadınlar yerine rantçı kesimlere dağıtmak, onlara istisnalar yaratmak peşinde. Liyakatsiz yandaş atamalarıyla ise vasıflı personel istihdamı zaten zor. Bu konuda iş birlikleri de çok önemli. Bakın, dünyadaki ilk uygulamacı olan Avustralya, Finlandiya, İsveç gibi ülkelerde, Uganda, Ruanda'da bile çok iyi uygulama örnekleri var. Ama Ruanda gibi ülkelerle bile iş birliği yapmak dururken, bir bakıyorsunuz, yine akla Katar gelmiş. "Kadın" deyince mutabakat yine Katar'la imzalanıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Katar'a baktığımızda, hani bizden bir adım önde değiller. Bakın, hatta Uluslararası Af Örgütü'nün Kasım 2020 Raporu'nda, evlerde çalışan kadınlara yönelik kölelik benzeri durumdan, sözlü, fiziksel, cinsel tacizden ve emek sömürsünden söz ediliyor. Bizim onlardan öğrenecek hiçbir şeyimiz yok. Ha "Biz onlara bir şey öğreteceğiz." dersek, hani "Sattıklarımız karşılığında öyle bir iyilik yapalım." dersek, şimdi bir açıklık da yok. Ben aslında bu konuda bir soru önergesi verdim ama henüz yanıt almadım. Çok merak ediyorum ama tesadüfen bugün Sayın Bakan burada, sanırım, bu konuda bizi aydınlatır da biz de merakımızı gidermiş oluruz bu konuda. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, aslında, yerel yönetimlerimizde çok başarılı uygulamalar var bu konuda. Bakın, şehrim Eskişehir'de biz 2011 yılından beri toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme konusunda çok iyi örnekler sergiliyoruz ama merkezî yönetim, Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin iyi uygulamalarını görür mü? Maazallah! "Nerede, nasıl engellerim, yetkiyi nasıl kendime alırım"ın derdine düşmüş çünkü.

Getirdiğiniz Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yapılan son değişiklikle de yerel yönetimler de dâhil tüm kamu

idareleri bütçelerini Cumhurbaşkanlığı programına uyduracağı için her şey yine yürütmenin iki dudağının arasına sıkışmış durumda.

Her şeyin tek bir kişinin iki dudağının arasına sıkıştığı bu yürütme maddesine -yürütmenin samimiyetine de hiç ama hiç inanmadığım için- ülkemizde nüfusun yarısını oluşturan kadınlar adına özgür irademle ret oyu vereceğimi açıklıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Kübalı şair Jose Martí'nin sözleriyle “Özgürlük çok pahalı bir kazanımdır, ya onsuz yaşamaya boyun eğmek ya da bedelini ödemek gerekir.” (CHP sıralarından alkışlar)

Yürütme ve yürütmelerle işlerin hiç de iyi gitmediği ülkemizde bedel ödeyen vatandaşlarımızın, ama en çok da kadınların iradesinin ilk seçimlerde sandığa yansıtılacağına inanarak hepinizi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, şahıslar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi on dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağız.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 17 Aralık; bundan yedi yıl önce, FETÖ terör örgütünün, 17-25 Aralıkta milletin temsilcisi meşru Hükûmete karşı yargı yoluyla alçakça yapmaya çalıştıkları darbe girişiminin yıl dönümü. 17-25 Aralık, kırk yıl boyunca devletin içerisine bir ur gibi yerleşmiş FETÖ ihanet şebekesinin maskesinin düşürüldüğü tarih olmuştur. Sandıkta bir türlü yenemedikleri AK PARTİ'yi ve liderimiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı devirebilmek için hazırlanan darbe planları, komplolar, kumpaslar ardı ardına sahnelenmiştir. Gezi protestolarında başaramadıklarını 17-25 Aralık yargı darbesinde yapmak istemişlerdir. Ancak millete yönelik operasyon yeniden milletin iradesine takılmış, hainler hedeflerine ulaşmadan bertaraf edilmiştir.

Bizler AK PARTİ olarak, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, bu zamana kadar olduğu gibi milletimizin emanetine her zaman sahip çıkacağız, hainlere asla fırsat vermeyeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bekle...

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızca Romanlara yönelik politika koordinasyonunu ve etkin uygulanmasını sağlamak, vatandaşlarımızın eğitim, sağlık, istihdam, barınma ve sosyal hizmetler alanında yaşam koşullarını iyileştirmek için Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi II. Aşama Eylem Planı'nın yayınlanmasının ardından, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız, Gençlik ve Spor Bakanlığımız, Kültür ve Turizm Bakanlığımız, Tarım ve Orman Bakanlığımızla yine Romanlara yönelik sosyal hizmet uygulamalarımızı geliştirmek için protokol imzalanmış olmasını çok anlamlı buluyorum. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere Sayın Bakanlarımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Topal...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Pandemi ne yazık ki bütün hızıyla devam ediyor. Yüz binlerce diyaliz, anestezi, sağlık ve diş teknisyeni, paramedik, ebe, hemşire ve laboratuvar mezunları atama bekliyor. Yapılan atamalar çok yetersiz, bu mezunları pandemi bittikten sonra mı atayacaksınız?

Ücretli öğretmen, usta öğretici, kurs öğretmeni dokuz aydır işsiz, bu gruba neden destek yapılmıyor? Atanamayan yüz binlerce öğretmen açlığa terk edildi, bu sorunu ne zaman çözeceksiniz?

Esnafa kira yardımı olarak 500 TL açıklandı, bu para esnafın maske parasına dahi yetmiyor, bunu biliyor musunuz?

On binlerce öğrencinin interneti yok, bu çocuklara neden ücretsiz internet veriyorsunuz?

Dokuz aydır tek kuruş dahi kazanamayan müzisyenlere bin TL vereceğinizi açıkladınız, bu rakamla ne yapsınlar; ekme mi alsınlar, pasta mı alsınlar?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Bakan, üniversitemizi fuhuş evi gibi gören bu zihniyetin üniversite gençliğine vereceği hiçbir şey olamaz. YÖK, bu profesör bozuntusunun unvanını elinden almalı, kampüsün dışına çıkarılmalıdır. Ebubekir Sofuoğlu'nu YÖK Başkanı görevden almaz ise Sakarya halkına, öğrenci gençliğimize, üniversite gençliğimize gerçekten yakışmayacak bir davranıştır.

Sayın Bakan, hem bir kadın hem bir anne hem de ilgili Bakan olmanız nedeniyle bu olay karşısında sessiz kalmayacağınızı düşünüyorum, gereğini yapacağınıza inanıyorum. Lütfen, eğitim camiasına yakışmayanlar kirli ellerini çocuklarımızın üzerinden çeksinler, çekmezlerse iki elimiz yakalarında olacak.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Konya tarım şehridir, Konya maneviyat şehridir, Konya sanayi şehridir. Savunma alanında güçlü ve bağımsız olamayan milletlerin istikballerine güvenle bakabilmeleri mümkün değildir. Ülkemizin caydırıcı bir savunma sanayisine sahip olması stratejik ve millî bir zorunluluktur.

ASELSAN Konya Silah Sistemleri Fabrikasının bugün üretime başlamasının, yerli ve millî sanayimizin gücüne güç katmasının mutluluğunu yaşamaktayız. ASELSAN Konya Silah Sistemleri Fabrikasına Konya'mızdan 24 girişimci yüzde 49 hisseyle sermayedardır. 1.220 nitelikli personel istihdamı sağlanmaktadır. 65 milyon dolarlık stratejik bir yatırımdır. ASELSAN Fabrikasının da içinde bulunduğu 1 milyon 581 bin metrekarelik alan Teknoloji Endüstri Bölgesi ilan edilmiştir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın “Zaferler işte bu eserlerle kutlanır, lafla değil. Eğer zafer diye bir kararlılığınız varsa bu eserleri dikersiniz.” sözü Konya'mızda hayat bulmuştur. Emeği geçenlere teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, 2016 yılında bir konuşmasında cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e “gayri millî” diye hakaret eden Ebubekir Sofuoğlu, en son, üniversitelere “fuhuş yuvası” diyerek hakaretlerine devam etmiştir. Şimdi, bu şahsın üniversitelere “fuhuş yuvası” demesinden mi utanalım, bunu diyenin profesör olmasından mı utanalım, bu sözlerle kulak asmayıp konuşabilmesine cesaret ve izin verenlerden mi utanalım yoksa böyle bir konuşmadan sonra gidip üniversiteye, yüzü kızarmadan hâlâ ders verebilecek olmasından mı utanalım! (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Tecavüzcülere bakmıyorlar.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Normal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ne normal ya, ne normal, ne normal!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Öyle demediniz mi burada!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ne normal, ne normal, ne normal?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Siz öyle demediniz mi burada?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Siz buna “normal mi” diyorsunuz ya?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Niye sesiniz çıkmıyor? Sizin kurumsal yapınızda...

BAŞKAN – Sayın Köksal...

Evet, söz yürütmede.

Sayın Bakan, buyurun.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Sağ olun Başkan.

Öncelikle, 22 Mart 2020’de KYK borçlarına dair icra takipleri durduruldu ve KYK borçları yapılandırılabilir.

Roman vatandaşlarımız için bizim Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgemiz var. Yine, projelerimiz, I. Aşama Eylem Planı’mız ve II. Aşama Eylem Planı’mız da yürürlüğe girdi. Bunun haricinde, Roman vatandaşlarımızın çoğunlukta olduğu bölgeler başta olmak üzere 12 ilimizde 32 sosyal destek merkezimiz var ve bu merkezlerde kadınlarımızın psikososyal, sosyokültürel ve kişisel yönden mesleki gelişimlerine yardımcı olmaya da devam ediyoruz. Yine, Tarım ve Orman Bakanlığımız, Kültür ve Turizm Bakanlığımızla beraber bir protokolümüz de gerçekleşmiş durumda.

Gündüz yayınlanan TV programlarına dair, bir kere, biliyorsunuz, RTÜK’ün -Üst Kurulun- görev ve yetkileri arasında programlarımızın takibi ve uyulması gereken yani medya sağlayıcı kuruluşların uyması gereken kurallar da 6112 sayılı Kanun’la belirlenmiş durumda. Biz de bu anlamda -hem RTÜK hem biz- medya buluşmaları yapıyoruz ve ilgili kurum ve kuruluşlarla takibi sağlamaktayız. Dolayısıyla, RTÜK tarafından bu programlar denetleniyor ve bizler de çocuklarımıza dair böyle yayınlar olduğu sürece, hem RTÜK’e hem de ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına her daim yazılarımızı yazıp bu konudaki denetimlerin yapılmasını sağlıyoruz.

Onun haricinde, bizim, Ekranla Değil Akranla Büyüsün Çocuklar Kampanyamız var. Bununla da yine, aile dostu, çocuk dostu yapım ve dizileri teşvik etmeyi önemsemekteyiz. Çocuk dostu uygulamaların teşviki ve “MİM” dediğimiz Muzır İçerikle Mücadele Programı’mız var ve bu Muzır İçerikle Mücadele Platformu’na 7/24 ihbarlar alıyoruz ve bunun neticesinde de bu ihbarları değerlendirip, aksiyon alıp bu yayınların kaldırılması noktasında da irtibat sağlıyoruz. Çocuklarımıza özellikle risk altında bulunan çocuklarımıza koruyucu, önleyici hizmetler sunabilmek için Mobil Çocuk Sosyal Hizmet Uygulamamızı da geçirdik. Çocuklar Güvende Programı’mız var. Dijital risklerden korumak anlamında da sosyal içeriklere, özellikle sosyal medyadaki içeriklere yine Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ve diğer ilgili kuruluşlarla beraber müdahil olup yayından kaldırmak için uğraşıyoruz. Dolayısıyla, çocuklarımızı hem dijital ortamda hem de sosyal anlamda korumak için çalışmalarımız devam ediyor.

Düzce SGK İl Müdürlüğümüz vekâleten görevde, Düzce İl Müdürlüğümüz de şu anda vekâleten görevine devam etmekte.

Kadın cinayetleri konusunda... Kadın cinayetleri, biz, bir tane... Demin de belirttim, “Her canımız kıymetli, hiçbir canımız kaybolmasın, vefat etmesin, katledilmesin.” diye büyük bir çalışmayla yürütüyoruz. Kadına karşı şiddette en temel prensibimiz de sıfır tolerans ilkesiyle devam edebilmek. Bu anlamda, her ilimizde, 81 ilimizde ŞÖNİM’lerimiz var, şiddet önleme ve izleme merkezlerimiz var. Onun haricinde, “İllerdekiler yetersiz kalabilir.” diyerek biz her ilçemizdeki sosyal hizmet merkezlerimizde de şiddet izleme birimleri kurduk. Bakanlığımızda, 111’i bağlı olmak üzere 146 tane de kadın konukevimizde kadınlarımıza yardım ve destekçi oluyoruz. Onun haricinde, İçişleri Bakanlığımızın verilerine baktığımız zaman da geçen seneye kıyasla bir düşüş var ama biz istiyoruz ki hiçbir kadını bu şekilde bir şiddete maruz kalmasın, her kadını koruyabilelim.

“2019 yılı içerisindeki fizyoterapist atamaları beklemektedir.” diye bir soru vardı. 2019 yılı içerisinde biz 2.313 pozisyona sosyal çalışmacı, psikolog, çocuk gelişimcisi, fizyoterapist, diyetisyen, sağlık personeli, psikolojik danışmanlık ve rehberlik alanlarında atama gerçekleştirdik. Bunlardan 80 adedi de fizyoterapist olarak işe alındı. 2021 yılı içinde yeni pozisyon ihdaslarımız olacak. İnşallah daha çok fizyoterapistimize de iş sahası açmış olacağız.

Sigortalılık öncesi doğum borçlanmasına dair -bildiğiniz gibi- sosyal güvenlik reformu öncesinde kadınlarımızın doğum borçlanma hakkı yoktu. Kadınların doğum sebebiyle çalışma hayatına uzak kaldıkları sürelerin sosyal güvenlik açısından değerlendirilmesi amacıyla, 2008 yılında, başlangıcından sonra her bir çocuk için iki yıla kadar olmak üzere en fazla 2 çocuk için borçlanma hakkı verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Daha sonra, 2014 yılında bu borçlanma hakkı 3’e çıkarıldı. Dolayısıyla, böylelikle, doğum yapmış kadınlarımıza emeklilikte altı yıla kadar prim ödeme gün sayısı avantajı sağladı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin maddeleri kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylama yarınki birleşimde, son konuşmalardan sonra yapılacaktır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yerinizden, 60’a göre söz talebiniz var.

Buyurun Sayın Özkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, 17-25 Aralık FETÖ yargı darbesi girişiminin 7’nci yıl dönümüne, millî iradenin Parlamentoda tüm siyasi parti gruplarıyla, milletvekilleriyle “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” anlayışına dayalı olarak millet tarafından icra edildiğine, millî irade, demokrasi, insan hak ve özgürlükleri mücadelelerine devam edeceklerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; malum olduğu üzere, bugün 17-25 FETÖ yargı darbesinin 7’nci yıl dönümü. Yarım asır boyunca her dönemde devlet içerisinde çöreklenen FETÖ’cü terör örgütü unsurları, 17-25 Aralık yargı darbesiyle âdeta 27 Mayıs darbesinde, 12 Mart, 12 Eylül, 28 Şubat darbe teşebbüslerinde kullandıkları metodu yine millî iradeyi zapturapt altına almak için yinelemişlerdir. Tabii, meşru Hükûmeti hedef alan bu yargı darbesi, milletimizin geçmiş darbelerden çıkardığı dersle püskürtülmüş, onların şantaj ve montaj algılarına, hiçbir şekilde onlara fırsat vermeksizin gerekli dersi vermiştir.

Evet, bugün, millî irade, Parlamentoda tüm siyasi parti gruplarıyla, milletvekillerimizle “Egemenlik kayıtsız şartsız şartsız milletindir.” anlayışına dayalı olarak millet tarafından icra edilmektedir. Bu anlamda, aynı iradeyi 15 Temmuzda da ortaya koyan

aziz milletimiz, iradesine sahip çıkmayı hem ülkesinde hem bölgesinde hem de dünyada haykırıştır.

Bu vesileyle, bir kez daha millî irade, demokrasi, insan hak ve özgürlükleri mücadelemize devam edeceğimizi ifade ediyor ve millî iradeye kastetme girişimlerine fırsat vermeyeceğimizi yineliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

3.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Türkiye Cumhuriyeti'ne, Meclisin bütünlüğüne karşı kalkışmanın, nereden gelirse gelsin darbe girişimlerinin karşısında olacaklarına, 17-25 Aralıkla ilgili iktidar partisi ile CHP'nin arasında görüş ayrılığının çok derin olduğuna, darbe kalkışmalarına karşı çıktıkları gibi 20 Temmuz darbesine de karşı olduklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Türkiye Cumhuriyeti'nin kendisine, birlik ve beraberliğine, Meclisin bütünlüğüne karşı kalkışmanın ya da darbenin her ne olursa olsun ve nereden gelirse gelsin Cumhuriyet Halk Partisi olarak karşısında olacağız ve karşısında olmaya devam edeceğiz. Ancak 17-25 Aralıkla ilgili iktidar partisi ile ana muhalefet partisi Cumhuriyet Halk Partisinin arasındaki görüş ayrılığı çok derindir. 17-25 Aralık, FETÖ ile AKP ilişkilerinin ve pazarlıklarının açığa çıktığı bir tarihtir bizim için. Ayrıca, milletin parasının nerelerde, nasıl tutulduğunu, yatak odalarında, ayakkabı kutularında milletin parasının nasıl iç edildiğinin açığa çıktığı bir tarihtir 17-25 Aralık. Onun için, darbe kalkışmasıyla millete yapılanların üstünü örtmeye kalkışmanın bizim açımızdan kabul edilebilir hiçbir yanı yoktur. Biz, darbe kalkışmalarına karşı çıktığımız gibi, milletimizin bugüne kadar bilgi, birikim, donanım ve kazançlarını bir avuç insanın eline geçirmesi için yaptığı 20 Temmuz darbesine de karşıyız, karşı olmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

4.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, ülkede millî irade üzerinde kumpas, vesayet, darbe girişiminde bulunanların tarih boyunca var olduğuna, Parlamentodaki siyasi parti grupları olarak FETÖ'nün şantaj ve montajlarına müsaade edilmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tabii "geçmiş darbelerden ders çıkarma" ifadesini özellikle, biraz önce yapmış olduğum konuşmada hassasiyetle vurguladım; bu, çok önemli. Bakınız, bu ülkede millî irade üzerinde kumpas, vesayet, darbe girişiminde bulunanlar ve bunun üzerinden de özellikle petrol, faiz ve silahla bu milletin emanetini cebine indirmek isteyenler tarih boyunca var olmuştur ve iş birlikçileriyle var olmaya devam ettiklerini maalesef görüyoruz. İşte, bizim de vurguladığımız budur.

27 Mayıs darbesinde dönemin Başbakanı merhum Adnan Menderes'e karşı "Eskişehir'de kısıklarak yakalanmıştır ve 12 uçak dolusu altınla derdest edilmiştir." diyenler yalanlarının arkasında çok duramadılar ve milletimiz o kara günü Adnan Menderes'in idam edilmesiyle, acı bir tecrübeyle görmüş oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, son bir dakika.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu çerçevede, gerek Silahlı Kuvvetler içerisinde kumpas girişimini gerçekleştiren ve elli yıl öncesinden beri devlet içerisinde çöreklenen FETÖ terör örgütü gerek spor camiasında gerek sivil toplum kuruluşları ticari çevrelerde gerekse Türkiye'de farklı tarikat yapılanmalarının içerisinde çöreklenen ve kumpaslarını yapan terör örgütü, bu hedefi 27 Mayıs'ta gerçekleştirdiği gibi yalan dolan, şantaj, montajlarla, kumpaslarla yürüdü. İşte bu anlamda, biz, Parlamentodaki siyasi parti grupları olarak eğer bu büyük fotoğrafı görür ve FETÖ'nün o algılarına, şantaj ve montajlarına Silahlı Kuvvetlerde nasıl müsaade etmiyorsak, spor camiasında nasıl müsaade etmiyorsak, iş çevrelerinde ve siyaset alanında da aynı şekilde müsaade etmememiz gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, hâlâ Fethiye Tamince gibi, Ethem Sancak gibi insanların arkasında durulmaya devam edildiği için bu işin üzerine gittiklerine, on sekiz yılda ülkenin başına gelenlerin ne Menderes ne Demirel ne de Erbakan zamanında geldiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İşte, bizim tam da bu noktada sözümüzün arkasında duruyor olmamız lazım, siyasetçilerle. Eğer, Türkiye'nin bu tür sıkıntıları varsa, bunları aşmak istiyorsak şeffaf bir şekilde yapmamız gerekiyor. Burada BMC'nin ortağından, Ethem Sancak'tan bahsetmek istiyorum. Ethem Sancak, FETÖ terör örgütüyle ilgili, Fetullahçı terör örgütü liderine yaptığı... Eğer, kendisi "Ben, onu Türkiye'nin ve dünyanın lideri olarak görüyorum ve onunla ilgili gönül bağım var." dedikten sonra savunma sanayisini Ethem Sancak gibi birisine bu deneyiminden sonra teslim ediyorsanız, işte biz onun için Tank Paletle karşıyız; onun için AKP'nin bu işi halledemeyeceğine karşıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Fethiye Tamince gibi Ethem Sancak gibi insanların arkasında durmaya devam ettiğiniz için biz hâlâ kuşkuyla bu işin üzerine gidiyoruz. Siz hâlâ Fetullahçı terör örgütünün siyasi ayağını ortaya çıkarmak niyetinde olmadığınız için, bu işin de tam içinde olduğunuz için, o yüzden biz bu konunun üzerine gitmeye devam edeceğiz. Ne savunma sanayisini ne milletin birikimini, Fetullahçı terör örgütü başta olmak üzere, bunların hiçbirisine teslim etmemekte kararlıyız.

Ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti yüz yıllık birikiminde, birçok siyasi parti, birçok darbe, birçok demokrasi aşamalarından geçmiş bir cumhuriyet birikimidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Burada birçok şey olmuştur ama şunu unutmayalım: Bu on sekiz yılda Türkiye'nin başına gelenler, ne Menderes'in zamanında ne Demirel'in zamanında ne Erbakan'ın zamanında gelmiştir; millî görüş gömleğini kendi vücudundan çıkarıp da yüzünü emperyalizme dönenlerden gelmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

6.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, darbelerle karşıtlık konusunda Meclisteki hiçbir siyasi partinin farklı görüşü olmadığına, neyin darbe olduğu neyin olmadığına kıyaslamasında uzlaşmaz bir durum olduğuna, 17-25 Aralıkta ortaya saçılan bilgi, belge ve paraların hesabının henüz sorulmadığına, Eş Genel Başkanları cezaevindeyken OHAL koşullarında Anayasa değişikliği yapıldığına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Darbelerle karşıtlık konusunda sanırım burada hiçbir siyasi partinin farklı bir görüşü yok yani 15 Temmuz darbe teşebbüsüne karşı da hepimizin imza attığı bir metin var ancak darbeleri biraz karıştırıyoruz galiba. Hani, neyin darbe, neyin darbe olmadığını kıyaslamada uzlaşmaz bir durum var. 15 Temmuz ile 17-25 Aralığı doğrudan, aynı meseleymiş gibi ortaya koymak insanların kafasını karıştırır.

Bir kere, 17-25 Aralıkta ortaya saçılan bilgi, belge ve paraların henüz hesabı sorulmadı; paralar sıfırlandı ve bakanlar yargılanmadı. Bu ülkede onun hesabının sorulması, yapılan yasal değişikliklerle engellendi. Bunu cemaat ya da başka biri, kim yaparsa yapsın, bu Meclise, halkın temsilcilerine bunun hesabı verilmeliydi; dün de söyledik bunu, bugün de söylüyoruz ve söylemeye devam edeceğiz. Tabii ki “Darbeye karşıyız.” diyen bir iktidar partisine -yani sadece bir yetkili değil, hepsi söylüyor-kendi darbelerini de hatırlatmak istiyoruz: 4 Kasım darbesi hâlâ devam ediyor. 16 Nisan 2017’de milletvekilleri ve eş genel başkanlarımız içerideyken bu Meclisten 16 Nisan referandumu için anayasa değişikliği geçirildi ve OHAL şartlarında geçirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son bir dakika.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hatta dönemin Başbakanı Sayın Binali Yıldırım “OHAL koşullarında da anayasa değişikliği yapılmaz.” demişti ama tam da OHAL koşullarında Anayasa’yı değiştirdiler, yeni bir sistem getirdiler. Ben Anayasa Komisyonu üyesiyken o zaman Silivri Cezaevindeydim, biliyorum çünkü o süreci izledim ve şunu da söyleyeyim: “Kendi yaptıklarımız darbe değil ama FETÖ’nün yaptıkları darbedir.” diyorlar.” söylemini asla kabul etmiyoruz. Darbelerle yüzleşelim ama demokrasi adı altında bir partiye, bir düşünceye, bir inanca ya da farklı kesimlere yapılan darbeleri de gelin, hep beraber, burada ortaya çıkaralım diyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan...

7.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, FETÖ terör örgütünün bütün unsurlarının kökünü kazımak ve kurduğu kumpasların hesabını sormak için Parlamento tarafından düzenleme yapıldığına, bağımsız yargının çalıştığına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, aslında “Barıkayihakikat müsademeyiefkârdan tezahür eder.” Hakikat güneşi fikirlerin çatışmasından ortaya çıkar. Bu anlamda, 17-25 Aralık darbesiyle yüzleşiyorsak öncelikle şu hususta bir mutabakata varmamız gerektiğini düşünüyorum, o da şu: Eğer Silahlı Kuvvetler içerisinde biliyoruz, inanıyoruz ve tespitini de yapmışsak, FETÖ’cü unsurlar bir kumpas girişiminde bulunmuşsa, spor camiasında bir kumpas girişiminde bulunmuşsa, özellikle, sivil toplum ve iş dünyasında kumpas girişiminde bulunmuşsa aynı unsurları bir manivela gibi kullanarak siyaset arenasını şekillendirmek için gerçekleştirmek istenen 17-25 Aralık darbe unsurunda kullandıkları unsurları da darbe teşebbüsünün bir manivelası ve bir algı yönetimi olarak görmemiz gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu, samimi yaklaşımımızdır. Bu anlamda, biraz önce Grup Başkan Vekili Sayın Özkoç’un da ifade ettiği, eğer bu ülkede millî irademize sahip çıkacaksak ve bu noktada bir hassasiyetimiz varsa -ki Sayın Grup Başkan Vekillerinin hassasiyetine de saygı duyuyorum- sahip çıktığımızı ifade ediyorum. Bu anlamda, FETÖ terör örgütünün bütün unsurlarının kökünü kazımak ve bu ülkede yapmış olduğu bütün kumpasların hesabını sormak için hem Parlamento olarak düzenleme yaptık hem de bağımsız ve tarafsız yargımız çalışıyor. İnşallah, bu, demokrasimiz açısından kazançtır. Ortak Parlamento kültürümüzün de güçlenmesine vesile olacağına inanıyor, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.40

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

BAŞKAN - 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, program uyarınca 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin maddelerini sırayla görüşüp oylamalarını yapacağız.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin 1’inci maddesini tekrar okuttuktan sonra oylarınıza sunacağım.

2019 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUN TEKLİFİ

Gider bütçesi

MADDE 1- (1) 22/12/2018 tarihli ve 7156 sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 949.025.615.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 73.771.848.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 6.536.982.000 Türk Lirası, ödenek verilmiştir.
(2) Kanunların verdiği yetkiye dayanarak yıl içerisinde eklenen ve düşülen ödenekler sonrası 2019 yılı merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;
a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bütçe giderleri 978.569.400.796,47 Türk Lirası,
b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin bütçe giderleri 104.640.636.329,38 Türk Lirası,
c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçe giderleri 6.089.660.848,42 Türk Lirası, olarak gerçekleşmiştir.

(3) 2019 yılı merkezi yönetim net bütçe gideri 1.000.026.856.135,04 Türk Lirasıdır.
BAŞKAN – 1'inci maddeyi daha önce kabul edilen cetvelleriyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Gelir bütçesi

MADDE 2- (1) 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 867.296.403.000 Türk Lirası,
b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 11.179.800.000 Türk Lirası öz gelir, 63.704.956.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 74.884.756.000 Türk Lirası,
c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 6.420.391.000 Türk Lirası öz gelir, 116.591.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 6.536.982.000 Türk Lirası, olarak tahmin edilmiştir.

(2) 2019 yılı merkezi yönetim kesin hesap gelir cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 852.407.709.894,57 Türk Lirası,
b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 20.924.633.443,61 Türk Lirası öz gelir, 85.829.453.388 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 106.754.086.831,61 Türk Lirası,
c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 6.662.728.706,59 Türk Lirası öz gelir, 96.603.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 6.759.331.706,59 Türk Lirası, olarak gerçekleşmiştir.

(3) 2019 yılı merkezi yönetim net bütçe geliri 875.279.585.705,11 Türk Lirasıdır.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde gruplar adına ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Şenol Sunat'ta. Buyurun Sayın Sunat. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygılarımla selamlarım.

Evet, iktidar vekilleri günlerdir kürsüye çıkıyor ve “Bütçemiz hayırlı olsun.” diyorlar. Hayırlı olsun tabii de biz, öyle bir hayırlı hâlini göremedik. Biliyorsunuz, Cumhurbaşkanı itibara çok önem verir. Bütçede saray eşrafinın milyonlarca dolarlık itibar giderleri düşünülümüş ama açlık sınırının altında yaşayan milyonların geçim sıkıntısı düşünülmemiş.

Yine, müteahhithlerin itibarları düşünülümüş -iktidarımız için tabii ki çok önemli olduğu için- bütçede yandaş müteahhithlerin milyon dolarları götüreceği yeni işler düşünülümüş ama milyonlarca işsiz, asgari ücretlinin, emeklinin nasıl geçineceği unutulmuş.

Sayın iktidar milletvekilleri, bir yasama yılı boyunca çok az söz alan veya söz alamayan ve bütçe görüşmelerinde konuşma imkânı bulunan sayın milletvekillerine söz söylemek istiyorum: Milletın vergileriyle oluşturulan ve Türk milletinin tamamının menfaati için harcanması gereken bu bütçe üzerine konuşurken keşke amacınız sarayın vitrinine çıkmak veya saraya selam çakmak değil, Türk milletinin gönlüne girmek olsaydı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Derdiniz yandaş, gözü doymayan müteahhithler değil, memleketin karnı doymayan şerefli evlatları olsaydı. İtirazınız Türk milletinin hakkı ve hukukunu savunan İYİ PARTİ'ye değil, torunlarımızı, onların çocuklarını bile borçlandıran iktidarınızın politikalarına olsaydı. Sayın milletvekilleri, insanların kendini eleştirebilmesi, yanlışını kabul etmesi ve yanlıştan dönmesi büyük erdemdir.

Ingmar Bergman'a sormuşlar “Gidişat kötü, dünya nasıl kurtulacak?” “Utanç.” demiş “Dünyayı bir tek utanç kurtarır.” İşte, canımızdan aziz bildiğimiz ülkemizi de emin olun utanç ve uyanan vicdanlar kurtaracaktır. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, verileri ayarlama enstitüsü var Türkiye'mizde, adı TÜİK. Türkiye'de işsiz sayısı azalmış. Vay canına, değerli milletvekilleri! Yüksek teknoloji ürün üreten, ihracat yapan Almanya'da bile işsizlik artıyor yani oranı yükseliyor ama Türkiye'de geçen yıla nazaran istihdam 733 bin azalırken ve nüfus 1 milyon artarken işsizlik oranı düşüyor, hem de bu şartlarda. Ya, nasıl bir sihirbazlık bu; bravo, kutluyorum sizleri! (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, Cumhurbaşkanı sesini yükselterek açıkladı, bölünerek; 1 milyon 240 bin esnafa 5 milyar Türk lirası yardım yapılacağını ve üç ay boyunca 750 lira verileceğini ifade etti. Çok gururlandık, değil mi arkadaşlar, gözlerimiz yaşardı bu fedakârlık karşısında! Almanya hasetten çatladı sayın milletvekilleri, hemen yirmi beş gün kapattı Almanya'yı ve 11 milyar euroluk bir yardım paketi açıkladı!)

Sayın Cumhurbaşkanı geçenlerde dedi ki: “Müminin görevi varlıkta şımarmamak, yoklukta sabretmektir. Gerçek mümin acıyı bal eyleyendir.” Bana bir vatandaş yazmış, ben demiyorum, vatandaş diyor: Müteahhide gelince yap-işlet-soy-devret; kendilerine gelince ye, iç, sarf et; vatandaşa gelince “Nankörlük etme, hâline şükret.”

Evet, sayın milletvekilleri, gerçek milletvekili milleti soyanların yanında ballı kaymak yiyen değil, milletin yanında milletin çektiği çileyi ar eyleyen olmalıdır.

Evet, Aile ve Çalışma Bakanımız burada bugün. “Yoksulluk, özellikle aşırı yoksulluk artık Türkiye'mizin sorunu olmaktan çıktı.” dediler. Bazı yandaşlar da diyor ki: “Ya, bu insanlar iş beğenmiyor, o yüzden işsizler var.” Bir de “aş, iş” diye not bırakıp intihar edenler de emin olun reisinizi zor duruma düşürmek isteyen art niyetliler. Yoksa hiç öyle bir şey mi var Türkiye'de? Milletın aklıyla alay etmeyin Sayın Bakan, sizler de. Nerede yaşıyorsunuz? İşsizler, asgari ücretliler, emekliler, esnaf, çiftçiler açık sınırının altında yaşıyor bu ülkede.

Dışişleri Bakanı burada bir konuşma yaptı, “Ülkede seçim yok. Seçim olsa da iktidarın size verilmeyeceğini biliyorsunuz.” dedi kürsüden. Bu ne demek? Sandığın vereceğini vermeyecek olan kim acaba, merak ettim. Sizlere iktidarı sandık sonuçları vermedi mi? Kim verdi? Siz kürsüde polemik yapacağınıza, bozulan dış ilişkileri düzeltmeye çalışın.

Sayın Dışişleri Bakanı, küçümsediğiniz, yerden yere vurduğunuz eski Türkiye, Kıbrıs Barış Harekâtı'ndan sonra uygulanan ABD ambargosuna 1975 yılında en büyük cevabı ABD üslerine el koymakla verdi. Hadi, yeni Türkiye'nin kahraman mücahitleri, sizden hamle bekliyoruz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, bütçe konuşmalarında çok atarlanan, milletvekillerine bağırın, el kol hareketi yapan, yalancılıkla suçlayan Ulaştırma Bakanı yap-işlet-devret projelerini anlattı, durdu. Bir de Kanal İstanbul Projesi sayesinde Türkiye bilimin, teknolojinin -bir

de sanat katılmış- sanatın ve ekonominin kalbi olacakmış. Vay ki vay!

Sayın Bakan, Çorumlular beni aradılar; havaalanı, demir yolu ve lojistik yollarının söz verildiği hâlde yapılmadığını, özellikle İskilip ve Tonya bağlantılı İstanbul yolunun temelini on dokuz yıl önce atıldığını ve her seçim döneminde söz verildiğini ama hâlen bir hareket olmadığını söylememi isterler. Bu yol yapıldığında Çorum ve ilçeleri, Kastamonu ve Çankırı yarar görecektir. Elçiye zeval olmaz, biliyorum AK PARTİ milletvekilleri yine bana kızacak bu konuda. Çorumluların günahı ne, sayın milletvekilleri? En büyük desteği de Çorum ve ilçelerinden aldınız. "Nasıl olsa bir şey yapmadan da oy alıyoruz." diye mi düşünüyorsunuz? Mütteahhitlerinizin rant elde edeceği, cukka sağlayacağı bir iş olarak görmüyorsunuz herhâlde? Ama ben bu kürsüden söz veriyorum: İYİ PARTİ iktidarında Anadolu'muzun bütün il ve ilçeleri ayağa kalkacak ve bunu yaparken de kimseye hazinenin parasını peşkeş çekmeden, kimsenin hakkını ve hukukunu yemeden yapacağız.

Sayın milletvekilleri, biliyorsunuz, bakanlar sosyal medya hesaplarından istifalarını açıklıyorlar. Sosyal medya devlet erkânının istifalarını sunduğu bir mecra artık. İçişleri Bakanı Twitter'dan yaptığı istifa açıklamalarını. Hakkını yemeyelim, taraftarı sahip çıktı -sosyal medyada maşallah iyi teşkilatlanmış- ve istifası kabul edilmedi ama kendisi için handikap onu belirtmek isterim. Damat Bakan da Instagram'dan yaptı ama basın bile yirmi yedi saat sonra gördü ve taraftarı da sahip çıkmadı, görevden affedildi. Hâlen kayıp, inşallah afiyetteler. Damat sayesinde de doları 7 liranın altında tutmak için Merkez Bankasının 125 milyar dolar rezervi eridi, gitti. Hesap veren yok çünkü yapanın yanına kâr kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Şimdi, değerli milletvekilleri, Tiktok'tan istifasını, istifa açıklamasını beklediğimiz Tarım Bakanı var. Çiftçilerimizin bankalara ve tarım kredi kooperatiflerine birikmiş borçları var, ödeyemiyorlar bu şartlarda ama derdi değil Bakanın. Çiftçilerin birikmiş borçlarını ödeyebilmeleri için tarım kredi kooperatifleri başta olmak üzere bankalarca başlatılmış haciz işlemleri uygulanıyor, derdi değil Beyefendi'nin. Acilen durdurun, borçların faizsiz olarak uzun vadede yapılandırılması için gayret sarf edin, üretkenleri yok ediyorsunuz diyoruz, derdi değil Bakanın.

Çorum'un Oğuzlar ilçesi var; küçük bir ilçe ama çok iyi ceviz yetiştiriyor, üretiyor. Bakana tavsiyemdir: Oğuzlar'ın cevizi çok kaliteli olup zekâyâ da çok iyi gelmektedir, yemesini tavsiye ediyorum. Aynı zamanda yerli ve millîdir. Oğuzlar'ın cevizini de yok etmeyin diyorum.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gelir bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dünyaya gönderilmemizin, ademoğulları olarak, insanoğulları olarak dünyaya gönderilmemizin iki temel gerekçesi vardı. Bunlardan birincisi, bize tanınan mühlet ve sınırlar çerçevesinde yaşamak, ikincisi ise dünyanın imarıyla meşgul olmak. Peki, ilk andan itibaren neredeydik, bugün nerelere geldik? Bilhassa içerisinde bulunduğumuz 21'inci yüzyılın bu koşulları çerçevesinde ve tüm insanlık olarak yaşamış olduğumuz pandemi münasebetiyle, böylesi bir dönemde bu sorgulamanın elzem olduğu ve bu sorgulamanın yapılması gerektiği kanaatini taşıyoruz.

Tabii, insanlığın içinde bulunduğu döneme tarihsel perspektif ve bilimsel bulgularla bakıldığında genel olarak çevresel koşulların durumu ve beslenme alışkanlıklarımıza göre isimlendirmelerin verildiği gerçeğiyle karşı karşıya kalıyoruz. İnsanlar ilk etapta toplayıcı olarak yaşadılar yani tabiatın buldukları yiyeceklerle ve içeceklerle beslendiler. Bu alışkanlıkları, akabinde aletlerin icadı ve alet kullanma yeteneğiyle beraber avcı toplumuna geçişimizi sağladı. Avcı toplumunun ardından da yine, hem aletleri daha yetenekli bir şekilde kullanmamız hem hayvanları evcilleştirebilmemizle birlikte bu kez tarım toplumu dönemi tüm insanlık için başlamış oldu ve tarım toplumuyla beraber, teşkilatlanmış yapılaşmalarla birlikte ve diğer kolektif -bu anlamda- organlarla birlikte bütün insanlık artık yavaş yavaş şehirleşmeye başladı. Bunu Sanayi Devrimi takip etti ve bugünlere kadar da gelmiş olduk.

Pekâlâ, bu serüven bizler için bir ilerleme miydi? Yani insanlık bu konulardan bir sonraki aşamaya sürekli bilgiler edinerek, tecrübeler edinerek hem yaşam tecrübesi hem beraber yaşama tecrübesi hem de aynı zamanda diğer sorumlulukları çerçevesinde bu hayatını idame ettirmeye çalışırken, koşullara adapte olmaya çalışırken daha ileri bir seviyeye mi geldi? Doğrusunu isterseniz, bugün bu sorunun cevabı bilimsel açıdan da tartışma meselesidir. Çünkü şöyle bir gerçeklik var: Tarihte hastalığa en az yakalanan insanların modern tıbbın geliştiği ve sağlık koşullarının düzeldiği 19'uncu ve 20'nci yüzyıllara kadar olanlar olduğu bugünlerde söylenebiliyor, böyle bir iddia var ancak bugün yakalandığımız hastalıkların çoğu hayvanları evcilleştirdiğimizde ve dolayısıyla, onlarla daha yakın temasa geçtiğimizde ortaya çıkmaya başlamıştır. Hayvanlardan bize bu zamana kadar çok fazla sayıda hastalık geçti. Domuz ve ördekten grip, attan soğuk algınlığı, inekten çiçek hastalığı ve köpekten kızamığı aldık bizler. Süt ürünlerini tüketmeye başladığımızda ise en azından 30 yeni hastalıkla daha tanışmış olduğumuz gerçeği bilimsel verilerle sabittir. İşte bugün, 2019 yılının son döneminde bütün insanlığın karşısına yeni bir hastalık çıktı ve yine, bizim kültürümüzde olmayan, inancımızda olmayan bir beslenme sebebiyle bu hastalık ortaya çıktı. Çin'in Wuhan kentinde, elde var olan, en azından şimdilik kuvvetli olan bulgulara göre yarasadan kaynaklı bir virüs insanoğlu almış oldu ve hâlâ bugün bu virüsle yaşayabilmenin, nasıl yaşayabileceğimizin ve nasıl hayatta kalabileceğimizin, bundan sonra da hayatımızı nasıl idame ettirebileceğimizin hep beraber arayışı içerisindeyiz. "Yeni normal" dediğimiz koşullar da zaten bunları doğuruyor. Bu alışkanlıkların bir kısmı şüphesiz ki geçici olacaktır. Hep beraber burada, dışarıda, her yerde şimdilik maske takıyoruz ama yeni normalin bize getireceği koşullar içerisinde bundan sonraki dönemde de hiç kuşku yok ki hem bireysel olarak hem toplumsal olarak başka şartlara adapte olma zorunluluğumuz da var.

Bakınız, bugünlerde insanlık sadece dünyayı imar faaliyetleriyle mesul değil, sadece bunlarla da meşgul olmuyor. 21'inci yüzyıl ve akabinde ilerleyen dönemlerde belki de yeni gezegenlerde yaşayabilmenin arayışı içerisinde olacağız. Pek çok ülke hem uzay sanayisini hem de uzay programını başlatmış durumda, ülkemiz de bunlar içerisinde olan bir ülke ve bu şartlarda da "Yeni dönemde aslında nasıl bir çağa giriyoruz?" sorusunu sorgulamamız önem arz ediyor. Baktığımızda, 21'inci yüzyılda, hatta şimdiden itibaren makinelerle beraber yaşayabileceğimiz ve beraber yaşayacağımız bir dönemin içerisindeyiz. Dahası, şunu ifade etmek lazım: Bugün insanoğlunun üstlenmiş olduğu bazı sorumlulukları ve insan gücüyle yapılan bazı işleri artık makineler yapmaya başlayacak. Bahsettiğimiz, bugünlerde konuşulan, üzerinde durulan sanayileşmeyle alakalı konulardan bir tanesi Endüstri 4.0. "Nasıl bir çağa giriyoruz?" sorusunu sorgularken aynı zamanda yapay zekâ teknolojisiyle de iç içe olduğumuz gerçeğini göz önünde bulunduramamız lazım. Artık, belki de bizim yerimize düşünüp karar verebilen makinelerle beraber aynı dönem içerisinde, aynı şartlar içerisinde yaşayabileceğimiz gerçeği de karşımızda var. Dolayısıyla, bu durum bizi daha az insan gücü ve daha fazla makine çağına doğru götürüyor görüntüsü vermektedir.

Elbette ki bütün bunlarla beraber bugün sadece bir pandemiyle karşı karşıya değiliz, aynı zamanda ciddi bir iklim sorunuyla karşı karşıyayız. Bakınız, içerisinde bulunduğumuz bu yıl içerisinde ülkemizdeki yağış rejimleri çok düşük seviyelerde

ilerliyor. Su sorunu, sadece bizim meselemiz olmaktan çıktı, giderek temiz suya ulaşma meselesi bütün insanlığın ortak problemi hâline gelmeye başladı. İşte, bütün bunlar acaba ülkeleri küresel siyasette su ve temiz gıdaya, tüketilebilir gıdaya erişme noktasında daha agresif bir hâle getirecek mi ve yeni pazarlar bulma noktasında da ihtiyacı artıracak mı? Bütün bunlarla beraber, yine, içerisinde bulunduğumuz koşullar, çevresel şartlar, yaşamış olduğumuz bazı alışkanlıklarımızın değişmesi ne yazık ki insanların inancını sarsacak, toplumun vicdanından ve imanından kaynaklı ahlaki değerleri yozlaştırabilecek, maddiyata yönlendirecek, bireyselliği ve sınırsız özgürlüğü özendirebilecek bir süreci de bizlere işaret ediyor.

Dolayısıyla saygıdeğer milletvekilleri, bugün insanlığın önünde 4 esas tehdidin olduğunu ifade etmemiz lazım. Bunlardan bir tanesi, hiç şüphe yok ki inançlara yönelecek olan tehditlerdir. Bunun nasıl bir sonuç doğuracağı şu anda kestirilemiyor. İkincisi, yine, bireysel ve toplumsal yozlaşma sebebiyle ahlak düzeyinde ortaya çıkabilecek tahribatlardır. Bütün bunlarla beraber aşırı bazı yapılanmaların, örgütlerin hatta aşırıya çıkabilecek, aşırıya varabilecek tavırlarında, davranışlarında, politikalarında devletlerin olabileceği gerçeğini de göz ardı etmememiz lazım. Elbette pandemiye konuşuyoruz, yaşamış olduğumuz süreçteyiz. İklim değişikliğinden bahsettik, makineleşme ve sanayileşme dedik; bütün bunlarla beraber açlığın da insanlığı tehdit ettiği gerçeğini yine ifade etmemiz lazım. Bakınız, bugün dünyada her 9 insandan 1'i açlıkla karşı karşıya, 821 milyon insan açlık pençesinde yaşıyor -bu çok önemli- 670 milyondan fazla yetişkin ve 140 milyon genç obezite sorunu yaşıyor. Yani belli ki küresel seviyede de bütün insanlar arasında da adaletsizliğin olduğu gerçeği karşımızda bulunuyor. Dolayısıyla, bizim, Milliyetçi Hareket Partisi olarak sürekli söylediğimiz konu: İnsanlığın huzurunun tesis edildiği bir küresel iklim mutlak surette, herkes için gerekliliktir. Bugünlerde ülkemizle alakalı da bu israfa dikkat çekmemiz lazım, bilhassa gıda israfında ki ülkemizde günlük israf edilen ekmek miktarı yaklaşık 5 milyon adettir. Üretilen sebze ve meyvelerimizin yüzde 50'si kayıp durumdadır. Hizmet sektöründe işletme başı olarak yılda 4,2 ton gıda, 2 bin litre içecek ise israf ediliyor. Yine her yıl 18,8 milyon ton gıda da çöpe gidiyor. Dolayısıyla, bu şartlar altında ben Tarım Bakanlığımıza da hassaten teşekkür etmek istiyorum çünkü Türkiye'de ilk kez kayıpların ve israfın önlenmesi için bir ulusal strateji belgesi ve eylem planı benimsenmiştir, bunu önemsiyoruz ama netice verecek sonuçların da doğmasını elbette ki arzu ediyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, bütün bunlar çerçevesinde, önümüzdeki dönemde bizler açısından en büyük tehdit hiç kuşku yok ki millî kültürümüzün, dolayısıyla her birimizin yaşananlardan nasıl etkileneceğidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İSMAİL ÖZDEMİR (Devamla) - Bütün bunlara odaklanılması lazım ki bu sadece siyasi müesseselerin de meselesi değildir. Akademisyenler ve bilhassa toplum bilimcileri, ilahiyatçılar, bilim adamları, her alandaki bilim adamları bu gerçeğe kafa yormak durumdadır. Allah'a hamdolsun, devletimiz bu pandemi sürecinde çok isabetli tedbirler alarak her birimizin, vatandaşımızın sorun ve sıkıntı yaşamamasının önüne geçebilmiştir. Dünyada pek çok ülke sağlığını ayakta tutamazken, Türkiye sağlık sistemini ayakta tutmayı başarmış, bilhassa vatandaşına sağlamış olduğu sosyal imkânlarla da, yaşanan bu pandeminin yıkıcı etkilerinin atılmasını başarabilmiştir. İnşallah, 21'inci yüzyıl bizler için daha aydınlık olacaktır.

Türk devlet geleneği, Türk milleti var olduğu günden bu yana tek bir gerçeğe odaklanmıştı. Bakın, asırlar öncesinden Bilge Kağan ne diyordu? "Ötüken'i il tuttum, açları doyurdum, çıplakları giydirdim, yoksul milleti zengin kıldım, az milleti çoğalttım; artık kötülük yok. Ey Türk, üstte gök basmasa, altta yer delinmese, senin ilini ve töreni kim bozabilir?" demişti. (MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

İSMAİL ÖZDEMİR (Devamla) – Ve hiç şüphe yok ki Bilge Kağan'dan asırlar sonra, Şeyh Edebali bir önceki devletimiz olan Osmanlı'nın kuruluşunda da aynı nasihatı vermişti: "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." Hamdolsun, bugün devletimiz bu kudretini, insanımızı yaşatmaya, milletimizi yaşatmaya var olan enerjisini vermiş ve inşallah, 21'inci yüzyılda, bu gerçekler ışığında, Türkiye Cumhuriyeti devleti daha güçlü var olma mücadelesiyle tüm insanlığa huzur getirebilecek bir anlayış ve iradeyle yoluna devam edecektir diyorum.

Bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan...

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen değerli halkımız ve cezaevlerinde bizi dinleyen değerli yoldaşlarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, halkın taleplerinin olmadığı, vicdansız ve adaletsiz bir bütçeyle karşı karşıyayız, saraydan böyle bir bütçe geldi. Bakın, bir ay Komisyon'da görüştük, günlerdir burada görüşüyoruz, bütçe görüşmelerinin sonuna geldik, bütçede, bu vicdansız ve adaletsiz bütçe bir virgöl değiştiremedik arkadaşlar. Neden? Neden değiştiremedik? Çünkü Meclisimizin bir gücü yok arkadaşlar. Bakın, neden Meclisimizin bir gücü yok? Çünkü Meclisimiz bir darbe yedi arkadaşlar. Darbeyle karşı karşıya kaldık. Meclisimize yalnızca bomba atılmadı, defalarca bu Meclis darbe yedi arkadaşlar. Değerli arkadaşlar, tam altı yıldır darbe dinamiği içinde debelenip duruyoruz ve bir türlü bu girdaptan çıkamıyoruz çünkü irade Mecliste değil, irade Beştepe'ye gitti arkadaşlar.

Oysa, 2013-2015 döneminde demokratikleşmeyi konuşuyorduk, barışı konuşuyorduk, Avrupa Birliği'nin bir parçası olmayı konuşuyorduk, demokratik bir Türkiye'yi konuşuyorduk ama arkadaşlar, işte, o hayallerimiz darbeyle karşı karşıya kaldı. Bakın, o dönemin iktidar ortakları AKP ve ortağı cemaat -şimdi FETÖ diyoruz ona- bir güç kavgasına girdiler ama bu güç kavgasına girenlerin ikisi de ülkeyi demokratikleştirmek için kavga etmiyorlardı, gücü ele geçirmek için kavgaya girişmişlerdi ve o kavganın sonucunda arkadaşlar, darbe dinamiği tetiklendi. Ülke içindeki karanlık odaklar çözüm sürecinden rahatsızlardı. "Çözüm süreci bitmeli." diyorlardı ve bu anlamda darbenin ilk büyük provokasyonu tetiklendi, 6-8 Ekim Kobani olayları tetiklendi arkadaşlar. Altı yıldır demokratik siyaset darbe yiyor ama 6-8 Ekim olaylarına bakmayı reddediyor. Burada, defalarca, araştırılalım dedik, her önergemizi reddettiniz. 6-8 Ekim Kobani olaylarını HDP'ye darbe vurmak için bir araç olarak kullandınız.

Gelin, 6-8 Ekim'in hakikatlerine bakalım arkadaşlar. Suriye'de 2011 yılında iç savaş tetiklenmişti ve IŞİD Suriye'yi hakimiyeti altına almaktaydı. Bütün dünyadan bu IŞİD kararlığını durdurmak için Türkiye'ye çağrılar vardı. Orada Kürt güçleri IŞİD'e karşı savaşıyorlardı. IŞİD ilk büyük soykırımını 2014 Ağustosunda Şengal'de Ezidilere karşı yaptı. Daha sonra da arkadaşlar, Kobani'ye saldırdı. Yüz binlerce Kürt Türkiye'ye sığındı, ben de o dönemde bir insan hakları savunucusu olarak -daha milletvekili değildim- Urfa Suruç'a gittim ve aylarca o mültecilerle uğraştım arkadaşlar, mültecilerin barınabilmesi için uğraştım ama bir şeyle daha uğraştık. IŞİD'deki o barbar yapı, halkı katletmek istiyordu. Buna karşı çözüm süreci devam ediyordu. Diplomatik kanallar açıktı arkadaşlar. O dönemin iktidarına "Gelin, Kobani'ye bir yaşam koridoru açılın ve o yaşam koridorunda Kobani'deki direnenler hayatta kalabilsin." dedik. Dönemin iktidarı bu konuda ciddiyetsiz davrandı arkadaşlar. Bakın, diplomatik kanallar açıktı ama ciddiyetini anlatmak için arkadaşlar, dönemin iktidarıyla görüştük. Sevgili

Selahattin Demirtaş ve Selma Irmak dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu'yla görüştü. Ahmet Davutoğlu bu görüşmede -1 Ekim günü görüştü- gereken her şeyin yapılacağını ve koridorun açılacağını söylemişti. Aynı şekilde 3 Ekim günü yani olayların başlamasından dört gün önce PYD Eş Başkanı Salih Müslim Ankara'ya çağrıldı, Dışişlerinde üst düzeyde ağırlandı ve gerekenlerin yapılacağı söylendi ama gereken yapılmadı arkadaşlar, destek koridoru açılmadı. Soruyoruz burada: Hangi el Kobani'ye o destek koridorunu açtırmadı veya açamadı arkadaşlar? Bakın, fay hatlarındaki enerji tetikleniyordu, Ekimin 1'inden itibaren protestolar başlamıştı. Kobani'deki Kürt halkının katledilmemesi için Kürt halkı ve bütün demokrasi güçleri protestolara başlamıştı ama buna rağmen iktidar ciddiyetsiz davranıyordu. Hükümetle yaptığımız görüşmeler sonuç vermedi. Sonucunda, her demokratik partinin yapabileceği gibi bir "tweet" attık arkadaşlar. 6 Ekim akşamı HDP MYK'si halklarımıza acil bir çağrı yaptı, meşhur "tweet"... Ne olduğunu biliyor musunuz? Okuyayım size: "Kobane'deki durum son derece kritiktir. IŞİD saldırılarının ve AKP'nin Kobane'ye ambargo tutumunu protesto etmek üzere halklarımızı sokağa çıkmaya çağırıyoruz." diyen demokratik, anayasal bir hakkını kullandı HDP ve 6 Ekim akşamı arkadaşlar, hepimiz sokaklardaydık, basın açıklamamızı yaptık, protestolarımızı yaptık ve evlerimize döndük. 6 Ekim akşamı kimsenin burnu kanamadı arkadaşlar. O "tweet"i attık ya, halklarımız basın açıklamalarını yaptı, protestolarını yaptı, evlerine döndü ve kimsenin burnu kanamadı. Ama ne olduysa arkadaşlar, 7 Ekim günü olaylar tetiklendi. Devletin karanlığı devreye geçmişti ama tetikleyici bir cümleye ihtiyaç vardı. Neydi o cümle? Kim kullandı o cümleyi? Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Antep'e gitti, büyük bir keyifle bir cümle dedi. Dedi ki: "Kobani düştü düşüyor." Büyük bir sorumsuzluk. O cümleyi ona kim dedirttiyse veya kendi sorumsuzluğuyla dediyse fay hatlarındaki enerjiyi tetikledi arkadaşlar. İşte, o andan sonra Kobani olayları başladı. "6-8 Ekim olayları" diyorsunuz ya, aslında 7-10 Ekim olayları başladı arkadaşlar.

Ben size söyleyeyim, 43 vatandaşımız öldü bu olaylarda. İsimlerini biliyor musunuz arkadaşlar? Kimi biliyorsunuz 43 kişiden? Yalnızca Yasin Börü'yü biliyorsunuz değil mi arkadaşlar? Ben 43 vatandaşımızın hepsinin anısı önünde saygıyla eğiliyorum. Yalnızca Yasin Börü'yü biliyorsunuz; öyle değil mi? Ama 43 vatandaşımızın tamamına yakını HDP'liydi, HDP'ye gönül verenlerdi ama bu ülkenin karanlık güçleri tarafından katledildiler arkadaşlar. İlk ölüm Muş Varto'da oldu. 7 Ekim de, Cumhurbaşkanı "Kobani düştü düşecek." dedikten birkaç saat sonra, Muş Varto'da bir karanlık el, bir polis kurşunuyla Muş Varto'da Hakan Buksur'u öldürdü arkadaşlar. Daha sonra provokasyonlar, ölümler devam etti. Devletin karanlık yüzü devreye geçmişti, darbe dinamiği devreye geçmişti arkadaşlar. Biz, provokasyonlar dursun diye gece gündüz mücadele verdik. Sevgili Selahattin Demirtaş, sevgili İdris Baluken, sevgili Sırrı Süreyya Önder, dönemin bakanlarıyla birlikte, bu provokasyonlar dursun diye uğraş verdik. Efkân Ala'yla beraber Sırrı Süreyya Önder, İçişleri Bakanlığında, aynı odada, bu olaylar dursun diye arkadaşlar, mücadele verdiler. Hani, bugün bizi suçluyorsunuz ya, her birimiz illerde, ilçelerde bu olaylar, bu provokasyonlar dursun diye uğraştık ama devletin karanlığı devredeydi. Efkân Ala o dönemde ne dedi biliyor musunuz arkadaşlar? "Bizim kontrol edemediğimiz güvenlik güçleri var." dedi. Soruyorum sizlere: Kimdi o kontrol edilemeyen güvenlik güçleri?

ZÜLFÜ DEMİRBAG (Elâziğ) – FETÖ.

GARO PAYLAN (Devamla) – Hiç sormayı düşündünüz mü? Bu Meclis sormayı düşündü mü? Onlarca önerge verdik. Bir tanesine "evet" deyip de "Arkadaş bu 43 kişi kimdir, kimler öldürmüştür." dediniz mi? Bakın, listeleri burada 43 vatandaşımızın, keşke vaktim olsa da okusam, 43 kişi... Bir tek Yasin Börü'yle ilgili dava açıldı, bazı vatandaşlarımız oradan müebbet hapis aldı ama 42 vatandaşımızla ilgili dava bile açılmadı arkadaşlar. Görüntüler var, polis kameralarından görüntüler; polis çekiyor silahını, infaz ediyor, hâlâ davaları açılmadı. Bunlara bakmayı denediniz mi?

Az önce 12 Eylül olayları anlatıldı. 12 Eylülün darbe dinamiğinin nasıl tetiklendiği anlatıldı. İşte aynı dinamik orada devredeydi ama, işte, kavgaya eden iki güç de darbeye oluncada darbe dinamikleriyle yüzleşilemiyor arkadaşlar.

Bakın, bu anlamda 9 Ekim günü Erdoğan ne dedi biliyor musunuz? "Kobani olayları çözüm sürecini hedef almıştır." dedi. Düşünebiliyor musunuz, bir devlet eğer ki HDP'yi suçluyor olsaydı, arkadaşlar, altı yıl değil, altı saat içinde harekete geçirdi. Eğer HDP MYK'yi suçluyor olsaydı, altı saat sonra -hadî, bizim dokunulmazlığımız- benim dokunulmazlığım yoktu, ben de o dönemin MYK üyesiydim, beni gözaltına alırdı. Eğer bir suç isnat ediyorsa beni o zaman tutuklardı. MYK üyelerimizin pek çoğunun dokunulmazlığı yoktu. İşte, ama altı saat değil, altı gün değil, altı yıl sonra bu devlet harekete geçti. Niye? Niye harekete geçti? Çünkü darbe dinamiğinin devam etmesi için harekete geçti.

Sevgili Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ yıllardır cezaevindeler. Bu dava yüzünden onları rehin aldınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Devamla) – Yalanlarla, iftiralarla, bu suçu, o çamuru onlara atmaya çalışıyorsunuz ama bu çamur tutmaz. Bu suçun müsebbibleri bize çamur atmaya çalışıyorlar.

Bakın değerli arkadaşlar, o dönemin emniyet müdürlerini, generallerini, valilerini, kaymakamlarını hiç araştırmayı düşündünüz mü? Ya, onların hepsi 15 Temmuz darbesinde tutuklandılar arkadaşlar ama "6-8 Ekimle ilgili, bakalım, aynı valilere, kaymakamlara, Emniyet müdürlerine, Jandarma komutanlarına." diyoruz "Efendim, onlar masumlar, suçlu HDP'li." diyorsunuz. İşte, yangına benzin dökenlere bakmadığımız sürece darbe dinamiği devam ediyor arkadaşlar.

Hukuki süreç büyük bir felaket; arkadaşlarımız, MYK üyelerimiz şu anda cezaevlerinde. Bu darbe dinamiğiyle ilgili ben hepsini buradan selamlıyorum, hepsi bu ülkenin onurlu vatandaşları ve barışı için mücadele etmiş arkadaşlarımız, hepsini buradan saygıyla selamlıyorum.

Bakın, arkadaşlar, HÜDA PAR eski Genel Başkanı, dönemin Genel Başkanı ne diyor biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım bitirelim, lütfen.

GARO PAYLAN (Devamla) – 6-8 Ekim olayları hakkında "Çözüm süreci bitmeye yakındı ve bir gerekçe aranıyordu. Biz orada kurban edildik." dedi. Yani, Yasin Börü ve arkadaşlarının kurban edildiğini anlattı, HDP'li onlarca vatandaşımızın kurban edildiğini anlattı. İşte, bu devletin karanlığı devredeydi, belli dinamikleri devreye geçirmişti, darbeye yürünmek isteniyordu.

Değerli arkadaşlar, 6-8 Ekimin sorumluları bizleri suçluyorlar. Darbe dinamiği sürüyor arkadaşlar, demokratik siyasete darbe vurmak isteyen zihniyet yoluna devam ediyor. Tayyip Erdoğan bir fani, ona güvenmeyin; güveneceğimiz tek şey var, demokratik kurumlar ama 6-8 Ekim provokasyonları üzerinden hâlâ darbe yemeye devam ediyoruz ve darbeciler darbeye yüzleşemiyor arkadaşlar. Hâlâ HDP'yi kapatma çağrısı yapıyor darbeciler. O darbeye anlayış demokratik siyaseti yok etmeye çalışıyor, buna yenilmeyelim. Gelin, 6-8 Ekim karanlığına da Ankara Gar katliamına da bütün provokasyonlara bakalım ve darbeye zihniyetle yüzleşelim diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına son söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın.

Buyurun Sayın Tıgılı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NECATİ TİĞLİ (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 yılı bütçe kanun teklifi ve 2019 yılı kesin hesap kanun teklifi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Ekranları karşısında

bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hepimiz iki haftadır 2021 yılı için nasıl bir bütçe hazırlandığı üzerine konuşuyoruz, eksiklikleri söylüyoruz, yapılabilecekleri söylüyoruz ama on sekiz yılda iktidarın vatandaşlarımızı nerelere getirdiğini gözden kaçırmamamız lazım. Şöyle ki: ÖTV'den dolayı alkol alamayan vatandaş nasıl kimyager yaptığını, sosyal hayatımızın ayarlarıyla oynarken vatandaş sosyolog yaptığını, sinir sistemini bozarak vatandaşın psikolojisini bozduğunu, ihlal ettiği insan haklarıyla vatandaş nasıl hukukçu yaptığını, geçim derdinde olan asgari ücretliyi, emekçilerimizi, işçilerimizi nasıl ekonomist yaptığını unutmamak lazım. (CHP sıralarından alkışlar)

Öncelikle, herkes şunu bilmeli ve kabul etmelidir: Bu bütçe tam anlamıyla hayal bütçesidir. Bu bütçenin hayal bütçesi olmadığını kabul edenler yani iktidar milletvekilleri, bu bütçenin gerçekten halkı kucaklayan, halkın derterine derman olan, halkın hayallerini gerçekleştiren, parayı eşit paylaştıran bir bütçe olduğuna inanıyor musunuz? Eğer inanıyorsanız lütfen benim de inanabilmem için size soracağım şu kısa sorulara samimi olarak cevap verin: Bu bütçede iş istiyorum, çocuklarım aç diyerek kendini yakan Adem Yarıcı'nın hakkı var mı? Ataması yapılmadığı için intihar eden 21 yaşındaki Matematik Öğretmeni Kevser Abdulkadiroğlu'nun hakkı var mı? Yok. Öğrencilerine ders anlatırken internet bağlantısının yaşattığı sorun nedeniyle çıktığı tepede kalp krizi geçiren, ölen Aziz Serin'in hakkı var mı? Maalesef yok. Çocuklarına çöplerden meyve arayan, ekmek arayan, oyuncak arayan annelerin hakkı var mı? Tabii ki o da yok. Bu bütçede 22 Ağustos günü canım memleketim Giresun'da yaşanan sel felaketinde hayatını yitirenlerin acılı ailelerinin, evlatlarının, gözü yaşlı eşlerinin hakkı var mı? Maalesef o da yok. Bu afet sonrası "Yenisini yapacağız." diyerek evini yıktığınız, tek başına hayat mücadelesi veren Nurten Hezer'i 3 çocukla ve Ömer Ayazlı'yı -1'i engelli- 4 çocukla ortada bıraktınız. İşte, bu bütçede onların hakkı da yok ve onlar sizlere haklarını helal etmiyorlar. "Çocuklarıma bakamıyorsam, çocuğuma bir okul pantolonu alamıyorsam niye yaşıyorum ki?" diyen İsmail Devrim'in hakkı var mı? Onun da yok, çocuklarının da yok. Peki, geçtiğimiz hafta avuçlarına "iş, aş" yazarak intihar eden Samsunlu vatandaşımızın hakkı var mı? O da yok. Bu bütçede, yoksul olduğu için tarikatlara sığınan ve Aladağ yangınında hayatını kaybeden, "Eğer ben okursam kardeşlerimi de okuturum." diyen küçük Cennet'in hakkı var mı? 3 yaşındaki oğlunun cansız bedenini bir çuval içinde sırtında taşıyan Vanlı babanın hakkı var mı? Maalesef o da yok. Daha geçtiğimiz gün, ekonomik sıkıntılar içerisinde, on aydır işsiz olan, intihar eden bağlama sanatçısı Duran Ay'ın hakkı var mı? O da yok. Aynı şekilde, sağlık çalışanlarının, öğretmenlerin, işçilerin, emekçilerin, çiftçilerin, çocukların ve kadınlarımızın hakkı var mı? Tabii ki o da yok. (CHP sıralarından alkışlar)

Sizin hayal ve yandaş bütçeleriniz, insanımızı borç batağına ve iflasa sürüklemiştir. Hayat pahalılığı, zamlar, banka borçları ve iflaslar vatandaşlarımızın üzerine karabasan gibi çökmüştür. Sarayın ekonomisi güçlensin diye yapılan bu bütçe insanlarımızı bunalıma sürüklüyor, açlığa sürüklüyor, borca sürüklüyor ve intihara sürüklüyor. Peki, bunların sorumlusu kim? Susmaktan başka hiçbir şey yapmayan iktidar milletvekilleri yani sizlersiniz.

Sizler hep susuyorsunuz. Türkiye Cumhuriyeti devleti kararnamelerle hukuk devleti olmaktan çıktı, sustunuz. Yürütmenin başı "Aynı zamanda parti genel başkanı olacağım." dedi, sustunuz. TÜPRAŞ, TEKEL, PETKİM, Sümerbank, SEKA, Türk Hava Yolları, cam ve şeker fabrikaları, Tank Palet Fabrikası ve birçoğu satılırken sustunuz. Zor şartlarda çalışan öğretmenlerimiz, askerlerimiz artık intihar etmeye başladı. Her gün yüzlerce insanımız ve sağlık çalışanımız Covid'ten ölüyor ama sizden ses seda yok ve hâlâ susuyorsunuz. Eğer gerçekten, bu olanları hazmedebiliyorsanız; yetimin, emekçinin, memurun, işçinin haklarını savunamıyorsanız; olup bitene rağmen eve gidip yastığınıza kafanızı koyarken rahat rahat uyuyabiliyorsanız ben sizlere artık başka bir şey demiyorum. Siz susun ve hayal satmaya devam edin. Halk her şeyi biliyor ve sizi göndereceği günü bekliyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Siz parayı yıllardır vatandaşın mutfağından alıp iktidara yakın olanlara harcamadınız mı? Siz "Kefenin cebi yoktur ama bütün elbiselerin cebi vardır." anlayışla cepleri bir güzel doldurmadınız mı? Etrafındakileri zengin ederken, küpler dolarken paraya para demediniz ama faiz üstüne faiz öderken, doların, euronun ateşi yükselirken, günde 75 milyon dolar, saatte 3 milyon lira, her dakika 50 bin lira faiz öderken, bütçede 240 milyar lira açık verirken, faizcilere 179 milyar lira öderken konuştunuz: "Ey Hans! Ey dış güçler! Ey iç mihraklar!" dediniz ama bir kere bile "halkımızın alın teri" demediniz, "iş, aş, ekmek" demediniz; şu pandemi sürecinde siftoh yapamayan, kepenk kapatan esnafa "Biz buradayız." hiç demediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Velhasıl, gelinen noktada, vatandaşlarımızı hiçbir şekilde sahip çıkmadınız. Kendisinden olmayan vatandaşa nefes almayı bile çok gören bu iktidar, bu tek adam rejimi, emin olun ilk seçimlerde yine gidecek; işte, o görmeyen, duymayan, bilmeyen, susan her kim varsa yediklerinin hesabını tek tek verecek.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Seçime gidip güven tazeleyeceğiz.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, izin verirseniz, 22 Ağustosta Giresun'da yaşanan sel felaketlerine de değinmek istiyorum. Selin üzerinden dört ay geçti, kaybolan 4 kişi hâlâ bulunamadı. Ne zaman bulunacak onu da bilemiyoruz ama selin sebebini toprağın suya doymasına bağlayıp yurttaş suçlamanın yanlış olduğunu biliyoruz.

Giresun ile Gümüşhane'yi birbirine bağlayan ve tek kara yolu olan Tirebolu-Doğankent geçidine menfez yaptığınız için 5 askerimiz şehit oldu, onu biliyoruz. Keşke oraya viyadük yapsaydınız da o askerlerimiz şehit olmasaydı. Sel sonrası Sayın Cumhurbaşkanı Giresun'a geldi. Sözde, acılı insanların acısını paylaşacak, onlara destek olacak ama maalesef olmadı; acı, gözyaşını paylaşmak yerine miting yaparak Giresunlu hemşehrilerimin kafasına çay attı ve "Keyif çayı demleyin." dedi. Arkadaşlar, Giresun'a gelip keyif çayı mı verilir? Hangi cenaze evinde, yas evinde keyif çayı demlenir? Herhâlde siz ya cenaze evinin ne anlam taşıdığını bilmiyorsunuz ya da her zaman olduğu gibi milletin aklıyla dalga geçiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Kıymetli milletvekili arkadaşlarım, iki haftadır bütçe konuşmalarını takip ediyorum ve çok saygıdeğer Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri kürsüye geldikleri zaman siz "CHP zihniyeti, CHP zihniyeti" diye sataşmalar yapıyorsunuz.

SALİH CORA (Trabzon) – CHP değil "Ce-Ha-Pe".

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – Ben size anlatayım CHP zihniyetini.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Hiç anlatma.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – Anlatayım anlatayım; anlatayım vekilim, dinle.

CHP zihniyeti; bu ülkeyi ve bu cumhuriyeti kuran, kapitülasyonları kaldıran, padişahlığı bitiren, millet iradesini Meclise veren ve "Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır ama Türkiye Cumhuriyeti ilelebet yaşayacaktır." diyen ebedi liderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'tür. (CHP sıralarından alkışlar) CHP lideri seçimi kaybedince sorulan bir soruya yönelik "Çok partili hayata geçtik, en büyük yenilgim aslında en büyük zaferimdir." sözüyle "Yeni bir dünya düzeni kurulur, Türkiye orada ve yerini alır." diyen büyük devlet adamı İsmet İnönü'dür. (CHP sıralarından alkışlar) CHP zihniyeti "Biz milliyetçiliği sokak duvarlarına değil; Kıbrıs'ın topraklarına, Ege'nin deniz yataklarına yazmışız; biz milliyetçiliği Batı Anadolu'nun haşhaş tarlalarına yazmışız." diyen Karaoğlu Bülent Ecevit'tir. (CHP sıralarından alkışlar) CHP zihniyeti "Biz Sevr'i yapanların değil, Lozan'ı yapanların, Sevr'i yırtıp atanların partisiyiz. Bize faşist diyenlere, bize demokrasi dersi vermeye kalkanlara verilecek tek cevabımız vardır, o da halkın iradesiyle iktidar olmuş bir siyasi partinin lideri yasaklanmamalı." sözüyle size Başbakanlık yolu açarken "Demokrasi dersini kimin verdiğini bu halk gördü, görüyor." diyen Deniz Baykal'dır. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Allah'tan Atatürk var, yoksa malzemesiz kalacaksınız yani.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – CHP zihniyeti; hak, hukuk, adalet için Ankara'dan İstanbul'a kadar demokrasi yürüyüşü yapan ve "Ben her kuruşun hesabını veren bir siyaset anlayışı istiyorum. Ben tehdit edildiğim zaman mal varlığımla; aramazsanız, incelemesiniz şerefsizsiniz." diyen Kemal Kılıçdaroğlu'dur. (CHP sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

CHP zihniyeti, alın terinden yana olmaktır. CHP zihniyeti, kul hakkından yana olmaktır. CHP zihniyeti, emekten yana olmaktır. CHP zihniyeti, çiftçiden yana olmaktır. CHP zihniyeti, işçiden yana olmaktır.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – İtfaiyenin yönetimine bakın, itfaiye.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – CHP zihniyeti, gençlerden yana olmaktır. CHP zihniyeti, kadından yana olmaktır. CHP zihniyeti, cumhuriyetten yana olmaktır. CHP zihniyeti, bağımsızlıktan yana olmaktır. CHP zihniyeti, özgürlükten yana olmaktır. CHP zihniyeti, adaletten yana olmaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – İstanbul itfaiyesine bakın, itfaiye.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – Ama hiç kimsenin şüphesi olmasın, bu ülkede karar vericiler gaflet, dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Biz geldiğimizde, halkın bütçesi halka eşit dağıtılacak, kısa çöp uzun çöpten hakkını alacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Tabii, bilseydin bunları söylemezdin.

NECATİ TİĞLİ (Giresun) – Siz de söyleyin, gelin.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – İstanbul itfaiyesine bakın, işçilerin hâline, çalışanların; baskılara bakın, baskılara.

BAŞKAN – Şahısları adına ilk söz, Bolu Milletvekili Sayın Fehmi Küpçü'ye ait.

Buyurun Sayın Küpçü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FEHİM KÜPÇÜ (Bolu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım adına, 2021 yılı merkezî bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle heyetinizi ve aziz milletimizi baki muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri; bu bütçede söze nereden, nasıl başlasam diye düşündüm, ekonomiden değişen dünyaya, savaşlardan salgınlara, İHA'dan SİHA'ya, bu toprakların çocuklarından vesayetçilere, İşkodra'dan Kamboçya'ya, yitik coğrafyanın çocuklarından Ahmet Yesevi'nin tahta kılıçlarına, birçok başlık çıktı karşıma. Kafa karışıklığı değil elbet, olsa olsa medeniyetimizin ve tarihimizin muazzaz milletimize yüklediği derin irfandır diye düşündüm.

Değerli milletvekilleri, önce kitabı başlayalım söze "Sadece niyet edin ve yolunuza devam edin; kader niyete aşıktır." düsturuyla milletimizle çıktığımız bu yolda hamdolsun AK PARTİ hükümetlerinin 19'uncu bütçesi.

2003-2019 arası yıllık ortalama 5,3 büyüyen bir Türkiye. Millî gelirini 3,2 katlayarak 238 milyar dolardan 2019 itibarıyla 760 milyar dolara çıkaran bir Türkiye. Gelecek hesabı 1 trilyon 346 milyarı aşmış bir Türkiye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Son üç yılda, dörtte 1'i kadar, 13 şehir hastanesi yapan; her türlü kara propagandaya rağmen dünyanın en büyüğüne aday İstanbul Havalimanı gibi bir hizmeti rekor bir sürede, 3,5 yıl içerisinde, yarı maliyetli, 22 milyar avro gelir elde edecek şekilde, iş bilen; 2 kıtayı birbirine bağlayan, 12 uluslararası ödül almış Avrasya Tüneli'ni sadece dört yılda bitiren; üniversite sayımızı 76'dan 203'e çıkarıp evlatlarını istikbalini kucaklayan bir Türkiye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Kaçı iş sahibi oluyor? Onu söyleyin.

FEHİM KÜPÇÜ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, sadece bunlar değil elbet, pusulamız tarih ve millet şuuruyla, bir ayağımız medeniyetimizin merkezi kendi topraklarımızda, diğeriyle Akdeniz'den Karadeniz'e, Karabağ'dan Libya'ya mazisiyle kaybolan göbek bağını kuran bir Türkiye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

"Londra'da zaman saatin yelkovanına bağlıdır, bizde akrebine çünkü biz tarımla uğraşıyoruz, onlar ticaretle." demişti rahmetli Cemil Meriç. Hamdolsun, 2019 yılı itibarıyla 180,8 milyar dolar ihracat yapan, büyüyen güçlü bir Türkiye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ayasofya'nın kapıları kilitlenen ruhunu Türk'ün bahtıyla beraber açan, dedesinin emanetine sahip çıkan bir Türkiye. "Her arayan bulamaz, lakin bulanlar arayanlardır." düsturuyla tarihinin en büyük doğal gaz rezervinin, keşfini yapan bir Türkiye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Lüzumsuz yakılan ışıkları söndüren, hiçbir vesayete, vesayetçiye "eyvallah" demeyen bir Türkiye. En nihayetinde Dede Bilge Kağan'a gidecek yolu kuran Türkiye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, salgında, selde, depremde uçağıyla, hastanesiyle, "an itibarıyla haber alınamayan" değil, devlet olarak anında var olan bir Türkiye. Tarih ve millet şuuruyla, cumhuriyetle, "Nazlı nazlı dalgalanana hâlel gelmesin." muradıyla, gök pınarların bengi suyuna, abıhayata, ebet müddete ilişkin bir aşkla, muhabbetle artık sahada ve masada bir Türkiye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu hakikatlere, milletimize olan hizmet aşkımıza rağmen, garip bir şekilde, bu ülkede bir anlayış "Bu ülkeyi iyi yönetmiyorsunuz."u ısrarlı, metodolojik ve günün her vaktinde söylemekteler. Bir an için düşününce, evet, bizim, bu ülkeyi sadece iyi yönetme değil muradımız, mükemmel yönetmektir gayretimiz ve şiarımız. Biz bu garip sabırsızlıkların sebebini de, amacını da, mihraklarını da anlıyoruz. Onların anlayamadıklarına ise Abdülhamid-i Sani'nin sözüyle tarihin kendisi cevap versin. "Bizim için sabırdan ziyade şükürümüz vardır. Kaybetsek bile yolumuz belli. Biz zafere değil, sefere vazifeliyiz. Bu sefer nefes alıp verdikçe, can kafeste oldukça devam edecek. Zafer Allah'tan, galip olan odur. Biz Allah'a inanırız. İnanan bugün de, mazide de, istikbalde de muzafferdir." der cennetmekân. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sözümüz, bütçede, 7 güzel adamdan birisinin sözüyle kâfi olsun.

"Her damlası bir zafer müjdecisi,

Bir posta eri gibi

Yağmur yüzümüze değince çıkacağız yola.

Çıkacağız yola

Hesap günü gelince

Yağmur yüzümüze değince

Güneş bir mızrak boyu yükselince." Vesselam. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına ikinci söz, Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi Gündoğdu'ya ait.

Buyurun Sayın Gündoğdu. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2021 bütçesini konuşuyoruz. Bu bütçede emekçinin gelirini yükselten, milletin dertlerine derman olan hiçbir düzenleme yok; milyonlarca işçi, işsiz bıraktığınız 10 milyon gencimiz de yok; memur, çalışan, emekli, çiftçi, esnaf, zaten onlar sizin kafanızda da yok. AKP'nin bütçesi üretim ekonomisini değil rant ekonomisini büyüten, zengini daha zengin eden bir rant bütçesidir. Neler vadediyorsunuz ben size söyleyeyim: Fakirlik,

yoksulluk, sefalet, açlık ve acı reçete. On sekiz yılda bütçeden yapılan faiz ödemesi tam 492 milyar dolar olmuş. Millet kasayı size emanet etmiş, siz de gitmişsiniz kasayı tefecilere emanet etmişsiniz. Her saat başı 3 milyon 148 bin 878 lira faiz ödüyorsunuz. Merkez Bankasının kasası tamtakır, şu anda da kuru bakır, eksi 47 milyar dolarda. Bankalarda mevduatın yüzde 56,3'ü dolar olmuş; milleti Türk lirasına küstürmüşsünüz, Amerikan dolarıyla da dost yapmışsınız. Türk lirasına sahip çıkamayıp, ihaleleri dolar garantili yapıp sonra da yüzünüz kızarmadan yerli ve millî nutukları atıyorsunuz ya; atın bakalım, daha nereye kadar atacaksınız? (CHP sıralarından alkışlar) Fabrikalarımızı, şirketlerimizi, topraklarımızı parsel parsel satarken o yerli ve millî nutuklarını atanlar da yavaş yavaş artık ortadan kaybolmaya başlamış.

Değerli milletvekilleri, bugüne kadar 16 istihdam paketi açıkladınız, ayrıca toplam 22 ekonomi paketi açıkladınız. "Zenginleşiyoruz." "İşsizlik bitiyor." "Dolar, faiz düşecek." dediniz, ne söylediyse hepsinin tersi oldu; fakirlik arttı, işsizlik arttı, faizler yükseldi, borçlar büyüdü ama tefeciler sevindi, tefeciler; millet perişan. Bu arada damat da sarayına kaçtı, millet aç, açlıkta kaldı. 130 bin kahvehane, 200 bin lokanta, restoran, kafe kapanmış, 50 bin kantin kapısına kilit vurmuş, binlerce servis minibüsçüsü araçlarını satışa çıkarmış, 6 milyonu aşkın seyyar satıcı ve sokak esnafı açlığa mahkûm edilmiş, işsizlikten dolayı 100'e yakın müzisyen intihar teşebbüsüne girmiş; 400 bin, ağırlıklı küçük esnaf olmak üzere, işletmesini kapatmış, hem açlıkla hem pandemiyle mücadele ediyor. Siz de üç beş yandaş müteahhide 12,8 milyar TL destek verirken 1 milyon 239 bin esnafa 5 milyar Türk lirası, sadaka gibi, destek vereceğinizi yüzünüz kızarmadan da açıklıyorsunuz. Bütçede çiftçiye bedava ilaç yok, bedava mazot yok ama haciz var, haciz var. Öğretmene, polise, din görevlisine, hemşireye 3600 ek gösterge yok, atanmayan öğretmenler yok, EYT'lilere çözüm yok, bütçede millet yok, millet. Millet in derdini unutanlar "156 tane ülkeye, 9 tane uluslararası kuruluşa yardım yaptık." diyerek milletle de dalga geçiyorlar. Çaresizlikten kıvranan on binlerce esnafa sahip çıkmadınız, Katarlı firmaya bir seferde 90 milyon dolar kıyak yaptınız, Tunus'a 5 milyon hibe gönderdiniz. Kendi esnafı, çiftçisi, emeklisi kan ağlarken, millet cinnet geçirme noktasından "Açım, işsizim." diyerek not bırakıp intihar ederken siz millet in parasını başka ülkelere verdiniz. Bu nasıl taşlaşmış bir vicdan, bu nasıl bir adalet bunu hâlâ anlamıyorum. Halka sırt çevirmiş, milletten aldıkları iradeyi saraya teslim etmiş, üstelik atanmış bakanların yanlışlarını savunmak durumunda kalan, millet in değil, saray in vekillerine katlanmak zorunda kalan milletimize de sabır diliyorum, başka bir şey söylemiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Cumhuriyet in yetiştirdiği, bilgi ve tecrübesiyle dünyaya örnek olan, muhteşem özveriyle mücadele eden sağlıkçılarımız dokuz aydır amansız bir mücadele veriyor. Sağlık emekçilerimiz buradan haykırıyor: "Tek tek arkadaşlarımızı kaybediyoruz, artık hastalarımıza yetişemiyoruz." diye, siz ise sağlıkçılarımıza destek olma yerine maske, mesafe kurallarına uymuyor diye millete sokaklarda ceza yağıdırıyorsunuz. Sonra da mitingler, parti toplantıları yapıyor; yetmiyor, çay fırlatarak safları daha da sıklaştırıyorsunuz. Millet soruyor, Bilim Kurulu mu önerdi bu mitingleri, bu toplantıları yapın diye; vatandaşları toplayın, kafalarına çay atın diye; on binlerce insanı otobüslerle Anadolu'dan İstanbul'a getirin, Ayasofya'da binlerce kişiyi toplayın diye?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Allah aşkına bunu bir açıklayın, Bilim Kurulu mu istedi arkadaşlar? Millete böyle mi örnek olacaksınız? Sağlık emekçilerine böyle mi destek olacaksınız? Sayenizde bugün vaka sayısında neredeyse dünyada 1'inci sıraya yerleşmiş bir Türkiye var. Sağlık sistemimiz SOS veriyor arkadaşlar. Buradan uyarıyoruz: Daha fazla can yitirmeden saray in değil, ortak akıl ile bilimin dediğini yapın.

Son sözüm: Din adamları vaaz ettiklerini yaşasın, politikacılar vadettiklerini yapsınlar.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Etyemez...

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şehrikadim olan Konya'mızın tanıtılmasına katkı sağlamak ve şehrimizin tarihinin gelecek nesillerimize aktarılması amacıyla Türkiye Radyo Televizyon Kurumu tarafından Konya Büyükşehir Belediyesi ve Meram İlçe Belediyesi iş birliğinde TRT Uluslararası Konya Film Platoları kurulması için protokol imzalanmıştır. Konya'da 390 dönüm arazide kurulacak olan 2'nci Uluslararası Film Platolarının hayata geçirilmesiyle birlikte ilk önce Hazreti Mevlâna'nın hayatını anlatacak 30 bölümlük bir dizi çekilecektir. Platoda ilk etapta 50 dönümlük alana 13'üncü yüzyıl Konya şehri inşa edilecektir. Konya Film Platolarında ayrıca asrısaaadet dönemi Mekke ve Medine şehirleri de yer alacaktır.

Hayata geçirdiği projelerle Türkiye'nin ve Türkiye'den yükselen değerlerin sesi olan Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna, Konya Büyükşehir Belediyemize ve Meram İlçe Belediyemize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Bakanım, bir hakkın teslimi adına öncelikle, madde bağımlılığı başta olmak üzere il ve ilçe müdürlüklerinizin şiddete uğramış kadın ve çocuklarımızla birlikte verdikleri mücadeleyi takdire şayan buluyoruz, tebrik ediyoruz.

Bir başka şey: Şehit ve gazi yakınlarına gerçekten çok yakın bir ilgi, alaka var, bire bir tanıklık ediyoruz. Söz gazilerimizden açılmışken, çok güzel bir kapı aralandı, terörle mücadelede yaralanıp gazi sayılmayan kardeşlerimize bir imkân tanındı ama bir kısmı bunun dışında kaldı. Bu başlanan, gerçekten manevi karşılığı yüksek hizmet in devam ettirilmesi konusunda bizlerin talebi var.

Bir de ikinci bir şey olarak da malum, Türk çiftçisi zor durumda ama hassaten -ben Erzurum Milletvekiliyim- zaten yılda bir hasadı zor elde eden çiftçimizin bugün bankalara ve tarım kredi kooperatiflerine borçları var. Dik bir duruş sergiliyorlar. Gerçekten diyorlar ki: "Yeniden bir yapılandırma olursa, yeni bir ödeme planı dengeli bir şekilde yapılırsa..." Bu pandemi sürecinde herkese yönelik yaptığınız bu güzelliklerin onlara da yapılacağı kanaatini taşıyarak böyle bir talepte bulunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Güzel...

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkürler.

Pandemi sürecinde erkek şiddetinin çok daha fazla arttığını gördük. ŞÖNİM'ler bu süreçte ne gibi politikalar uyguladı? ŞÖNİM'e bu süreçte kadınların ulaşamadığı, barınma talep eden kadınlardan darp raporu istendiği doğru mudur? ŞÖNİM'ler neden şiddet sonrası barınak hizmetini temeline alıp şiddet in önlenmesi için politikalar üretmemektedir? Sığınmaevlerinde kalma süresi neden altı aydır? Bu süre içerisinde gidecek yer bulamayan kadınlara süre dolduktan sonra ne yapılacaktır, şiddet gördüğü yere geri dönmek zorunda mı kalacaktır? Sığınaklardan ayrılan kadınların şiddete maruz kalıp kalmadığının takibi yapılmakta mıdır? 100 bin ve üzeri nüfuslu yerlerde yerel yönetimlerin sığınak açması gerekirken neden bu politika yerine getirilmemektedir? Şiddet faillerinin uzaklaştırılması için kullanılan elektronik kelepçe sayısı kaçtır, bütün illerde bulunmakta mıdır?

BAŞKAN – Sayın Özer...

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Rusya'nın Türkiye'ye uyguladığı 200 bin tonluk domates kotası geçtiğimiz günlerde doldu. Kota dolunca, Rusya Tarım

Bakanlığı, Hükûmetine kotanın 50 bin ton daha artırılması için teklif sunmuş. Büyük ihtimalle bu kota artacak. Peki, bu ne zamana kadar böyle devam edecek? 2015 uçak krizinden sonra Rusya'nın Türkiye'den domates alımına uyguladığı kotanın kaldırılması için bugüne kadar ne yaptınız? Neden Rusya'nın uyguladığı domates kotasını kaldırmayı başaramıyorsunuz? Nasıl olsa Rusya her gün kotayı 50 bin ton artırıyor diye kendinizi mi rahatlatıyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, Vakıflar Genel Müdürlüğü esnafımızın kira bedellerine zam yapmıştır, indirim ve destek beklerken 2021 yılı için zam uygulamasını hayata geçirmişlerdir. 2021 yılı için zam yapılması esnafımızda büyük bir hayal kırıklığı yaratmış olup Sayın Cumhurbaşkanımızın söylemlerine ve eylemlerine ters düşmüştür. Vakıfların kiracısı olan, pandemi nedeniyle iş kaybı ve ekonomik zarara uğrayan esnafımıza yapılan zamların geri alınması, icra işlemlerinin durdurulması, 2020 yılına ait borçlarının faizsiz taksite bölünmesini talep ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu...

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Afyonkarahisar Bolvadin ilçesi Karayokuş Başkonak Yaylası Bolvadin ile Emirdağ'ın arasındadır. Kemerkeyalılar ve Karayokuşlular bu yaylayı yüz yıldır kullanırlar, yayla evleri bulunmaktadır. Yaylacılar, 10 bin küçükbaş hayvanlarıyla nisan ayında buraya çıkarlar, kar yağana kadar kalırlar. Yayladan yararlanan köylüler buradan atılmak istenmektedirler. Yüzlerce ailenin yayladan atılması onların yoksulluğunu artırmak olacaktır, engel olunmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, cevap için yürütmeye söz veriyorum.

Buyurun.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Teşekkürler.

Öncelikle, çiftçilerimize tarımsal destek anlamında, biz son on sekiz yılda tarımsal destek miktarında 12 katlık bir artış sağladık. Reel rakamlara baktığımız zaman bu rakam 310 milyar lirayı aşmış durumda. Yine, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle verdiğimiz desteklerde de muazzam bir artış var. Son iki yılda desteklerimiz yüzde 52 artışla 22 milyar liraya çıkmış durumda. 2018-2020 itibarıyla da toplam 52 milyar liralık bir destek ödemesi yapıldı. 2021 yılında ise 24 milyar liralık bir tarımsal destek sağlanmış olacak ilave, yedek ödenekle birlikte.

Yine, hayvancılık destekleri kapsamında 2020 Aralık itibarıyla 7,4 milyar liralık bir ödeme var. Son iki buçuk yılda da toplam 16,2 milyar liralık bir desteği ödemiş olduk. Dolayısıyla son on yedi on sekiz yıla baktığımız zaman 74 milyar liralık bir hayvancılık destek miktarı da söz konusu. Burada da baktığımız zaman hayvancılık desteklerinde de 60 kat bir artıştan bahsetmekteyiz.

Diğer bir konu, birkaç kere geldi, ben tekrar onu ifade edeyim: Tarımsal üreticilerin desteklenmesi amacıyla 2020 yılında Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatifleri tarafından kullanılan hazine destekli kredilerin geri ödemeleri altı ay süreyle ertelenmişti. Yine, tarım satış kooperatifleri birliklerinin kredi borçlarının 2020 yılı taksitleri de faizsiz olarak 2021 yılına ertelenmişti. Dolayısıyla bu konuda da Tarım ve Orman Bakanlığımız çeşitli destekler ve teşviklerle çiftçilerimizi, tarım üreticilerimizi desteklemeye devam ediyor.

Türkiye'nin borcu diğer ülkelere oranla daha yüksek gibi bir iddia oldu. Şimdi ben veriler bunu söylemiyor diyeceğim, yine "Veriler yanlış" diyeceksiniz. Ama Uluslararası Finans Enstitüsünün daha geçtiğimiz aylarda, 18 Kasım 2020'de yayınladığı bir küresel borç izleme raporu var ve o rapora göre de tüm dünyadaki küresel borçluluk 2020 yılının ilk dokuz ayında daha önce eşi görülmemiş bir seviyede artış gösteriyor yani tüm dünyada borçluluk seviyesi artıyor çünkü hiçbir zaman gözlemediğimiz bir salgınla mücadele ediyor tüm dünya. Dolayısıyla 2020 yılı Eylül ayı itibarıyla tüm dünyada toplam borç 272 trilyon dolarla millî gelirin yüzde 364 seviyesine ulaşmış durumda, yüzde 364 global seviyede. Baktığımız zaman gelişmiş ülkelerdeki artışlar da mevcut yine borçluluk oranında, gelişmekte olan ülkelerde de mevcut ama bizim ülkemize baktığımız zaman toplam borcumuzun millî gelire oranı gelişmiş ülkeler seviyesinin ortalamasından da gelişmekte olan ekonomiler seviyesinin ortalamasından da daha düşük durumda. Yani bunu kontrol etmek istiyorsanız da uluslararası verilere bakabilirsiniz.

Diğer bir konu, engelli atamaları. 2002 yılında istihdam edilen engelli memur sayımız 5.777 idi. Son on sekiz yılda yaptığımız atamalarla beraber bu rakam 57.809 sayısına gelmiş durumda. Biz istiyoruz ki engellilerimiz her alanda çalışsınlar ve bunun için sadece kamuda değil, özel sektörde de özel sektörü teşvik edici uygulamalar gerçekleştirebiliyoruz. Dolayısıyla kamudaki engelli memurlarımızın sayısı 10 kat artmış oldu. Bu sene EKPSS salgın süreci tedbirleri kapsamında 15 Kasım'da gerçekleştirilmişti ve biz şu anda kurumlarımızdan engelli memur atama taleplerini topluyoruz. Talepler bittiği zaman da inşallah ocak ayı içerisinde atamalarımızı gerçekleştirmiş olacağız.

Peki, engellilerimiz için özel sektörde ne yapıyoruz? Bir kere "korumalı iş yeri" diye bir uygulamamız var. Korumalı iş yerlerinde sigorta primine ait işveren hissesi hazine tarafından ödeniyor engellilerin, işsizlik sigortası işveren payı. Aynı zamanda korumalı iş yerlerinde toplam 90 engelli istihdam edilebilmekte ve Bakanlığımız da korumalı iş yerlerinde istihdam edilen her bir engelli için teşvik ödemesi yapmakta. Onun haricinde, bu sene, biz, engellilerimiz, engelli kardeşlerimiz kendi iş yerlerini de kurabilsinler diye engelli hibe desteğini 50 bin liradan 60 bin liraya çıkardık ve bu program başladığından beri engellilerimize bu alanda yani engelli hibe desteği kapsamında 100 milyon lirayı aşkın kaynak da aktarmış olduk.

Yine, İŞKUR aracılığıyla engellilerimize yönelik girişimcilik koçluğu, iş koçluğu gibi uygulamalarımız var ve böylelikle istihdama katılmalarını, iş gücüne katılmalarını da kolaylaştırmaya devam ediyoruz. Engellilerimize yönelik yine teşvik mekanizmalarımız da mevcut.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Atama bekleyen öğretmenlerle ilgili, Millî Eğitim Bakanlığımız öğretmenlerin ataması konusunda her daim çok hassas ve bütçe imkânları dâhilinde tüm imkânlar seferber edilmiş durumda. Bu sene de bütçe imkânları dâhilinde en üst sayıda öğretmen atamalarımız yapılacaktır.

BAŞKAN – Şimdi (B) cetvelinin genel toplamlarını okutup oylarınıza sunacağım.

(B) cetvelini okutuyorum:

B – CETVELİ

Açıklama	2019 Yılı Bütçe Geliri
Bütçe Geliri Tahmini	867.296.403.000,00
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Tahsilat	1.001.293.711.736,37

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ret ve İadeler (-)

148.886.001.841,80

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Net Tahsilat

852.407.709.894,57

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi kabul edilen (B) cetveliyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Denge

MADDE 3- (1) 2019 yılı bütçe giderleri ile bütçe gelirleri toplamı arasında, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 126.161.690.901,90 Türk Lirası gider fazlası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 2.113.450.502,23 Türk Lirası gelir fazlası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 669.670.858,17 Türk Lirası gelir fazlası, gerçekleşmiştir.

(2) 2019 yılı merkezi yönetim net bütçe gider fazlası 124.747.270.429,93 Türk Lirasıdır.

BAŞKAN – Siyasi parti grupları adına ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi

Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ni görüşüyoruz. Hesap kesinleşmeden önce, Ankaralılar adına hesap sormak, itibarsızlaştırılmaya çalışılan Ankara'yı konuşmak istiyorum. Başkent olmasına rağmen, kurumları tek tek İstanbul'a taşınan, milyonlarca liralık ölü yatırımlarla geride kalan Ankara'yı anlatmak istiyorum. Hem bir metropol hem de bir tarım kenti olabileceksen kaynakları saçma sapan dinozor heykellerine, kol saati büstlerine ve yandaş şirketlere aktarılan güzel Ankara'dan bahsetmek istiyorum.

Kıymetli milletvekilleri, Ankara, sulama sorunları olmasaydı, çiftçisine sahip çıkılsaydı bir tarım kenti, bir tarım şehri olabilirdi. Polatlı ve Haymana topraklarının ciddi bir sulama sorunu vardır. Bunu çözmek için 2015 yılında Gökpınar Barajı'nın temeli atılmıştır. 2017'de bitirilmesi planlanmış ve öylece de söz verilmiştir. 2021 yılına gireceğiz, hâlâ ortada baraj maraj yok. Sakarya Nehri, Eskişehir bölgesindeki hatalı sulama metotları sebebiyle temmuz ayını görmeden kurumaktadır. Nerede bu baraj? Değerli milletvekilleri, sizin idarinize sunuyorum. Şantiyede göstermelik hafriyat kamyonlarından başka hiçbir şey yoktur. Biliyorum, AK PARTİ'li ve Milliyetçi Hareket Partili Ankara Milletvekili arkadaşlarımız da bu konuda samimiyetle girişimlerde bulunuyorlar ama ortada hâlâ hiçbir sonuç yoktur. Ama çok şükür ki Polatlı'nın otuz yıllık içme suyu sorununu iki yılda Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş çözme noktasına gelmiştir. Gerede suyu Polatlı'ya getirilmektedir. Mansur Bey'e Ankaralılar adına teşekkürü bir borç biliyorum.

Gölbaşı ilçemize geçiyorum. Bir bitmeyen proje de orada yer almaktadır, Gölbaşı Şehir Geçişi Projesi. Üç senedir yılan hikâyesine dönen bu projenin maliyetinin nereye ulaştığı maalesef belirsizdir. Projenin uzamasından kaynaklanan sorunlar sebebiyle şantiye etrafındaki esnaf dükkânını kapatmaya başlamıştır. Bu sene başında bitmesi planlanan proje Bakanlığın en son cevabına göre 2020 yılı sonunda tamamlanacaktır. Yani, on üç gün sonra bu proje tamamlanacaktır. Ben size söyleyeyim: Oranın sadece peyzajı bile on üç günde maalesef bitemeyecektir. Gölbaşı ve çevresindeki Balâ ve Haymana'nın ciddi bir istihdam sorunu vardır. Bu bölgeye büyük bir organize sanayi bölgesi yapılarak yaralara merhem olunabilir. Gölbaşı'nda Manisa, Denizli, Çerkezköy benzeri organize sanayi bölgesinin kurulabileceği çok geniş araziler mevcuttur. Gölbaşı'nın derdi bunlarla bitmemektedir kıymetli milletvekilleri. İlçede büyük bir imar sorunu vardır. Toplu konut alanlarının bir kısmı ilçe merkezinden çok kopuktur. Örnek vermek gerekirse, Mahmatlı ve Karagedik Mahallesi gibi ilçe merkezine 30-35 kilometre mesafede bulunan bölgelere toplu konut alanları verilmiştir. Gölbaşı merkeze yakın bölgede bulunan ve halkımızın tercih ettiği bölgelerden Örencik, Yurtbeyi, Yaylabağ Mahallesi gibi merkezle birleşmiş bölgelerde hâlen araziler tarla vasfında bulunmaktadır. Şehircilik boş arazi buldum, bina dikeyim diye yapılmaz kıymetli milletvekilleri. Ankara'nın en önemli ilçelerinden biri Gölbaşı'nda derme çatma bir imar düzeni mevcuttur. Bu, acilen düzeltilmelidir. İmar düzenlemelerine bağlı olarak hobi bahçeleri de Gölbaşı'nda sorun hâline gelmiştir. En temel sorun da belirsizliktir, yıkılmayacak binalar hâlâ belli değildir. Arsa sahiplerinin çoğu, tarımdan para kazanamadıkları için buraları hobi bahçelerine vermişlerdir. Bu husus yeniden gözden geçirilmeli ve gerekiyorsa ilçe ilçe düzenlemeye gidilmelidir.

Sayın milletvekilleri, bitmemiş yatırımlar, yılan hikâyesine dönen yapılar Elmadağ'da da mevcuttur. Samsun Yolu üzerindeki ÇAYKUR geçit projesi 2016'da başlamıştır. Bakanlık zemin iyileştirmesi ve fore kazıklarını yapmış ancak ne hikmetse sonra proje durmuştur. Belediye Millet İttifakı'na geçtiğinden beri Bakanlık tek bir çivi çakmamıştır. Soruyorum: İktidar, Elmadağ halkını Millet İttifakı'na oy verdi diye cezalandırmak mı istemektedir?

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Elmadağ'da başlattığı kentsel dönüşüm de yılan hikâyesine dönmüştür. 4 etap hâlinde yapılacak kentsel dönüşümde 2017'de yapılan sözleşme sonrasında inşaat başlamış ancak ilk etap bile sadece yüzde 30 tamamlanabilmiştir. Bugün bu işten binlerce Elmadağlı mağdurdur. Elmadağ halkının suçu neydi, suçu nedir?

Yine Elmadağ'da Gençlik ve Spor Bakanlığının 2018'de Yenidoğan Mahallesi'nde başlattığı spor tesisinin demirleri, betonları çürüme noktasına gelmiştir; hiçbir ilerleme maalesef görülmemektedir.

Spor tesisleri deyince Ankara'nın spor tesisleri faciasını da dile getirmek istiyorum. 19 Mayıs Stadyumu yıkılmıştır. Son etkinlikleri olan AK PARTİ mitinginde yeni ve modern bir stat sözü verilmişti ama maalesef 19 Mayıs Stadyumu'nun yerinde yeller esiyor kıymetli milletvekilleri.

Cebeci Stadı da aynı şekilde yıkılmıştır, atıl kalmıştır. 20 bin kişilik orijinal bir mimariye sahip olan bu stat Ankara sporuna uzun yıllar hizmet etmiştir. Yıkılıp yerine alışveriş merkezi ya da millet bahçesi yapılacağı iddiaları ortada dolaşmaktadır. Yazık değil midir?

OSTİM Stadı da aynı vaziyettedir. OSTİM Teknik Üniversitesi mülkiyetinde olan bu stadın yerine yurt ve üniversite binası yapılması planlanmaktadır. Peki, bizim Ankara takımları nerede top oynayacak, nerede spor yapacaklar? Ankaragücü ve Gençlerbirliği sizin yüzünüzden aylarca Afyon'da, Eskişehir'de müsabaka yapmak zorunda kalmadılar mı kıymetli Ankaralılar? Hiç mi acıymıyorsunuz? Hiç mi üzülmüyorsunuz? Hiç mi vicdanınız titremiyor? İşte, sizin bu ilgisizliğiniz, bu vurdumduymazlığınız sebebiyle Ankara takımları şampiyonluğa değil, maalesef küme düşmek için mücadele etmektedirler.

Anıttepe Yüzme Havuzu da onlarca millî sporcu yetiştirmiştir. 2014 yılında yıkılan bu tesisin yerine olimpiik tesis sözü maalesef tutulmamıştır, yerinde yeller esmektedir. Ankara'da spor can çekilmektedir ama emin olun ki ilk seçimlerde Ankaralı sporcular sandıkta belediyede sırtınızı yere getirdiği gibi sizi gol yağmuruna tutacaklardır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Şereflikoçhisar ilçemize geçelim. Burada da bir Tuz Gölü meselesi vardır. Mecliste defalarca dile getirdim, basın toplantısı yaptım. Burada 2011 yılından beri yeni tuzlar açılmış, ihaleler yapılmıştır, ihaleler edilmiştir. Şereflikoçhisar'ın yerli firmaları bu alanları almış, işletmeye hazırlanmışlardır ama sonra şaibeli, FETÖ dahli olduğu iddia edilen yargı kararlarıyla bu tuzlalar kapatılmıştır, hâlâ bir çözüm getirilememiştir. Şereflikoçhisar halkı tuzlalarını istemektedir, kalkınmak istemektedir.

Bir diğer husus da Hirfanlı Barajı'dır. Şereflikoçhisar ve Evren'in sulama sorunlarını bu baraj çözebilecektir. 15-20 kilometrelik bir boru hattıyla İbrahimbeyli köyünde depolama sağlanırsa oradan bütün ova sulanabilecektir. Sulanırsa ne olur? Şereflikoçhisar ve Evren'de tarım gelişir, Şereflikoçhisar ve Evren kalkınır. Hesap soruyorum: Neden Şereflikoçhisar'ın ve Evren'in kalkınması için bir tek adım bile atmıyorsunuz?

Saygıdeğer milletvekilleri, Balâ ilçemizde Büyükşehir Yasası'ndan kaynaklı sorunlar mevcuttur. Vatandaş köy tüzel kişiliğinden çıkan mahallelerde özel mülkiyet ve otlak alanları arasında sıkışıp kalmıştır. Kimi vatandaş çit çekmekte, kimi vatandaşımız ineklerini otlatmak alan bulamamaktadır. Kaymakamlık ise yazılı talimat vermekten ileriye maalesef gidememektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamlı) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

Vatandaş belirsizlik sebebiyle neredeyse birbirine girecek durumda kalmıştır. Yani yine Balâ toplulaştırma işlemlerinde iltimas ve usulsüzlük olduğu iddialarıyla ayyuka çıkmıştır. İktidara yakın isimlerin arsaları yerinde dururken diğer vatandaşlarımızın babadan, dededen kalma arsaları çorak alanlara atılmaktadır. Soruyorum: Burada bir beyaz alçı taşı madeni açılacak da onun için rant hesabı mı yapıyor iktidarımız yoksa?

Değerli milletvekilleri, Ankara'nın göbeğinde, Hergelen Meydanı'nda da ciddi bir mağduriyet vardır. Bu hususun ayrıntılarına sürem yetmeyeceği için 7'nci maddedeki konuşmamda değineceğim.

Kısaca, Ankara, sorunlarına çare beklemektedir. Ankara'yı ofis gibi kullananlar, çekip gidenler, Ankara'yı ev sahibi gibi gören bizlere hesap vermelidirler. Burası Ankara'dır, burası Millî Mücadele'nin kazanan şehridir, burası Hacı Bayram Veli'nin manevi makamıdır. Ankaralıları görmezden gelen bütçeleri reddediyoruz, hesap vermenizi bekliyoruz.

Bu düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Saffet Sancaklı... (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri televizyonları başında izleyen büyük Türk milleti; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, siz de hoş geldiniz.

Bugün, Milliyetçi Hareket Partisi olarak hazırladığımız bir vizyon projeyi sizinle paylaşacağım. Bu proje nedir? Spor ve sanat yaparak yeni bir nesil, daha sağlıklı bir nesil nasıl yetiştirebiliriz? Önümde bazı veriler var, ben de bu kadar vahim durumda olduğumu bilmiyordum. Sağlık Bakanlığının Obezite Raporu, 22/11/2020. Türkiye nüfusunun yüzde 31,5'u obezite, yüzde 34'ü aşırı kiloyla mücadele ediyor. Türkiye'de aşırı kilo ve obeziteyle mücadele eden vatandaşların sayısı nüfusun yüzde 65'i yani 83 milyonda 54 milyon kişi. Bizim ülkemizde 54 milyon kişi obezite ve aşırı kiloyla uğraşıyor. O zaman, bu verilere bakarsak bu Mecliste de 600 milletvekilinin yüzde 65'i yani 390 kişi obezite ve fazla kiloyla mücadele ediyor, bununla uğraşıyor, bunun sıkıntısını yaşıyor. Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre ise 53 ülkenin içerisinde Türkiye 1'inci sırada. Avrupa'da zaten 1'inci sıradayız ama Avrupa'nın obezite ilerlemesinin 2 katına ulaşmışız. Bir önceki yıllara gittim, her sene büyük bir artışla bu devam ediyor. Bu da bize neyi gösteriyor? Biz beden olarak sağlıksız bir toplumuz. İşte bununla ilgili Milliyetçi Hareket Partisinin hazırlamış olduğu bir projeyi sizinle paylaşacağım. Ancak Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk 1932'de buna benzer bir proje hazırlamış ve hayata sunmuş. Mutlaka biliyorsunuzdur ama sizinle bunu paylaşmak istiyorum. 1932 yılında Kurtuluş Savaşı'ndan çıkmış bir ülke; bitik vaziyette, harap vaziyette, gençlerin zaten şehit olmuş çoğu, kalanlar da zayıf, cılız. Atatürk, bir türlü istediği gibi bir toplum görmüyor, bir gençlik görmüyor. Düşünüyör ne yapayım, ne edeyim diye. O zaman 1932'de olimpiyatlar düzenleniyor. Atatürk diyor ki yanındaki yaverlerine: "Bu olimpiyatları kim düzenliyor bir bakın." Diyorlar ki: "Fransız Baron Pierre de Coubertin diye bir adam." Bu olimpiyatları, modern olimpiyatları bulan ve başlatan adam. Diyor ki: "Onu Türkiye'ye getirin." Diyorlar ki: "Efendim, bu gelmez." O zamanki olmayan bütçeden, olmayan paradan bile "Verin parayı getirin." diyor. Gidip adama teklif yapıyorlar -Türkiye'nin haritadaki yerini bile bilmiyor- adam "Ben gelmem." diyor. Geri dönüyorlar "Efendim, gelmedi." diyorlar. "Daha fazla para verin, gidin bütçeden ne kadar istiyorsa o kadar para verin, fazlasını verin, o adamı mutlaka getirtin, lazım bize." diyor. Bir daha gidiyorlar -adama nasıl bir para veriyorlarsa o zamanki bütçeden o yoklukta- adam kabul ediyor, Türkiye'ye geliyor. Atatürk, kendisine diyor ki: "Beyefendi, sen olimpiyatları bulan ve bunu organize eden bir kafaya sahipsin. Türk gençliğine öyle bir program yap ki ben gülbüz, yetişmiş, sağlam vücutlu, sağlam kafalı gençler istiyorum yani uzun vadeli bir proje istiyorum." diyor. Adam oturuyor, projeyi hazırlıyor, yanında da Atatürk'ün yaverleri var, onlar da yanında, öğrensinler diye onunla beraber çalışıyorlar. Adam ilk önce Spor Genel Müdürlüğü yasasını hazırlıyor, 1932'de hazırladığı yasa hâlâ kullanıyoruz, aradan seksen sekiz sene geçmiş, o zamanki yasa hâlâ kullanıyoruz biz, Gençlik Spor Müdürlüğünde. Tabii, adam diyor ki: "Bana arazi lazım; benim bu gençlere, bu millete spor yaptırmam lazım." Atatürk "Tabii, ne kadar istiyorsan söyle." diyor. Hollanda'nın bugünkü yüz ölçümü kadar araziyi, Gençlik ve Spor Bakanlığı yok o zaman Gençlik Spor Müdürlüğü var, oraya devrediliyor. Adam, ilkokuldan başlayarak spor yaptırmaya yönelik bir proje hazırlıyor, Atatürk'ün önüne koyuyor. Atatürk projeyi görüyor, çok beğeniyor. Öğretmenleri topluyor -çünkü Millî Eğitim Bakanlığıyla beraber yapılacak bir proje- "Ey öğretmenler sizden öyle bir nesil istiyorum ki iyi yetişmiş, bedensel ve kafa olarak sağlam, gülbüz gençler istiyorum." diyor, ondan sonra hepimizin bildiği "Ey öğretmenler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır." lafını söylüyor. (MHP sıralarından alkışlar)

Şimdi bunu niye anlattım? 1932 senesinde Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün vizyonu... Şimdi, Atatürk 1932'de bunu yaptıysa, bu vizyonu ortaya koyduysa biz de hep beraber bunu başarabiliriz.

Bu proje nasıl bir proje, biraz bahsedeyim size. Şimdi, biraz önce söyledim, obeziteyi anlattım. Obezite ve aşırı kiloyla uğraşan insanların hangi hastalıklara yakalanabileceğini ve hangi hastalıklara yakalandığını saymaya kalsak süremiz yetmez. Demek ki biz kabul edeceğiz, biz bedensel olarak hasta bir toplumuz. İşte, buna nasıl bir çare bulabiliriz?

Bazı rakamlara baktım -sadece Sağlık Bakanlığının değil- Türkiye'de yıllık sağlık harcaması bütün hepsi içinde olmak üzere 238 milyar TL. Yani, Türkiye bütçesinin çok önemli bir kısmı, Türkiye sağlık harcamalarına gidiyor. Neden gidiyor bu sağlık harcamalarına? Hastaneler yapılıyor, doktorlar yetiştiriliyor, üniversiteler kuruluyor, ilaçlar yapılıyor, bunlar satılıyor; demek ki bu hastalıklarla ilgili harcanıyor bu 238 milyar lira.

Şimdi, şeye baktım: İlköğretim öğrenci sayısı 18 milyon Türkiye'de, üniversite öğrenci sayısı da 8 milyon. Peki, beden eğitimi dersleri ne kadar? İlköğretimden liseye kadar haftada 2 ders, kırkar dakika yani seksen dakika.

Şimdi, proje nasıl bir proje? Bizim bu hazırladığımız, söylediğimiz proje şu: İlkokula başlayan bir çocuk düşünün, 6

yaşında... Bizde spor kültürü yok yani toplum olarak spor kültürümüz yok, ülke olarak yok çünkü. Neden? Yerleşmemiş, yerleştirmemişiz biz; bu, hepimizin problemi, hepimizin suçu. Spor kültürümüz olmadığı için de bir spor yapmak aklımıza gelmiyor. Aramızda mutlaka spor yapanlar var ama siz spor yapıyorsunuz, anneniz yapmıyor, babanız yapmıyor, yeğeniniz yapmıyor, halanız yapmıyor; neticede bir spor kültürümüz yok. Görüyorum burada, yürüyoruz, hep beraber yürümeye çalışıyoruz ama o da bir yere kadar. Ne zaman biz spor yapmaya çalışıyoruz? İşte, hastalanmaya başladığımız zaman, kilo almaya başladığımız zaman, daha çok da kilo vermek için spor yapıyoruz ama bizim aslında sağlık için spor yapmamız gerekiyor.

Şimdi, proje şu: İlkokul birinci sınıfta 6 yaşında bir çocuk düşünün, okula başlayacak. Bu çocuğun fizik yapısına göre testler yapılacak, belki ailesinde sportif birileri daha vardır, genden geliyor. Çocuğun yeteneğine göre bir spor dalı veriyorsunuz kendisine; futbol, güreş, basketbol, yüzme, halter, neyse. Aynı çocuğa bir tane de sanatsal bir şey yüklüyorsunuz, spor gibi sanatsal bir görev veriyorsunuz; kendi isteğine göre bir enstrüman çalabilir, tiyatro oynayabilir, sinema oynayabilir, folklor yapabilir, sanatsal herhangi bir şey. Tabii ki benim bu söylediğime başlarken en önemli şey bu ders sayısını artırmamız yani haftada iki saat kırk dakikayla bu proje olmayacak bir şey. Biz ne yapacağız peki bu çocuklara? Bu çocuklar başladı; hafta içi en az altı saat, 6 ders, en az. O branşta spor yapacaklar ve o sanatsal faaliyeti sürdürecekler. Lise bittiğinde, bu çocuk 18 yaşına geldiğinde on iki sene spor ve sanat yapmış olacak. Bir beş sene de üniversite koyduğunuz zaman, bu çocuk üzerine bir beş sene daha koyduğunuz zaman, 23 yaşına geldiğinde on sekiz sene spor ve sanat yapmış olacak.

Şimdi, sizlere soruyorum ben: Hayatının yirmi üç senesinde on sekiz sene spor ve sanat yapmış bir çocuk, ondan sonraki hayatında spor yapmaya devam eder mi?

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Eder.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Mutlaka eder. Peki, hafta arası bunlar spor yaptı, bu sanatsal faaliyeti de yaptılar. Hafta sonu da bütün Türkiye’de, özellikle kendi illerinde okullar arası bu yarışmalar olacak. O zaman çocuk haftada altı saat, hafta içi spor ve sanat yapacak, hafta sonu da bu sanatsal ve sportif faaliyetlerle ilgili okullar arası yarışmalara katılacak. Peki, bu mu daha iyi olacak yoksa çocukları sabahdan akşama kadar okula gönderip, akşam eve geldikten sonra tekrar hocaları eve getirip, sınav sınav hazırlayıp spor ve sanattan uzak tutmak mı daha iyi? O zaman işte, çocuklarımız obez olmaya başlıyorlar.

Peki, 23 yaşında, on sekiz sene spor yaptı bu çocuklar, bundan sonraki hayatında da vücut zaten isteyecek, spor yapmaya devam edecek; bunu hepimiz kabul ediyoruz. Peki, biraz evvel bir şey söyledim: “238 milyar TL Sağlık Bakanlığının sağlık harcamaları var.” Neden var? Çünkü bu kadar hasta var, onun için bu kadar para harcanıyor. Türkiye, bugün sağlık konusunda özellikle hastanelerin yapımı ve içindeki ekipmanlar açısından -ben dünyayı gezmiş bir adam olarak gururla söylüyorum ki- dünya çapında. Bizim doktorlarımızın kalitesi, bilgisi, görgüsü, fedakârlığı zaten dünyanın en iyileri arasında. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) - Özellikle, bu pandemi döneminde gösterdikleri bu fedakârlığı zaten konuşmaya gerek yok, hepsine minnettarız.

Peki, bu kadar parayı hastalandığımız için harcıyorsak ben de size bir daha soruyorum buradan: Öyle sağlıklı bir nesil yetiştiriyoruz ki, 23 yaşına gelmiş, on sekiz sene spor ve sanat yapmış bir neslin bu kadar hastalanma ihtimali var mı? Mümkün değil. Peki, bu kadar hastalanmayacak bir nesil düşünün, bu nesil bu kadar hastaneye gidecek mi, bu kadar hastaneye gerek var mı, bu kadar ilaca gerek var mı? Tabii ki yok.

Peki, diyelim ki bu 238 milyarın 100 milyarını indirdik biz bu şekilde, tekrar oradan artan parayı, tekrar millî eğitime ve Spor Bakanlığına, gençlerimize harcarsak bu döngüyle yirmi sene içerisinde Türkiye’de yeni bir nesil yaratabiliriz spor yapan, sanat yapan, sağlam kafalı, sağlam vücutlu bir nesil. Peki, spor yaparsak, bu projeyi hayata geçirebilirsek ne olacak? Bu kadar hastaneye gitmeyeceğiz, bu kadar ilaç kullanmayacağız; o zaman demek ki hastalanmadığımız için bunları yapmayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kaptana bir dakika da benden.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Peki, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu kadar sağlık harcaması yapmayacağımıza göre, artan parayı -dediğim gibi- bu tarafa kaydırdığımız zaman para nereye gidecek? Çocuklarımıza, gençlerimize, eğitime ve spora.

Şimdi, bazı notlarım var tabii, bir dakika daha isteyeceğim Başkanım.

Bunu yaptığımız zaman, bu çocuklarımızı neden koruyacağız? Başta uyuşturucu belasından ve kötü alışkanlıklardan koruyacağız. Neden koruyacağız? Bu dijital bağımlılıktan koruyacağız. Peki, kolay bir şey mi bu söylediğim? Kolay bir şey değil ama çok zor da değil arkadaşlar. Türkiye Cumhuriyeti büyük bir devlettir, buna imkânlarımız var bizim; başta Millî Eğitim Bakanlığı ve Spor Bakanlığı buna öncülük yaparsa biz bunları yapabiliriz.

Peki, bu kadar eğitmeni nereden bulacağız? Haftada altı saat, hafta sonu bu müsabakalar... Arkadaşlar bu Beden Eğitimi Yüksekokulu öğrencileri var; bunlar dört sene, beş sene o okullarda okudular, bu gençleri nasıl yetiştireceklerini öğrendiler. Şu anda sayıları 50 binin üzerinde; mezun olmuş ve şu anda iş bekliyorlar. İşte proje, işte ekip; işte her şey var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KEVEN (Yozgat) – Garsonluk yapıyorlar.

BAŞKAN – Selamlayalım.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, teşekkür ederim.

Yani, bu anlattığım şey, aslında, baktığınız zaman acaba hayalî bir şey mi? Hiç hayalî değil. Türkiye’nin buna imkânları var. Bu projeye -dediğim gibi- Millî Eğitim Bakanımız ve Spor Bakanımız öncülük edecek, Hükûmetimiz öncülük edecek, biz de yardım edeceğiz. Çünkü eğer bu son birkaç yıldır, bu obezite ve aşırı kilolarla mücadelenin ilerleme safhasına baktığım zaman -beş sene önce, dört sene önce, üç sene önce, on sene önce- büyük bir felakete gidiyoruz.

Ben, buradan Milliyetçi Hareket Partisi adına böyle bir projeyi açıkladım. (MHP sıralarından alkışlar) Bu, bir vizyon projedir, bu projeye katılacağınızı da düşünüyorum.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Niye olmasın?

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Sayın Başkanım, bana ek süre verdiğiniz için de teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, biz teşekkür ediyoruz.

Sayın Kaptan, gençler için projeyi açıkladınız ama bizim için bir proje açıklamadınız, biz ne yapacağız?

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Bir dahaki sefere.

BAŞKAN – Peki.

Şimdi söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer Öcalan’a ait.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; halkımızı en derin sevgilerimle selamlıyorum.

Zorlu ve zahmetli bir süreçten geçiyoruz ve bu süreçte de bu ülkenin bütçesini yapıyoruz. Bütçeyi değerlendirirken birçok parametreye bakmakta yarar vardır.

Birkaç gün önce burada AKP'nin en genç milletvekili bir şey söyledi. Ben farklı bir perspektiften bakıyorum, 1,5 trilyon dolardan bahsetti; kırk yıldır bu ülkenin içinde bulunduğu çatışmalı durumdan kaynaklı 1,5 trilyon. Bugün yaptığımız bütçenin yaklaşık 10 katı. Biz eğer burada bu çatışmalı sürecin önünü alabilirsek, bir zemin yaratabilirsek bu ülkeye birçok katkımız olur kıymetli arkadaşlar.

İşe "3Y" ile başladınız: Yoksulluk, yolsuzluk, yasak. Günün sonunda, yasaklardan zaten bahsetmiyorum, yolsuzlukta, yoksullukta maalesef ülke zirve yapmış.

Değerli arkadaşlar, milletvekili arkadaşlarımız çok yönlü bir perspektif burada ortaya koydular, ben de bu işi açık bir şekilde dile getireyim: Şimdi, bu Meclis çatısı altında olan hemen herkesin bu acıya dair bir hikâyesi var. Anne olarak, kardeş olarak, arkadaş olarak, yakını olarak kimi bu kürsüye çıkarırsanız herkes kendi hikâyesini anlatır. Biz burada acıları ayırtırmaya ve yarıştırmaya gelmedik. Biz bu acıları, ortak bir zeminde birleştirebilirsek, ortaklaştırırsak, genel bir perspektiften bakarsak çözüme gideriz.

AKP, 2013'ten onur duymalı bence. İki yıl boyunca bu ülkede, bu ülkenin evlatları yaşamını yitirmedi, kan dökülmedi ama aynı AKP, 2015 yılındaki pratiğinden utanç duymalıdır. Neden bunu söylüyorum? 2015-2020, beş yıldır ülkemiz iflah olmuyor. Çatışma, savaş, ekonomik buhran, akan kan, yaşanan birçok toplumsal sorun kendini açık bir şekilde göstermektedir. Bu koşullarda, bu işin önünü alamazsınız.

Bakınız, Sri Lanka modelini 2015'ten bu yana uygulamaya çalışıyorsunuz. 2014'te Millî Güvenlik Kurulunda alınan kararlar, Sri Lanka modelini kendine örnek alan kararlardır. Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Sri Lanka'da nasıl süpürme hareketiyle Sri Lanka devlet güçleri Tamil halkının üzerinden geçtiyse, 80 bin civarında sivil katledildiyse, siz 2015'ten 2020'ye kadar -ve son günlere geliyoruz- bunu yapmaya çalışıyorsunuz.

2015'i çok iyi biliyorum. Ben, o dönem Mardin'de partimizin İl Eş Başkanıydım, yaşadığımız birçok anımız vardır, Tahir Elçi vardı. O süreci tüm siyasetçi arkadaşlar, tüm partililerimiz bilir, diğer partililer de bu duruma vâkıftır. Orduyu şehir merkezine indirdiniz değerli arkadaşlar, orduyu; orduyu sahaya çektiniz, büyük bir çatışma ve çözümsüzlüğü tımandırdınız. Nefret tohumları, çatışma tohumları bir üst seviyeye çıktı. Devlet aklı bunu yapmalı mıydı, bilmiyoruz. Bileşenlerinize karar aldınız.

Buradan ben Tahir Elçi'yi rahmetle, saygıyla anıyorum. (HDP sıralarından alkışlar) O dönem Partimizin İl Eş Başkanıydım. Sur'da, Cizre'de, Nusaybin'de, Derik'te, Hakkâri'de, Yüksekova'da çatışmalı bir süreci yaşıyorduk. Kimileri Tahir Elçi'yi linç etmeye çalıştı. Tahir Elçi o dönem Mardin'e geldi, Mardin Baro Başkanıyla, size yakın olan bir Baro Başkanı Çelebi Araz'la orada bir yerde oturduk. Tahir Elçi: "Biz ne yapabiliriz? Cizre'de insanlar diri diri yakıldı. Biz bir koridor açmalıyız, bir kanal açmalıyız ki Türkiye halkları arasındaki bu nefret, bu çatışmalı durumu bir an önce ortadan kaldırmalıyız." dedi. Biz bir müddet bunun üzerine konuştuk, tartıştık, iki gün sonra -Derik'te de sokağa çıkma yasağı vardı- internete düştü: Tahir Elçi, Diyarbakır'da yaşamını yitirmiş. Faili meçhul olarak gitti. Kim tarafından öldürüldüğü maalesef bilinmiyor, bu gidişle de bilinmeyecek gibi. Hamasetle, öfkeyle bu işi çözemezsiniz, akliselim bir yöntemle bu işi çözebilirsiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – PKK'lılar, PKK'lılar.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – PKK'lılar...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ayıp ayıp, gerçekten ayıp ya.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) - Biz Kürt halkı tabii ki Tamil halkına benzemeyiz. Milyonlarca halkı temsil ediyoruz arkadaşlar. Biz burada anlatıyoruz en samimi duygularımızla, bu iş nasıl çözülür, bu iş nasıl barışa gider, bu işte demokratik yöntemleri nasıl işletiriz?

Bakınız, buraya akıl sağlığı yerinde olmayan yöneticiler gelip çılgılık atmaktadır. Bu, aynı zamanda "etki-tepki" meselesidir. Siz kendi tabanınızı, kendi taraftarlarınızı motive ederken aynı zamanda karşı tarafı da karşıyı da motive ediyorsunuz, ilişkileri daha da sertleştiriyorsunuz.

İktidarın değişme ihtimali yüksektir. Yarın bir gün hangi parti, hangi Hükûmet gelirse elbette bu masaya dönecektir. Bu masanın yöntemleri farklı olabilir, modelleri farklı olabilir ama bu yaşanan gerçekliği görmeliyiz. HDP bu ülkeyi temsil eden partidir. HDP'nin içindeki farklılıkları hiçbir partinin içinde bulamazsınız. Biz farklılıkları zenginlik olarak görüyoruz ve bu perspektiften de bakıyoruz. Biz bir mozağız, farklılıkları zenginlik olarak görüyoruz. Darbeciler parti kapatmayı ister, HDP'yi kapatmayı ister. HDP'yi kapatmak isteyenler bu halka farklı yollar gösteriyorlar, bu halka farklı yöntemler gösteriyorlar. İnsanlar, tüm farklılıklar HDP sıralarında, HDP bünyesi altında kendini ifade edebilmelidir, düşüncesini ifade edebilmelidir. Biliyorlar, müthiş bir zeminimiz vardır, son derece demokratik bir işleyiş var HDP'de; halktan takdir görüyor. Halkta bir karşılığı olduğu için derin yapılanmalar operasyon içerisindedir; Hükûmete mesaj veriyor, AKP'ye mesaj veriyor, Cumhurbaşkanı'na mesaj veriyor. Tabii ki biz her defasında olduğu gibi sağduyuyla yaklaşacağız, bu işlerin de sağduyuyla çözülmesini destekliyoruz.

Arkadaşlar, ekonomik durumu görmüyorsunuz, ekonomik durum Kürt meselesinin sonuçlarından biridir. Bu yaşanan çatışmalar da Kürt meselesinin sonucudur, biz bu perspektifle bakıyoruz, işi bu yaklaşımla ele alıyoruz.

Kürt'ün dilini burada "bilinmeyen dil" yazdırıyorsunuz arkadaşlar, "x" yazıyor karşılığında. Siz nasıl bütünleştireceksiniz? Sizin sıralarınızda da Kürt milletvekilleri var -gerçi siz "Kürt kökenli" diyorsunuz- evlerinde ailesiyle bu dili konuşuyorlar. Burada, en azından bu dile hürmeten kimi adımlar atılabilir. Emin olun size zarar vermeyecek, Kürt halkı içerisinde de zarar vermeyecek. Burada, Kürt diline "bilinmeyen dil" demek, büyük bir kayıptır.

Bakınız, günlerdir, hatta yılı geçti on dört aydır Diyarbakır İl Binası önünde oturan anneler vardır, aileler vardır. Dün Şenyaşar ailesi... İki evladını ve eşini kaybeden bir Emine Şenyaşar gerçekliği vardır. AKP il binasına gidip kimi yetkililerle görüşmüş, sonra gidip kapının önünde oturmak istemiş. İş kriminal bir hâle getirip savcılık talimatıyla gözaltına aldırınız, yirmi dört saat gözaltı kararı; bugün savcılığa çıkarıldı, imza kararıyla, adli kontrolle serbest bırakıldı. Çifte standardı bırakacaksınız. Hukuk herkese işleyecek, sizin bu yol, yöntemleriniz, sizin bu şiddetiniz HDP'yi büyütür, hatta karşıtı büyütür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) –. Bu yol, artık geç mi, değil mi, onu bilmiyoruz, gerçi bir aşamaya gelmiş; en azından zararın neresinden dönerseniz kârdır.

Değerli Başkan, HDP'yi kimse kapatamaz. Niye HDP'yi kimse kapatamaz? Hiçbir karanlık güç de kapatamaz. HDP, bir tabela değildir, bunu çok iyi bilin. HDP, Halkların Demokratik Partisi, hakikattir. Hakikat aşktır, aşk da özgür yaşamdır.

Tüm halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu.

Buyurun Sayın Kayışoğlu. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi hakkında söz almış bulunuyorum.

3'üncü madde ne? "Denge" başlığı altında düzenlenmiş yani merkezî yönetimin belli bir dönemde hem harcamayı düşündüğü ve harcadığı giderler hem de elde ettiği veya edeceği gelirler arasındaki farkı düzenliyor. Özetle "gelir-gider arasındaki fark" diyebiliriz. Eğer harcama fazlaysa "bütçe açığı" deniliyor, eğer gelir fazlaysa "bütçe fazlası" deniliyor. Ama maalesef, bizde, hele hele AKP iktidarı döneminde bütçe fazlası, ülkemiz için hayal görünüyor.

Bu dengeyi sağlamak için ne yapılması lazım? Bütçeyi kullanan iktidarların öncelikle şeffaf olması lazım. Milletın parasını, gerçekten, babalarının paraları gibi harcamaları lazım; gerçekten, kendi ceplerinden harcıyorlarmış gibi harcamaları lazım. Değerli milletvekilleri, siz, evinize giren para 3 lirayken her ay onun üstüne borçlanıp, tefeciden 5 lira para alıp 6 lira harcıyor musunuz? Hayır, yapmıyorsunuz. Tekrar borçlanıp tefecinin parasını ödemek için ailenizi ekonomik bir krize sürüklüyor musunuz? Hayır. Ailesinin ekonomisini böyle yöneten kişiye ancak Leman karakterindeki gibi "Hain Evlat Ökkeş" denilir. (CHP sıralarından alkışlar) Ama bakıyorsunuz, nasıl olsa milletın cebinden çıkıyor diye, nasıl olsa sizlerin cebinden çıkmıyor diye har vurup harman savruluyor, Yağma Hasan'ın böreği gibi yönetiliyor bütçe.

Erdoğan, Mart 2015'te demişti ki: "Devleti anonim şirket gibi yöneteceğim." Biz tabii, bunu doğru bulmuyoruz. Bahçeli de o zaman cevap vermişti, şöyle demiş: "Erdoğan, devleti kendi aile şirketi gibi yönetmek istemektedir." Şimdi, bakıyoruz, aile şirketi gibi de yönetmiyorlar, öyle bir ekonomik tablo var ki insanın şunu diyesi geliyor: Keşke aile şirketi gibi yönetselerdi. Aile şirketine bakıyoruz, maşallah, her daim sermaye artırımı gerçekleştiriyor, sermayenin üstüne sermaye katılıyor ama hazine tamtakır, kuru bakır.

Değerli milletvekilleri, siz milletın vekilisiniz; tamam, yürütme organı da sizden olabilir ama milletın elektrikten ödediği 4 çeşit, sudan ödediği 5 çeşit, çocuğuna süt alırken ödediği vergi, evine binbir emekle götürdüğü ekmeği alırken ödediği vergi size emanet değerli milletvekilleri; biraz vicdanlı olun ve bu emanete sahip çıkın. (CHP sıralarından alkışlar)

Yani velhasıl, on sekiz yıllık AKP iktidarı döneminde bir istikrar var ki o da nedir? Bütçede dengesizlik. 2017'de 47,8 milyar lira bütçe açığı var, 2018'de 72,8 milyar lira ve 2019'da yani şu anda üzerinde konuştuğumuz maddede öngörülen 80,6 milyar lirayken -biraz önce okundu- 124,7 milyar lira bütçe açığı var ve 2020 içinde 138,9 milyar öngörülmüşken, daha on bir ayda 132 milyar bulmuş durumda bütçe açığı. Peki, bu niye böyle oluyor? Evet, çözüm üretmek için teşhisi doğru koymamız lazım. Bunun sebebi, değerli arkadaşlar, tek adam yönetimidir. Tek adam yönetiminin fiilen başladığı yıldan bu yana devlet krizi ve derinleşen ekonomik krizle, bir buhranla karşı karşıyayız. 2018'den sonrasına bakın -yani fiilî tek adamdan resmî tek adam yönetimine geçtiğimizden bu yana- faiz giderleri yüzde 30 artmış. 2019'daki faiz giderleri yüzde 35,1 artmış; bu millet, tefecilere çalışıyor değerli milletvekilleri. O yüzden, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun dediği gibi "Bu bütçe haramzadelerin bütçesidir." (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bütçe kanunu teklifini görüştük, biraz önce oylamalar tamamlandı, yarın bütünü oylanacak. Meclisin en önemli denetim yetkilerinden birisi bu görüştüğümüz kesin hesap kanunudur. Nedir kesin hesap kanunu? Geçen sene bir yetki verdik, onu iktidar kullandı, harcadı, şimdi, biz, burada milletın vekili olarak bunu denetliyoruz; doğru harcanmış mı, verimli harcanmış mı, efendim, bir sorumluluk var mı, varsa bu sorumlulara hesap sorulmuş mu, milletten toplanan vergiler doğru yere gitmiş mi? Şimdi, siz buradan el kaldırdığınız zaman bunu aklamış olacaksınız. Oysa bakıyoruz, şimdi kanuna göre "yedek ödenek aktarım tutarı yüzde 2" ama yüzde 4,85 harcanmış, kanuna aykırı bir harcama var; 42,7 milyar lira ödeneküstü harcama yapılmış. Peki, değerli arkadaşlar, aynı şeyi geçen sene de söylemişim, aynı maddede dedim ki: "Siz, buna el kaldırdığınızda, bu Meclisten çıkan kanunu ve kendinizi inkâr etmiş olacaksınız." (CHP sıralarından alkışlar) El kaldırdınız, o kanun geçti; şimdi buna tekrar el kaldıracaksınız, bir dahaki sene bütçe açığı daha fazla olacak, daha fazla olacak, bu böyle sürüp gidecek ve biz ne diyoruz? Kesin hesap komisyonu kuralım diyoruz; biz, iktidara geldiğimizde şeffaf olmak istiyoruz, hesap vermek istiyoruz, topladığımız her kuruş verginin hesabını vermek istiyoruz, hem de başına da muhalefet partisinden birini getirelim diyoruz. Gelin, yol yakinken -ilk seçimde nasıl olsa biz iktidar olacağız, sizi de başına getireceğiz- bu kesin hesap komisyonunu kurun değerli milletvekilleri. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Çünkü bakıyorsunuz, kesin hesap kanunu Plan ve Bütçe Komisyonunda doğru dürüst görüşülmüyor. Niye bu komisyonun kurulmasını istiyoruz? Bu yüzden istiyoruz. Ne deniyor? Her sene aynı şey ama işte "Zaman dar, yetmiyor." Efendim, işte, Sayıştay bizim adımıza denetim yapıyor, mesela bu sene 395 kamu idaresi denetleniyor ve bakıyorsunuz, 6.570 ihlale rastlanmış. Bu ihlallerin çoğu da her sene ama her sene tekrarlanan ihlaller ama burada her daim atladığınız için bu ihlaller süregidiyor ve tüyü bitmemiş yetimin hakkını maalesef soramıyoruz. İşte, Sayıştay raporları gelmiyor, tam olarak incelenmiyor, denetimler baskı altında yapılıyor. Sonra ne oluyor? Tarım Bakanı diyor ki: "Çiftçi iki yıldır rekor gelire sahip." Sonra ne oluyor? Sayın Aile Bakanı diyor ki: "Ülkede yoksulluk, sorun olmaktan çıktı." Hazine Bakanı dersiniz, yıllardır, her daim borçlanmadan, tüketimden nasıl oluyorsa ekonomik büyüme çıkartıyor. Velhasıl, bu ucube sistem şapkadın tavşan çıkartıyor.

Peki, değerli milletvekilleri, bırakın tüyü bitmemiş yetimin hakkını -hani siz hep onu savunacaktınız ya, öyle iktidara geldiniz- daha doğmamış çocukların dahi hakkını gasbeden KÖİ projelerindeki ihlallerin hesabını sormayacak mısınız milletın adına? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Peki, kime satıldığı belli olmayan 128 milyar doların hesabını sormayacak mısınız? Beş kuruş alınmadan Katar'a peşkeş çekilen Tank Palet Fabrikasının hesabını sormayacak mısınız? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Londra'daki bir avuç tefeciye on sekiz yılda ödenen 192 milyar dolar faizin hesabını sormayacak mısınız? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Açlık sınırı 2.517 lira ve yoksulluk sınırı 8.198 lira; 20 milyonun üstünde yoksul, 10 milyonun üstünde işsiz var; peki, bunların hesabını hiç sormayacak mısınız? Merkez Bankasında rezerv eksi 47 milyar dolar ya da işte eksi 50 milyar dolar -açıklarsanız biliriz- olmuş; bunun hesabını sormayacak mısınız değerli milletvekilleri? Siz milletın vekili olmalısınız.

Tarım Kanunu 21'inci madde emredici bir hüküm olarak ne diyor: "Millî gelirden çiftçinin payı yüzde 1." Bunu vermek zorundasınız ama kanun çıktığından beri maalesef bu kanunu uygulamıyorsunuz. Çiftçinin hazineinden 221 milyar lira alacağı var. Çiftçinin bu hakkının hesabını sormayacak mısınız? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Çok söylendi, gerçekten çok acı, "aş iş" diye intihar eden vatandaşlar var. Siz inkâr ediyorsunuz ama bunun hesabını sormayacak mısınız?

Hani kuvvetler ayrılığı vardı, hani bu sistem çok güzeldi; siz bağımsızdınız, yürütme bağımsızdı. Ya, bir kere olsun, Allah aşkına, bir kere olsun bu bağımsızlığı gösterin ve bu kesin hesap kanununa ret oyu verin; görelim o zaman kuvvetler ayrılığı var mı yok mu, görelim. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Birleşmiş Milletlerde oyu var diye Tunus'a 5 milyon dolar veriliyor ya; bu esnafın, bu çiftçinin, bu işçinin, bu EYT'nin, bu emeklinin oyu yok mu zannediyorsunuz? Yani şimdi onlara bu kaynağı ayırmazken onların oyunu cepte mi görüyorsunuz? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Ben şunu söyleyeyim: Değerli milletvekilleri, biz iktidara geldiğimizde milletın vergilerini millete harcamayacağız, kaynakları

ihtiyacı olanlara harcayacağız ama oy için değil, sizin gibi oy için değil çünkü biz gerçekten yürekten milletimizin huzurunu, sağlığını, refahını, eğitimini, geleceğini, çoluğunu çocuğunu düşünüyoruz çünkü biz bunun için siyaset yapıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, Aşık Serdari'nin birkaç dördlüğünü okumak istiyorum ama sürem de bitiyor, kesilecek. Rica etsem...

BAŞKAN – Devam ediniz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Evet, Aşık Serdari diyor ki:

“Nesini söyleyeyim canım efendim?

Gayri düzen tutmaz telimiz bizim.

Arzuhal eylesen deftere sığmaz,

Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim.

Zengin sözüne “beli” diyorlar,

Fukara söylese “deli” diyorlar,

Zamane şeyhine “veli” diyorlar,

Gittikçe çoğalır delimiz bizim.

Tahsildar da çıkmış köyleri gezer,

Elinde kamçısı fakiri ezer,

Yorgani döşegi mezatta satır,

Hasırdan serilir çulumuz bizim.

Zengin yediği baklava börek,

Kahvaltıya ister keteli çörek,

Fukaraya sordum size ne gerek?

Düğülcek çorbası balımız bizim.

Serdari hâlimiz böyle ne olacak?

Kısa çöp uzun çöpten hakkını alacak.” (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, gruplar adına 3'üncü maddede konuşmalar tamamlanmıştır. Şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

İlk konuşma İzmir Milletvekili Sayın Cemal Bekle'ye ait.

Buyurun Sayın Bekle. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu bütçemiz de bu bütçe teklifimiz de bundan önceki 18 bütçemizi hazırladığımız gibi “Önce vatan, önce millet” diyerek hazırlanmıştır. Bugün de bu bütçenin milletimiz tarafından bize bir emanet, bir görev olarak verildiğinin bilinciyle buradayız. Her ne kadar bazıları “Bu bütçe milletin bütçesi değil.” dese de bu bütçe alın teriyle tarlasını süren çiftçimizin, işçimizin, esnafımızın, fedakâr sağlıkçımızın, öncü öğretmenlerimizin, yarınlara teminatı pırıl pırıl gençlerimizin, çocuklarımızın, topraklarımızın mayası yaşlılarımızın, kahraman emniyet güçlerimizin, Romanlarımızın, kısaca bu bütçe “Biz bize yeteriz.” diyerek tek yürek olmuş, kenetlenmiş milletimizin bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Malumunuz, dünyanın en gelişmiş ülkeleri pandemi sürecinde sınıfta kalırken Türkiye uyguladığı sağlık politikalarıyla dünyanın gıptaıyla izlediği bir ülke olmuştur. ABD ve Avrupa insanlarını ölüme terk ederken Türkiye on beş günde yerli solunum cihazını yapmış, oluşturduğumuz güçlü sağlık altyapısı ve kahraman sağlık ordumuzla imtihanı çok güçlü bir şekilde vermeye devam etmekteyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ayrıca salgının ilk günlerinden itibaren Ekonomik İstikrar Paketi, Sosyal Destek Programı hayata geçirilmiştir. Buradan bu vesileyle Vefa Sosyal Destek Gruplarımıza da teşekkürü bir borç biliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sosyal harcamalara 81,2 milyar TL ayrılmış olması, 2021 yılı bütçemizin vatandaş odaklı bir icraat bütçesi olduğunun en kıymetli göstergesidir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Geldiği yeri unutanlar, yolunu kaybeder ve nereye gideceklerini bilemezler.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Aynen öyle.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Sakarya depremini bizzat yaşamış bir kardeşiniz olarak, iki ay önce İzmir'de depremin yıkıcılığına da şahit olarak bu kürsüde bulunuyorum. Sakarya depreminin sonrasında yaşananları hepimiz çok iyi biliyoruz. Bugün ise depremin olduğu ilk andan itibaren göz açıp kapatıncaya kadar geçen bir sürede AFAD, UMKE, Kızılay, itfaiye, Jandarma, Emniyet, psikososyal destek gruplarına kadar belediyelerimiz ve ilgili tüm kurumlarımızın yanı sıra STK'lerimiz ve elbette milletimizin kendisi sahada bu destansı mücadeleyi vermiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Aynen öyle.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Depremin hemen akabinde ilgili tüm Bakanlarımız bölgeye intikal ederek devletimizin varlığını iliklerimize kadar hissettirmiştir. Bütün İzmir ve hatta bütün Türkiye tek yürek olarak bir canımızın daha betonlar altından çıkmasını beklerken Elif yavrumuz, küçücük elleriyle Türkiye'ye umut olmuş, Ayda yavrumuzun betonlar altında açan bir çiçek gibi hayata tutunması ise mucizenin adı olmuştur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İzmir olarak yalnız olmadığımızı bize hissettiren tüm ülkemize, Türkiye'ye teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eyvallah.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Yaralarımızı sarmaya devam ediyoruz. Şu an konteyner kentimiz kurulmuş olup bir sene içinde inşallah depremden etkilenen vatandaşlarımıza konutlarını da teslim edeceğiz. Bu vesileyle Çevre ve Şehircilik Bakanımıza bir kere de huzurlarınızda teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Rabb'im bir daha ne de İzmir'e ne de ülkemize bu acıyı yaşatmasın. (AK PARTİ sıralarından “Âmin” sesleri) Vefat edenlerimize de buradan, Allah'tan rahmet diliyorum. (AK PARTİ sıralarından “Âmin” sesleri)

Ormanlarımız da geleceğe nefes olmaya devam ederken son iki yılda tarımsal desteklerde yüzde 52 oranında, tarımsal üretimde yüzde 47'lik bir artışla başarılarımızı taçlandırmışızdır.

Cumhurbaşkanımız önderliğinde Cumhurbaşkanlığı Kurumu olarak artık tasarım ve ileri teknoloji alanında takip eden değil, takip edilen, dünyada oyun kurucu bir ülkeyiz.

Evet, sismik araştırma gemilerimizle bugün milletimizin düşmanlarını kudurtmaya devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sadece mavi vatan değil, her alanda, bir zamanlar yurt dışından para vererek tedarik edemediğimiz silah

sistemlerini bugün kendimiz yaparak ihraç ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bundan rahatsız olanlar var, elbette olacak ama hemen söyleyeyim: Durun, daha yeni başladık. Cumhurbaşkanlığıyla 2053 ve 2071'e doğru emin adımlarla ilerliyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

Buyurun.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Bu topraklarda hapsetmek isteyip sonra birbirine kırdırmaya çalıştığınız bu millet herkese ve her şeye rağmen tek yürek olarak bir arada; sadece Anadolu topraklarında değil, yeri geldiğinde Libya topraklarında, yeri geldiğinde Akdeniz sularında, yeri geldiğinde Karabağ semalarında. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu vesileyle Karabağ'ın işgalden kurtuluşunu bir kez daha kutluyor, kahraman ordumuzun İHA ve SİHA'larını buradan selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekillerim; kısaca bütçemiz yedi düvelin karşısında elif gibi dimdik duran, haklı olanın güçlü olduğu anlayışını şiar edinen, günü geldiğinde "one minute" günü geldiğinde "Dünya 5'ten büyüktür." diye sorgulayan, tüm dünyaya insanlık ve adalet dersi veren, dünya mazlumlunun ve gönül coğrafyamızın umudu büyük ve güçlü Türkiye'mizin bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Sözlerime son vermeden önce belirtmek isterim ki Roman vatandaşlarımız şu an bizleri izlemekte. Milletin kürsüsünden şunu hatırlatmak istiyorum: Romanlar olarak bizler farklılığımızı her zaman zenginliğimiz, birlikteliğimizi geleceğimiz olarak görüyor, bu milletin asli unsurları olarak her türlü ayrımcılığı ve bölücülüğü lanetliyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu vesileyle İzmir Büyükşehir Belediyesinin Romanlara karşı kentsel dönüşüm adı altında uyguladığı ayrımcılığın da farkındayız ve bunun takipçisiyiz. Ege Mahallesi, Kuruçay, Tepecik, İkicheşmelik Mahallesi, kısaca ne İzmir ne de hiçbir Roman mahallesi sınırsız değildir. 21'inci yüzyılda İzmir'e çadır mühürleme gibi bir ayıbı yaşatan anlayış, şimdi mahallelerimizi rant kapısına çevirmeye yelteniyor. Buna müsaade etmeyiz Allah'ın izniyle. Romanların hakkını sonuna kadar savunacağız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) İzmir Büyükşehir Belediyesinin de bu hatadan döneceğine inanıyorum.

Yüce Meclisimizi ve sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, selamlama için söz verdim ama siz bir sataşma yaptınız.

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sataşma yok, sataşma yok.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sataşma yok.

BAŞKAN – Büyükşehir Belediyesine sataştınız. Tabii, İzmir milletvekilleri var bugün, Özcan Bey de hemen...

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Sataşma yok Özcan Bey.

BAŞKAN - Ben selamlama için söz vermiştim, şimdi Özcan Bey'e de ben iki dakika kürsüden sataşmadan dolayı söz vereceğim. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinize saygılar sunuyorum.

Cemal Bey, geçmişte İstanbul'da özellikle, Roman mahallelerinde yapılan kentsel dönüşümleri bir bilseydi böyle konuşmazdı. Roman mahallelerinde Bakanlık, kentsel dönüşüm bölgesine önce çöküntü bölgesi diyor, ondan sonra acele kamulaştırma yapıp, ondan sonra Romanları yerinden edip, Taşoluk gibi 50 kilometre şehrin dışına itip, Romanları da evsiz bırakıp, çadıra sevk edip öyle kentsel dönüşüm yapıyordu.

İzmir'deki kentsel dönüşümü anlatayım. İzmir'de hakka, hukuka, adalete dayalı, kanunlara ve nizamlara dayalı, herkesi, kiracıları dahi hak sahibi yaparak bir kentsel dönüşüm yapıyor arkadaşlar. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ne alakası var.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Belgelerini verebiliriz size. Roman mahallesinde kiracı olanlara dahi ev veriliyor şu an arkadaşlar. Karşılıklı anlaşarak, bütün hak sahipleriyle oturarak, iş birliği yaparak, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız Tunç Soyer bu şekilde bir anlaşmayla kentsel dönüşüm yapıyor. Kimse ağlamadan, kimse sızlamadan, kimse yerinden edilmeden kentsel dönüşüm yapıyor. Türkiye'ye duyuruyoruz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bekle, siz...

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkan, beni kastetti.

BAŞKAN – Bir müsaade et, senin eğer ona cevap verecek bir hakkın doğmuş olsaydı ben size söz verirdim.

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi bir lütfen dinle beni.

Sen tezlerini söyledin, arkadaş da geldi öyle olmadığını söyledi ve bu konu kapandı. Siz birbirinizi ikna etmek için bu kürsüyü kullanmayacaksınız. Sizin ikinizi de dışarı alalım orada birbirinizi ikna edin, nasıl olsa olmayacaksınız. Onun için de zaten siz tezinizi söylediniz Özcan Bey de ne yapıldığını anlattı, bu olay kapanmıştır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, şu hususu ifade etmek gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın sataşmadan söz isteyen milletvekiline hangi hususta sataşıldığını sorup öyle karar vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Siz Başkan olarak bir sataşmanın olup olmadığı hususunda, sayın milletvekiline hangi hususta sataşıldığını sorup bu hususu öğrendikten sonra karar vermeniz gerekirdi.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilim, çok dikkatli dinledim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biz de duyduk.

Sayın Başkan, söz verirsiniz vermezsiniz o ayrı bir şey ancak yasama teamülleri açısından özellikle şu anda Meclisi sevk ve idare eden Meclis Başkan Vekili olarak bundan sonra da yanlış bir uygulamaya mahal vermemeniz için ben sadece bunu

söylüyorum.

Zaman ve usul ekonomisi açısından elbette biz de hızlandırmak istiyoruz, o ayrı bir mesele ancak sayın hatip biraz önce kürsüden şu ifadeyi kullandı: "Siz şu şekilde, ranta dayalı, Romanları ihmal eden bir kentsel dönüşüm uyguladınız." Romanlara karşı bu çerçevede de aslında sataşmadan dolayı bir söz talebimiz elbette var. Bunu usule ilişkin bir not düşmek için ifade ediyorum.

BAŞKAN – Peki, Sayın Özkan, teşekkür ediyorum. Çok dikkatli dinledim, çok dikkatli dinledim. Sayın konuşmacı İzmir Büyükşehir Belediyesinin Romanlara yapmış olduğu kentsel dönüşüm hakkında fikirlerini söyledi, düşüncelerini söyledi, yine bir başka İzmir Milletvekili de Romanlar için yapılanları anlattı. Bütçeyi görüşüyoruz ve bu konunun burada bitmesi gerektiğini düşündüğüm için söylüyorum. Bir sataşma olsaydı inanırım siz buna müdahale etmeden ben kendisine zaten söz verirdim ve sözünü de 3 kez uzattım zaten, normal konuşmasında, onun için teşekkür ediyorum. Bu konu kapanmıştır diyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

BAŞKAN – İkinci konuşmacı, şahıslar adına Hatay Milletvekili Sayın Barış Atay Mengülluğlu.

Buyurun Sayın Mengülluğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Her gün yeniden onurlu bir yaşam mücadelesi veren emekçi halkımızı selamlıyorum.

AKP'nin 19'uncu bütçesini yapmasıyla övündüğünü görüyoruz. AKP, on sekiz yıldır işçiye, emekçiye gram yararı olmayan bütçeler yapıyor. On sekiz yıldır yapılan bu bütçelerle sadece yandaş firmaları, holdingleri zengin ediyorlar. Grup Başkan Vekillerinden biri diyor ki: GÖNÜL isterdi ki asgari ücreti biz de artıralım, hep eleştiriyorsunuz biraz da katkı sunun, öneride bulunun." Ya, şu cümleyi duyunca gerçekten uzun uzun baktım çünkü bu ülkede yaşayan insanların insanca yaşayabilmesi için neler yapılabileceğine dair defalarca anlatmamıza rağmen böyle bir şey söylenmesi en hafif tabiriyle gülünç. Örneğin, bu yeni yaptırılan Ahlat sarayıyla ilgili diyorlar ki: "Malazgirt Zaferi'nin anısına Alparslan için yaptırıldı." Enteresan çünkü zaferi kazanan Alparslan kendine saray yaptırmaya gereği duymamış dokuz yüz elli yıl sonra arkadaşlar kendilerine iş edinmişler de bir tane saray yapıyorlar Alparslan için. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Binlerce defa söyledik, bütün kamu ihalelerini verdikleri, milyonlarca lira vergi borcunu sildikleri 5'li çete ve yandaş patronların o kadar çok vergi borcu silindi, o kadar çok kamu ihalesi verildi ki adam kendine yeni bir jet aldı; alın size kaynak mesele. Milyarlarca lira geçiş garantisi verilen köprüler, milyarlarca lira kira ödenen şehir hastaneleri, alın size kaynak.

Tabii, bunları bilmiyor değilsiniz, zaten ben de hepsini baştan sona tek tek saymayacağım. Bu bütçe döneminde de anlıyoruz ki bu bütçe yine 39 liraya mahkûm edilen halkın değil, sermayenin bütçesi.

Bu bütçe, salgın döneminde her gün arkadaşlarını kaybeden ama bir dilim kaşar ekmeğe talim ettirilen sağlık emekçilerinin değil, halka tablolarla yalan söyleyen hastane patronu Bakanın bütçesi.

Bu bütçe, 2020 yılında bile 2 kilometrelik ekmek kuyruğunda, çorba kuyruğunda beklemek zorunda kalanların değil, ancak kuru ekmek yiyebilenlere "Ee, aç değiller ki." diyebilen milletvekillerinin bütçesi. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Bu bütçe, yoksul oldukları için okuma imkânı ararken tarikatların, cemaatlerin eline düşüp tacize uğrayan, yangında ölen çocukların değil; bizzat tarikatların, cemaatlerin, özel okul zinciri olan Millî Eğitim Bakanının bütçesi aynı zamanda. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Bu bütçe, üniversite öğrencilerinin değil, bu bütçe üniversitelere "Fuhuş evleridir." diyen akademisyenlerin bütçesi. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Bu bütçe, emeklilerin, emeklilikte yaşa takılanların bütçesi değil, bu bütçe, daha genç yaşında milyonlarca emeklinin parasını kendine servet edinen genç yandaşların bütçesi (CHP sıralarından alkışlar)

Bu bütçe, dokuz yaşında işporta tezgâhi açmak zorunda kalan ve zabıtalarda dövülen çocuğun bütçesi değil, kendine çocukluğundan kalma anıları depresyon diye dinazor parkı yapan, 750 milyon dolar parayı da hiçe sayan, hiç eden Belediye Başkanının bütçesi. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Bu bütçe, Atlasjet işçilerinin değil, sizin Bakanınızın kardeşinin bütçesi.

Bu bütçe, Ermenek'te, Soma'da insanca yaşam için mücadele eden, haykıran, jandarma saldırısına uğrayan madencilerin değil; onları gömen patronların, patronları koruyan alay komutanının, yerde madenci tekmeleyen Başbakan danışmanının bütçesi.

Bu bütçe, şu an eylemde olan BİMEKS, Ekmekçiöğulları işçilerinin değil, onlara sadece devletin zor gücünü gösterenlerin yani sizin bütçeniz.

Bu bütçe, kendini köprüye asan işçinin, oğluyla birlikte arabada yaşamak zorunda kalan ama üstüne bir de sokağa çıkma yasağından dolayı para cezası kesilen babanın değil, karantinada spor yaptığı yalı bahçesini -cahilliğimiz- anca sahil şeridi zannedebildiğimiz holding patronunun bütçesi.

Bu bütçe, kira borçları, vergi borçları yüzünden salonlarını kapatmak zorunda kalan tiyatro sahiplerinin, elli sekiz yıllık Ankara Sanat Tiyatrosu'nun, yaşamaya çalışan tiyatrocuların, müzisyenlerin değil; dokuz ay için bin lira teklif etme cüretinde bulunabilen otel zinciri sahibi Kültür Bakanının ve iktidara yakın oldukları için 35 milyon liraya internet konseri verdirilenlerin bütçesi.

Bu örnekler saymakla bitmez, görmek isteyen bu örneklerin içinde kaynak da çok.

Görüyorum, bazı arkadaşlarımız bütün iyi niyetleriyle sizin vicdanınıza sesleniyorlar. Ben seslenmiyorum, ben sizin vicdanınız olduğunu da düşünmüyorum. Ben aslında her şeyi böyle açık açık söylemenize bayılıyorum, ben de bundan yanayım. Her şeyi karşılıklı olarak açık açık konuşalım. Siz her konuştuğunuzda karşılıklı taraflar olduğumuzu bir kez daha, bir kez daha hatırlatıyorsunuz bana. Ben sizin yaptığınız gibi hakaret falan da etmeyeceğim, öyle karşısındakine "Alçaklar, haysiyetsizler, namussuzlar" demek sizin için kolay olduğu kadar kolay değil benim için. Kaldı ki ne başkasının namusunun, haysiyetinin umurunda olduğu ya da ilgilendiğim de söylenemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Konuşmanın çoğu yalandı, yalan.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Doğrusunu gel anlat.

Ben, konuşalım ki taraflarımız bir kez daha netleşsin istiyorum. Bakın, bize “terörist” diyeceksiniz diye bildiğimizi söylemekten sakınacak değiliz. Biz halktan tarafız, siz günde 2.500 asgari ücretlinin parasını yiyen Cumhurbaşkanından tarafınız. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Biz halk için mücadele eden Mahir’in, bağımsız Türkiye için idama yürüyen Deniz’in, Yusuf’un, Hüseyin’in, işkencede parçalanmış İbrahim’in tarafıyız; siz onlara pusu kuran, “Üç fidan idam edilsin.” diye çift el havada bekleyen ve Kaypakaya’nın parçalanmış cesedini babasına çuvalda verenlerin tarafısınız. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Biz, “Kardeşlerim, bakmayın sarı saçlı olduğuma/Ben Asyalıyım/Bakmayın mavi gözlü olduğuma/Ben Afrikalıyım.” diyen Nazım’ın tarafıyız; siz “Türklerden başka herkes düşmandır.” diyen Nihal Atsız’ın tarafısınız. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Biz “Hor bakma fukaraya sakın ey ehlihüner.” diyen Şah Kalender Çelebi’nin tarafıyız; siz “Kızılbaşların öldürülmesi, canları, malları helaldir.” diyen Ebussuud’un tarafısınız. Siz mevki, güç için erke biat eden Hınzır Paşa’nın tarafısınız; biz “Dönen dönsün, ben dönmezem yolumdan.” diyen Pir Sultan Abdal’ın yolundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Hiç hakaret etmiyorsun! Böyle bir üslup olmaz.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Neyin tarafında olduğun belli.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

O yüzden size son sözüm:

“Yürü bre Hızır Paşa,

Senin de çarkın kırılır.

Güvendiğiniz padişahınız,

O da bir gün devrilir.” (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap kısmına geçiyoruz.

Sayın Öztürk...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Türkiye’de terörle mücadele sırasında yaralanan, buna rağmen “gazilik” unvanı alamayan ve malul sayılmayanlarımızın “gazi” olabilmesi için kanun teklifi verdik ve komisyonumuzda şu anda görüşülmeyi bekliyor. Bakanlığınızın malul sayılmayan gazilerimize dönük bir çalışması var mıdır? Kanun teklifimizi desteklemeyi düşünür müsünüz?

Yine terörle mücadele kapsamında rütbeli ve evli olup şehit düşenlerimizin anne ve babalarına ödenen ve aylık her biri için 1.000 TL’nin altındaki maaşların en az asgari ücret seviyesine çıkması yönündeki kanun teklifimiz de komisyonda görüşülmeyi bekliyor. Anne ve babalara verilen bu maaşlar asgari ücret seviyesine ne zaman yükseltilecektir?

BAŞKAN – Sayın Sedef...

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım sormak istiyorum. Pandemi sürecinde iş yerleri kapalı olmak zorunda kalan, özellikle okul kantini, okul servisi ve kiraathaneler gibi işletmelerimizin SGK ve BAĞ-KUR primlerinde erteleme ve yapılandırmadan hariç başka bir destekleme düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sorum Turizm Bakanımıza. Malatya’mızın kültür ve turizmle ilgili talepleri vardır:

1) Yeni kütüphane projesinin,

2) Yeni arkeoloji müzesi projesinin yatırım programlarına alınması,

3) Arslantepe Höyüğü çevresindeki kamulaştırmaların bir an önce tamamlanması,

4) Malatya turizm çalıştayının gerçekleştirilmesi,

5) Pandemi sonrası yurt içi ve yurt dışında düzenlenen fuarlara kaynak oluşturulması.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarım Bakanlığına... Dün Cumhurbaşkanı kararıyla hububatta gümrük vergisi nisan ayı sonuna kadar sıfırlandı. Çiftçi sayenizde doğduğuna pişman. Kendi kendine yeten ülke olmaktan çıkan Türkiye, 126 ülkeden 133 çeşit bakliyat, meyve ve sebze ithal eder hâle geldi. 2020 yılının ilk dokuz ayında 91 milyar lira ödendi, 2021 yılı için çiftçiye ise 22 milyar lira bütçe ayrıldı. Tarım Kanunu’nun 21’inci maddesi, tarımsal desteğe ayrılacak kaynak gayrisafi millî hasılanın yüzde 1’inden az olamaz diyor. Yasaya uyup çiftçiye niçin destek olmuyorsunuz?

Çevre Bakanlığına... Köy Kanunu’na 1987 yılında eklenen maddeyle Muğla ili genelinde 1.955 adet arsa üretilmiştir. Hak sahiplerine binalarını yapmaları ve taksitlerini ödemeleri amacıyla 31/12/2020 tarihine kadar ek süre verilmiştir. Verilen sürenin bitmesine az bir zaman kalmış olsa da taksitlerini ödemediği hâlde yapılaşmamış parseller mevcuttur. Pandemi şartları gözetilerek süre uzatılacak mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Türkiye 1950’lerde her aşırı hatta viral aşırı bile yapabilen bir kapasiteye sahipti. Zamanla bu kapasitemiz ortadan kalktı, hiçbir aşırı yapamaz hâle geldik. Aşı stratejik bir üründür. Günümüzde Covid-19 salgınıyla tekrar aşı yapmaya çalışıyoruz. Bu bir fırsat olmalı, kalıcı bir şekilde aşı enstitüsü ve aşı fabrikası kurmalıyız, kendi aşılarımızı üretmeliyiz. Şu an aşı çalışmalarını finanse ediyoruz. Aslında güçleri birleştirip tek bir merkez kurmak etkinlik açısından daha doğru olacaktır. Kurulacak merkeze gerekli destek verilerek sürekli aşı çalışması yapılması sağlanmalıdır.

Covid-19 aşısının ücretsiz olarak yapılacağının açıklanması çok doğru bir uygulamadır. Aşı ticarî bir rant olmamalıdır. Ayrıca aşı yapılacak her kişi aşırı yaptırmak zorundadır. Aşırı reddetmek toplum sağlığını tehdit eden bir durum olur. Buna izin verilmemelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Burada daha önce yaptığınız sunumda sendikali işçi sayısının arttığını söylemiştiniz. Oysa, Çorum’da Ekmekçiöğulları Metalde 90 işçi BİRLEŞİK METAL-İŞ’e üye oldukları için işten atıldılar.

Pandemi sürecinde yasak olmasına rağmen işveren daha önce de örneğini gördüğümüz üzere ahlaksızlık maddesini

kullandı. Ben işçilerin direnişini selamlıyorum. Siz bu konuda ne diyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Mücahit Durmuşoğlu...

Sayın Ömer Fethi Güner...

Sayın Okan Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ben servisçi esnafının sorunlarının çözülmesini istiyorum. Aylardır kontakları kapalı, okullar döneminde biraz açıldı ancak bu onlara yetmedi. Şimdi servisçiler kan ağlıyorlar. Bu süre içerisinde sigorta primleri vardı, bu süre içerisinde araçlarının bakımları vardı, kontağı açtılar, bunları ödediler ama şu anda yeniden kapattılar. Sadece biner lirayla bu iş olmaz. Onlara da yeni bir destek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Bakan...

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Sayın Başkan, öncelikle, bu bütçe kimin bütçesi? Bu bütçe engellilerimizin bütçesi, işsizlerimizin bütçesi, iş arayanlarımızın bütçesi, memurlarımızın, emeklilerimizin, kadınlarımızın, yardıma muhtaç olan bütün vatandaşlarımızın bütçesi. Bütçe hakkını kullanırken ve burada bunun teklifini görüşürken bütçeyi bu kadar değersizleştirmek ve bütçenin vatandaşa ait olmadığını söylemek, milletin iradesini yok saymaktan başka bir şey değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Önceki yıllarda olduğu gibi 2021 yılı bütçesi de 81 ilimizin, 83 milyon vatandaşımızın bütçesi. Dolayısıyla da bütçede temel önceliğimiz, toplanan bütün gelirlerin vatandaşlarımızın hizmetini esas alan bir anlayışla kullanılması ve vatandaşlarımıza hizmet olarak sunulabilmesi.

Geçmiş yıllarda olduğu gibi bu seneki bütçemizde de, 2021 yılı bütçesinde de sosyal adaletin daha da fazla perçinlenmesi amacıyla biz eğitim alanında, sağlık alanında ve sosyal nitelikli harcamalar için ayrılan kaynağı artırıyoruz. Bunu, hesapları incelediğiniz zaman çok net bir şekilde görüyorsunuz da. Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun yapılacak sağlık harcamaları düşüldüğünde ayrılacak kaynak 238 milyar liraya ulaşmış durumda. Yine, sosyal nitelikli harcamaların büyüklüğü 2021 yılında 81,2 milyar liraya ulaşacak. Yine, eğitim çok öncelikli konumuz olduğu için 211 milyar lirayı aşmış durumda ayrılan kaynak. Dolayısıyla vatandaşlarımızın hizmetine sunduğumuz bir bütçe.

Sosyal yardımlar konusuna gelince; 2002 yılında -hep söylüyoruz, altını çiziyoruz- 4 program, şu an 43 programımız var. Aynı zamanda 55 milyar liraya ulaşmış bir sosyal yardım kapasitemiz var, bu sene ise 70 milyar lirayı aşacak bu rakam. Şimdi, eğer kaynakları bu kadar yanlıştır aktarıyorsak, biz vatandaşlarımızın yanında değilseniz... Size çok basit bir grafik göstereyim, 2002'de 34 milyar olan sosyal koruma harcamamız şu anda 542 milyar lirayı aşmış durumda. Bu kaynak nereden geliyor? Demek ki biz doğru kullanıyoruz ki sosyal koruma anlamında olsun, sosyal yardım alanında olsun; bütün kaynaklarımızı vatandaşlarımızın hizmetinde kullanıyoruz.

Sağlık Bakanlığının personel sayılarına gelince; bu sene 41.194 yardımcı sağlık personeli, yine, istifa sonrası kurasıyla dönen yardımcı sağlık personeli atamasıyla 938 kişi, ilk defa ve yeniden açıktan atamayla 2.098 kişi, devlet hizmeti yükümlülüğe 15 bini aşkın kişi, toplamda da 60.145 yerleşme işlemi yapıldı. Dolayısıyla kurayla da 14.250 sürekli işçinin de yerleşme işlemi yapılmış durumda Sağlık Bakanlığında.

Şimdi, "Türkiye'nin borç stoku çok yükseliyor."u demin de açıkladım ama başka şekilde de açıklayalım: 2002 yılında, biz geldiğimizde yüzde 71,5 seviyesindeki AB tanımlı, genel yönetim borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı vardı. Şu anda baktığımız zaman bu oranın AB ortalamasının oldukça altında olduğunu görmekteyiz. Dolayısıyla kıyasları yaparken hem pandemi döneminden geçtiğimiz hem dünyadaki bütün borçların, bütün bütçe açıklarının aynı şekilde değiştiğini, rakamların evrildiğini, değiştiğini düşünerek, kıyas ederek yapmak lazım. Yani gelişmiş ülkeler, gelişmekte olan ülkeler farklı bir süreç yaşamış da Türkiye mi yaşamamış? Ya, farklı bir dönem mi geçiriyoruz? Bunları da göz önüne alarak rakamları kıyaslamak lazım. Biliyorum, verilere inanmıyorsunuz, ne ulusal ne uluslararası verilere ama veriler değerlidir, verileri incelemek, verileri doğru analiz etmek çok kıymetlidir.

Esnaf ve sanatkârlara ilişkin önlemler açısından; Covid-19 ekonomi paketi kapsamında Halk Bankası tarafından esnaf ve sanatkârlara kullandırılan kredilerin geri ödemelerini 2020 sonuna kadar ertelemiştik. Yine esnafımızın desteklenmesi amacıyla işletme, finansman desteği, Paraf Esnaf Paketimizi de devreye almıştık; bu finansman aracılığıyla da 1 milyon 324 bin esnafımıza 30 milyar liralık bir destek sağlamıştık. Aynı zamanda, geçen hafta açıklanan kira desteğimiz ve gelir kaybı desteğimiz kapsamında da yine 5 milyarı aşkın bir tutarda esnafımıza yardımcı olacağız, onları desteklemeye devam edeceğiz.

İşçilerimiz konusunda; bir kere İş Kanunu hükümlerine göre farklı herhangi bir uygulama yok. İşçinin çalıştığı birim iş güvencesini zayıflatmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Dolayısıyla kamu kurum ve kuruluşlarındaki işçiler de İş Kanunu kapsamında çalışmış olup kanundaki iş güvencesi hükümlerinden eşit şekilde yararlanıyorlar. Dolayısıyla da işçilerimiz geçerli olmayan bir sebeple işten çıkarıldıkları zaman geçerli bir sebep olmadığı mahkemece tespit edildiği zaman işe iade kararı verilir. İşe iade kararı mahkemece verildikten sonra da işverenin işçiyi bir ay içinde işe başlatma ya da iade etmemenin tazminatını ödeme gibi bir hakkı var. Bunu kullanabilir yani İş Kanunu'nda kesin işe iade yok ama işe iade etmemenin karşılığında ödemesi gereken bir tazminat söz konusu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Topal.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Bakanımızı dikkatlice dinledim "Bu bütçe işsizlerin bütçesi." dedi. Sadece Hatay'da Serkan Topal'a, şahsıma 20 bin kişinin üzerinde işsiz başvuruda bulundu.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Hiç öyle bir şey yok.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Eğer gerçekten işsizlerin bütçesiye ben 20 bin kişinin 10 binini vereyim, gerçekten alsın, alabilirler mi? Ama samimi söylüyorum...

BAŞKAN – Peki, tamam, anlaşıldı Sayın Topal.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan söylüyorsun, yalan.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Vallahi, Allah şahit işsiz.

BAŞKAN – Sayın Topal, lütfen oturalım.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Serkan korsan sunum yapıyor. Yalan söylüyorsun.

(AK PARTİ sıralarından "İşsizlik yok..." sesleri)

VELİ AĞBABA (Malatya) – "İşsizlik yok, işsizlik yok" diyor. "Yalan söylüyorsun." diyor.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Vallahi işsiz, billahi işsiz. Liste vereyim ya, vallahi billahi. Vallahi Hatay'da bakın, Suriye'den dolayı, o savaştan dolayı... Her 4 kişiden biri vallahi işsiz. Ben isim vereyim.

CANAN KALSIN (İstanbul) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Sayın Kalsın...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- İstanbul Milletvekili Canan Kalsın'ın, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve KEFEK ortak çalışmasıyla On Birinci Kalkınma Planı'nda "Kadın" başlığı altında kadının iş gücüne katılımını destekleyen maddelere yer verildiğine ilişkin açıklaması

CANAN KALSIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı KEFEK ortak çalışmasıyla On Birinci Kalkınma Planına "kadın" başlığı adı altında...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Her 4 kişiden biri vallahi işsiz. Ben isim vereyim.

BURCU KÖKSAL (Afonkarahisar) – "İşsizlik yok." diyorsunuz, klasörler dolusu CV var bizde.

CANAN KALSIN (İstanbul) – Ben, süremi isterseniz...

BAŞKAN – Devam edin siz, buyurun.

CANAN KALSIN (İstanbul) – E-ticaretten "web" tabanlı çalışmalara, tarımda kadının iş gücüne katılımını destekleyen, önceleyen maddelere yer verilmiş. O zaman KEFEK'te görev alan milletvekillerimiz muhalefet de dâhil olmak üzere, On Birinci Kalkınma Planı'nda ilk defa böyle bir kalkınma planına "kadın" başlığı adı altında bu kadar çok maddenin konulmuş olmasından dolayı tebrik ve teyit etmişlerdi; bunu hatırlatmak istiyorum.

Diğer taraftan, yine de eşitlik birimleri ile ilgili çalışmalarımızda sadece AK PARTİ anlamında değil, 5 tane pilot il seçmiştik, bunlardan biri Gaziantep, diğeri de Eskişehir ilimizdi. O anlamda da çalışmalara, destek veren herkese teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

10.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Türkiye Cumhuriyeti devletinin anayasal bir hukuk devleti olduğuna, bu coğrafyada kırk yıldan beri maddi ve manevi kayıplara uğranılmasına neden olan terör örgütüyle mücadele edildiğine, özgürlük, barış, demokrasi ve kardeşliğin büyümesi isteniyorsa bu dilin terk edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti devleti anayasal bir hukuk devletidir ve bu ülkede, bu coğrafyada kırk yıldan beri Türk'üyle, Kürt'üyle, Laz'ıyla, Çerkez'ile, Alevi'siyle Sünni'siyle bizlere ağır bedeller ödeten, acı çektiren ve maddi manevi kayıplarımıza neden olan terör örgütüyle mücadele ederken hamdolsun, yine, hukuk devleti ilkeleri çerçevesinde ve doğrudan terör örgütüyle mücadele ediliyor. Bu anlamda, Avrupa Konseyi üyesi ülkeler, gelişmiş demokrasiler, Batı demokrasileri nasıl bir usulle bu mücadeleyi, terörle mücadeleyi gerçekleştiriyorsa bizler de aynı usulle gerçekleştiriyoruz. Bu anlamda, Türkiye Cumhuriyeti devleti Türk'üyle, Kürt'üyle, Laz'ıyla, Çerkez'ile; 83 milyon tek bir anlayışla, vatandaşlık bağıyla, tek bir millet şuuruyla beraberiz.

Bu anlamda, kürsüden özellikle Türkiye Cumhuriyeti devletinin 2014'te almış olduğu kararla, Sri Lanka modelini kendine örnek alan bir anlayışa sahip olduğu ve bu anlamda Sri Lanka'da nasıl süpürme hareketiyle devlet güçleri, Tamil halkının üzerinden geçtiyse, 80 bin civarında sivil katledildiyse siz 2015'te, 2020'ye kadar ve en son günlerde de bunu yapmaya çalışıyorsunuz anlayışını kabul etmemiz mümkün değil.

Bakınız, bu coğrafyada eğer biz barışımızı arzu ediyorsak, hukuk devleti çerçevesinde coğrafyamızın yeniden refah, özgürlük, barış, demokrasi ve kardeşlikle neşvünema bulmasını istiyorsak bu dili terk etmemiz gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

11.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, bu dili terk etme noktasında şöyle bir itirazımız var: Bizim hatibimizin dili, sorunları tespit eden ve demokratik bir çözüm öneren bir dildi, biz de dikkatle dinledik.

Sri Lanka modelini ifade eden "Herkesi öldüreceğiz, bitireceğiz, temizleyeceğiz." diyen dilin sahibi biz değiliz, onlar. Yani, bu nedenle biz de diyoruz ki... Ve hatibimiz Sayın Öcalan şunu özellikle söyledi: "2012 ve 2015 yılları arasındaki tutumla iktidar partisi onur duymalı." dedi, sonrası için eleştirilerini getirdi. Çünkü dedi ki: "O dönemde bu ülkenin evlatları ölmedi." Yani, bir daha dikkatle dinlemelerini öneririz.

Evet, Sri Lanka modeli, hiçbir ülkede uygulanmaması gereken bir modeldir tabii ki. Biz, imhayı, inkârı, asimilasyonu değil; barışı, çözümü, demokrasiyi ve diyalogu savunan bir partinin mensuplarıyız. Bu ülkedeki yurttaşların tümünün gözü kulağı burada ve şunu her fırsatta söylüyoruz: Dilimizi yapıcı kılalım, bu Meclis çözüm yeridir. Ve bu Mecliste eğer çözebilirsek hiçbir şeye gerek kalmaz. HDP de demokratik çözümün mücadelesini veren bir partidir. Yani Sayın Özkan -kendisi de hukukçu, ben de- şunu çok sık söylüyor: "Türkiye, demokratik bir hukuk devletidir." diyor, biz de "olmalıdır" diyoruz, "Şu anda değil." diyoruz. Niye "değil" diyoruz? Ben biraz önce, iki üç saat önce, darbeler tarihini anlattım, dedim ki: "4 Kasım biz darbe olarak görüyoruz. 3'üncü büyük partiye yapılan ve bugün de devam eden darbedir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitireceğim.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yine "Kobani protestoları bahanesiyle altı yıl sonra açılan davayı da yeni bir kumpas ve darbenin devamı olarak görüyoruz." diyoruz.

Bizim de çağırımı -bu olumlu çağırıyor- gelin, hep beraber dilimizi barışın diline evrirtelim, çözümün, demokrasinin, hukukun diline evrirtelim ve çözümü beraber yaratalım çünkü bu Meclis, 83 milyonun iradesini temsil ediyor. Burada çözemeyeceğimiz hiçbir mesele aslında yoktur, yeter ki ortaklaşalım diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir sataşma var mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşmadım ben ama...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, o zaman kayıtlara geçsin bizim için kâfidir.

BAŞKAN – Peki, buyurun; çok kısa bir dakikada alayım.

12.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Elbette bu ülkenin demokrasisi, refahı, kardeşliği, birlik beraberliği ve ülkemizin, gönül coğrafyamızın kalkınması için her türlü eleştiri, destek, teklif ileri sürülebilir; bunda hiçbir tartışma yok. Sayın Grup Başkan Vekilinin bu noktada yaptığı olumlu çağrılara da bir şey demiyoruz. Ancak bakınız, hiç kimse bu ülkede “Herkesi öldüreceğiz.” ifadesini kullanmamıştır. Bunu kullanmak zaten şu anki meri, yürürlükteki Türk Ceza Kanunu’muza göre suçtur; nefret suçudur, soykırım suçudur, bunu kabul etmek mümkün değil. Ama öncelikle güvenlik güçlerimiz, Sayın Bakanlarımız, yetkililerimiz, Silahlı Kuvvetlerimiz eğer bu ülkenin barışını tehdit eden, başta Kürt vatandaşlarımız olmak üzere katleden ve coğrafyamızın yoksullaşmasına neden olan terör örgütüyle mücadeleyi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...ve terör örgütünün bulunduğu ilde başını ezmeyi ifade ediyorsa bunun da eleştirilmemesi lazım; bunu da mutlak surette bugün millî iradenin tecelligâhı Parlamentoda gönlümüz arzu eder ki bütün siyasi parti grupları desteklesin. Çünkü biliyoruz ki...

BAŞKAN – O zaman bir dakika daha açalım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Yani böyle olmaz efendim, burada Grup Başkan Vekili -İç Tüzük hükümleri bellidir- biz konuşuyorsak açılması lazım.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Bakın, bir tur konuşmayı ifade ettik, bekledim.

BAŞKAN – Bitireceğinizi kastettiğiniz için, söylediğiniz için...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ama olmaz efendim, yani burada...

BAŞKAN – Ben de hep bitireceksiniz diye düşündüm.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ben bitireceğim zaman zaten keseceğimdir yani.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Şimdi, bu anlamda, Türkiye’de Kürt vatandaşlarımızın yaşam hakkı başta olmak üzere uluslararası sözleşmeler, Anayasa’da yazan temel haklar çerçevesinde güvence altına alınmış olan en temel haklarını tehdit eden terör örgütü ve onun destekçileridir. Bu anlamda, eğer Kürt vatandaşlarımızı temsilden bahsediliyorsa onu kimse kendi tekelinde göremez. Bugün hamdolsun, Türkiye Cumhuriyeti devleti, onun Parlamentosu, yasama organı, içinde milletvekilliği yapan milletvekilleri, parlamenterler, başta AK PARTİ Grubu olmak üzere diğer siyasi parti grupları, her biri Kürt’üyle, Türk’üyle, Laz’ıyla, Çerkez’iyle, Alevi’siyle, Sünni’siyle bu milletin 83 milyonunun temsilcisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Biz, bunu asla hiçbir partinin tekelinde göremeyiz. Bir ortaklaşma olacaksa, bu ülkenin barışına destek vereceksek; öncelikle, terörle arasına herkes çizgi çekecek. Terör örgütüne -çok değil; bakın, çok basit bir şey istiyoruz- sadece “terör örgütü” diyecek ve olup bitenlerden terör örgütünün üzerine düşenin hesabını soracak; aksi hâlde ne olacak?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sen doğru anlamamışsın.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Efendim, biterse son sözde, bunu da sizden son söz olarak istiyorum:

Eğer Avrupa’ya Türkiye’yi şikâyet etmekle...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, siz dediniz, siz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...ve terör örgütünün bütün yaptıklarının örtbas girişimi yapılarak üzerinin kapatılacağını zannediyorsanız, bunu asla başaramayacaksınız.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Siz kaç defa AİHM’e başvurdunuz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Neden?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Kaç defa AİHM’e başvurdunuz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Çünkü Avrupa’nın şu anda kendi başında öylesi dert var, öylesi sorunlar var ki...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, siz AİHM’e başvurmadınız mı?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...Türkiye’nin demokrasi, özgürlük, hukuk devleti mücadelesine onların geriye ket vurma imkânı dahi yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Kaldı ki Avrupa’da Türkiye’nin şikâyet edildiği lobilere baktığımızda, aslında onlar Türkiye’yle müzakere yürüten Avrupa makamları da değil.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Abdullah Gül’ün eşi başvurdu.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Kimler?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – İlk siz başvurdunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Türkiye aleyhine lobi faaliyeti yapan, Türkiye’nin tökezlenmesinden medet uman çevrelerdir, onlara da fırsat vermeyeceğiz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Erbakan başvurdu, unuttunuz mu?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

13.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, benim konuşmalarımın nereye gitti bilmiyorum ama ben de bir yanıtlamaya çalışayım.

BAŞKAN – Sonuna kadar konuşabilirsiniz, yani hiç sıkıntı yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – En sondan başlayayım, birincisi: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine şikâyet başvurusunda bulunmak ya da AKPM’de sorunları ifade etmek ya da Türkiye’nin altına imza koyduğu uluslararası sözleşmeler gereğince başvuru yapmak Avrupa’ya şikâyet etmek değildir.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onlara zaten bağlıyız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kabul ettiği bir hukuk normudur. Anayasa 90 gereğince, iç hukukta hakları ihlal edilen ve son olarak da AYM’de olumsuz sonuç alanların gidebileceği bir mekanizmadır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yalanla dolanla değil, gerçeklerle gidin; başımızın üstüne.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz, Avrupa Birliği ve Avrupa kurumlarıyla ilgili, kafası onlar kadar muğlak olan, gelgitti bir hâlde değiliz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yalanla dolanla değil, gerçekleri götürün.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz, kuruluşumuzdan beri, her zaman Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne üyeliğini savunan, iç hukukunu buna uygun hâle getirmesini destekleyen, bu konuda sayısız öneri yapan bir partinin yetkilileriyiz, sözcüleriyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Onlar yeri geldiğinde “Ey Avrupa!” diye meydan okuyorlar, yeri geldiğinde “Avrupa Birliği bizim stratejik hedefimizdir.” diyorlar. Bir kere karar versinler “Ey Avrupa’yla” Ankara Kriterleriyle Kopenhag Kriterlerini reddederek, Venedik Komisyonunun kayyum darbesi hakkında düzenlemiş olduğu, yayınlamış olduğu raporu, Birleşmiş Milletlerin insanlığa karşı suçlarla ilgili raporlarını sümen altı ederek “Bizi Avrupa’ya şikâyet ediyorsunuz.” demek kelimenin tam anlamıyla bilmezliktir; biz bunların hepsini çok bilerek kuruyoruz. Ben şunu söyleyeyim, Sri Lanka modeli derken şunu söyledi hatibimiz, ben de tekrar ediyorum: Bir çöktürme planı kararı verildi Millî Güvenlik Kurulunda, çökertme planı. Çökertme planı Sri Lanka modelinin benzeridir. Hiç kimse bizi şiddetle ilişkili göstermesin, bizim hiçbirimizin üzerinde ne bir çakı ne de çakıdan öte bir, yani çakı bile yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bizim şiddet ve şiddet yöntemleriyle ilişkilendirilmemiz mümkün değildir, bizim varlık sebebimiz şiddete karşıtlıktır. Şimdi, biz, bunu burada tartışmayı gerekli görmediğimiz için tartışmıyoruz.

Son olarak şunu söyleyeyim: Ben bu kürsüden... 2015 seçimlerinde milletvekili olanlar hatırlarlar, o zaman ben, İdris Baluken ve Osman Baydemir bir hafta açlık grevine girmiştik. Neden biliyor musunuz? Cizre’de, bodrumlarda yüzlerce insan vardı. Dedik ki: “Ne olur, onlar canlı çıksın oradan.” Sivillerdik.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ambulansı sokmadı, PKK terör örgütü ambulansı sokmadı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ve ben buradan bir liste okudum, tarihten çıkaracağım, kayıtlardan. Dedim ki: “Bu listedeki isimler sivil, lütfen bunlar öldürülmesin.” İdris Baluken’le beraber. Ve onların hepsinin cenazesi çıktı biliyor musunuz? İşte, Sri Lanka modeli dediğimiz bu. O sivillerin adını tek tek, isterseniz... Zaman olsa hikâyelerini anlatabayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Mehmet Yavuzel’i hatırlıyorum, Mehmet Yavuzel’le telefonda konuşurken, bizim parti meclisi üyemizdi -bir masa olarak çalışıyorduk; bir tarafta Numan Kurtulmuş, bir tarafta Sağlık Bakanlığı, bir tarafta İçişleri Bakanlığı; onları canlı çıkarmaya çalışıyorduk- telefon kulağımdayken müdahale edildi ve biz onlara “Eliniz havada çıkın.” dedik; karar verdik, Hükûmetle karar verdik.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – PKK terör örgütü ambulansları niçin engelledi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ambulanslar gönderilmedi ama o insanlar içeride öldürüldü ve benim ses kaydım hâlâ arşivde duruyor, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önünde de duruyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ne büyük gayretler gösterildi ancak terör örgütü orada insanları ölüme mahkûm etti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) –Bütün bunlar hafızadır, bu hafızayı hatırlatıyorum ve sivil katliamlar nasıl olur, onu bir düşünsünler.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sonra o generaller geldi, Meclisi bombaladı.

BAŞKAN – Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.48

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.17

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

BAŞKAN – 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin 3’üncü maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Karar yeter sayısı istiyorum Başkan, karar yeter sayısı yok.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama “Kabul edenler...” dediniz Başkanım. “Kabul edenler...” dedikten sonra biz kabul ettik.

BAŞKAN – Lütfen, müsaade edin...

ERKAN BAŞ (İstanbul) – İşleme başlamamıştınız, ben karar yeter sayısı istedim.

BAŞKAN – Ben oylama işlemini başlatmıştım, eğer başlatmamış olsam haklısınız, karar yeter sayısı arardım.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Başkan, karar yeter sayısı olmadığı açık, böyle karar mı olur? Şu anda karar yeter sayısı olmadığı açık Sayın Başkan.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen oturun.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı yok.

BAŞKAN – Ben oylama işlemini başlatmıştım.

Evet, 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanaklara, karar yeter sayısı istediğim ve karar yeter sayısı talebimi karşılamadığının geçirilmesini istiyorum.

BAŞKAN – Peki, 4'üncü maddeyi okutuyorum:

Devredilen, iptal edilen ve tamamlayıcı ödenek

MADDE 4- (1) 2019 yılı merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin harcanmayan toplam 992.648.984,40 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin harcanmayan toplam 591.013.548,96 Türk Lirası, ödeneği ertesi yıla devredilmiştir.

(2) Merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 2019 yılı içinde kullanılan ve ertesi yıla devredilen şartlı bağış ve özel ödenekler dışında kalan ödeneklerden, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 47.132.059.803,36 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 4.888.544.936,13 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 652.762.290,36 Türk Lirası, ödeneği iptal edilmiştir.

(3) Merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, kamu idarelerinin 2019 yılı ödenek üstü giderlerini karşılamak üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için 42.712.478.560,13 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler için 16.487.391,35 Türk Lirası, tamamlayıcı ödenek kabul edilmiştir.

BAŞKAN – 4'üncü madde üzerinde gruplar adına ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel'e ait.

Buyurun Sayın Erel. (CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde partim İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, üzüntü duyduğum bir konuya değinmek istiyorum. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil Karaismailoğlu Ankara-Niğde Otoyolu açılışı için dün ilimiz Aksaray'daydı. Aksaraylılar Sayın Bakana, haklı olarak, yıllarca sözünü verdikleri ama bir türlü gerçekleştiremedikleri tren yolunu sordular. Bakan, vermiş olduğu sözleri tutamadığı için Aksaraylılardan özür dileyeceği yerde gülerek, hatta dalga geçerek "Hızlı treni yaparsak uzaya da yol isteyecekler herhâlde." diye kahkahalarla cevap veriyor. El insaf! El vicdan! Aksaray kurulduğu günden bu yana AK PARTİ'ye en yüksek desteği veren ilimiz. Ama Aksaray bunu unutmaz, Sayın Bakanın bu sözlerini tarihe not olarak düşüldük; seçim zamanı geldiğinde de kimin uzaya gideceği, kimin yaya kalacağı belli olacak.

Bugünlerde hepimize gelen bir selam var; bütçe görüşmelerinin yapıldığı şu günlerde evinin bütçesini sağlayamaz duruma gelen taşeronlar olarak, sizlere, arkadaşlarımızın insanca bir hayat sürmesi için verdikleri mücadele adına selamlarını iletmemi istemişler.

Hastanede yemek yapan, bulaşık yıkayan, diğer arkadaşları kadroya geçtiği hâlde kendisi kadroya geçmeyen, kapsam dışı kalan Fadime bacıdan selam var. Bazı KİT çalışanları kadroya alınırken şeker fabrikasında temizlik görevlisi olarak çalışan ve kadroya alınmama sebebini bir türlü anlatamayan Hüseyin kardeşimizden selam var. Karayollarında makine kullanan, iş bitim ihalesi usulüyle çalıştığı için kadro alamayan Suat ağabeyden selam var. İl sağlık müdürlüğünde şoförlü araç kiralama personeli olarak çalışan, kadroya geçemeyen Mustafa'nın selamı var. Kısacası, tüm güvencesiz, adaletsiz, yarından umutsuz taşeron işçilerinin hepimize selamı var. Devlet tüm kamu alacaklarını yapılandırdığı hâlde, faizinden vazgeçip bazı kesimleri rahata kavuşturduğu hâlde çiftçinin feryadına figanına kayıtsız kalmış ve çiftçinin tarım kredi kooperatiflerine ve kamu bankalarına olan borçlarını yapılandırmadığı için çile çeken, saçlarında yıldızlar artan çiftçi Çapan emminin de selamı var.

Bir yıl içinde girdi fiyatları yüzde 60 artarken çiğ süt fiyatlarına yüzde 20 zam yapılmıştır. Geçen yıl yem fiyatları ortalama 75-85 TL'yken bu yıl 110-120 TL olmuş; et fiyatları geçen yıl 32 lirayken bu sene 33 lira olmuş yani 1 lira artmış. Yem torbasına gelen kam 40 lira ama çiftçiye verilen, sütçüye verilen para belli.

Bir köylümüz, çiftçimiz, "Bizden şeker pancarını 350 liraya alıyorlar ama posasını bize 350 liraya satıyorlar." diyen hemşehrim Nusret'ten de selam var. Emekliler arasındaki maaş adaletsizliğini gidermek için yapamadığınız intibak düzenlemesi mağduru işçi emeklisi Mahmut ağabeyin selamı var. Binbir türlü zorlukla üniversiteyi bitiren, iş bulma hayaliyle çılmadık kapı bırakmayan, umutsuzluğun en koyu karanlığında hayallerini, ümitlerini kaybeden yaklaşık 2 milyon üniversite mezunu genç adına Hilal kızımızdan selam var. "Madem bana ihtiyaç yoktu, niye devlet beni okuttu? Neden benim en güzel dört yılımı çaldı; hayallerimi, gençliğimi elimden aldı? Bu saatten sonra ben ne iş yapabilirim?" düşünce yumağında yolunu izini kaybeden Tarih Öğretmeni Alperen'den selam var. Erkeklerin askerlik borçlanması gibi doğum borçlanması isteyen Emine Hanım'dan selam var. 3600 ek gösterge sözünü verdiğimiz, bu söze güvenerek bir nebeze mutlu ettiğiniz Öğretmen Zafer Bey'den, Polis Memuru Fatih kardeşimden, Hemşire Zehra bacımdan, Din Görevlisi Yasin Hocamdan da selam var. Emekli olarak alacağı üç kuruş emekli maaşına karşılık, yine çalışıp üç beş kuruş daha ilave edip yoksulluk sınırından kurtulma sevdasıyla yanıp tutuşan EYT'li hemşehrimiz Rasim'in de selamı var. Hayvan hakları yasasını bekleyen kuzuların, kuşların, dünyanın en güzel gözlü yarattığı ve arkadaşlarının selamını da unutmayalım.

Devlete ait kara yolları ve köprülerden oluşan kamu alacakları yapılandırılırken, kamu-özel iş birliğiyle yapılan başta Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve diğer yollardan borçlu bulunan insanlar hakkında bir yapılandırma yapılmamasını sindiremeyen, anlam veremeyen Şoför Haydar dayıdan da selam var. En çok gazi ve şehit veren, üç ay rapor geçtiğinde sözleşmesi feshedilen, bir türlü kadroları verilmeyen, orduevlerine alınmayan, ancak hanımının doğum yaptığını raporla ibraz ettiğinde doğum iznine ayrılan uzman çavuşlarımızdan da selam var.

Şu günlerde hepimize gelen çok mesaj var. Bunlardan bir tanesi de sayıları 100 bini aşan, 30 dalda sağlık teknikeri var. Bu sağlık teknikerlerine baktığımızda pırl pırl, 15-18 yaş arasında, zeki, çalışkan çocuklar. Anneleri, babaları bunlar bir an önce mesleğe dâhil olsunlar, ekmeğini kazansınlar diye bu meslek gruplarına göndermişler. Bunun yanında devletin de teşvikiyle bir yığın özel sağlık meslek liseleri açılmıştı. Burada yetişen gençlerimiz işe alınmamışlar ve kontenjan bekliyorlar. Fizik tedavi teknikerleri var, acil tıp teknisyenleri var, diş teknikerleri var, anestezi var. Var, var, var... 30 dalda bu insanlar iş bekliyor, aş bekliyor.

Yine, okullar kapalı olduğu için hiçbir şekilde satış yapamayan kırtasiyeciler, aylardır kontak açamayan servis şoförlerinin selamları var. Yine, "Bu dünyada tek bir şeyi değiştirebilseydin o şey ne olurdu?" sorusuna ilk sırada "Adaletsizlik ve eşitsizlik." diyen 24 milyon kişiden biri olan ve kendilerini Z kuşağı olarak isimlendirdiğimiz 19 yaş altı gencimizden biri olan Oğuz Kaan'dan da hepinize selam var. Ankara'da İŞKUR önünde hem iş kuyruğuna girip hem de evine ekmek götürmek için evde demlediği çayı satan Mahmut'tan da selam var. Yine kamuda 4/A, 4/B, 4/C, 4/D, süreli sözleşmeli, süresiz sözleşmeli, adını sayamadığımız ve aynı işi yaptıkları hâlde özlük hakları aynı olmayan kamu çalışanlarının da selamları var. Amatör liglerin başlama tarihinin belirsizliğini korumasından dolayı sekiz aydır ücret alamayan, bebesine süt götüremeyen, alternatif işlere yönelen ama o alanda da iş bulamayan, boyacılık yapan, simit satan amatör futbolcu kardeşlerimizin, gençlerimizin adına da Futbolcu Mehmet'in selamı var.

Bugüne kadar vergi, SSK primi gibi devlete karşı tüm görevlerini yerine getiren, getirmediği zaman ihalelere giremeyen, bildiğimiz 5 müteahhidin dışında devlete iş yapan müteahhitlerin kamudan alacaklarının yüzde 80'i maalesef ödenmemiştir. Bu müteahhitler iş yaptığı illerde kasaplara, akaryakıtlılara, sanayideki esnafa borçlarından dolayı zor durumdadır. İşçi çıkarma yasağı olduğundan dolayı işçilerini çıkaramamış ve maaşlarını ödeyemez hâle gelmiştir. Bu insanlar diyor ki: "5 müteahhide, garantili iş yapan müteahhitlere para varken niye bize para verilmiyor, bunun merakı içerisindeyiz."

Bir selam da çok kıymetli Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'den var. Yüzleşmemiz gereken gerçeklerden biri de asgari ücret konusudur. Çünkü asgari ücret, evine ekmek götürmekte zorluk çeken 10 milyondan fazla haneyi ilgilendirir. Çünkü asgari ücret, en küçükten en büyüğe bütün şirketlerimizi ilgilendirir. Asgari ücret, zor durumda olan esnafımızı ilgilendirir. Asgari ücret, iş bekleyen 5 milyondan fazla insanımızı ilgilendirir, kayıt dışında çalışmak zorunda kalan 10 milyona yakın vatandaşımızı ilgilendirir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Mevcut durumda brüt asgari ücret 2.943 lira. Sayın Genel Başkanımızın ve partimizin önerisi şudur: Brüt asgari ücret 3 bin liraya yükseltsin, asgari ücretle çalışanımıza brüt kazancın tamamını ödeyelim. İşverenimiz çalıştırdığı asgari ücretli vatandaşımızın gelir vergisini ve SGK primini devlete değil, çalışanına versin. Devletimiz de çalışanlarımızın gelir vergisini ve Sosyal Güvenlik Kurumu primini üstlensin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYHAN EREL (Devamla) – Böylece asgari ücretle çalışan vatandaşımızın eline net 3 bin lira geçsin.

Çok kıymetli AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarım, bunlar benim selamım değil, vatandaşın sizlere selam yoluyla iletmek istediği mesajlar. Halkın arasına, halkın içine girdiğinizde gerçekten yani politikaüstü bir söylemle sizin yaşadığınız gerçekler ile halkımızın yaşadığı gerçekler maalesef örtüşmüyor.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın İbrahim Özyavuz.

Buyurun Sayın Özyavuz. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – "Yıldız benim bedenim, ruhum ise hilaldir, Pusatın adı Kürşad, minareler Bilal'dir.

Ya dön tersine tarih, ya zalimleri sustur,
Çağlara mühür vurmak, yalnız bana mahsustur.

Çiğnetirsem vatani, dert çıksın muradıma,
Atam kalkıp mezardan, tükürsün suratıma.

Mazluma bir demet gül, zalime korkunç pusuyum,
Adım Türk ise benim, ben yurdumun tapusuyum."

Yozgatlı halk şairi Fatih Kocatepe'ye bu şiirinden dolayı teşekkür ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi devredilen, iptal edilen ve tamamlayıcı ödenek üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 3'üncü bütçesini görüşüyoruz. Küresel siyaseti derinden etkileyen, uluslararası ilişkilerin yeniden değerlendirilmesine sebep olan siyasi ve sosyal etkileri tartışmasız ki çok etkili olan Covid-19'u insanlıkla birlikte milletimiz ve devletimiz de yaşamaktadır. İnsanlığın salgınla sınıldığı bu dönemde siyasi coğrafyamızın savaş, kaos ve suikastlarla gerildiği bir süreçte bulunmaktayız. Cumhuriyet tarihimizin en büyük devrimi olan Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi içinden geçtiğimiz süreçte hayata koyduğu bütçeleri ve faaliyetleriyle cumhuriyetin ve Türk milletinin yüz akı niteliğindedir. Habil ve Kabil'in birbirine kıydığı coğrafyada huzuru, barışı ve insanlığı günümüz şartlarında demokrasi, insan hak ve özgürlükleriyle tesis etmek insanlık tarihinin en zor siyasi organizasyonu olsa gerek. Hâl böyle olunca, sonlarına geldiğimiz 3'üncü Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi bütçe görüşmelerimizin devletimize ve büyük Türk milletine hayırlı olmasını diler, Gazi Meclisimizi ve necip Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; devlet toprağın verimli olarak işletilmesini korumak, geliştirmek ve topraksız olan veya yeterli toprağı bulunmayan çiftçiye, köylüye toprak sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla, 3083 sayılı Toprak Reformu Kanunu ilgili çiftçilere gerekli kanunla toprak dağıtımını yapmıştır. "Bu araziler bölünemez, miras hükümleri dışında başkalarına devredilemez ve ancak dağıtılan çiftçiler ile mirasçıları tarafından işletilebilir ve ipotek edilemez." denmiştir. Dağıtılan topraklar üzerinde devletin tasarrufu 3083 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle yukarıdaki hâliyle düzenlenmiştir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bahse konu reform ve toprak dağıtımını üzerinden otuz bir yıl geçen köylerimiz var. Dağıtım parseli borçları bitmiş parseller mevcuttur. Bu parsellerde miras hükümleri dışında intikal ve satış işlemi yapılamamaktadır. Tarımsal faaliyete yönelik alınacak ekipmanlar için Ziraat Bankasından talep edilen krediler dâhi ipotek engeliyle karşılaştığı için hak sahibi çiftçiye verilememektedir. Hak sahibi çiftçilerin vefatı sonrasında mevcut araziler mirasçıları arasında kuşaktan kuşağa el değiştirmekte, parsellerde 11'inci madde şerhi olduğundan mirasçıları tarafından arazinin tarımsal faaliyete yönelik sahiplenmelerinde de engel teşkil etmektedir. Devlet toprağını ve çiftçisini korumak için gerekli tedbirleri tabii ki almalıdır fakat içinde bulunduğumuz şartlar ve süreç, kanun ve maddelerinin yeniden revize edilmesini gerektirmektedir. Bu sebeple, 3083 sayılı Kanun'un dağıtımını, borcu biten parsellerde 11'inci madde şerhinin düzenlenmesine dair ek bir madde getirilmesiyle bahse konu arazilerdeki ipotek sorunu başta olmak üzere diğer sorunlar ortadan kalkacaktır. Şanlıurfa'lı hak sahipleri ve vârislerinin talebi bu yöndedir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; yerel yönetimler muhtarlarımızdan belde, ilçe ve il belediye başkanlarımıza kadar kamu yönetiminin en önemli idari organizasyonlarıdır. Devletimiz, merkez teşkilatı ve taşra teşkilatı olarak vatandaşına kamu hizmeti vermektedir. Bu sebeple, seçim bölgem Şanlıurfa, Büyükşehir Yasası'yla il statüsünden büyükşehir statüsüne geçmiştir. Bu geçiş esnasında ilin en ücra köşesine dâhi hizmet götüren il özel idareleri kapatılarak yetkileri ve makine parkı büyükşehir

belediye başkanlığına devredilmiştir. Bu devir devletimizin uygun gördüğü bir işlemdir. Lakin, Şanlıurfa merkezde yer alan Eyyübiye, Karaköprü, Haliliye ilçeleri hariç diğer ilçelerimiz büyükşehir yetkisinde olup fakat hizmete uzaktırlar. İlçeleri ve köy statüsünden mahalle statüsüne geçen muhtarlıklar da göz önüne alındığında büyükşehre çok büyük yük binmektedir. Vatandaşımızın kamu hizmetinden kesintisiz yararlanması ve büyükşehir yükünün azaltılması adına ilçe belediyelerimize büyükşehir tarafından gerekli makine, alet edevat teminiyle ilçeye bağlı mahallelere hizmet gitmesi daha sağlıklı olacaktır. "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." felsefesini benimsemiş merkezî hükûmetin karar alıcıları, ilçe belediyelerine kanunla yetki vermeli ve vatandaşımızın kesintisiz kamu hizmeti alması sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk "Gelecek gençlerin, gençler ise öğretmenlerin eseridir." demiştir. Eğitim yurdumuzun liderleri öğretmenlerimizdir. İlköğretimde tanıştığımız anne eli, baba şefkati ilk öğretmenlerimizdir. Şehit Öğretmen Aybüke Yalçın Türk milletinin öğretmenidir, şehit Öğretmen Necmettin Yılmaz Türk milletinin öğretmenidir. Görevi başında şehit olan tüm kahraman öğretmenlerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyorum. Öğretmen toplumun yol göstericisi, karanlığa aydınlıktır.

Bu vesileyle, Şanlıurfa'mda geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların Türkiye'deki eğitim erişimlerine ve sosyal uyumlarına katkı sağlamak adına PIKTES Projesi yürütülmektedir. Proje dâhilinde normal öğretmen atama şartlarıyla alınan öğretmenlerimiz canla başla görev yapmaktadırlar fakat bu kıymetli öğretmenlerimiz işçi sözleşmesiyle çalışmakta proje sonrası işsiz kalmaktadırlar. Ülkemizde bize emanet çocuklara anne eli, baba şefkati olan bu kıymetli PIKTES çalışan öğretmenlerimizin haklarının korunması ve öğretmenlik hizmetine kadroyla alınması hükûmetimizden talebimizdir. Kamuda çalışan taşeron işçiler, millî eğitimdeki geçici öğretmenler ve TYP çalışanları, sağlık ve KİT'lerde geçici olarak çalışanlara kadro verilmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi gereklidir. Köylümûze, çiftçimize, küçük esnafımıza daha çok destek verilmelidir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin fıkır temellerinin beden bulduğu Cumhuriyet'i iki gözümüz gibi koruyup kollamalıyız. Bu sebeple de liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in okuduğu hayır duasından alıntı sözlerle konuşmama devam etmek istiyorum: "Hak Teala; milletimizi korusun ve fitnecilere fesat vermesin. Birliğimizi, dirliğimizi ve düzenimizi bozmasın. Türk milleti dünya durdukça yaşasın, Müslümanları korusun. Ülkümüzü, Cumhuriyet'i muzafer kılsın. Türk milletini gözet sin, himmetini üzerimizden esirgemesin. Kardeşliğimizi bozmasın, huzurumuzu daim etsin. Rahmet ve bağışlamasından bizi mahrum bırakmasın. Hesabını veremeyeceğimiz konularda bizi imtihan etmesin. Sevdiklerinden olmayı nasip etsin. Türk milletini ebediyete kadar korusun kollasın. Her Cumhuriyet'i ferdinden, milliyetçi ülkücüden ayrı ayrı Allah razı olsun." diyor, Gazi Meclisimizi ve büyük Türk milletini en derin sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

2021 yılı bütçemizin milletimize, devletimize hayırlı olmasını dilerim. Allah'a emanet olunuz. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan Taşdemir...

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine, televizyonları başında bizi izleyen halklarımıza ve cezaevlerinde rehin tutulan tüm arkadaşlarıma da buradan sevgilerimi iletiyorum.

Evet, 2021 bütçesini görüşüyoruz arkadaşlar. Yarın bütçenin son günü. Tüm itiraz ve eleştirilerimize rağmen bütçe bu hâliyle yarın Meclisten geçecek maalesef. Yani, 83 milyonu ilgilendiren bütçe gibi önemli bir konuda bile muhalefetin tek bir eleştirisini, önerisini dikkate almadınız. Tek bir virgülden bile değişmeden bin bütçe geçirilecek.

Bakın, biz Komisyon aşamasında halktan, emekten yana onlara önerge verdik. Bunlardan birkaçını paylaşmak istiyorum: Örneğin, Millî Eğitim Bakanlığı'na ilişkin 2 önerge verdik, okulların depreme dayanıklı hâle getirilmesi ve ataması yapılmayan öğretmenlerin atanmasını talep etmişiz; yine reddetmişsiniz.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı için yine 2 önerge vermişiz, EYT'lilerin yaş kriteri aranmaksızın emekli olmalarının sağlanması talebinde bulunmuşuz ve istihdamda yer almayan ev emekçisi kadınların primlerinin bütçeden ödenerek emekli olmalarının sağlanmasını istemişiz; bunlar da AKP ve MHP'nin oylarıyla reddedildi.

Yine, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından her haneye ihtiyaç sınırı kadar doğal gaz ve elektrik sağlanmasını istemişiz; bunu da reddetmişsiniz. Yani benzer bir şekilde Gençlik ve Spor Bakanlığı için de 2 önerge vermişiz, Hazine ve Maliye Bakanlığı için 1 önerge, Sağlık Bakanlığı için 2 önerge, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı için 2 önerge, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı için 3 önerge, Ticaret Bakanlığı için 3 önerge... Yine Cumhurbaşkanlığı bütçesi görüşmelerinde ise bütün vatandaşlarımıza gecikmeden, nitelikli ve ücretsiz Covid-19 aşısının uygulanması için Cumhurbaşkanlığı bütçesinin Sağlık Bakanlığı bütçesine aktarılacak üzere 15 milyar TL artırılması talebinde bulunmuşuz; o da reddedilmiş. Cumhurbaşkanlığı 2021 yılı bütçesinde saray harcamalarının radikal şekilde düşürülmesi için Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 2 milyar TL azaltılmasını talep etmişiz, onu da reddetmişsiniz. Ataması yapılmayan öğretmenlerimizin atamalarının yapılabilmesi için Cumhurbaşkanlığı bütçesinin Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine aktarılacak üzere 20 milyar TL aktarılmasını söylemişiz, onu da reddetmişsiniz. Tüm gençlerin Kredi ve Yurtlar Kurumuna olan borçlarının tamamının silinmesi için Cumhurbaşkanlığı bütçesinin Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesine aktarılacak üzere 10 milyar TL arttırılmasını istemişiz, tabii ki bunu da reddetmişsiniz. Hiçbir öneriyi kabul etmemişsiniz yani tekçi zihniyet burada da kendini göstermiş bulunuyor. Yani sayısal üstünlüğünüze güvenerek "Ben yaptım, oldu." havasındasınız. Öngörüsüz ve beceriksiz politikalarla ülkeyi krize sürüklediğinizde dönüp muhalefete "Hepimiz aynı gemideyiz." diyebiliyorsunuz ama ya da muhalefete "Hadi gelin, beraber olalım, birlik olalım." çağrılarını hiç ağızınızdan düşmüyor ama ülkenin bir yıllık bütçesini yapıyorsunuz, muhalefetin tek bir önerisini, eleştirisini de dikkate almıyorsunuz. Bu da aslında nasıl menfaatçi bir siyaset izlendiğinin de göstergesi.

Yine, tabii, bu yanlış politikaların acısını elbette ki halklarımız ödüyor, bedelini yoksulluk olarak ödüyoruz. Krizin faturasını emekçi halkın sırtına yüklediniz. Siz inkâr etseniz de bu ülkede derin bir yoksulluk var. Belki sırça saraylarda oturduğunuz için bu yoksulluğu göremiyor olabilirsiniz ama bakın, istatistikler bu gerçekliği çok yalın hâliyle ifade ediyor. DİSK'e bağlı BİSAM'ın yaptığı araştırmaya göre, Ekim 2020'de 4 kişilik bir ailenin sağlıklı beslenebilmesi için ihtiyaç duyduğu tutar 2.362 TL. Bakın, hani diyorsunuz ya halka, aslında "Karnına ekmek giriyorsa, kuru ekmek giriyorsa aç değildir." Yani kuru ekmek almak için bile bu tutara ihtiyaç duyuluyor ama bunun yanına bir de sağlık, eğitim, ulaşım gibi temel zaruri ihtiyaçları bile eklediğinizde bu tutar neredeyse 8 bin TL'ye yaklaşıyor. Bizler de bu derin yoksulluk için, bunun karşısında elbette ki parti olarak asgari ücretin 4 bin TL olması gerektiğini ifade etmiştik.

Yine, değerli arkadaşlar, insanlık tarihi Sümerlerden başlatılır ama maalesef son dönemlerde AKP, tarihi kendisiyle başlatıyor. Her zaman "Bütün olumlu şeyleri biz yaptık, bizim dönemimizde oldu." der ama bütün olumsuzlukları da her zaman kendisinin dışında arar. Hani, ne desek "Bu bizden önceydi, bu bizden sonraydı; şu bunu yaptı, bu bunu yaptı." tarzında hep söylemler geliştirilir. Bakın, bu rakamlar sizin döneminizde olan rakamlar. 2003 yılının Temmuz ayında 4 kişilik bir aile günlük minimum 15 TL'yle geçinebilirken bugün bu miktar 78 TL. Bu tablonun sorumlusu tabii ki sizsiniz. Yoksulluk elbette ki kader değildir, yoksulluk insanlar tembel olduğu için ya da çalışmadığı için var değil ya da bu ülke kendine yetmediği için, kaynakları

yetmediği için değil ya da bu kaynaklar doğru şekilde işletilmediği için değil, bu kaynakları birileri çaldığı için, çırptığı için, talan ettiği için yoksulluk var. Bakın, siz Türkiye'yi yoksulluk, talan ve kayırmacılık konusunda dünyanın en güvenilir ülkesi hâline getirdiniz, işte, biz bunları söylediğimiz için hedef hâline getiriliyoruz. Ama şunu bilin ki bütün yönelimlere, tehditlere rağmen biz halkımıza doğruları söylemeye de devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, bu ülkenin belki kanayan yaralarından bir tanesi de cezaevleri. Bakın, her türlü haksızlığın, hukuksuzluğun uygulandığı alanların başında cezaevleri geliyor. "Ülkemizde tek özerk bölge neresi?" diye sorarsanız, vallahi, cezaevleri çünkü cezaevlerinin ortak bir hukuku yok. Tüm cezaevleri yönetimleri kendi keyfine göre hukuk dışı kararlar alıyor, bunun altına imzasını atıyor. Bakın, tutsakların infazları yakılıyor, itiraz edenler hücreye atılıyor, darbediliyor, görüş yasağı uygulanıyor, aileleriyle telefon görüşmeleri ve açık görüş yapmaları engelleniyor. Ziyarete gelen ailelere –daha önce milletvekilimiz de bunu çokça ifade etti- çıplak arama dayatılıyor. Yani insanlık onuruna aykırı işlemler cezaevinde yapılıyor. Pandemi gerekçe gösterilerek aslında bu şiddet meşrulaştırılmaya çalışılıyor. Yine, tutsakların yıllardır bedel ödeyerek kazandığı haklar bir bir gasbedilmeye çalışılıyor. Yani, cezaevleri resmen bugün, bu ülkede toplama kamplarına dönüşmüş durumda.

Değerli arkadaşlar, tabii ki bu konuda hesap veren de yok, hesap soran da yok, böyle bir mekanizma da yok, böyle bir derdi de yok iktidarın maalesef. Çünkü bu cezaevlerine yönelik baskı siyaseti neredeyse şiddeti meşrulaştırmanın laboratuvarı hâline dönmüş bulunuyor.

Bugün cezaevlerinde yüzlerce tutsak tam da bu sebeplerden dolayı, İmralı tecridinden dolayı bedenini açlık grevine yatırmış durumda. Bizler nefes alabilelim diye, toplum nefes alabilsin diye, kendileri nefes alabilsin diye böyle bir grevi başlatmak zorunda bırakıldılar. Yani, artık bu durumu görmezlikten gelme gibi bir durumdan vazgeçin. Bu talepleri görün, talepleri karşılayın ki daha ağır bedeller ödemeyelim hep birlikte.

Yine, tabii ki bütçe görüşmelerinde biz hem bölgeler hem de iller arası bütçenin eşit paylaşılmadığını, adil olmadığını çokça ifade ettik. Evet, bu illerin içerisinde belki en başta da benim seçim bölgem Ağrı geliyor. Bu konuda en fazla ihmal edilen illerdendir. Yani, tabii ki bu yıllara varan ihmalkârlık öyle keyfi açığa çıkan bir durum değil. Bunun çok da politik bir tercih olduğunu söyleyebiliriz. Yani, biz Ağrı olarak bütün olumlu şeylerde en sonuncuyuz, tüm olumsuzluklarda da arkadaşlar, ilk sıradayız; böyle bir gerçekliğimiz söz konusu.

Bakın, 2021'e geldik, biz hâlâ Ağrı'da sağlık sistemini konuşuyoruz, bunun üzerine tartışıyoruz. 2011'de başlayıp ancak 2017'de biten bir hastanemiz var. Yani, vekilimiz bunu "5 yıldızlı otel" olarak tanımladı hastaneyi. Hani, 5 yıldızlı otel değil ama en azından kötünün iyisi, önceki hastaneye göre bir tık daha üstünde bir özelliği var. (HDP sıralarından alkışlar) Yine, arkadaşlar, hastanenin şöyle bir durumu var. Yani, biz Ağrılılara sanki AKP'nin şöyle bir siyaseti var: Siz iki şeyi bir arada bulamazsınız. Hastane varsa doktor yok, doktor varsa ekipman yok. Böyle bir gerçekliğimiz var maalesef. Bakın, basit bir otopsi için bile insanlar Erzurum'a gitmek zorunda kalıyor. Hani, giderken de ambulansla falan gitmiyorlar. Sabah öğrencileri taşıyan bu servisler, akşamları da cenazeleri Erzurum'a taşıyor; böyle bir rezalet durumu hep birlikte yaşıyoruz yine Ağrılılar olarak. Bu, sadece sağlık sisteminde değil, eğitimde böyle, çalışma hayatında böyle; işsizlik, tarım, hayvancılık yani neye elinizi atarsanız benzer sorunları yaşıyorsunuz.

Her yıl 30 bine yakın Ağrılı genç Ağrı'dan metropollere göç etmek zorunda kalıyor arkadaşlar. Metropollerde genelde inşaatlarda çalışıyorlar -daha önce de söylemiştim zaten iş kazalarında, iş cinayetlerinde 1'inci kentiz maalesef- restoranlarda çalışıyorlar. İşte, bu pandemi gerekçesiyle hem inşaatlardaki çalışma koşulları değişti ya da durdu, restoranlar kapalı hâlde.

Şimdi, Ağrılı gençler İstanbul'da, İzmir'de, Ankara'da rehlin kalmışlar maalesef; yani evlerine gidecekleri bilet parasını bile bulamıyorlar ama bu Hükümetin, bu iktidarın hiç de umurunda değil. Bu gençler kiralarnı nasıl ödeyecekler; kentlerine, evlerine nasıl geri dönecekleri konusunda bir girişim yok. Bakın, bütçeyi konuşuyoruz; ben her gün onlarca telefon alıyorum: "Kıramı ödeyemiyorum, evime dönemiyorum, restoranlar kapatılmış..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Bitiriyorum Başkan.

Yani, bu konuda da bir an önce bir önlem alınması, bir adım atılması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Yine, değerli arkadaşlar, Ağrı İl Özel İdaresinin faaliyetleri ve verdiği hizmetleri sanki bir vekilin ya da AKP'nin hizmetleriymiş gibi halka mesaj atılıyor. Ben bir kez daha buradan söylemek istiyorum: Gerçekten halkı kandırmaktan vazgeçin. İl Özel İdaresinin verdiği hizmetlerin hepsi İl Özel İdaresi tarafından yapılıyor, İl Özel İdaresi AKP'ye bağlı bir kuruluş değil. Bakın, Ağrı İl Özel İdaresinde bizim arkadaşlarımız, bizim seçilen arkadaşlarımız çoğunlukta. Dolayısıyla bu faaliyetleri bir AKP ya da vekil faaliyetiymiş gibi mesaj atarak halkı manipüle etmeyin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Benim ilime bir sataşma oldu. İlgili hatip konusunda da...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ben şahsınıza bir şey söylemedim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım, benim ilime bir sataşma oldu dolayısıyla vekil de bir mesaj attı.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hayır Başkanım, ben kimseye sataşmadım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Zaten Ağrı'nın bir vekili var.

Şunu söyleyeyim: AK PARTİ hükümetleri döneminde bugüne kadar Ağrı'ya 18 trilyon 600 milyar lira para gelmiş. HDP'nin o bölgeye getirdiği tek bir şey var: Kan, gözyaşı ve huzursuzluk. Bir şey daha söyleyeyim...

BAŞKAN – Sevgili Vekilim, böyle bir usul yok.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ağrı'da şu anda 400 yataklı devlet hastanemiz, 125 uzmanımız, 26 pratisyenimiz var.

BAŞKAN – Sevgili Vekilim, böyle bir usul yok. Şimdi konuşmacıyı...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ve aynı şekilde söylediği bütün şeyler de çalışıyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sataşma yok!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İlk önce kendilerine baksınlar, ondan sonra kürsüden konuşsunlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Peki, peki.

Evet, konuşma sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Burcu Köksal'da.

Buyurun Sayın Köksal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; on sekiz yıldır ülkeyi yönetemeyen ve en sonunda 2020 yılında pandemi döneminde milleti canı ile cüzdanı arasında sıkıştıran AKP'nin veda bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Yanlışlarınızı, yapmadıklarınızı anlatmaya nereden başlayayım, nasıl anlatayım, onu da bilmiyorum ama pandemide Avrupa'daki hemen her devlet vatandaşlarına "Siz evde kalın, sağlığınıza koruyun, devletimiz size bakacak." derken bizim 9 sarayda oturup yandaş müteahhitlere ve faiz baronlarına bütçeden çil çil ödemeler yapan Cumhurbaşkanı, bırakın vatandaşa

destek olmayı IBAN numarası verip vatandaştan para istedi.

Pandemi yüzünden batma noktasına gelen 130 bin kahvehane ve kiraathanenin, 200 bin lokanta, restoran ve kafeteryanın, 6 milyonu aşkın seyyar satıcı ve sokak esnafının, 10.300 düğün davet işletmesinin, 80 bin okul kantincisinin, binlerce halı saha, nargile kafe, internet kafe işletmesinin, sözleşmesini yenileyemeyen 14 bin seyyar Millî Piyango bayisinin geçim sıkıntısına derman olmayıp faiz lobisine üç yılda 602 milyar ödemeyi taahhüt edenlere yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

Bu ülkeye hizmet etmek için atama bekleyen genç mühendislerimize, inşaat mühendislerimize kaynak ayırmayıp Osmangazi, Yavuz Sultan Selim Köprüleri ve otoyollar için yandaş müteahhitlere araç garantisi olarak üç yılda 48 milyar ödemeyi taahhüt edenlere yazıklar olsun. (CHP sıralarından alkışlar) Pandemide iş yeri kapatılan veya geliri azalan esnafın SGK, BAĞ-KUR primlerini; vergi, kira, stopaj ödemelerini; elektrik ve doğal gaz faturalarını karşılamayıp Cengiz İnşaatın 422 milyon dolarlık borcunu silenlere yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Öyle bir şey yok, tamamen asılsız.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Ukrayna ordusuna 200 milyon verip Somali'nin IMF borcunu kapatıp Afrika Kalkınma Bankasına, Afganistan'a milyonlarca dolar gönderip kendi vatandaşı olan emeklilikte yaşa takılanlara hakkını vermeyenlere yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar) Yandaşlarına çiftler çiftler maaşlar bağlayıp şehit babasına 804 lira maaşı layık görenlere yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yalan haber.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – İşte, burada, Hayrullah baba 804 lira maaş alıyor. Eğer gidin, gidin... Daha o kadar çok örneği var ki binlerce şehit ana ve babası bin liranın altında maaş alıyor. Eğer bugün...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – "124 TL" dedin, şimdi 800'e mi çıkarıyorsun? Söylediklerinizi öğrenin.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Hanımefendi, siz şehit anne ve babasına 5 biner lira maaş bağlayın, bu kürsüde size teşekkür etmeyen Burcu Köksal namerttir! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Önce şehit ailelerine saygı duymasını öğrenin.

BAŞKAN – Sayın Çalık...

BURCU KÖKSAL (Devamla) – İstanbul Büyükşehir Belediyesi "vatandaşlar ucuz ekmek almak için kuyruklarda beklemesin" diye 142 ekmek satış büfesi açıp işletme hakkını da engellilere ve şehit yakınlarına vermek istemişti. Bunu reddedenlere, buna engel olanlara da yazıklar olsun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

5 milyon Suriyeli mülteciye milyonları dağıtırken asgari ücretle geçim mücadelesi vermeye çalışan kendi vatandaşını açlık sınırı altında yaşamaya mahkûm edenlere yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Size de yazıklar olsun!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – 2021 yılı bütçesinde 22 şehir hastanesinin işletmecisi olan yandaş müteahhitlere 16 milyar 392 milyon lira kira bedeli ayırıp pandemi döneminin gerçek kahramanı olan sağlık çalışanlarının barınma ve ulaşım giderlerini karşılamayan, ek ücret ödemelerini hakkaniyetle yapmayan, onlara 29 lira 92 kuruş giyim yardımını layık görenlere yazıklar olsun! 29 lira 92 kuruş... Amma çok vermişsiniz, insafınız kurusun! (CHP sıralarından alkışlar)

Tunus'a 5 milyon dolar hibe edip sahada çalışan sağlık çalışanlarının yükünü hafifletmek için atama bekleyen sağlıkçıları kaynak ayırmayanlara, tıbbi cihaz, medikal cihaz tedarikçilerine otuz altı aydır ödeme yapmayıp alacaklarından feragat etmelerini isteyenlere yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Sosyal çalışma ödeneği ne kadar yapıyor? Maddi destek ödemesini ne kadar yaptın?

BURCU KÖKSAL (Devamla) – "Venezuela'nın her türlü ihtiyacını karşılayacak gücümüz var." deyip de dükkânını kapattığınız esnafın, borcunu ödeyemeyip de fabrikasına kilit vuran sanayicinin, ürünü tarlada kalan çiftçinin ve günlük 39 lirayla geçim mücadelesi veren işçinin ihtiyacını karşılamayanlara yazıklar olsun! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Çiftçinin, tarım kredi kooperatifine olan borçlarını yapılandırmaya sokmayıp kanunen hak ettiği desteklemeleri ödemeyen, borcunu ödeyemeyen çiftçinin ekmek teknesi traktörünü satmasına seyirci kalıp da 5 yandaş müteahhide günlük 34 milyon 277 bin 777 lira ödenek ayıranlara yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

Patates ve soğan üreticileri ürünlerini satamadığı için yollara dökerken, pancar üreticileri fabrika kapılarında üç kuruş için kuyruklarda beklerken, haşhaş üreticileri kotayla ezilirken, süt üreticileri ürettikleri her litre sütte 34 kuruş zarar ederken; sarayın sadece giyecek, mefruşat ve tuhafıye giderleri için 13,4 milyon lira harcayan bütçe olmaz olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

Kalyon İnşaatı 9,5 milyarlık vergi istisnası tanıyıp 2021 yılı tarım bütçesinde çiftçiye 21 milyar lira ödeneği layık görüp bu ülkenin çiftçisine 2 yandaş müteahhit kadar değer vermeyenlere yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

Emekliye, işçiye, çiftçiye, KOBİ'ye, esnafa, memura acı reçete çıkarıp millet için yandaş kanallarda etsiz köfte tarifleri verdirip sarayın beslenme, gıda ve mutfak giderleri için 3 milyon 82 bin lira harcayan bütçe olmaz olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Böyle olmadı, Aylin Nazlıaka gibi kelepçelemen lazım ki biz de... Aylin Nazlıaka gibi kendini oraya kelepçelemen lazım, o zaman manşet olursun.

BAŞKAN – Sayın Çalık, Sayın Çalık...

BURCU KÖKSAL (Devamla) – 10 milyonu aşkın vatandaşımız işsizlikle kıvrılırken, AKP Kütahya Gençlik Kolları İl Başkanını Çalışma Bakanlığına bağlı ALO 170 hattında dört ay mevzuat uzmanı olarak işe alıp işe dahi gitmeden 6 bin lira maaş bağlayanlara hakkım haram, zehir zikkim olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Ne hakkın var ki!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – "FATİH Projesi" diye diye 3,4 milyar lirayı resmen çöpe atıp pandemide 3 milyonu aşkın öğrencinin internetsiz, 759 bin hanenin televizyonsuz kalmasına seyirci olanlara yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

9 milyar 750 milyon lirayla, kapatılmış olan köy okullarını yeniden açıp atama bekleyen binlerce öğretmeni öğrencilerine kavuşturmak, bu sayede de öğrencilerin bulunduğu yerlerde okullarına gitmelerini sağlamak varken bu parayı taşımalı eğitime ayırıp sabahın kör karanlığında çocuklarımızı yollara düşürenlere yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan söyleyenlere de yazıklar olsun!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – 2018'deki KHK'de kadro dışı kalan kiralık araç şoförleri, Karayolları çalışanları; HBYS, bilgi işlem, devlet hastanesi, yemekhane personelleri; laboratuvar, hastane, sterilizasyon, dezenfeksiyon ve KİT personelleri ile belediye şirket işçilerine, geçici ve mevsimlik işçilere kadro vermeyip sırf başkanlık sevdanız yüzünden 2019'da Cumhurbaşkanlığında yeni kurulan ofis ve birimlere 1 milyar 300 milyon lira harcadınız. Soruyorum: Vicdanınız rahat mı?

Biraz da güzel memleketim Afyonkarahisar'ın bütçesine bakalım. Bakın, Afyonkarahisar Kahveciler ve Çay Ocakları Esnaf Odası Başkanı Atilla Kocabaş bir açıklama yaptı; kahveciler ve kiraathaneciler için, "Battık, battık." diyor. "Battık." diyor Oda Temsilcisi. (CHP sıralarından alkışlar) Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hüsnü Serteser "Pandemi nedeniyle

kısıtlama yaşanan sektörlere destek verilmeli.” derken; Afyonkarahisar Kasaplar ve Sucukçular Odası Başkanı İbrahim Yörük “Besiciler ve süt üreticileri zarar ediyor, sorunlar çözülmeli.” diye açıklama yaparken, Afyonkarahisar Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Abdülkadir Konak salgından etkilenen esnaf ve sanatkarlar için destek paketi talep ederken; Afyonkarahisar Giyim Eşyası, İmalat ve Satıcılar Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Hüseyin Karnıbüyük “Pandemi döneminde esnaf ve sanatkarlarımızın desteğe acil ihtiyacı var.” derken “Afyon’a havaalanı açıyoruz.” diye hemşehrilerimi kandırıp Kütahya’da Sait Açba’nın köyüne açtığınız Zafer Havalimanı’nın yandaş işletmecisine 2020 yılında 39,8 milyon lira verenlere yazıklar olsun! (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bunlar Afyon mermeri, bilmeyenlere tanıtmak için getirdim. Hepsi birbirinden değerli, güzelim Afyon mermerleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Şimdi, bizim Afyonkarahisar milletvekilleri burada mı, merak ediyorum, salonda mı AKP vekilleri? Çünkü kamerayı gören, fotoğraf makinesini gören yerlilikten ve millilikten bahsediyor lakin bakıyorum da şu Gazi Meclisin Ek Hizmet Binası’na bu güzelim Afyon mermeri yerine İtalya’nın “bianco sardo” granitini döşeyecek kadar yerli ve millisiniz siz! (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar) Afyon’da hangi mermerciye giderseniz gidin, bu Gazi Meclisin mermerlerini döşemekten şeref duyar ama siz, Afyonlu hemşehrilerime bunu bile çok gördünüz.

Anadolu’da bir söz vardır: “Yarım hoca dinden eder, yarım doktor candan eder.” Ben de diyorum ki: “Yarım iktidar, milleti hem canından hem cüzdanından eder.”

Genel Kurula saygılarımla... (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Gerçeğe aykırı beyanları reddediyoruz...

BAŞKAN – 4’üncü maddede gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

İlk söz Trabzon Milletvekili Sayın Bahar Ayvazoğlu’nda.

Buyurun Sayın Ayvazoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; ben burada, milletimizin huzurunda, şahsıma verilmiş söz hakkımı Türkiye’deki muhalefet sorunsalı konusuna değinerek değerlendirmeyi daha faydalı görüyorum. Çünkü ülkemizin asli probleminin iktidar değil muhalefet, muhalefetin geri kalmışlığı, statükoculuğu olduğuna, problemi daha çok bu noktada yaşadığımıza inanıyorum.

Doğrusu o ki muhalefet -ilerlemenin yegâne koşulu da budur zaten- sürekli hâlde iktidarı dürtecek, iteleyecek, katalizör işlevi görecektir; “Bu tamam, bunu da yap; yetmez, şunu da yap.” diyecek. Doğrusu o ki muhalefet, iktidarın icraatlarını tek tek âdeta gölge kabine gibi ama dar partici ve ideolojik yaklaşımlardan uzak, ulusal çıkarlar çerçevesinde, memleketin çıkarlarına uygunluğu penceresinden bakıp irdeleyecek, inceleyecek.

Gelin, görün ki bizde durum ne yazık ki çok farklı. Bizdeki muhalefet kendini, yaptırmama, mâni olma üzerine kurgulamış. Kendisini “Nasıl ederim de icraatlara fren olurum? Nasıl ederim de Meclisin çalışma hızını düşürürüm?”lere şartlamış. Her ama her koşulda kendini iktidar karşıtlığına endekslemiş, hatta o iktidar karşıtlığını da bazı noktalarda bilinçli ya da bilinçsiz, memleket karşıtlığına kadar götürebilmiş durumda. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Mademki sol, en basit tanımıyla sosyal adalettir, yüz yıl sonra bu toprakları sosyal adaletle kavuşturan, IMF’ye “hayır” demiş Recep Tayyip Erdoğan’a bu öfkeniz niyedir? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve biz neden bu Mecliste, bu ülkede çoğu devrimsel her güzel şey için, milletimizin yaşamını kolaylaştıracak mutlak sosyal, ekonomik haklar hatta inanç, ibadet ve kılık kıyafet özgürlüklerinin önündeki engelleri kaldırmak gibi her şey ama her şey için dövüşmek zorunda kaldık.

Darbelere selam duran, mülteci düşmanlığı yapan, insani yardımlara kulp takan, emperyal güçlerle kapı arkasından iş tutan, kendi ülkesini gammazlayan, kendi milletin diniyle, inancıyla kavgalı bir sol, dünyanın neresinde görülmüş? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye bugün, Akdeniz’den Suriye’ye, Kıbrıs’a, Karabağ’a, Balkanlar’a, Afrika’ya kadar, çok yerde, sadece güvenliğinin derdinde değil, aynı zamanda ulusal çıkarlarının da peşinde mücadele veriyor, muhalefet “Ne işimiz var orada?” diyor, hatta daha da ileriye gidiyor, dış dünyaya bizleri şikâyet ediyor. Hükûmet “Karadeniz’de doğal gaz, Doğu Akdeniz’de petrol varsa başka çaresi yok, arayacak ve bulup çıkaracağız.” “Azerbaycan’ın, Türkmenistan’ın doğal gazı bizim üzerimizden dünyaya pazarlanacak.” “Nahçıvan, Karabağ üzerinden bir koridorla Azerbaycan’a kara yoluyla bağlanıp Hazar Denizi’ne ineceğiz.” “Katar’ın petrolüne biz sahiplik edeceğiz.” “Bu ülkenin büyümesi ihracattan geçiyorsa eğer, onun da yolu belli, dışarıya gideceğiz, Afrika’ya kadar ineceğiz.” diyor. Amerika’nın jandarma karakolluğu yaptığı bir ülkeden, yurt dışında askerî üsleri olan ülkeye; savunma sanayisinde çağ atlayan, uydunun biri gitmeden diğeri gelen; İHA’sını, SİHA’sını yapan, kendi NASA’sını kurmaya hazırlanan bir ülkeye doğru gidiliyor; Antarktika’ya bilim üssü kuruluyor, muhalefet “kahrolsun” diye bağırıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Türkiye hiçbir zaman Amerika’nın jandarması olmadı.

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) – Geçtiğimiz hafta bu kürsüden Sanayi ve Teknoloji Bakanımız müjdelere dolu muazzam bir sunum yaparken sıraları kıranın, Sağlık Bakanımız bu kürsüden 9 şehir hastanesinin müjdesini verirken burun kıvrmanın, Aile ve Çalışma Bakanımız sosyal devletin tüm unsurlarını hayata geçirdiğini anlatırken rahatsız olmanın, İçişleri Bakanımız burada PKK’nın siyasi elemanlarını silkelerken tüm Türkiye’yle “Oh!” diyememenin muhalefetçesi nedir acaba? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, terörle mücadele böyle kem küm edilecek bir mesele midir, Allah aşkına? Yahu, kırk yıl önce “Bir avuç eşkıya.” diye el bebek gül bebek büyüttüğünüz PKK kimlere sırtını dayayıp sınırlarımıza dayanmış, farkında değil misiniz? Devlet yeni bir güvenlik konseptiyle terörü içeride kabul etmekten vazgeçip adresine gidiyor, içeride terörü sıfırladığı gibi, sınır boylarımızı da temizliyor; ilginçtir, bundan sadece bizim müzmin muhalefetimiz endişe duyuyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ne olur bir defa da şaşırsanız bizi, bir kere de bu milletin sevinci sevinciniz, heyecanı heyecanınız olsa. Sahi, bu milletin her “yaşasın” dediğine siz niçin “kahrolsun” faslındasınız? Mecbur musunuz her daim bu milletle inatlaşmaya? Mecbur musunuz bu millete, bu devlete karşı her daim arsızın, uğursuzun yanında durmaya? (HDP sıralarından gürültüler) Dün darbecilerin, sınırlarımıza dayanmış teröristlerin, bugün hasetten çatlayan küresel güçlerin ağzıyla konuşma aymazlığına tutsak mısınız siz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ömürleri boyunca siyasetle meşgul olup da gelip geçenler hayrına bir tas suyu içsin diye memlekete bir çesme yapmamışlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Sen bütçeyi anlatsana bütçeyi. Bütçeyi anlat bütçeyi.

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) – ...tek bir yatırımla ekmek kapısı açmamışlar, Marmaray gibi zafer anıtından geçerken de mi utanmaz? Kendinizi bir de farklı deneyin ne olur, ne kaybedersiniz?

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Ütopyadan bahsediyorsun.

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) – Belki her seçim sonrası halk bizi anlamadı muhabbetine düşmekten de kurtulursunuz.

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Halk bizi anlıyor, sizi anlamıyor sizi, halk bizi çok iyi anlıyor.

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) – Madem halk sizi anlamıyor, o hâlde siz halkı anlamayı deneyin, bu da bir yol değil midir?

Kıymetli milletvekilleri, sanırım bizdeki muhalefet ne kadar önemli bir görevde olduğunu anlayana, misyonunu fark edene kadar iktidar yüzü göremeyeceğinin zaten bilincinde ve iktidara gelmek gibi bir niyeti de hiçbir zaman olmadı.

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Gidicisiniz gidici, son sözleriniz.

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) – Neresinden bakarsanız bakın, ülkemizin ileriye doğru yürüyüşüne ayak bağı olan bir kolaycılık ve konfor üzerine bina ettiğiniz, size oy verenleri de avuttuğunuz siyasi ömrünüzün ve halka hiçbir zaman geçmeyen sözlerinizin suya yazılan yazı kadar yok hükmünde olduğunu hatırlatıyor; yüce Meclisimizi, aziz milletimizi ve Trabzonlu hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, şahıslar adına son konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Hasan Kalyoncu.

Buyurun Sayın Kalyoncu. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN KALYONCU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Bütçe Kesin Hesap Kanunu “ödenekler” başlıklı 4’üncü maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce Doğu Türkistan’ın yılmaz savunucusu İsa Yusuf Alptekin’i vefatının yıl dönümünde rahmetle anıyorum.

Küresel salgında gıda üretimi, tedariki ve bunun sürdürülebilirliğinin sağlanmasının stratejik olduğu herkes tarafından görülmüştür. Sağlıklı, yeterli ve kaliteli besinin düzenli varlığının temel şartı, tarım üretiminin sürekliliğidir. Salgın kaynaklı kısıtlamalara rağmen çiftçilik ve hayvancılık yapan köylülerimiz ile tarım işçilerinden pazarda satış yapan tezgâhtara kadar bütün insanlarımıza şükranlarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Salgınla birlikte bugünlerde kendini hissettiren, ülkemizde çok fazla hissettiren bir de küresel ısınmanın yol açtığı iklim değişikliği problemleri vardır. Buradan uyarıyorum ve unutmayalım ki Covid-19’un aşısı bulunur, ilacı da bulunur fakat küresel ısınmanın aşısı yoktur, bunun önlemlerini bir an önce almamız gerekiyor.

Sayın milletvekilleri, tarımsal üretim yapılan araziler ile orman ve mera alanlarının miktar ve nitelik olarak korunması ve geliştirilmesi gereklidir. Tarım alanlarının azalmasını engellemek yanında, arazi kullanım planları tamamlanarak toprak veri tabanı oluşturulmalıdır.

Hazine mülkiyetindeki veya devletin tasarrufu altındaki arazilerin tarıma açılması konusundaki çalışmaları olumlu buluyoruz. Erozyon sonucu tarım arazilerinin erimesinin önüne geçecek etkin bir mücadele sürdürülmelidir. İklim değişikliği dolayısıyla ülke genelinde ürün deseninin gözden geçirilmesi zorunludur. Bu çalışmalara paralel olarak, ülkemiz şartlarına uygun, yüksek verim ve kaliteli tohum, fide ve fidan üretimi desteklenmelidir. Yerli tohumculuk sektörünün güçlendirilmesi önemlidir. Bu alanda yapılan çalışmaların artarak devam ettirilmesi ve kalıcı bir millî tohumculuk politikası hâline getirilmesi gereklidir. Hem tohum sanayicileri hem de nitelikli tohum kullanılması konusunda çiftçilerimiz teknik ve ekonomik olarak desteklenmelidir. Tohumculuğumuzun gücü çiftçimizi de ülkemizi de güçlendirecektir.

Sayın milletvekilleri, ihtiyaç duyulan et ve sütün yurt içerisinde sürdürülebilir bir şekilde tedariki amacıyla hayvan varlığımızın artırılmasına ve niteliğinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yaygınlaştırılmalıdır. Hayvancılık açısından yem maliyetlerinin azaltılması ve kaba yem kullanma imkânlarının genişletilmesi önemlidir. Bu çerçevede mera alanlarının genişletilmesi, kalitesinin yükseltilmesi ve hayvan yetiştiricileri tarafından etkin kullanılabilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca yem bitkisi üretimi artırılmalı, yem üretimi desteklenmelidir. Hayvancılık destekleri, hayvan ıslahı, kaliteli yem bitkileri ve yem üretiminin artırılmasına dönük planlamalar yapılmalıdır. Hayvan hastalıkları ve zararlılarıyla mücadele de etkin şekilde yürütülmelidir.

Sayın milletvekilleri, Karabağ’ın işgalden kurtulması için Azerbaycan ordusunun yaptığı mücadele ve kazandığı zafer, Türkiye’de öz vatanımızın kurtuluşu kadar coşku yaratmıştır. Aynı milletin çocuklarının kurduğu kardeş devletlerin daha yoğun iş birliği içerisinde olması gelecekte çok büyük faydalar sağlayacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türk devletleri arasında ikili ve çok taraflı ortak çalışmaların daha da çok alanda ve etkili şekilde genişletilmesi gerekmektedir. Çok yanlı, çok taraflı ortak yarar sağlayacak bu çalışmaların sonucu çok hayırlı olacak, gönüller bütünleşecektir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hâlihazırda Türk Keneşi başta olmak üzere birçok iş birliği teşkilatı bulunmaktadır. Ancak tarım alanında herhangi bir çalışma henüz bulunmamaktadır. Küresel ısınmanın etkilerinin hissedildiği bu dönemde tarım ve hayvancılık alanında AR-GE; politika ve üretim alanında yapılacak olan ortak çalışmalar Türk dünyasının toplam üretimini artıracak ve ürün çeşitliliğini zenginleştirecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HASAN KALYONCU (Devamla) – Bu gayret her şeyden önemlisi gönüllerde birleşmeye katkı sağlayacaktır. Biz de gönülleri birleşenleri selamlamak şerefine nail olacağız.

Bütçemizin hayırlı olmasını diler, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, on dakika soru-cevap işlemlerini yapacağız.

Sayın Karadağ.

YAŞAR KARADAĞ (İğdir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sorum Ticaret Bakanımıza: İlimiz İğdir, Zengezur Koridoru’nun açılmasıyla ülkemizi Nahçıvan üzerinden Türk dünyasına bağlayacak kara yolu güzergâhı üzerindedir yani Türk’ün Türk’e bakan yüzü durumundadır.

Üç ülkeye sınırı olan İğdir ilimizde dış ticaret ve lojistik sektörünün gelişmesiyle ilimize yapılacak büyük ölçekli yatırımlar bölge ekonomisini hareketlendirecek ve istihdamı artıracaktır. Bu nedenle, Türkiye ile İran arasında bağlantıyı sağlayan ve 1988 yılında kapatılan Borualan Sınır Kapısı’nın açılmasına yönelik bir girişiminiz var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Üç asrı aşan köklü bir geçmişe sahip olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi itfaiye teşkilatının başarılarla dolu 306’ncı kuruluş yıl dönümünü kutladığımız bir zamanda skandallarla gündeme gelmesi hepimizi derinden yaralamaktadır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi itfaiye teşkilatında son dönemlerde meydana gelen mobbing uygulamaları kabul edilemez. İstanbul Büyükşehir Belediyesi yeni yönetimi tarafından çalışanların sendikalarından istifaya zorlandığı, mesleğini başarıyla yerine getiren görevlilerin baskıya, sürgüne ve mobbinge maruz bırakıldığı görülmektedir. Başında da yansıdığı gibi, İstanbul itfaiye teşkilatında

191 personelin görev yerinin değiştirilmesi, 150'den fazla personelin sürgün edilmesi, 118 personelin ise sendika değiştirmedikleri nedeniyle rütbelerinin düşürülmesi iddiaları ilgili kurumlarca araştırılmalı ve gereği hemen yapılmalıdır. Liyakat ve adalet ilkelerinin zedelendiği ortamlarda görülen mobbing kesinlikle bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hayat görüşünün Kur'an-ı Kerim ile Hazreti Muhammed çizgisi üzerine olduğunu sık sık vurgulayan Mevlâna Celâlettin, 17 Aralık 1273 Pazar günü 66 yaşındayken Konya'da vefat etmiştir. Mevlâna Celâlettin Rûmi, vefat gününü en büyük sevgili olarak bildiği Allah'a kavuşmak olarak belirttiği için o gece şebiarus yani düşün gecesi olarak kabul edilmektedir. Mevlâna'nın hikmetli sözleri, irfanla yoğrulmuş öğütleri, yaşlı dünyamızın bugün muhtaç olduğu büyük kardeşlik ikliminin şifrelerini taşımaktadır. Bizler Yunus Emrelerin, Hacı Bayram Velilerin, Hacı Bektaş Velilerin, Ahmet Yesevilerin, Mevlânaların ve Şemsi Tebrizî gibi büyük şahsiyetlerin muhabbet ikliminde yoğrulan bir medeniyetin mirasçılarıyız. Anadolu ruhunu bu topraklara aşıl原因 ve sevgi medeniyetinin kurucusu Mevlâna Celâlettin Rûmi'yi 747'nci vuslat yıl dönümünde rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanımıza sadece basit bir soru soracağım: Türkiye'deki işsizlik oranı nedir?

Diğeri de az önce ben konuşma yaparken... Değerli arkadaşlar, ben kimseye hakaret etmem ancak tutanaklara baktım; Sayın Halil Etmeyez ile Sayın Yaşar Kırkpınar "Yalan söylüyorsun." diyorlar, "İşsizlik yok, yalan söylüyorsun." diyorlar. Sayın Etyemez, ben de size şunu söylüyorum: Türkiye'de işsizlik oranı kaç? Benden özür dilemeye davet ediyorum; eğer özür dilemiyorsanız, size açık ve net söylüyorum, burada siz sadece yalan söylemiyorsunuz aynı zamanda vicdansızlıkta da master yapmışsınız. Size gerçekten yakıştıramadım; bunu bir kez daha size söylemek istiyorum. Ayrıca sizi de bütün işsiz vatandaşlarımızın vicdanına havale ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kayseri'de 17 Aralık 2016 tarihinde teröristlerin hain saldırısı sonucu şehit olan kahramanlarımızı, evlatlarımızı unutmadık, asla unutmayacağız. Bu hain saldırı sonucu şehit olan kahramanlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet ilkeleri çerçevesinde, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde terör örgütlerine karşı mücadelemiz sonuna kadar devam edecektir. Hiçbir güç, çıktığımız bu kutlu yoldan bizleri döndüremeyecektir. Milletimizle birlikte millî seferberlik ruhu içerisinde, kararlılıkla büyüyen ve güçlenen Türkiye hedeflerimize ulaşmak için her zamankinden daha çok çalışacağız. Asıl gayesi ülkemizin önünü kesmek olanlara, enerjisini başka yönlere yoğunlaştırmaya çalışanlara fırsat vermeyeceğiz diyor, bu toprakları bize vatan yapan tüm şehitlerimizi rahmetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sorum Tarım Bakanımıza: İstiklalimizin ve istikbalimizin güzel illerinden Malatya'mız için 2021 yılında aşağıdaki projeleri gerçekleştirmenizi talep etmekteyiz. Şöyle ki: Yoncalı İsale Tüneli; Akçadağ Taşevler, Yaygın Göleti, Karamahmut, Budaklı, Kurşunlu, Karadere Göletleri, Darende Çınarköy Göleti, Boztepe Pompaş, Kale Ürüsnü Barajı Sulamaları; Doğanşehir Elmalı, Kuluncak Karaçayır, Darende Çınarköy, Hekimhan Karadere Göletleri İkmali; Yukarı Ulupınar Göleti Projesi; Yeşilyurt Beylerderesi, Battalgazi Derme Deresi 3'üncü Kısımlar Taşkın Koruma İnşaatları; Malatya İçme Suyu İsale Hattı Rehabilitasyonu, Kapıkaya Sulaması Sayaç ve Sanat Yapıları, Doğanşehir Söğüt Göleti Rezervuar Alanı İyileştirme, Kuluncak Sofular Sulaması Sanat Yapıları ve Mekanik İmalatları.

Bu projelerin 2021 yılı yatırım kapsamına alınması önem arz etmektedir. Bu yönde bir planlama bulunmakta mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz yürütmeye.

Buyurun Sayın Bakan.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Öncelikle sorulardan başlayayım ben.

Türkiye Futbol Federasyonu Sağlık Kurulu Covid-19 salgını şartlarında amatör spor müsabakalarının oynanmasına izin vermiyor, dolayısıyla da salgının seyrine göre amatör spor müsabakalarının önümüzdeki süreçte yapılması mümkün olacak.

Depremle ilgili konuda, okulların depreme dayanıklı hâle gelmesi... Millî Eğitim Bakanlığımız depremle ilgili güncel Deprem Yönetmeliği'ne göre -deprem performans kriterleri var, bildiğiniz gibi- bunların güçlendirilebilecek olanlarını güçlendirecek, güçlendirilemeyecek olanlar için de yıkım kararı alıp yeniden yapacak. Bunun neticesi olarak da hem 2020 yılı içinde hem de 2021 yılında güçlendirilecek binalarımız var Millî Eğitimde, aynı zamanda da yeniden yapılacak. 2019 yılında 123; 2020 yılında 288 olmak üzere de 411 eğitim kurumumuzun yeniden yapım çalışmalarına da başlanmış durumda.

Diğer bir konu Gölbaşı'yla ilgiliydi. Gölbaşı özel çevre koruma bölgesi olarak korunmakta. Mogan ve Eymir Göllerinin korunması ve beslenmesi için de göle yakın alanlar rekreasyon alanı olarak, uzak noktalar ise konut alanları olarak planlanmış durumda Bakanlığımız tarafından.

Belli firma adları verilerek onların iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alması ya da sendikal mobbing konusunda sorular geldi. Bütün bu verdiğiniz firmaların zaten teftiş süreçleri veya yargı süreçleri devam etmekte. Ben şimdi firma adlarını vermeyeyim.

Şehit yakınlarımızın, gazilerimizin aldığı meblağlar veya maaşları, emsal aylıkları konusunda ise ben şunu söylemek istiyorum: Şehit yakınlarımızın ve gazilerimizin izni olmadan ben size burada rakamlar vermek istemiyorum çünkü böyle bir hakkım yok ama şu var: Verdiğimiz rakamlar normal SGK sistemi dosya sistemi üzerinden yani haneye bağlanan, şehit yakınımıza bağlanan, gazimize bağlanan dosya üzerinden ki bunu bütün SGK çalışanları bilir, dolayısıyla anne babaya da toplam hisse oranı ölçüsünde hesaplarla dağılım yapılmakta. Toplam hisse miktarı önce eşe, çocuklara ve anne baba oranında hisseler dağıtılmaktadır. Dolayısıyla bu dağılım çerçevesinde, 3713 sayılı Kanun çerçevesinde bütün hakları şehit yakınlarımıza teslim edilmektedir.

Vakıf kiracısı olan esnaflara yapılan zamlar, icra işlemleri... Bu noktada İçişleri Bakanlığınca 81 il valiliğine gönderilen genelgeler uyarınca Covid-19 salgını dolayısıyla faaliyetleri durdurulan veya kısıtlanan vakıf kiracıları için kira artışı yapılmamıştır. Ayrıca, bu noktada 31 Ağustos 2020 tarihinden önceki kira ve ecrimisil borçlarına ait faiz ve ferf alacakların tahsilinden de

vazgeçildi. İlgili kiracılara, 17 Ocak 2021 tarihine kadar başvuruları hâlinde borçlarına ilişkin yapılandırma da yapılabilecek ve bu noktada da dava süreçleri sonlandırılacak.

Diğer bir konu, Malatya'ya yeni kütüphane ve arkeoloji müzesi, bu konudaki yatırım programları... Malatya İl Halk Kütüphanesinin 2022 yılında bitirilmesi hedefleniyor. Yine, Malatya arkeoloji müzesi projesi de tamamlanmış durumda, onun da çalışmalarına başlanacak.

İskilip-İstanbul bağlantılı yolda da bu konuda da çalışmalar devam ediyor. Proje tamamlandıktan sonra da ihale edilmesi planlanıyor.

"Hasankeyf sular altında kalmış." iddiası ve üzerine "İlisu Barajı'ndan üretilen elektrik gücü tüm üretimin 1,3'ü..." Buradaki rakamlar da doğru değil. Elektrik üretimi ülkemizdeki hidroelektrik enerji üretiminin yüzde 4'üne tekabül etmekte. Dolayısıyla da Mayıs 2020 tarihinden itibaren de enerji üretimi devam ediyor.

Tank Palet konusunda çok soru geldi ama Tank Palet konusunda burada defalarca cevap verildi; Cumhurbaşkanı Yardımcımız cevap verdi, Milli Savunma Bakanımız cevap verdi. O yüzden onlar kapsamlı cevap verdikleri için o soruları... Diğer bakanlıklarımızın ben cevap verdiğim ölçüde verebiliyorum, diğerlerini de zaten Bakanlıklarımız sizlere yazılı olarak iletecekler.

BAŞKAN – 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir. Sayın Çelebi, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Başkanım, biraz önce bir arkadaş söyledi, Ağrı'ya neler getirdiğini. Neler getirdiğimizi eğer görmüyorsa bana göre bunu milletin takdirine bırakalım.

Ağrı'ya, AK PARTİ geldiği günden bugüne, on sekiz yılda eski parayla 18 katrilyon 600 milyar TL yatırım yaptı. 400 yataklı Ağrı Devlet Hastanesi, 2021 yılında da inşallah, Allah bir sıkıntı vermezse, 200 yataklı kadın doğum hastanesinin temelini atacağız. Ayrıca, 2021 yılı, tıp fakültemizin de temelini atacağız. 6 ilçesine; Doğubeyazıt'a, Patnos'a, Tutak'a, Eleşkirt'e, Diyadin'e –sadece Taşlıçay kaldı– Hamur hariç bütün ilçelerimize, hepsine devlet hastanesi yaptık. Yine, Ağrı merkeze 50 yataklı fizik tedavi hastanesi ve onlarla birlikte... Bunlara özellikle HDP'nin burada algı yapacağına, bize teşekkür etmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şu andaki doktor sayımız: Uzman doktor sayısı 120, pratisyen 25; anjiyo açıldı ve faaliyete girdi...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Çocuk enfeksiyonu, çocuk onkolojisi, yanık ünitesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi... Şu anda 14.500 öğrencimiz var ve bu öğrenciler şu anda bacasız birer fabrikadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çelebi, süreniz bitti.

Buyurun Sayın Beştaş.

15.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biz algı falan yapmıyoruz, biz gerçekleri anlatıyoruz ama iktidar...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Gerçek burada, gelin, ben gerçeğini size söyleyeyim. Gerçekler burada, yazılı belge.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başka illerden söz ediyoruz galiba. Bizim Ağrı Milletvekilimiz Ağrı'yı anlattı. Dün benim vekili olduğum ilin Sayın Milletvekili Osman Ören de Siirt'i anlattı, içeriden dinledim, bir görüşmedeydim, hakikaten dedim ki: Ben başka bir Siirt mi tanıyorum acaba? Yani garip bir şey.

SALİH CORA (Trabzon) – Gitmiyorsunuz ki siz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Burada iktidarın her şeyi çarpıttığı gibi, her konuyu çarpıttığı gibi "Yok, şu yatırımı yaptık; yok, bu yatırımı yaptık..." Biz de yapmadıklarınızı söylüyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Biz çarpıtmıyoruz. Kendileri AK PARTİ milletvekili; değil mi? Elbette ki siz iftira atıyorsanız bunun cevabını alırsınız ya! Yok böyle bir usul Sayın Başkan!

BAŞKAN – Herkes kendi tarafından bakıyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet.

Biz bardağın yüzde 80'i boş, onu gösteriyoruz ve Ağrı'da neler yaşandığını siz de biliyorsunuz. Bu nedenle, çarpıtmıyoruz; herkes, halk biliyor, kim doğruyu söylüyor, kim yalan söylüyor. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

BAŞKAN – 5'inci maddeyi okutuyorum:

Devlet borçları

MADDE 5- (1) Devlet borçlarına ilişkin cetvellerde gösterildiği üzere, 2019 yılı sonu itibarıyla;

a) 755.051.843.019,13 Türk Lirası kısa, orta ve uzun vadeli Devlet iç borcu,

b) 572.089.579.942,67 Türk Lirası Devlet dış borcu,

c) 114.403.939.853,88 Türk Lirası Hazine garantili borç,

mevcuttur.

BAŞKAN – 5'inci madde üzerinde gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yavuz Ağırallıoğlu'nundur.

Buyurun Sayın Ağırallıoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her birinizi ayrı ayrı, hürmetle selamlıyorum.

Bütçe finaline gidiyoruz, bu bütçeden, 2021 yılı bütçesinden siyasi hafızamıza, siyasi arşive İYİ PARTİ'nin verimsiz yatırımlara işaret etmek için köprünün ayaklarında dikkat çekmek istediği 160 tonluk altın, Sayın Kılıçdaroğlu'nun iddialı çıkışı ve Sayın Süleyman Soylu'nun, milletin cebine girmiş paralarla ilgili, kalbiyle, içine sindire sindire diyebildiği "oh"lar kaldı. Yani bu 2021 yılı bütçesinin eski bütçelere nispet edildiği zaman biraz daha düşük tonlamalı geçen müzakerelerinin hafızalarda kalmış üç mühim, algıyı yönetebileceğimiz, hakikate dokunabileceğimiz üç büyük iş.

Bahar Hanım söyledi, mukabele edeceğim, bana da aslında ayak vermiş oldu. Milletin cebine düşmüş her kuruş için, Sayın Süleyman Soylu'nun iliklerinin son zerresine kadar "Oh olsun!" deyişine biz de mukabele ediyoruz. Bu memleketin cebine, bu milletin hayrına sebep olacak her kuruş için biz de canıgönülden, bakın, biz diyoruz...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Alkışlamadınız.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Ya, duruşumuzu söylüyoruz. Seni sonra özel olarak alkışlayacağım, alkışlayacağım seni.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yok, beni değil.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Duruşumu söylüyorum, uzatmayın mevzuyu, ben söylüyorum, diyorum ki alkışlıyorum. "Oh olsun!" hissiyatınızın hamdolsun tarafını da temsil ediyoruz biz, Allah'a hamdolsun milletin cebine giren her kuruş için. Keşke on sekiz yıllık iktidarınıza, milletin cebine girmiş ve hepinizde coşkuya sebep olmuş, bu "Oh olsun!" hissiyatınıza keşke şöyle şeyler de demek nasip olsaydı: Keşke size "adalet ve kalkınma" diye başladığınız bu memleket, millet davasının on sekizinci yılında, 19'uncu bütçesinde, 179 milyar faize para vermiyoruz, "Ooh!" diyebilmek imkânı hissenize düşseydi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Keşke size teveccüh gösterilmiş bu on sekiz yıl içerisinde partinizin hizmet itibarına, hissesine, memleketin kamu borç stokunu, cumhuriyet tarihi boyunca yapılan 2 katına çıkarmadık, "Ooh!" diyebilmek gibi bir itibar düşebilseydi. Keşke partinin itibarına, EYT'lilerin problemlerini çözdük, "Ooh!" diyebilmek düşebilseydi, keşke partinizin icraat itibarına, seçim meydanlarında verdiğiniz 3600 sözünü tuttuk, "Ooh!" diyebilmek düşseydi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Keşke partinizin iddialarına ve itibarına, yolun başlangıcında teslim aldığınız ülkeyi, 17'nci sıralardan aldığınız bu memleketi 10'uncu sıralara getirdik, "Ooh!" diyebilmek nasip olsaydı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Keşke partinizin itibarına, keşke partinizin siyasi iddialarına işsizlikle teslim aldığımız bu memleketi aşağı, işe doyurduk; gençlerin ümidi kalmamış bu memlekette gençlerin ümidini bu memlekete bağladık, "Ooh!" diyebilmek nasip olsaydı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Yoksulluk girdabında aldınız bu memleketi; on sekiz yıldır "18 milyon yoksula bakıyoruz." demek yerine "Zekât verilmez bir ülke inşa ettik. Artık insanlar zekât verecek insan bulamıyorlar, ooh!" diyebilmek nasip olsaydı keşke. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Keşke partinin hissesine, devriktidarınızın bu kadar uzun sürmesine rağmen yoksulluğun kurumsallaşmadığı bir ülke inşa etmek düşseydi. "Ne iş yapıyorsunuz?" sualine neredeyse "Yoksulum." diye cevap verecek bir meslek kolu inşa edildi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Keşke yoksulluğun rivayetle anıldığı bir ülke inşa etmek "Ooh!" nidalarınızla buluşsaydı. Keşke "İçinde mukayese imkânı bulduğumuz ülkeler liginde en düşük enflasyon, hamdolsun, ooh, bizim ülkemize nasip oldu." demek size düşseydi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Keşke faizin hem inanç olarak hem hassasiyet olarak hem de iktisadi mücadelenizin merkezinde hiç tevessül edilmemesi gereken bir kabahat olarak durduğu bu siyasal iklimde "Allah'a hamdolsun, devriktidarımızda faize bir kuruş kaptırmadık." diyebilmekten hissenize "Ooh!" gibi bir nida düşmüş olsaydı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

500 milyar dolar, faize para ödendi on sekiz yılda. Bu 500 milyar doların en iftihar ettiğiniz yatırımlarınızdan kaç tane yaptığını çıkarttım arkadaşlarıma. Mesela, 500 milyar dolar, faize, on sekiz yılda para ödemiş; bu paraları buraya ödememiş olsaydınız hissenize şöyle şeyler demek düşecekti, Süleyman Soylu Bey'in dediği "Ooh olsun!" a ne cümleler ilave edecektiniz; diyecektiniz ki: "Ooh! Faize bir kuruş para vermedik." "22 tane nükleer santral yaptık." "Ooh! 15 tane Kanal İstanbul yaptık." Bak, çıkardım burada, hepsi var. "Ooh!" diyecektiniz, bakın. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Böyle diyecektiniz. Eğer faize bu kadar para verilmemiş olsaydı, yüzlerce, bunlardan yüzlerce sayabileceğim bir sürü örneği "Memleketin hizmetiyle buluşturduk, ooh!" diyecektiniz.

Siz, bugün, kendi coşkunuzun arkasında, kendi sorumluluklarınızı, muhalefetin sizin elinizden iktidarı alamamış olmasından kaynaklanan bir yerde, kendi avantajınıza dönüştürüp mutlu olmaya çalışıyorsunuz. Biz size sorumluluklarınızı hatırlatıyoruz; yolun başında hangi hissiyatı taşıdığınızı, yolun sonunda bu hissiyatı kaybettiğiniz için başınıza ne geldiğini hatırlatıyoruz. Biz bütçede sonuçları konuşuyoruz -iktidara muhalefetiz biz, sonuçları konuşacağız- siz sebepleri konuşuyorsunuz. Biz iktidara, yetemeyişlerimizi, yetemeyenlerimizi konuşuyoruz; siz gerekçelerinizi konuşuyorsunuz. Biz memlekette yaşadıklarımızı konuşuyoruz, siz mazeretleri konuşuyorsunuz. Biz memleketteki geçim darlığından, zorluğundan bahsediyoruz, ondan konuşuyoruz; siz, bu zorluklar adına niçin bu gerekçeleri, niçin bu zorlukları yaşadığımızı bize anlatmaya çalışıyorsunuz. Biz size yaşam zorluğu çeken insanlardan bahsediyoruz, siz bize mukayeselerden bahsediyorsunuz.

Geldiğiniz yer şurasıdır: Sizin iddialarınızla, memleketi huzura kavuşturmak için, onca zamandır elinize geçirmiş olduğunuz iktidar nimetlerinden, imkânlarından memleketinizden istifade edemeyenler adına cümleler kurduk size. Yani siz temennilerinizi, hedeflerinizi, hayallerinizi anlattınız; biz hayalleriniz adına ülkede yaşananları anlattık size. Bunların ikisinin arasındaki farktır muhalefeti sizin karşınızda kuvvetli yapan. Kuvvetli olduğunuz yerlerdeki coşkunuzu, kuvvetli olduğunuz zamanki hissiyatınızı hepimiz gördük. Siyaset arşivine Süleyman Soylu'nun milletin hayrına sebep olmuş o yatırımlarla ilgili cümlesi coşku olarak düştü; siyaset arşivine, öyle, alkışlama coşkusu olan bir fotoğrafınız düştü. Siz de biliyorsunuz, memleketin hayrına sebep oldunuz mu böyle coşku olur ama siz bugün, on sekiz yılın içinde, 19'uncu bütçesini yaptığınız bu performansınızla milletin coşkuya alkışladığı bir iktidar değilsiniz artık. Millet artık, sizin sayısal olarak çokluğunuzu, siyasi kuvvetinizi biliyor olmasına rağmen, çözülememiş problemlerin çözenini aramak derdine düşmüştür. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Biz o yüzden kuvvetliyiz. Tıpkı sizin 2002'de kuvvetlendiğiniz siyasal iklimin içerisinde, biz AK PARTİ'nin 2002'deki sorumluluklarına yürüyoruz; AK PARTİ, kızdığı ve eleştirdiği insanlara benzeyerek vedaya hazırlanıyor. Biz, sizin 2002'de millete söz verirken idealizm adına söylediklerinizi kendi sorumluluğumuz biliyoruz. Yani parmağındaki yüzüğü gösterip "Bundan başka malım yok." diyen bir idealizmin, "Makam arabalarını satacağım." "Lojmanları özelleştireceğim." "Bu memlekette fakirliğin kökünü kazıyacağım." "Bu memlekette zekât verilecek insan kalmayınca kadar bir kuruşu kendime haram sayacağım." diyen bir ahlakın yerine, şimdi, hanı hamamı, katı, sarayı, külliyesi -ne diyorsanız adına- bir sürü şeyi, kendi varlığını itibar sayan bir sorumsuzluğun içine düştü. Hissiyatınızdaki savrulmayı hatırlatıyoruz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Yani siz bizim söylediklerimize itiraz ediyorsunuz, yüzünüzle; kalbinizle değil. Ben sizin bizim söylediklerimize kalbinizle itiraz ettiğinizi düşünsem sizin şöyle demiş olmanız gerekiyor, şöyle demeniz lazım: "Allah'a hamdolsun, biz memlekette yüzde 14-15 işsizlik vadetmiştik." Bunu parti programına çevirdiğinizi düşünün lütfen, parti programına çevirin; şu anda memleketin karşı karşıya kaldığı bunca problemi parti programına dönüştürün yani bir parti kurduğunuzu düşünün -eğer bu yaptıklarınız, bu neticeler normalse şöyle yapacağız o zaman- Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin teveccühüne talip olduğunuz meydanlarda şöyle dediğinizi düşünün: "Bize yetkiyi verirsiniz şayet yüzde 15 civarında bir işsizliği planlıyoruz." "Şayet bize yetki verirsiniz kamu kaynaklarını, yanımızda,

yakınımızda üç beş tane müteahhide, Kamu İhale Kanunu'nu da delerek istediğimiz fiyata, istediğimiz adama vermeyi planlıyoruz." mesela.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Mesela vadedeceksiniz, diyeceksiniz ki...

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Kahvaltı ne zaman, kahvaltı? Kahvaltıdan haber ver sen, kahvaltıdan.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bakın, bunları yapmaktan mahcup olacağınızı bildiğim için itiraz ediyorsunuz. Siz sadece lafzen itiraz etmek zorundasınız. Mesela Sayın Cumhurbaşkanını siyaset pratiği çok kuvvetli bir insandır, bu yaptıklarını seçim meydanlarında vaat olarak yapamayacağını bilir, söyleyemez. Diyebilir mi içinizden herhangi biriniz "Biz, bizi iktidara getirirseniz, yol yapmayı planlıyoruz; üstünden geçenden de geçmeyenden de para almayı planlıyoruz." diye? Böyle oy alınabilir mi? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) "Biz, bize oy verirsiniz şayet mesela..." Nezaketsizlik saymayın, oldu bitti de geçtikten sonra konuşmuş oluyorum; bunu, yapıldığı günden beri siyasi olarak ait olduğumuz değerler dünyasına yakıştıramadığım için söylüyorum; Sayın Cumhurbaşkanımız ve sizin hiçbiriniz seçim meydanlarında "Şayet bizi Cumhurbaşkanı yaparsanız, beni devlet başkanı yaparsanız damadı bakan yapmak istiyorum." diyemezsiniz mesela, diyemezsiniz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu bir taban siyasetçisi, bunu milletin değerlerine hizmet etmeye kastetmiş, ahdetmiş bir taban siyasetçisi böyle bir şeyi söylemekten imtina eder.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Tarih yazacak bunları, tarih!

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum, bir dakika Başkanım.

Gerçek soru şu arkadaşlar... İktidara, ben size kardeşlik ediyorum, inanın, sizi utandırmaya çalışmıyorum, sadece şunu hatırlamanızı temin etmeye çalışıyorum.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Tarih yazacak bunları.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Altında cevabını vermek zorunda olduğunuz doğru soru şudur bu konuştuklarımızın hepsi geçer size kardeşlik ediyorum, doğru soruyu soruyorum size: Biz Mecliste olmasak, hepimiz çekilsek muhalefet olarak, sizin de 600 mebusunuz olsa, siz gücünüz yetmediği için ne yapamıyorsunuz ki memleketi düze çıkarmak için güç ihtiyacında bulunuyorsunuz? Siz, şu ana kadar, hangi programı uygulamak, hangi hedefi tutturmak için güce ihtiyacınız oldu ki güçsüzlüğü bahane ederek yahut muhalefeti bahane ederek kendinizi yapamadıklarınızla ilgili sorumluluktan kurtarmaya çalışıyorsunuz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bahane etmiyoruz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Sizin doğru sorunuz şudur: Siz artık söyleyecek sözü, yürüyecek yolu mesuliyetlerinizle birleştirme imkânını kaybetmişsiniz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – 600 mebusunuz da olsa, 1500 mebusunuz da olsa, muhalefetin tamamı çekilse siyaset sahnesinden, dese ki: "Bizi kötü göstermeye çalışmanıza gerek yok. Ne Sayın Cumhurbaşkanı ne sizin kıymetli yöneticileriniz bizi kötü yapmak için 'kötü' diye takdim etmek için çalışmayın, biz kabul ediyoruz; kötüyüz." desek mesela...

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (İsparta) – La Fontaine'den masallar!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayal, hayal, büyük bir hayal kuruyorsunuz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – "Bizi yenmeye çalışmayın, zaten yeniyorsunuz, siz memleketi toparlayın." desek mesela, sizin yapacağınız bir şeyiniz yoktur, söyleyecek sözünüzü bitiriniz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ağıralioğlu, teşekkür ediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – AK PARTİ, Cumhuriyet Türkiye'yi, tüp, yağ, ekmek ve hastane kuyruklarından refah ülkesi Türkiye'ye Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle götürdü. İşte, Türkiye'yi tüp, yağ kuyruklarına mahkûm eden parlamenter sistemden Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle refah istikametinde koşan bir Türkiye'yi inşa ediyor.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut.

Buyurun Sayın Bulut.

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kesin hesap kanun teklifinin devlet borçları hakkında 5'inci maddesi üzerinde MHP Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bana ayrılan sürede ülkemizin farklı göstergeler açısından borçluluk durumuna ilişkin değerlendirmelerde bulunacağım.

Küresel düzeyde son yıllarda süregelen olumsuz gelişmelere ve 2020 yılı boyunca etkilerini gördüğümüz Covid-19 salgınına rağmen Türkiye, borçluluk göstergeleri bakımından, benzer ülkelere göre düşük riskliliğini sürdürmektedir. Özellikle hane halkı ve finans dışı kesim borçluluğunun benzer ülkelere kıyasla hâlen düşük seyretmesi finansal istikrarın sürdürülebilirliğinde olumlu bir etkidir. Türkiye'nin hane halkı, reel sektör ve kamu borçluluğu diğer ülke gruplarıyla kıyaslandığında, pandemi dönemine rağmen oldukça düşük seviyelerde kalmaktadır. Uluslararası Ödemeler Bankası verilerine göre, 2020 yılı Haziran ayı itibarıyla Türkiye'de hane halkı borcunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 16,7 iken, gelişmekte olan ülke ortalaması yüzde 45,2, avro bölgesi ortalaması yüzde 60,4'tür. Benzer bir şekilde, reel sektör borcunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı Türkiye'de yüzde 74,4 iken, gelişmekte olan ülke ortalaması yüzde 108,8, avro bölgesi ortalamasıysa yüzde 113,6'dır. Kamu borçluluğuna bakıldığında da gelişmekte olan ülkelere kamu borcunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 55,5, avro bölgesinde yüzde 95 iken, Türkiye'de yüzde 39,4 düzeyindedir. 2009 yılından bu yana hane halkının yabancı para cinsinden borçlanamamasına yönelik uygulama, 2014 yılından itibaren tüketici kredilerinde daha yoğunlukla uygulanan makro ihtiyati tedbirler ve 2018 yılından bu yana uygulanan firmaların yabancı para cinsinden borçlanmasına ilişkin düzenleme borçluluğun düşük seviyelerde kalmasında ve finansal istikrarın sürdürülmesinde inkâr edilemez katkı sağlamaktadır. Hane halkı borcu hane halkı finansal varlıklarıyla kıyaslandığında da son yıllarda olumlu bir seyir görülmektedir. 2018 yılı sonunda hane halkının finansal varlıkları borçlarının 2,5 katıyken 2020 yılı Ekim ayında 2,9 kata ulaşmıştır.

Reel sektörümüz son dönemde döviz borçluluğuna, pandemi koşullarına rağmen büyük oranda azaltmıştır. 2020 yılı Eylül ayı itibarıyla reel sektörün döviz borcu 293 milyar dolara gerilemiştir. Bu borç en yüksek seviyenin görüldüğü 2018 yılı Nisan ayına göre yaklaşık 46 milyar dolarlık bir azalışa tekabül etmektedir. Benzer bir şekilde, reel sektörün döviz açığı da hızla gerilemektedir. 2018 yılı Şubat ayında 223 milyar dolara çıkan döviz açığı 2020 yılı Eylül ayında 60 milyar doların üzerinde iyileşerek 162 milyar dolara kadar gerilemiştir. Böylece reel sektörün döviz açığı 2013 yılı Haziran ayından bu yana en düşük seviyeye gerilemiştir.

Reel sektörün 2018 yılından itibaren döviz cinsinden borçlanmasında getirilen kısıtlamalar hızla meyvesini vermiştir. 2013 yılında 27 milyar dolara kadar çıkan dövize endeksli krediler 2020 yılı Eylül ayında 2 milyar dolara kadar düşmüştür. Aynı

dönemde reel sektörün yurt içinden temin ettiği döviz kredileri 144 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu gerçekleşme 2013 yılı Haziran ayından beri en düşük seviyedir. Bir başka olumlu gösterge olarak reel sektör, pandemide yaşanan tüm zorluklara rağmen, kısa vadeli döviz fazlası vermeyi sürdürmektedir. Hatta 2020 yılı Eylül ayı itibarıyla reel sektörün kısa vadeli döviz fazlası 17,1 milyar dolarla tarihin en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

Türkiye, karşılaştığı bütün jeopolitik sorunlara, pandeminin getirdiği yüklere ve uluslararası baskılara rağmen dış borç stokunu azaltmayı sürdürmektedir. 2020 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Türkiye'nin brüt dış borç stoku bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,6 azalarak, parasal karşılığı olan 7,1 milyar dolar azalarak 421,8 milyar dolar olmuştur. Bu gerçekleşmeyle en yüksek borcun görüldüğü 2018 yılı birinci çeyreğine göre dış borç stoku yüzde 9,7 yani 45,1 milyar dolar azalmış ve 2017 yılı ilk çeyreğinden beri en düşük seviyeye gerilemiştir. Bu azalış alt sektörlerde de kendini göstermektedir. Özel sektörün dış borcu aynı dönemde yüzde 26,5 azalmıştır. Finansal sektörün dış borcu aynı dönemde yüzde 17,7 azalmıştır. Reel sektörün dış borcu ise aynı dönemde yüzde 3 yani 7,8 milyar dolar azalmıştır.

Dış borç çevirme oranlarına bakıldığında da Türkiye'nin dış borcunu azalttığı görülmektedir. Bankalar 2018 yılı Haziran ayından beri, bankacılık dışı sektörler 2019 yılı Mayıs ayından beri net dış borç ödeyicisi konumundadır. 2020 yılı Eylül ayı itibarıyla söz konusu sektörlerin dış borç çevirme oranı sırasıyla yüzde 98,5 ve yüzde 58,4 olarak gerçekleşmiştir. Her ne kadar Türkiye'nin önümüzdeki bir yılda ödemesi gereken dış borcu 2020 yılı Ekim ayı itibarıyla 181 milyar dolar olarak görülse de bu borcun çok önemli bir kısmı mevduat, ithalat borçları, ticari krediler gibi ticaretin doğasında olan ve her yıl ticari ilişkilerde benzer düzeylerde seyreden yükümlülüklerden oluşmaktadır. Bu süregelen borçları çıkardığımızda aslında Türkiye'nin bir yılda yeniden finanse etmesi gereken dış borcu 2020 yılı Ekim ayı itibarıyla 58,1 milyar dolar düzeyindedir. Bu gerçekleşme en yüksek seviyenin görüldüğü 2018 yılı Şubat ayına göre 28,1 milyar dolar tutarında bir düşüşe tekabül etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bankacılık sektörü de dış borcunu azaltmaktadır. 2020 yılı ikinci çeyreği itibarıyla bankacılık sektörünün brüt dış borç stoku bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,8 yani 4,1 milyar dolar azalarak 141,2 milyar dolar olmuştur. Bu gerçekleşmeyle en yüksek dış borç stokunun görüldüğü 2018 yılı birinci çeyreğine göre dış borç stoku yüzde 24,5 yani 45,7 milyar dolar azalmış ve 2013 yılı ilk çeyreğinden sonraki en düşük seviyeye gerilemiştir. Bir başka olumlu gelişme olarak bankaların kısa vadeli dış borcu 2020 yılı Ekim ayı itibarıyla 55,6 milyar dolarla en yüksek seviyenin görüldüğü 2014 yılı Kasım ayına göre yüzde 44,6 yani 7,4 milyar dolar azalmıştır. Az önce belirttiğim üzere, 2018 yılı Haziran ayından beri bankacılık sektörü net dış borç ödeyicisi konumundadır.

Kamu borçluluğuna baktığımızda uluslararası karşılaştırmalara göre ne kadar düşük düzeyde bir borca sahip olduğumuza konuşmanın başında değindim. 2020 yılında, pandeminin halkımıza etkisini en aza indirebilmek amacıyla, kamu destekleri yoluyla halkımıza yüksek oranda katkı sağlanmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra pandemi döneminde doğal olarak bütçe gelirlerindeki azalma nedeniyle Hazine, diğer ülkelere borç veren yatırımcılara farklı yatırım araçları sunmakta hem de Hazineyi en düşük maliyetle borçlandırmaktadır. Görüldüğü üzere bütün zorluklara rağmen tüm sektörler itibarıyla sürdürülebilir ve düşük seviyede bir borç yapısına sahip olmamız önümüzdeki dönemde Türkiye'nin hem finansal istikrarına katkı sağlayacak hem de güçlü büyüme performansının düşük risklilik ve asgari dış kırılganlık oluşmasında rol oynayacaktır.

Bir başka olumlu gelişme de Hazinesin borçlanma maliyetinde görülmektedir. 2020 yılının ilk on bir ayında ortalama yüzde 8,7'yle borçlanılmaktadır. Dış borç maliyetleri de önceki yıla göre yaklaşık 2 puan düşmüştür. Risk primimizdeki gerilemeyle önümüzdeki dönemde bu maliyetler inşallah daha da düşecektir. Üstelik Hazine, kira sertifikaları, altına dayalı enstrümanlar gibi araçlarla borçlanma araçlarını çeşitlendirmekte, hem Hazineye borç veren yatırımcılara farklı yatırım araçları sunmakta hem de Hazineyi en düşük maliyetle borçlandırmaktadır. Görüldüğü üzere bütün zorluklara rağmen tüm sektörler itibarıyla sürdürülebilir ve düşük seviyede bir borç yapısına sahip olmamız önümüzdeki dönemde Türkiye'nin hem finansal istikrarına katkı sağlayacak hem de güçlü büyüme performansının düşük risklilik ve asgari dış kırılganlık oluşmasında rol oynayacaktır.

Bu dilek ve temennilerle sözlerime son verirken yüce heyetinizi tekrar saygıyla selamlıyor, 2021 bütçesinin ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum.

Saygılarımla. (MHP VE AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Ayşe Acar Başaran.

Buyurun Sayın Başaran. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen değerli halklarımız, cezaevlerinde rehin tutulan değerli yoldaşlarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bütçe görüşmelerinin, bütçe maratonunun sonuna doğru geliyoruz. Tabii yine burada bir Meclis olma vasfından çok, aslında bir harp içerisinde olduğumuzu söylemek lazım.

Şimdi, "Meclis nedir?"den başlayacağım. Meclis bir konuyu görüşmek, tartışmak ve karara bağlamak üzere bir araya gelmiş insanlar topluluğu. Ama burada ne oldu? İşte, son bütçe görüşmelerinin ilk gününden beri buraya gelip AKP "harikalar diyarında" gibi, işte, ülkeyi güllük gülistanlık gösteren iktidar milletvekilleri, muhalefete sürekli parmak sallayan, sürekli tehdit eden, hakaret eden Bakanlar ve en nihayetinde, bunun sonucunda alkışlayan yine milletvekilleri ve halkı, toplumu, kadınları yok sayarak bu bütçeye de "evet" diyen bir iktidar blokundan söz ediyoruz değerli arkadaşlar.

Şimdi, biz ilk gününden beri bu bütçenin halka, kadınlara, yoksullara, emekçilere dair bir bütçe olmadığını, bir savaş bütçesi olduğunu ısrarla söyledik, yandaa bir bütçe olduğunu ısrarla söyledik, erkek bütçesi olduğunu ısrarla söyledik.

Değerli arkadaşlar, şimdi, neden biz savaş bütçesi diyoruz? Ben size birkaç tane, sadece bu yılki örneği vereyim. Meclise sunulan 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Kanun Teklifi'ne göre Millî Savunma Bakanlığı başta olmak üzere güvenlik için ayrılan payın çokça arttığını biliyoruz. 2020 bütçesinde yüzde 12 olan askerî ve güvenlik harcamaları payı 2021 yılında yaklaşık 20 milyar lira arttı ve bütçedeki payı yüzde 13 oldu. 2021 yılı bütçesinde İçişleri Bakanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Millî Savunma Bakanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına toplam 148,5 milyar lira ayrıldı. Bu rakam 2020 yılında 129 milyar liraydı.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu, sadece direkt ayrılan bütçe. Tabii ki bütün Bakanlıklarda aslında bir savaşa bir bütçe ayrıldığını biliyoruz. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında Çevre Bakanlığına kadar, aslında bütün Bakanlıklarda görünmez, örtülü bir şekilde savaşa bir bütçe ayrılıyor. Sizce Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında nasıl ayrılıyor değerli arkadaşlar? Şimdi, teknolojiyi çok farklı biçimlerde kullanabilirsiniz ama bu teknolojinin, yapılan bir araştırmaya göre, en olumsuz etkilerinden birinci sırada yer alan, savaş teknolojileri ve bu ülkede teknolojinin gelişmesi sadece savaş üzerinden konuşuluyor; SİHA'lar yapılmış, İHA'lar yapılmış. Evet, bunlar yapılıyor yani -siz, bu iktidar- insanların ölümü üzerinden başarı sağlayan bir teknolojik gelişmeden övünen bir iktidar var karşımızda. Ama değerli arkadaşlar, pandemi süreci içerisindeyiz, pandemi döneminde çocuklar okullara gidemedi, eğitim uzaktan yapıldı, EBA üzerinden yapıldı ama bakın, bunun için bu kadar çaba sarf eden, savaş teknolojisi için varını yoğunu ortaya koyan iktidar, EBA'yı bir türlü faal hâle getiremedi. Sadece bu EBA süreci içerisinde öğrenciler dağların başına çıktılar, evlerin çatısına çıktılar. Çocuklar ya da öğretmenler evlerin çatısından düşerek yaşamlarını yitirdi ya da kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdi. Sadece toplam 1 milyon öğrenciye yetecek biçimde bir organizasyon yapılmıştı ama öğretmen ve öğrenci olmak

üzere toplam 19 milyon kişilik bir EBA sisteminin kurulması gerekiyordu ama maalesef arkadaşlar, işte dediğim gibi, savaş bütçesi yine eğitimden yana olmadı ama teknolojiye savaş bütçesi savaş teknolojisini geliştirerek ne kadar insan öldürürüzün hesabını yapmaya devam etti.

Değerli arkadaşlar, tabii ki bu bütçe bir tek çözüm sürecinde düşüşe geçti. Ancak, AKP iktidarı iktidarı yürütemeyeceğini bildiği için, 2014 yılında MGK'de yapılan bir toplantıda bir savaş kararı alındı, 5 Nisanda Sayın Öcalan'la ilgili yapılan görüşmeler askıya alındı, müzakere masası devrildi ve ülke bir savaş, bir çatışma çıkmazı içerisine sürüklendi. O günden bugüne sadece bu ülkenin ekonomik kaynakları berhava edilmedi, bu ülkenin doğası talan edildi; bu ülkede her gün canlar toprağa düştü, kimliklerinin hiçbir önemi yok ama, bu ülkenin evlatları yürütülen bu savaş siyasetinin sonucunda yaşamını yitirdi. Ama, dediğim gibi, bunun bir faturası da ekonomiyeye oldu çünkü yürütülen bu savaş siyasetinin, güvenlikçi politikaların en büyük etkisi yoksullara oldu; yoksullar öldü, yoksullar öldürüldü, yoksullar daha çok yoksullaştı ama işte bu savaş baronları, sizin yandaşlarınız, yürüttüğünüz siyaset sonucunda daha da büyüdü.

Değerli arkadaşlar, biz burada ısrarlı bir biçimde bu savaş siyasetini eleştirirken kulaklarını tıkayanlara bir de cezaevinde rehin tutulan, dört duvar arasındaki arkadaşlarımız, yoldaşlarımız da bir mesaj iletiyor: "Tecride karşı, cezaevindeki antidemokratik insanlık dışı uygulamalara karşı, savaş siyasetine karşı biz bedenimizi açlığa, ölüme yatırıyoruz ama bu siyasetten vazgeçin. Gelin, bu ülkenin en temel problemi olan Kürt sorununu güvenlikçi politikalarla çözmekten vazgeçin, kırk yıldır denenen yöntem bu şekilde yürütülerek çözüm alınmayacak. Onun için gelin, yürüttüğünüz bu tecrit politikasına, savaş politikasına son verin." diye cezaevlerinden, bakan, rehin tuttuğunuz insanlar oradan mesaj veriyorlar. Biz de onların burada sesi olmaya devam ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, tabii ki yürüttüğünüz bu savaş politikalarının bölgeye yansımaları, ayrıca üstüne ek olarak yoksulluk olarak geri dönüyor çünkü yürüttüğünüz savaş politikası nedeniyle bakan, son süreçte özellikle, yaylalara koyduğunuz yasaklar, OHAL uygulamaları, şehirleri askerî garnizonlara çevirmeniz, kayyum uygulamaları, yasaklar aslında bölgede, Kürt illerinde, Kürtlerin yoğunlukla yaşadığı illerde yoksulluğu daha da derinleştirdi.

Arkadaşlar, bakan, sadece 2018-2019 yılında bölgeden 1 milyon 468 bin kişi göç etti ama buna rağmen yoksullukta yine 1'inci sıradayız ve bunların arasında bir tane de benim ilim var. En yoksul olan kentlerden biri Batman.

Değerli arkadaşlar, bakan, sadece Batman'da 1'inci ayın 8'inden Kasım 31'e kadar 305 esnaf iş yerini kapatmış, 305 esnaf ama o 305 esnafın sorunlarıyla ilgili bu bütçede bir çözüm yok ama büyük yandaşlara, büyük sermayedarlara bu bütçede ayrılan bir pay var. Ve yine sadece organize sanayi bölgesinde 32 tane iş yeri kapatılmış ve bunların büyük bir çoğunluğu tekstil iş yerleri ve kapatılmış. Bölgede biz biliyoruz ki zaten başka bir yatırım olmadığı için, insanlar iş olanakları sağlayamadığı için gençlerin çoğunluğu tekstilde çalışıyor. 32 firma kapatma kararı almış organize sanayi bölgesinde ve daha binlerce firma aslında iflas etmesine rağmen ayakta durmaya çalışıyor.

Değerli arkadaşlar, bu bütçede güvenlik barajlarına, bu bütçede güvenlik yollarına bütçe var. Evet, dağların tepelerine, kuş uçmaz, kervan geçmez yerlere yollar yapıyorsunuz ama daha önce de arkadaşım bu kürsüden söyledi, halk için bitmeyen yollar yapıyorsunuz, bitmiyor yollar. Bir Sason-Muş yolu var, geçenlerde de arkadaşımız söyledi, her seçim çıkıp propagandasını yapıyorsunuz. En azından benim vekil olduğum dönemden bu döneme, 7 Haziran'dan bu döneme her seçimde çıkıp Sason-Muş yolu propagandasını yapıyorsunuz. Güvenlik yolları için bütçe var ama halkın kullanabileceği yollar için bütçe yok.

Değerli arkadaşlar, bitmeyen bir tane de –daha önce yine arkadaşımız söyledi- Batman-Bismil yolu var. Yandaşlarınıza peşkeş çekiyorsunuz, bir kısmı bitiyor ama diğer kısmı tekrar yol yapım çalışmaları diye devam ediyor ama bitiremiyorsunuz.

Yine, Hasankeyf'i talan ettiniz, Hasankeyf'in kültürel mirasını yerle bir ettiniz, şimdi de Sason'a göz diktiniz. Sason tarımla ve hayvancılıkla geçimini sağlayan bir ilçemiz ve bu ilçemizde Metin HES diye bir baraj projesini önünüze koydunuz. Bakan, defalarca reddedildi İl Genel Meclisinde, defalarca reddedildi ama Valiliğin ısrarı sonucu 5'inci ayda bu projeyi geçirdiniz. Halk isyan ediyor, Sason halkı bu projenin karşısında duruyor çünkü bu projenin birkaç tane oradaki halk için problemi olduğunu biliyoruz. Bir, bu baraj tıpkı Hasankeyf'te olduğu gibi yerleşim alanlarını kapsıyor ki yerleşim alanlarında hâlâ Hasankeyflilerin dertleri çözülmemiş, hâlâ Hasankeyf'in halkı kendilerine yerleşebilecekleri bir ev bulamadılar. Bu yapılacak baraj birçok doğal su kaynağını, çeşmeyi kurutacak yani tarımın önünde büyük bir engel olarak karşımızda duruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Yine Sason bölgesi deprem bölgesi. Bu barajla beraber aslında daha fazla riskli bir hâle gelecek yani Sasonlulara "Sason çileği üretmeyin." diyorsunuz yani Sasonlulara "Tarım ve hayvancılık yapmayın." diyorsunuz yani tıpkı Kürt illerinin diğerlerinde olduğu gibi "Kalmayın, göç edin, mevsimlik işçi olarak gidin." Antalya'da Altın Erdoğan adında bir annemizin uğradığı gibi "Şiddete, ırkçı saldırılara uğrayın." diyorsunuz. Yani bölgedeki Kürtlere "Sizi açlıkla terbiye ederiz, siz kendi topraklarınızda geçinebilecektiniz, bir alan bırakmayız." diyorsunuz.

Son olarak, arkadaşlar, ilimin bir de hastane problemi var. Batman, bütün bölgelerden hastaların sevk edildiği bir kenttir. Yıllardır bitmeyen hastane yapmışsınız, bitmiyor. Açılışının olacağını söylüyorsunuz ama açılmayan hastane de bulmuşsunuz ama bunun karşısında biz, bütün bu politikalarınızı deşifre etmede karşınızda durmaya, size alternatif olmaya devam edeceğimizi, halkın sorunlarını dinleyeceğimizi, halkın sorunlarını dillendireceğimizi, halkın yanında politikaları üretmeye devam edeceğimizi buradan bir kez daha halkımıza ilan ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Milletimize hizmet etmekten, milletimizin hayır duasını almaktan, onun hizmetinde olmaktan başka hiçbir iş yapmadık, yapmayacağız da.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın Mehmet Göker...

Buyurun Sayın İdare Amirim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarına teşekkür ve şükranlarımı sunarak konuşmama başlamak istiyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Her konuda istisnasız sevgiyi, saygıyı ve teşekkürü hak eden kurucularımıza yaptığım bu teşekkür, 1860'tan sonra hazineye giren her İngiliz sterlini için 2 İngiliz sterlini borçlanan, mali krize çözüm bulamayan, sürekli bütçe açığı veren, aldığı borçları da cari harcamaya, israfa, saraylara ve hanedanlara harcayan Osmanlı Devleti'nin borçlarını 1954 yılında ödedikleri ve bununla da kalmayarak Etibank, Sümerbank, şeker fabrikaları, çimento fabrikaları gibi 50'yi aşkın KİT yaparak ülkemizde başlattıkları kalkınma hamlesi içindir. Ruhları şad olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; atanmışların seçilmişlere kurduğu vesayet rejiminde yapılan veda bütçesinin 11'inci günündeyiz. Şimdiye kadar iktidar grubu, bakanlar da dâhil olmak üzere buraya geldi. AK PARTİ'nin doğudan batıya, güneyden kuzeye her yerde yaptıklarını, başarılarını, hamlelerini görebileceğimizi söylediler.

Değerli arkadaşlar, bu AK PARTİ'nin yaptıklarını görmek için bu kadar coğrafi metrekareyi dolaşmanıza gerek yok. Bakınız, Ocak 2018'de Meclisin önünde kendini ateşe veren işçimize bakmanız yeterli. Mart 2012'de kendini ısıtamadığı, bebeğini ısıtamadığı için yan odada intihar eden Emine kardeşimizi hatırlamanız yeterli. Ya da şuradan birazcık öteye gidip icra dairelerindeki 23 bin icra dosyasına bir göz atmanız yeterli veya bu kadar uzağa da gitmeyelim, daha geçen hafta Sayın Genel Başkanımızın gündeme getirdiği, dekontuyla ispatladığı, polis şehidimizin babasına yaptığınız 192 liralık banka dekontu, AK PART'nin yaptıklarını anlatmaya yeter de artar bile. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, bu bütçede halkın yararına yönelik, işçiyi, çiftçiyi, emekliyi, esnafı, kısacası mağdur kesimlerin yararına yönelik hiçbir maddeyi göremezsiniz. Bu bütçenin şimdye kadar yapılmış bütçelerden farkı sadece borcun borçla kapatıldığı değil, artık borcun faizinin borçla kapatıldığı bir bütçedir.

2021 yılı bütçesiyle ön görülen faiz ödemesi 180 milyar liradır yani iyi dediğiniz bu bütçenin yüzde 14'ü borcun faizine ödenecek bir bütçedir. Saat başı yaklaşık 21 milyon lira ya da 2,7 milyon dolar ya da günde 493 milyon liranın faize gittiği bir bütçedir. Peki, işçiden, memurdan, esnaftan, köylüden toplanan vergi nedir? 220 milyar lira. Ne demiştik gidecek olan faiz bütçesine? 180 milyar lira. İşte, tek adam rejiminin getirdiği sonuç tam anlamıyla da budur. (CHP sıralarından alkışlar)

Burada biz çıkıp eleştiri olarak "tek adam" dediğimizde bizlere kızıyor, sitem ediyorsunuz ama her konuşmanızda istisnasız "Cumhurbaşkanımızın olurlarıyla" diyerek başladığınız cümlelerle aslında bunu siz de kabul etmiş oluyorsunuz. Sadece, farkında değilsiniz ya da oturduğunuz koltuklar anlamında sineye çekiyorsunuz.

Söylediklerimizi aslında devletin resmî kurumları da doğrulamakta. Nasıl mı? TÜİK verilerine bakmak bunun için yeterli. 2005 TÜİK verilerinde asgari ücret -ki o da yalandı- yaklaşık 11.085 dolardı, bugün ise 8.455 dolar; bu, fakirleşme değil de nedir? Bunun burada cevabının verilmesi lazım.

On sekiz yıllık iktidarınızda toplanan 2 trilyon 400 milyar dolarlık vergi, 450 milyar dolara yaklaşan dış borç, 60 milyar dolarlık bir özelleştirmenin sonucunda ülkenin geldiği nokta, açlık, yoksulluk, işsizlik ve gençlerinin umudu olmayan bir ülke. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, ne yapılmalı ya da nelerden vazgeçilmeli?

Üretim yerine tüketimi, ihracat yerine ithalatı teşvik eden ve tarımı yerle bir eden yanlış politikalarından bir an önce vazgeçilmeli.

Finans kaynaklarını sadece belli bir sektöre aktaran -ki biz buna "5'li çete" diyoruz- rant odaklı büyüme modelinden bir an önce vazgeçilmeli.

Yine, 2002 yılında 129 milyar dolar olan dış borcumuzu 2020 yılında 442 milyar dolara yükselten, işletmelerin döviz cinsinden borçlanmasına yönelik uygulamalardan vazgeçilmeli.

Hukuk devleti ilkesinden, ifade ve basın hürriyetinden sapmalara yol açan antidemokratik uygulamalardan vazgeçilmeli.

Kamu kaynaklarının yönetiminde ve kullanımında şeffaflık ve hesap verilebilirlik yerine keyflik ve gizliliğe neden olan yaklaşımlardan vazgeçilmeli, bunda da ilk olarak Cumhurbaşkanlığı örtülü ödeneğinden başlanmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

200 kere değiştirilerek 5'li çeteye kaynak aktarmanın yolu hâline getirilen Kamu İhale Yasası hakkaniyetli bir şekilde ve son kez değiştirilmeli. KÖİ projeleri ve garantiler acilen düzenlenmeli, rekabetçi ortam oluşturularak kamu yararına kamulaştırmalar yapılmalıdır. Bu, bizim geleceğimiz olan nesillerimize borcumuzdur.

Cumhurbaşkanlığı gelir gider bilançosuna bakıldığında 2019 yılında harcanan tutar, bir önceki yıla oranla 3,8 kat artarak 3 milyar 668 milyona çıkmıştır. Sayıştay raporlarında da yer aldığı üzere, günlük harcamaları 10 milyon liraya ulaşan, 4.303 asgari ücrete eş değer olan bu bütçeden vazgeçilmeli, kamu israfına son verilmelidir.

Yine, Sayıştay denetiminden ve Kamu İhale Kurumu dışında tutularak harcamaların, borçlanmaların, ihalelerin denetlenmediği, âdeta paralel bütçe hâline getirilen Varlık Fonu, gerçekçi ve ciddi bir şekilde TBMM denetimine açılmalıdır.

Son olarak da kamudaki taşıt ve bina kiralama yöntemleri şeffaf hâle getirilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir hekim olarak söylemek isterim ki Covid elbette bütün dünyanın sorunu, Türkiye'nin de gündemini kasıp kavurmakta ancak burada yine bir yönetilememe ya da öngörüsüzlükle karşı karşıyayız. Zira Bakanın da ifade ettiği gibi ilk etapta getirilecek olan aşı miktarı 20 milyon doz. Son olarak ifade ettiklerinde yaklaşık 50 milyon doza bir bağlantı kurduklarını söylediler. Burada yapılması gereken iki şey var: Birincisi, bu aşılardan faz 3 denemelerinde güvenli olduğunu açıklayacak olan özerk kurumu 2011 yılında yani Refik Saydam Hıfzısıhha Enstitüsünü kapattığınıza göre bunların güvenlik raporu özerk olmayan laboratuvarlarca verilecek ve yine Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından onaylanacaktır.

Şimdi, burada iki sorun var: Bir, geçen hafta Genel Başkanınızın açıkladığı üzere "Biz bu aşırı güvenilirdir bir şirketten aldık." sözüne istinaden "Bu aşı güvensizdir." diyebilecek ya da "Kullanıma aykırıdır." diyebilecek bir şirket midir ya da bir kurum mudur? Bu sorunun cevabını hepimiz biliyoruz. Peki, özellikle de ikinci soru, ya "Güvenilir değil." derse ne yapacağız? Elimizde bize yönelik, topluma yönelik aşı yok; zira bu aşırıya kendine bel bağlayan tek ülke biziz. Nasıl mı? Brezilya, Endonezya, Şili, Filipinler, Bangladeş ve Türkiye, sadece Çin aşısı ya da Çin'de üretilen aşısı sipariş vermiş 6 ülke. Ancak bizim haricimizdeki ülkeler, sadece Çin'de üretilen aşırıya bel bağlamayıp bir başka aşı olan AstraZeneca'dan da 20 milyon ile 100 milyon doz arasında sipariş verdiler yani kendilerini garantiye aldılar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Biz de aldık.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Almadık, bir tek Çin'den alıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pandeminin sonlandırılabilmesi için tüm bilim insanlarının söylediği rakam toplumun yüzde 70'inin, yüzde 80'inin aşılmasının gerekliliği. Peki, toplumumuzdaki bu nüfus ne kadar? Yaklaşık 65 milyon yani -size söylüyorum- 65 milyon nüfusumuzun aşılınması gerekir. Aşının aktif hâle gelip koruyucu hâle gelebilmesi için 2 doz yapılması gerektiğine göre, elimizde 130 milyon doz aşının bulunması gerekir.

Sayın Vekil, kaç doz sipariş verdik?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – 50 milyon.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Peki, kalan 80 milyonu nereden alacağız, kimden alacağız ve 2021 yılı bütçesine konmayan rakamlarla bunun finansmanını nasıl sağlayacağız? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlıyorum lütfen.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Son olarak, pandemi sürecinde Covid'le mücadelede inanılmaz bir başarı sergileyen sağlık çalışanlarının böylesi demoralize ve moral bozukluğu içerisinde bu aşılardan nasıl ve devamlı surette yapımını sağlayacağız?

Sözlerime burada son verirken, her alanda yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi ve güven ortamının tekrar tesisi için bir an önce halk iradesine başvurulmalı, erken seçime gidilmeli, Cumhuriyet Halk Partisi kadrolarına yol açılmalıdır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, 5'inci maddede gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

İlk söz İzmir Milletvekili Sayın Necip Nasır'a aittir.

Buyurun Sayın Nasır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NECİP NASIR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyor, 17 Aralık 2016 tarihinde Kayseri'de çarşı iznine diye çıkıp cennete giden 15 şehidimizi, 15 yiğidimizi rahmetle, minnetle, şükranla anıyorum; ruhları şad olsun.

Değerli milletvekilleri, iç, dış ve Hazine garantili borçların borç stokuna ilişkin değerlendirmelerde stokun mutlak büyüklüğü değil, geri ödeyebilme gücüne işaret eden “borç yükü” kavramı kullanılmaktadır. Borç yükünün temel ve uluslararası göstergesi, borç stokunun millî gelire oranıdır. “Borç yükü” kavramının kullanımı hem eksik ve yanıltıcı değerlendirmelerin önüne geçilmesine hem de uluslararası kıyaslamaların yapılabilmesine olanak sağlamaktadır. Ülkemizde Avrupa Birliği tanımlı genel yönetim borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2002 yılında yüzde 71,5 iken uygulanan sıkı maliye politikaları sayesinde bu oran 2020 yılı ikinci çeyrek itibarıyla yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Yeni ekonomi programı kapsamında Avrupa Birliği tanımlı genel yönetim borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranının program dönemi sonu olan 2023 itibarıyla yüzde 41,8 seviyesinde olması öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükümetleri tarafından hazırlanan bütçeler hizmet ve yatırım bütçeleridir. Eğitim, sağlık, güvenlik ve sosyal hizmetlerle birlikte vatandaşla hizmetin öncelikli olduğu, insan merkezli yerli ve millî bütçelerdir. 2002 yılından bu yana Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde, AK PARTİ hükümetleri ulaştırmada çağ atlatmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Hükümetlerimiz tarafından önem verilen bir diğer alan sağlık hizmetlerimizdir. AK PARTİ hükümetleri döneminde sağlık alanında yapılan icraatlar bazı kesimler tarafından göz ardı edilmeye çalışılmışsa da yaşadığımız pandemi süreci, devletimizin sunduğu sağlık hizmeti ve sağlık altyapısının hangi noktada olduğu ve ne kadar önemli olduğunu herkese göstermiştir. Eğitim hizmetleri de her zaman olduğu gibi temel önceliklerimiz arasında yer almaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'miz jeolojik, meteorolojik ve topoğrafik yapısı nedeniyle sıklıkla tabiat kaynaklı afetlere maruz kalmaktadır. Devletimiz, deprem ve sel gibi doğal afetler sırasında da çok hızlı bir şekilde milletimizin yaralarının sarılmasını sağlayarak vatandaşın yanında olduğunu göstermiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu vesileyle, İzmir'de depremi yaşayan biri olarak, başarılı çalışmalarına bizzat alanda şahit olduğum, ülkemizde afetlerle mücadelenin önde gelen aktörü AFAD konusunda bazı açıklamalarda bulunmak istiyorum. Bu güzel coğrafya depremler bakımından dünyanın riskli bölgelerinden biridir. Afet durumunda barınmadan beslenmeye, psikososyal destekten haberleşmeye kadar ihtiyaç duyulan 28 hizmet AFAD koordinasyonunda afetlerden etkilenen vatandaşlarımıza hızlı bir şekilde ulaştırılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, geride bırakmakta olduğumuz yılda hepimizin yüreklerini dağılayan afetler meydana gelmiş, ülkemiz AFAD koordinasyonundaki çalışmalarla tüm bu acı afetlerin üstesinden gelmiştir.

AFAD, kuruluşundan bugüne kadar yurt içinde ve yurt dışında önemli çalışmalar ortaya koymuştur. Ülkemizde afet meydana geldiğinde müdahale eden kriz yönetimi anlayışından afet olmadan önlem alan ve zarar azaltan risk yönetimi yaklaşımına AFAD'la geçilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, devam edin lütfen.

NECİP NASIR (Devamla) – Bu yaklaşım doğrultusunda afetler olmadan önlemek, tedbir almak, afetlerin etki ve zararlarını azaltmak için risk odaklı afet yönetimini ülkemizde AFAD uygulamaktadır. Bu çalışmaların artarak devam etmesi hem afetlere dirençli bir Türkiye inşa etmemiz hem de cennet vatanımızın sürdürülebilir kalkınması için hayatidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sözlerime son verirken bütçenin hazırlanmasında emeği geçen başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, Strateji ve Bütçe Başkanlığına, tüm kamu idarelerinin çalışanlarına teşekkür eder, 2021 yılı bütçesinin milletimize hayırlı olmasını diler, İzmirli hemşehrilerimi, aziz milletimizi ve Gazi Meclisi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son konuşmacı Kırklareli Milletvekili Sayın Türedi Kayan.

Buyurun Sayın Kayan. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜREDİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İktidara geldiğiniz günden beri yaptıklarınıza şöyle bir bakalım Sayın AKP'liler!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Vakit yetmez yaptıklarımızı anlatmaya.

TÜREDİ KAYAN (Devamla) – Öyle mi? Şimdi anlatıyorum, sen... Vakit yetti mi görelim bakalım.

Kıbrıs'a 8 tane uçakla gittiniz. Önceden “Denktaş ayak bağı oluyor.” diyordunuz, “Kıbrıs bize ayak bağı oluyor.” diyordunuz. Rüşvetçiye büyükelçi yaptınız. Şimdi Ege'de, Akdeniz'de bunlarla mı hakkımızı koruyacaksınız?

Yunanistan 19 tane adayı işgal etti. Yunanistan'ın böyle bir hakkı var mı?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Maraş'ı kim açtı?

TÜREDİ KAYAN (Devamla) – O adalar Anadolu ana karasının devamı olan kara parçalarıdır. Bizim orada hukuksal hakkımız var uluslararası hukukta. Peki, ne yapıyorsunuz? Hiçbir şey.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Maraş'ı yerleşime açtık.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kapalı Maraş'ı kim açtı?

TÜREDİ KAYAN (Devamla) – Yap-işlet-devret modeliyle yandaşlarınıza halkımızın hakkını yedirdiniz. Yabancı sermayede ülkemizi soyduruyorsunuz. Ne yaptı size bu millet? Allah'tan korkmaz mısınız? (CHP sıralarından alkışlar) Trakya insanı üretmekten başka ne yaptı size; yolsuzluklardan, rüşvetten pay mı istedi? Orman köylüsünü sersefil ettiniz. Ne istediniz bu insanlardan? Bir yüzükle geldiniz, bir yüzükle gidecek misiniz?

Azerbaycan'ın kardeşliğini beş yüz yıldan beri yeni tanıdınız. Dört yüz yıl “Kızılbaş” dediniz, ötelediniz; son yüzyılda “komünist” dediniz, ötelediniz; şimdi anlayabildiniz nihayet, helal olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Dağlık Karabağ, Dağlık Karabağ.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Allah size de nasip etsin Sayın Vekilim, Allah size de nasip etsin tanımayı.

TÜREDİ KAYAN (Devamla) – Toplulaştırma vasıtasıyla kıymetli arazileri yandaşlarınıza peşkeş çekiyorsunuz. Köylünün arazisini kırsala, ana yol veya su kenarındaki arazileri yandaşlarınıza veriyorsunuz. Helal olsun size!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Doğru değil, doğru değil.

TÜREDİ KAYAN (Devamla) – Asgari ücretten vergiyi alıyorsunuz. Asgari ücretliye ne verdiniz ki neyi istiyorsunuz? Alın terini dökmekten başka bu insanlar size ne yaptılar?

Çiftçiye olan 23 milyar dolar borcunuzu ödemediniz; elinden tarlasını, traktörünü aldınız ama dışarıdan 133 milyar dolar

vererek hububat ithalatı yapıyorsunuz. Çok güzel yakıştı bu size, helal olsun diyorum vallaha! (CHP sıralarından alkışlar) Ne yaptığınız size bu çiftçi? Üretimden başka, alın teri dökmekten başka ne yaptınız, bize bir anlatın, görelim.

EYT'lilere emekli hakkı verdiniz mi? "Verelim." dedik, "Hayır olmaz, ülke batır." diyorsunuz. Yandaşlarınıza peşkeş çekmekle ülke batmıyor ama "EYT'li garibanlara verelim." deyince ülke batıyor, öyle mi, bu mu insafınız? (CHP sıralarından alkışlar) Allah'tan korkun. Çalışırken zaten hak ettiğinin yarısını verdiniz, şimdi, bu yarısını da EYT vasıtasıyla alıyorsunuz. Çalışan, üreten insanlarımız yirmi yıl size baktılar, yirmi yıl vergi verdiler. Bu insanlara pandemide yirmi gün bakmadınız, helal olsun size diyorum! (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – 500 milyar yardım yaptık.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Halkımızın verdiği vergilerden toplanan deprem paralarını iç ettiniz. Depreme dayanıksız binalarda halkımızı öldürüyorsunuz, hiç utanmaz mısınız siz? (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İftira, iftira bunlar, iftira.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Çalışıp, üretip ülkemize kazandıran emekçilerimizin İşsizlik Fonu'nu harcadınız. Şimdi, EYT'ye mahkûm edip, işten çıkartıp, sokağa attınız, vicdansızlık bu. 15 Temmuz mağdurları için toplanan paraları iç ettiniz, Allah'tan korkun diyorum. Kozmik odayı teröristler vasıtasıyla yabancılara açtınız, bütün sırlarımızı verdiniz. Sonra da "15 Temmuz terörünü eniştendim öğrendim." diyorsunuz, ya kimden öğrenecektiniz, istihbarat mı bıraktınız?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İstihbarat olmasaydı FETÖ her yeri bombalayacaktı, merak etmeyin siz.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Bu tarihten sonra 800 istihbaratçımız ne oldu, akıbetini bilen var mı?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İstihbarat sağlam, hamdolsun. Darbelere, vesayete geçiş yok.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – 15 Temmuzda 258 insanımız canından oldu, Allah'tan korkmuyor musunuz siz? (CHP sıralarından alkışlar) Bu insanların elleri iki yakanızda olacak bu dünyada ve ahirette.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Çorlu Kınalı'dan girdiğiniz zaman Çorlu'dan çıkıyorsunuz 500 lira otoban parası. Araç 250 lira yakıyor, araç 250 lira yakarken 500 lira otoban parası alıyorsunuz. Şehir hastanelerinin bir yıllık kârını, vatandaşları yandaşlarınıza soyduruyorsunuz, Allah'tan reva mı bu?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – O yolu kullanmıyor musun?

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Yurdumuzun en ücra köşesinde yaşayan gariban halkımız, salgın döneminde çocuğuna bir bilgisayar veya tablet alamıyor, eğitim yaptıramıyor; hiç vicdanınız sızlamıyor mu?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yola karşı mısınız? Yatırıma karşı mısınız?

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – İşten atılan, çocuğunu giydiremeyen, okutamayan, karnını doyuramayıp intihar eden insanlarımızın sayısı 10'u geçti.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yardıma gelelim mi?

EROL KAVUNCU (Çorum) – Oku, oku.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Doğru değil bunlar, doğru değil.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Yandaşlarınızın vergilerinin tamamını affediyorsunuz, utanmıyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Doğru değil.

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar, sabahtan beri oradan sürekli laf atıyorsunuz konuşmacılara, rica ediyorum sizden.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ama doğru değil.

BAŞKAN – Rica ediyorum, bütün konuşmacıları rahatsız ettiniz oradan. Lütfen...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hakaret ediyor.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Halka bir bardak çay ile bir simidi çok gördünüz. Kanser ilacını ödemiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Halkımızı öldürüyorsunuz. Sizin adaletiniz bu, sizin insafınız bu, sizin vicdanınız bu. Bu, vicdansızlıktır; bu, insafsızlıktır, bu, allahsızlıktır.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bak, işte, adaletsiz diyor. Bak, vicdansızlık diyor.

NECİP NASIR (İzmir) – Tövbe, tövbe.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayır, kabul etmiyoruz bu hakaretleri.

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Allah müstahakınızı versin diyeceğim ama söyleyemiyorum, zaten 31 Mart ile 23 Haziranda halkımız size müstahakınızı vermiş diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kırkpınar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Konuşmacının o son konuşmalarını reddediyoruz çünkü bize "Allahsız" diyor.

BAŞKAN – Kimse size onu demiyor ama siz sürekli...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, yok; size demiyor.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Hayır, demedim. "Allahsız" demedim.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayır, öyle dedi.

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar, çok rica ediyorum.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Tutanakları açtırırsınız, bakarız hep beraber.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tutanakları istiyoruz.

BAŞKAN – Uyarmak istemedim ama sabahtan beri, geldiğinizden beri bütün konuşmacıları rahatsız ettiniz oradan. Laf atmanın da bir usulü var, adabı var; lütfen ya. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Laf atmak bizim hakkımız değil mi yani? Öyle bir hakkımız yok mu?

BAŞKAN – Ben bile rahatsız oldum burada sizin laflarınızdan. Ama rica ediyorum, görevlendirildiyse onu da söyleyin yani lütfen. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi on dakika soru-cevap kısmına geçiyoruz, ilk beş dakikasını sorulara ayırıyoruz.

Buyurun Sayın Baltacı.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partili belediyeleri işçileri işten atmakla suçlayan AKP, kendinden olmayana iş, aş yok diyor, kendi ittifak ortağının üyelerini bile kapı önüne koyuyor. Kastamonu İnebolu Belediyesinde büro işçisi olarak görev yaparken AKP'lilerin belediyeyi devralmasından sonra 3 kez temizlik işlerine sürgün edilen Onur Sancı -ki kendisi Ülkü Ocakları Başkanlığı yapmış-

düğününe bir ay kala istifa etmek zorunda bırakılmıştır. Yine, kadrosu su işleri arıtma operatörü olan, 2 çocuk okutan İbrahim Çakır -ki kendisi MHP ilçe yöneticisidir- sürgün edildiği temizlik işlerine gitmediği gerekçesiyle tutanak tutulup işten atılmıştır. AKP zulme, MHP de ittifak uğruna bu zulme sessiz kalmaya devam ediyor. Bilin istedim.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sayın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına. Engelli vatandaşlarımız trafikte kolay bir şekilde park yeri bulamamakta ve engelli vatandaşlarımız için ayrılan park yerleri işgal edilmektedir. Bu hususta uygulanan cezai yaptırımlar ne yazık ki caydırıcı nitelikte değildir ve titizlikle uygulanamamaktadır. Bu konuda Bakanlığınızca bir çalışma yürütülmekte midir?

Engellerine rağmen öğretmenlik gibi kıymetli bir mesleği yapmak için canla başla mücadele eden gençlerimizin mağduriyeti üzerine söz almış bulunmaktayım yine. 2021 yılında mezun olması beklenen engelli öğretmen sayısı toplam kaçtır? Atama bekleyen mezunların bu yıl için mezun olacakları branş dağılımı nasıldır? Şu anda atama bekleyen yaklaşık 400 engelli öğretmenimiz için ne zaman alım yapmayı planlamaktasınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sorum Sağlık Bakanımıza. Malatya'mızın gururu olan İnönü Üniversitemiz Turgut Özal Tıp Merkezimizde yeni açılan onkoloji hastanemiz için gerekli ve acil olan tıbbi cihazların alınması için kaynak bütçeden 80 milyon talep ettik. Ancak üniversitemize 30 milyon geldi cihaz alımı için ve teşekkür ediyoruz bu bütçe için. Ancak onkoloji hastanemizin tam kapasiteyle çalışması için Doğu, Güneydoğu Anadolu'ya hizmet veren gözde hastanemiz için talep edilmiş olan tutarın kalan 50 milyonunun da aktarılmasını talep ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Birçok fabrika ve iş yeri, sınırlı üretime geçti, kapasitesini düşürdü, işçilerini çıkarmak zorunda kaldı. Başta hizmet sektörü olmak üzere tüm esnafımız, sifatsız kepenk kapatıyor. Ekonomik darboğaz, vatandaşı her gün daha fazla sıkıştırıyor. Esnafa aylık 750 lira kira yardımı, doktora 12 lira destek, hemşireye 7 lira fazla mesai, işini kaybedene 39 lira 40 kuruş vererek ekonomik kalkınma gerçekleşmez. Bu kış aylarında 2 milyon 600 bin elektriği kesilen konut varken çiftçinin, esnafın kapısına haciz evrakları gitmişken saraydan değil, sokaktan bakmaya çalışın; dünyanın en çok kamu ihalesi alan 5'li çetenin yanında değil vatandaşın yanında olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Güzel...

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – 2020 yılının ilk dokuz ayında tespit edilen en az 1.493 işçi, önlenebilir iş kazalarında yaşamını yitirdi. İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, iş yerlerinde düzenli denetimler yapmakta mıdır? İşveren kurumlara düzenli olarak işçi sağlığına dair eğitimler düzenlenmekte midir? 2020 yılı içerisinde kaç iş yeri, iş sağlığı konusunda teamülleri yerine getirmediği için ceza almıştır? Her yıl binlerce işçi iş kazasında yaşamını yitirirken müdürlük, bütçesini neden ağırlıklı olarak sertifika eğitimine, AR-GE çalışması gibi çalışmalara ayırmakta, iş sağlığı konusuna ağırlık vermemektedir? Muş'un Varto ilçesinde HDP'ye oy verenlerin yeşil kartları iptal edildi, yaşlılık ve bakım aylıklarının kesildiği bilgisi doğru mudur? Tekrar bağlanması için AKP'ye üyelik şartıyla yapıldığı doğru mudur? Bunu bütçede, Komisyon görüşmelerinde de dile getirdik ve soru önergesi de verdik ama cevap vermediniz, umarım burada cevap verirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Bakan, Türkiye, dünyanın 2'nci büyük bal üreticisidir. Arıcılık sektörünün sahte balla mücadele ve pazarlama gibi sorunları vardır. Pandemi koşulları arıcıları daha da zora sokmuştur. Arıcı için kovanındaki arının, evdeki çocuklarından farkı yok. Arılar da birer can ve masrafları var; kış aylarında arının beslenme giderleri var, ilaç giderleri var, kovan, çerçeve var da var. Gezgin arıcı, pandemide nakil masraflarını bile karşılayamıyor. Arıcılar kredi çekti, ödeyemiyorlar. Bal satılır, pandemi nedeniyle esnaftan paralarını alamıyorlar. Arıcıların destekleme kapsamına alınması, yeterli hibe desteği sağlanması gerekiyor. Arıcılarımızın kullanmış oldukları kredilerinin de pandemi süresi sonuna kadar dondurularak, ötelenmesini talep ediyoruz.

Sayın Bakan ve iktidar partisinin grup yöneticileri; söylediğimiz hususlar, dünyada 2'nci olan arıcılık sektörü için hayati önemde taleplerdir. Bunların Tarım Bakanı tarafından harfiyen dikkate alınarak, çözüm üretilmesini istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Pandemi dolayısıyla 2020 ve 2021 yılında su faturalarında artış yapmayan, engelli vatandaşlarımızın su faturalarında indirim yapan, genelge kapsamında iş yeri kapatılan esnafımıza 2020 yılı Mart ayında 1.000 TL ve 2021 yılı Ocak ayında da ödenmek üzere 1.500 TL destek sağlayan, pandemi nedeniyle evde kalan çocuklarımızın kitap okumalarını teşvik etmek için 4.670 evimizi kitapla buluşturan ve belediye kiracılarına 2021 yılı için kira artışı yapmayan Sivas Belediye Başkanımız Sayın Avukat Hilmi Bilgin'e teşekkür ediyor, sultan şehrimize selamlarımı iletiyorum.

BAŞKAN – Evet, şimdi söz yürütmeye.

Buyurun Sayın Bakan.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, iş sağlığı konusunda, iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili olarak tüm çalışanlarımıza daha sağlıklı, daha güvenli çalışma ortamları oluşturmak için sosyal tarafları da sürece dâhil ederek büyük bir hassasiyetle çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Bildiğiniz gibi 2003 tarihli 4857 sayılı İş Kanunu'muzun yürürlüğe girmesiyle beraber, ilk defa Türkiye'de iş yerlerinde iş güvenliği hizmetini verecek olan profesyonellerin görevlendirilmesi zorunlu hâle getirilmişti. Yine, uluslararası normlara uygun, daha kapsayıcı, daha önleyici bir bakış açısıyla hazırlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nu da -ilk defa bu kadar kapsamlı bir kanunu da- 2012 yılında yayımladık. Bu kanun çerçevesinde risk değerlendirmesi, sağlık gözetimi, çalışanlarımızın iş sağlığı ve güvenliği konusundaki eğitimleri, acil durum planlaması gibi kanunda yer alan bütün yükümlülükler çerçevesinde tehlike sınıfı ayırt etmeksizin bütün iş yerlerimizde bu kanun yürürlükte.

Biz, aynı zamanda, sadece kanun değil, ikincil mevzuatı da etkinleştirmek anlamında sosyal diyalog mekanizmalarından da etkin bir şekilde istifade ederek Covid döneminde de 2020 yılı içinde 1 kanun, 6 yönetmelik ve 3 tebliğ değişikliği de yaptık, iş sağlığı güvenliğine dair. Yine, yol gösterici mahiyette 78 adet uygulama rehberi, 37 adet kontrol listesi ve 31 adet de broşür yayınladık.

Farkındalık çalışmaları... Dediğim gibi, her zaman iş sağlığı ve güvenliği kültürünü, bilincini oluşturmak için iş sağlığı ve güvenliği konusunda farkındalık eğitimini de önemsiyoruz. En önemlisi, tabii ki bu konuda bizimle beraber çalışan, sahada bu

alandaki bilinç oluşturan 165 bini aşkın iş güvenliği uzmanımız, 43 bine yakın da iş yeri hekimimiz var ve ruhsatlandırdığımız 2.447 adet de ortak sağlık ve güvenliği birimimiz var. Ayrıca SGK anlamında da 10'dan fazla çalışanı bulunan çok tehlikeli iş yerlerinde eğer üç yıl boyunca ölümlü veya sürekli iş göremezlikle neticelenen bir iş kazası yaşanmazsa, işsizlik sigortasını işveren prim oranında yüzde 2'den yüzde 1'e indirmiştir. Dolayısıyla iş kazalarını minimize etmek için elimizden gelen çalışmaları yapıyor ve bu konudaki denetimleri sıklaştırıyoruz.

Engelli vatandaşlarımızın sosyal hayata katılımı bizim için çok önemli ve hem kendi rehabilitasyon merkezlerimizde hem de sosyal hayatta onlar için desteklerimizi sürdürüyoruz. Sanatsal ve sportif faaliyetlere katılabilmeleri için kuruluşlarımızla destek veriyoruz. 2005 yılında yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un geçici 3'üncü maddesinde de toplu taşıma araç ve hizmetlerin erişilebilirliğine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Aslında bu sene, 2020 yılı bildiğiniz gibi Erişilebilirlik Yılı ilan edilmişti Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından ama pandemi sebebiyle bunun farkındalığını salgından sonra, 2021 yılında inşallah daha etkin bir şekilde sürdüreceğiz. Şu anda erişilebilirlik ödülleri başvuruları da devam ediyor. Bu noktada, erişilebilirlik ödülleri yaklaşık 30 bini aşkın da başvuru aldık. Bu noktada, engellilerimizle ilgili özellikle erişilebilirlik noktasındaki düzenlemeleri daha etkinleştireceğiz. En önemli nokta, erişilebilirlik izleme ve denetleme komisyonları tarafından erişilebilirlik belgesi almak üzere uygun bulunmuş binalarımız, açık alan ve toplum taşıma araçlarına göre de dağılımlarımız var ve bunları biz de illerde denetlemekteyiz. Dolayısıyla engellilerimizin daha erişilebilir bir hayata kavuşmaları için bütün düzenlemeleri yapıyoruz.

Covid-19 salgını nedeniyle uzaktan eğitim konusunda, biliyorsunuz, Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından belirlenen uzaktan eğitimin ana mecrası olan TRT EBA olarak ilkök, ortaokul ve lise televizyon kanalları için de ders ve etkinlik çekimlerimize devam etmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım lütfen.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Bu noktada ben gururla ifade etmek isterim ki salgının ilk günlerinden, 23 Marttan bugüne kadar yaklaşık 12 milyar 249 milyon kez ziyaret edilen bir EBA platformumuz var ve bu anlamda dünyada eğitim kategorisinde en çok ziyaret edilen “web” sitesi olmuş durumda ve yaklaşık 3 milyon ders yapabilmeye kapasitesine sahip.

Yine, veriye dayalı olarak söylüyorum ki dünyada sadece 4 ülke, öğretim kademeleri için 3 ayrı TV kanalı kurabildi ve bunlardan biri de Türkiye. Çocuklarımıza, öğrencilerimize tablet dağıtımları başladı ve bunların bir kısmı, 2021 yılında da dağıtılmaya devam edecek. Bu dağıtım yapılırken ailenin gelir düzeyi, eğitim çağındaki kardeş sayısı, yüz yüze eğitimin devam etme durumu, özel eğitim gereksinim hâlleri gibi kriterler söz konusu. Aynı zamanda, erişimi olmayanlar için de 162 mobil EBA destek noktası da oluşturuldu.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Sayın Bakan, bizim sorularımıza cevap vermediniz; size sorulanlara cevap vermek zorundasınız.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Bakan, Varto'daki kart iptallerini hiç söylemediniz? 3'üncü defa soruyoruz size lütfen, 3 defa sordum size.

BAŞKAN – 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in kamuoyuna yansıyan bir açıklamasında Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nu Meclisi terörize etmekle itham ettiğine, “çıplak arama”nın İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Elâzığ raporunda, yönetmelikte, Adalet Bakanlığının cevabında, resmî raporlarda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında var olduğuna, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun bir insan hakları savunucusu olduğuna, çıplak aramanın insanlığa karşı işlenen suç olduğuna ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, söz almayacaktım ama iktidar grubunun Başkan Vekili Özlem Zengin'in bir açıklaması kamuoyuna yansıdı. Her zamanki gibi, gerçeklikten uzak, asılsız bir açıklama. Şunu demiş, Ömer Faruk Gergerlioğlu Milletvekilimizi açıkça itham etmiş, sadece haberin manşetini söylüyorum: “Gergerlioğlu, Meclisi terörize ediyor, Türkiye'de çıplak arama yok.” Bunun sebebi, Ömer Gergerlioğlu Vekilimiz, Uşak'ta 30 üniversite öğrencisinin çıplak aramaya maruz kaldığını ifade eden başvurular yapmıştı, açıklamalar yapmıştı ve bu konuda -yani şu anda dinletmiyorum- kadınların kendi yüzleriyle yapmış oldukları açıklamalar var “Çıplak aramaya maruz kaldık.” diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Zengin hızını alamamış “Biz, kadının böyle aranmasına tahammül edebilir miyiz? Çıplak aramaya inanmıyorum, Türkiye'deki cezaevleri muhteşemdir; bu, bir siyasi propagandadır.” diye Gergerlioğlu'na saydırmış.

Ben, size somut, resmî veriler söylüyorum. Gülüstan Koçyiğit Vekilimizin Plan-Bütçe'deki sorusuna Adalet Bakanlığının yarın belgesini sunacağı cevabı aynen şöyle: “İnsan onuruna saygı çerçevesinde yapılan aramalar, kurumların güvenliğinin sağlanması için tedbir amaçlı yapılmaktadır.” Benim İnsan Hakları Komisyonu üyesi olarak bizzat gittiğim Bakırköy Cezaevinde - resmî raporda da var, raporun tarihini de söyleyeceğim, 9/12/2020- orada da çıplak arama var ve ben bizzat dinledim “Çıplak arama var.” diyenleri.

Yine, resmî, İnsan Hakları Komisyonu Elâzığ raporunda var çıplak arama. En son, Sincan Cezaevi raporunda var, bunlar resmî bilgiler. 3 tane de isim veriyorum; Aslıhan Gencay, Elif Kaya, Sadiye Eser, 3'ü de çıplak aranmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sadiye Eser'in suç duyurusunu Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı “Hukuka uygundur.” diye reddetmiş. Aslıhan Gencay, Bünyan'dan Sivas'a giderken çıplak aramaya itiraz ettiği için bir yıllık denetimli serbestlik hakkı yakıldı ve şunu da söyleyeyim: Bir hafta sonra dışarı çıkacaktı, sırf itiraz ettiği için infazı yakıldı. Bunların hepsi somut bilgi. Yine, TİHV ve İnsan Hakları Derneğinin raporunda açıkça çıplak aramanın sistematik hâlde devam ettiği tespit edilmiş.

Bitiriyorum Başkan, çok özür dilerim, önemli bir mesele.

Değerli milletvekilleri, “Çıplak arama var.” demek hoşumuza gitmiyor. Ama çıplak arama var; bu, yönetmelikte var; bu, Adalet Bakanlığının cevabında var; bu, gittiğimiz cezaevlerindeki beyanlarda var; bu, resmî raporlarda var; bu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, Özlem Zengin inanmıyormuş, Gergerlioğlu'nu itham ediyor, derhâl Gergerlioğlu Vekilimizden özür dilemelidir. Kocaeli Milletvekilimiz Gergerlioğlu, bir insan hakları savunucusudur ve kim olursa olsun kimliğine bakmadan herkesin hakkını savunur. İnsan hakları savunusu yapan hem de Parlamentonun bir üyesine bu şekilde ithamda bulunmak kabul edilemezdir. Özlem Zengin, işçilerin neden tartaklandığını da anlamamıştı, bir anlama sorunu var gerçekten, herhâlde çıplak aramayı anlaması için bir elli, yüz yıl geçmesi lazım. Bu tutumu, bu gerçekliğe aykırı, hakikatle olan savaşı kabul etmiyoruz. Çıplak arama işkencedir; işkence, insanlığa karşı bir suçtur ve bu suç şu anki iktidar sistematik bir şekilde uygulanıyor.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

17.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, Türkiye -her zaman ifade ediyoruz- demokratik bir hukuk devletidir ve neyin, nasıl yapılacağı, cezaevlerinde ve Ceza Muhakemesi Kanunu çerçevesinde aramanın nasıl yapılacağı, hukuk düzeni tarafından belirlenmiştir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – “Çıplak arama” diye mi belirtilmiştir?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Normal mi şimdi bu?

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar, bakın...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu noktada, Türkiye, Avrupa Konseyi standartlarında, hukuk çerçevesinde, belirtilen usuller çerçevesinde Ceza Muhakemesindeki ve cezaevlerindeki işlemler yapılmaktadır. Bu noktada, eğer bir Grup Başkan Vekilinin böyle bir iddiası varsa -biraz önce ifade ettikleri gibi- bunun belgelerini getirirler, verirler; bizler de tahkikat yaparız, araştırırız, varsa bir hukuka aykırılık bunun hesabını hep beraber sorarız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ne belgesi ya?

BAŞKAN – Bravo Sayın Özkan, olması gereken o.

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ancak, şimdi bir taraftan, biraz önce Sayın Grup Başkan Vekilimiz Özlem Zengin'e “Önce özür dilemelidir.” diyor ama dün daha dün Meclisin mehabeti, İç Tüzük kuralları çerçevesinde bir milletvekilinin bir başka milletvekiline, Grup Başkan Vekiline nasıl hitap edeceğiyle ilgili de değerlendirmelerde bulunuldu. Ancak anlama zorluğuyla ilgili hadiseyi de hiç şık bulmadığımızı, yine Meclisin mehabetine uygun olmadığını ifade ediyorum. Bu husustaki tahkikatı bizler de yapıp buna göre varsa hukuka aykırı tavır, davranış, eylem içerisinde olan, hukuk normunu ihlal eden, bunların da hesabını sorarız.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, kendilerinin de araştıracaklarını, sizden de belgeleri getirmenizi talep etti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, bir dakika...

BAŞKAN – O zaman çok kısa bir söz veriyorum, lütfen.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Çıplak aramanın belgesi mi olur Sayın Başkan? Nerede görülmüş çıplak aramanın belgesi?

18.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan çıplak aramanın...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Çıplak aramalar, kameranın önünde mi olacak?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir dakika, bir dakika Vekilim.

BAŞKAN – Lütfen, çok rica ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çıplak aramanın belgesi, Bakırköy Cezaevine yaptığımız ziyaretin raporudur.

BAŞKAN – Tamam.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sincan'ın raporudur, Elâzığ'ın raporudur, CPT'nin bu konudaki yayınlarıdır ve Avrupa Konseyine bağlı CPT'nin 2016-2017 raporları, işkence raporları hâlâ yayınlanmadı, izin verilmediği için. “Çıplak arama, yönetmeliğe uygundur.” diye Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün resmî yazıları var.

Ben, İnsan Hakları Komisyonu üyeliği yaptım, ben Sayın Zengin'e söylerken adaba aykırı hiçbir şey söylemedim, “anlama” dedim çünkü herkesin gözünün önünde işçiler tartaklanırken “Ben niye tartaklanırsın, anlamıyorum.” dedi, herkesin bildiği bir şeyi. Şimdi de “Çıplak aramaya inanmıyorum.” diyor. Ya, inanmak ne demek ben belge sunuyorum, yasa sunuyorum, rapor sunuyorum, delil sunuyorum; inanmak ne demek?

BAŞKAN – Peki, anlaşıldı Sayın Beştaş.

Evet, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:22.51

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

BAŞKAN - 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz. Komisyon yerinde.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 6- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 6'ncı madde üzerinde grupların söz talebini karşılayacağız.

İlk söz talebi İYİ PARTİ Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk'e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime yıllar öncesinden bugünleri gören Âşık Mahzuni Şerif'in sözleriyle başlamak istiyorum:

“Yetim sırtından doyan doyana,
Gönül bu oyuna nasıl dayana,
Yiğit muhtaç olmuş kuru soğana,
Bilmem söylesem mi, söylemesem mi.”

Âşık Mahzuni bilmiş, söylemiş ama eksik söylemiş, artık yiğit kuru soğana değil, kuru ekmeğe bile muhtaç hâle gelmiş.

Yaklaşık iki haftadır devam eden bütçe görüşmelerinin sonuna geldik. Bütçenin bütününe bakınca ne gördük? Yandaşlara kayırmacılık gördük, usulsüzlüklerle devletin yönetildiğini gördük, hukuksuzluklarla adaletin rafa kalktığını gördük. Yukarıda saydığım başlıklara akrostiş yapılıncı milletin vereceği cevabı da gördük.

AK PARTİ'si hükümetlerinin hazırladığı on dokuzuncu, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş sonrasında hazırlanan üçüncü bütçe olmasına rağmen iktidarın bütçe hazırlamayı bir türlü beceremediğini gördük. Kamudaki israfa, verimsiz yatırımlara, liyakatsiz bürokrasiyle iktidarın yolun sonuna geldiğini gördük.

Bu bütçede, salgın nedeniyle yoksullaşan, gelirini, işini, dükkânını kaybeden vatandaşlarımızın elinden tutup kaldırılabilecek baba gibi bir devletin kalmadığını gördük. Bu bütçede, 1,5 milyon üzerinde hanenin borcundan dolayı elektriği ve doğal gazı kesilirken vatandaşı soğuktan ve karanlıktan koruyacak bir paranın olmadığını gördük. Bu bütçede, çiftçimizin olmadığını gördük. Bu bütçede, asgari ücretlinin olmadığını gördük. Bu bütçede, atanmayı bekleyen öğretmenlerin, mühendislerin, iş bekleyen üniversite mezunlarının olmadığını gördük. Bu bütçede, büyüyen, kalkınan bir Türkiye'nin hayal olduğunu gördük. Bu bütçede, ele görüntü, vatandaşa IBAN verildiğini gördük. Bu bütçede tarımda üretimin, çalışma hayatında adaletin, ticarete bereketin, kamuda denetimin olmadığını, olmasının da bu kafayla mümkün olmadığını gördük. Bu bütçede, amansız ekonomi hastalığına “acı reçete”nin bile deva olamayacağını gördük. Bu bütçede, borcun faizle, faizin borçla ödenmeye çalışıldığını gördük. Bu bütçede, garantiye alınan meşhur beşilerin uzun dönem sigortalandıklarını gördük. Bu bütçede, şans oyunlarından para bile dağıtmayan işletmecinin KDV'sinin sıfırlandığını gördük.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz ne yazık ki ciddi ekonomik sorunlarla karşı karşıyadır. İşin kötüsü, bunun görmezden gelindiği aşama çoktan geçilmiş, bıçak kemiğe dayanmıştır. Hükümet, ekonomisi sağlam devletler bile küçülme açıklarken “Bizi kıskanıyorlar.” ütopyası içinde megalomanca büyüme rakamları açıklamaktadır. İktidarcı işsizlik geçtiğimiz yıla göre azalmış, yüzde 12,7'ye düşmüştür. Oysa TÜİK'in görmezden geldiği, saklamak için binbir dereden su getirdiği rakamlara göre ise geniş tanımlı işsizlik 26,4 oranına yükselmiştir. TÜİK rakamları dışında, gerçek sektör verileri incelenerek yapılan araştırmalara göre Covid-19 etkisiyle revize edilmiş işsiz sayısı ve iş kaybı 2020 Eylül ayı verilerine göre 10 milyona yaklaşmıştır; istihdam bir yılda 733 bin kişi azalmış, istihdam oranı yüzde 44,1'e gerilemiştir. 2020'de en büyük darbeyi ise artık iş bulmaktan ümidini kesmiş olan kronik işsizler ve kadın çalışanlar yemiştir.

Peki, neden “TÜİK rakamları dışında.” diyoruz? Çünkü resmî İstatistik Kurumunun açıkladığı rakamlar işten çıkarma yasağıyla perdelenmiş suni verilerdir. TÜİK'in açıkladığı rakamlar tarafsızlığını, bağımsızlığını yitirmiş bir kurumun Başkanının eline “açıkla” talimatıyla tutuşturulmuş verilerdir; TÜİK'in açıkladığı veriler eski Başkanının bile “İnanmıyorum, güvenmiyorum, şüphe duyuyorum.” sözleriyle itiraf ettiği verilerdir; TÜİK'in açıkladığı veriler eski Maliye Bakanlığı Müsteşarı, yeni Merkez Bankası Başkanınca TÜİK Başkanından bile saklanan verilerdir. İşsizlik verilerinin, enflasyon rakamlarının, kamu adına verilmesi gereken bilgilerin Başkanından bile gizlenip makyajlanarak vatandaşa sunulmasının sonucu nedir? Merkez Bankasının kaybetmesidir, BDDK'nin kaybetmesidir, SPK'nin kaybetmesidir, enflasyon oranına göre zam bekleyen emeklinin kaybetmesidir, memurun kaybetmesidir, asgari ücretle geçinenin kaybetmesidir, çiftçinin, sanayicinin, esnafın kaybetmesidir. Yani iktidar ve yandaşları dışında garip gurebanın, herkesin kaybetmesidir. Bugün sadece TÜİK'ten mi bilgi saklanmaktadır? Cumhurbaşkanlığı sistemi sayesinde bürokrati bırakın bakanların bile politika belirleme yetkisi kalmamıştır. Bakanlar bakanlıklarıyla ilgili kararı Resmî Gazete'de yayımlandıktan sonra öğrenmeye başlamıştır ve 2021 bütçesi bile Hazine ve Maliye Bakanı yerine Cumhurbaşkanı Yardımcısı tarafından açıklanmıştır.

Değerli milletvekilleri, 2021 bütçe rakamları ortadadır. Bu bütçede cari transferlere 536 milyar, sermaye giderlerine 103,7 milyar, sermaye transferlerine 8,8 milyar, borç verme giderlerine 38 milyar, yedek ödeneklere 9,9 milyar, faiz giderlerine ise 179,5 milyar lira ayrılmıştır. Vatandaş “Açım.” “İşsizim.” diye bağırırken sokağa çıkması kısıtlanan vatandaşımızın hayalinde gezeceği millet bahçeleri için 16 milyar, şehir hastaneleri ile hayatında belki hiç geçmeyeceği köprü ve otoban garanti ödemeleri için ise meşhur 5'liye 31 milyar ayırmıştır.

Kimse “Borcum yok.” demesin. 2019 yılı sonu itibarıyla 755 milyar lira kısa, orta, uzun vadeli devlet iç borcu; 573 milyar devlet dış borcu; 114,5 milyar lira hazine garantili borcumuz bulunmaktadır. Bu kadar borca rağmen devlet hazinesi hesapsızca kullanılmakta, ayak yorgana göre uzatılmamaktadır.

2019 bütçesinden kamu idareleri tarafından 53 milyar 396 milyon lira yedek ödenek, 42 milyar 728 milyon lira ödenek üstü harcama yapılmıştır. En kötüsü nedir biliyor musunuz? Kamu idareleri tarafından yedek ödenek ve ödenek üstü harcama yapılırken harcamaların hangi nedenlerle kullanıldığına ilişkin gerekli bilgiler gerekli kişilerce kamu adına denetim yapan Sayıştaya bile açıklanmamıştır. Peki, yedek ödenek ve ödenek üstü harcama nerelere yapılmıştır? “Yol yapım, bakım ve onarımı” adı altında 15,9 milyar lira harcanmıştır, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi ve Elektrik Üretim AŞ sermaye artırımını için 3,7 milyar lira, demir yolu yatırımlarını destekleme programı için 3,5 milyar lira, demir yolu yapmak için ihale alan şirkete ise vergi affı 9 milyar 449 milyon lira.

Yedek ödenek ve ödenek üstü harcamaların nereye yapıldığına ilişkin Sayın Fuat Oktay'ın da bir açıklaması var. Yedek ödenek büyük oranda yatırım harcamaları için kullanılmış, bir de ayrıca 42,7 milyar lira personel gideri ve SGK'ye ödenen primlerden kaynaklanmış. TÜİK verileri ne kadar inandırıcıysa Sayın Fuat Oktay'ın açıklaması da o kadar inandırıcıdır. Sayın Oktay, 2019 yılında 42,7 milyar lira maaş verecek kadar yeni atama yapıldı da bizim mi haberimiz olmadı? Ya da Sayın Oktay, 2019 yılında bütçeden ek ödeme yapacak kadar memura zam yaptınız da bizim mi haberimiz olmadı?

Değerli milletvekilleri, kamu bankaları altı ay önce pandemi sebebiyle esnafa yüzde 7,5 faizle verdikleri krediyi yeniden yapılandırmak için yüzde 21 faiz istemektedir, neredeyse 3 katı. Pandeminin ilk başladığı zamanlarda, esnafa yardımcı olmak için

altı ay ödemesiz verilen bu kredilerin ödeme zamanı geldi. Esnaf, pandeminin başladığı ilk günlerden daha da perişan vaziyette. Dükkânlar yine kapalı, eski cirolar yapılmıyor ve dolayısıyla ödeme zamanı gelen kredileri birçok esnaf ödeyemez durumda. Bu kredileri yeniden yapılandırmak ama yapılandırırken de 3 kat faiz yüküyle esnafı zor durumda bırakmak yerine, göstermelik destekler açıklamak yerine, mücbir sebepler nedeniyle gerçekten destek olunuz. Hibe verin demiyoruz çünkü onu kendi esnafınız yerine başka ülkelere veriyorsunuz. Esnafımıza, ödemesi bir yıl sonra başlayacak şekilde sıfır faizle kredi verin yani borç verin; devletin alacağını öteleyin, vergi ve SGK ödemelerini en az bir yıl öteleyin.

Ülkemiz bütçesinden 40 milyar doları Suriyelilere veren, "Gerekirse bir 40 milyar daha veririm." cömertliğindeki Sayın Cumhurbaşkanını esnafımız için de aynı cömertliği yapabilir. Ülkemiz bütçesinden beşer milyon dolarlarla Afrika'yı destekleyen Sayın Cumhurbaşkanını esnafımız için de aynı talimatı verebilir. Ülkemiz bütçesinden süper teşviklerle desteklediği meşhur beşlinin milyonlarca liralık alacağından vazgeçen Sayın Cumhurbaşkanı aynı talimatı KYK borçlusu gençlerimiz için de verebilir.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı bütçe görüşmeleri sırasında Sayın Fuat Oktay Genel Kuruldan gelen "Yuh" seslerinden rahatsızlığını bildirdi. Biz de konuşmamıza Âşık Mahzuni'yle başladık, onunla bitirelim:

"Efendi görünüp bütün insanlığa,
Hakk'ın kullarını yıktın ise yuh!
Rüşveti hak bilip, her dakika hile yapıp,
İnkâr ettiysen yuh!
Yuh yuh, soyanlara,
Soyup kaçıp doyanlara,
Fakire, yetime, halka kıyanlara,
Yuh nefesine uyanlara, yuh! (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)
Bu kadar milletin hakkını alanlara,
Onları kandırıp zevke dalanlara, yuh!
Yuh yuh, soyanlara,
Soyup kaçıp doyanlara,
Memlekete kıyanlara,
Yuh nefesine uyanlara, yuh!"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Âşık Mahzuni "yuh"larını sıralamış, ben de diyorum ki millete kuru ekmeği çok görenlere, kuru ekmek yiyecek tok sananlara yuh! (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) İçiniz rahat etsin; kim böyle düşünürse ona da yuh, ben böyle düşünürsem bana da yuh! (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Âşık Mahzuni Şerif; tıp, yağ, ekme, şeker kuyruklarının olduğu dönemleri yazmıştır.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Üstüne alınma. Niye üstüne alınıyorsun ki!

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Yozgat Milletvekili Sayın İbrahim Ethem Sedef.

Buyurun Sayın Sedef. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz 16 Nisan 2017 referandumuyla, milletimizin büyük bir çoğunluğunun desteğiyle, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş yapmıştır. Sonrasında, kimlerin oyunları bozulduysa ülkemiz büyük bir husumet cephesiyle karşı karşıya kalmıştır. Ancak, ülkemize siyasi ve ekonomik alanda pusu kurmaya çalışan iç ve dış odaklar, gücünü büyük Türk milletinden alan Cumhuriyet İttifakı'na gelip toslamaktadır, kötü emellerini başaramıyorlar, başaramayacaklar da.

Sayın Genel Başkanımız Doktor Devlet Bahçeli ve onun tarihe kazınacak öngörüsü, Cumhuriyet İttifakı'nın kararlı duruşuyla birlikte ülkemizin her alanında önünü açmaktadır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi parlamenter sistemin bütün kamburlarından hızla kurtuluşumuzu vesile olmuştur. Artık dünya siyasetinde kurulan oyunların bir parçası değil, bizatihi oyun kuran bir devlet hâline geldik. Ve Cumhuriyet İttifakı millet aklıldır diyorum, desteğini millettendir almaktadır ve onu koruyup sahiplenecek olan da milletin kendisi olacaktır. Etki alanı genişleyen bir Türkiye her Türk vatandaşının hayalidir. Suriye'nin kuzeyinde destan yazan, Libya'da dengeleri değiştiren, Akdeniz'de tavrını koyan, Azerbaycan'da soydaşlarının yanında duran, Kıbrıs'ta varlığını gösteren, Afrika'da nüfuz alanını genişleten, Avrupa Birliği'ne ve Amerika'ya boyun eğmeyen bir Türkiye'yle gurur duyuyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Liderimiz Devlet Bahçeli Bey'in ifadesiyle "Hiçbir ambargo, hiçbir yaptırım, hiçbir baskı ve tehdit bizi yolumuzdan döndüremez. Bu vesileyle bir çalışıyorsak on çalışacağız, bir yapıyorsak yüz yapmayı deneyeceğiz. Hiç kimseye eyvallah demeyeceğiz, muhannete muhtaç düşmeyeceğiz." Yine, Genel Başkanımızın tanımıyla "Türk milleti kaderi bir, kederi bir, kararı bir, kalbi beraber çarpan, beşerî ve mâşerî asaletin timsalidir. Türk beklenendir, özenendir, övülendir."

Sayın milletvekilleri, şimdi de sizlere Bozok Yaylası'nın yiğit evlatlarının diyarı olan Yozgat'a yapılan yatırımları ve yapıcı önerilerini aktarmak istiyorum. Sahip olduğu kadim tarihi ve zengin kültür mirasıyla birçok uygarlığa ev sahipliği yapan şehrimiz Yozgat, kültürel zenginliğiyle çağlardır önemli bir yerleşim merkezi konumundadır. Yozgat ekonomik yönden analiz edildiğinde ilimizin ekonomisine tarım ve hayvancılık sektörünün hâkim olduğu görülmektedir. Bu sebeple çiftçilerimizin beklentilerine kulak vermeliyiz. Çiftçilerimiz satacağı ürünün fiyatını üretimin başında öğrenmek istemektedir. Özellikle elektrik fiyatında yaşanan artışlar çiftçimizin girdi maliyetlerini artırmaktadır. Tarımsal elektrik fiyatlarının gözden geçirilmesi çiftçimiz adına olumlu olacaktır. Çiftçilerimiz, üretim için kullandıkları arazilerin veraset intikallerinde yaşanan sorunlardan dolayı ÇKS'ye dâhil edilemiyor ve devlet desteklerinden yararlanamıyorlar. Bu konuda bir düzenlemeye de ihtiyaç vardır. Kiralanan arazilerde tarımsal desteklerden arazi sahiplerinin değil de üretim yapan çiftçilerimizin yararlanması gerektiği de Yozgatlı çiftçilerimiz tarafından dile getirilmektedir. Çiftçimize verilen desteklemelerin miktarı ve ne zaman verileceği önceden ilan edilerek üreticimizin ekonomik planlama yapmasına imkân sağlanmalıdır.

Çiftçilerimiz tarafından dile getirilen diğer bir beklenti ise Ziraat Bankası ve özel bankalardan kullanılan zirai kredilerin yapılandırılma konusudur. Tarımsal sulama alanında ilimiz Yozgat'ta yapımına devam edilen ve programa alınmasını talep ettiğimiz Tekkeyenicesi Barajı, Boğazlıyan Oğulcuk, Akdağmadeni Bahçecik, Yerköy İnandık Barajı, Araplı, Yahyasaray ve Uzunlu Barajlı sulama, depolama işlerinin bir an evvel çiftçilerimizin hizmetine sunulması gerekmektedir.

Tarım ve hayvancılık şehri olan Yozgat'ımızda Et ve Süt Kurumunun süt fabrikasının kapasitesinin geliştirilmesini, süt işleme tesisinin revize edilerek hizmete alınacak olmasını olumlu buluyoruz. Ancak ilimizin bir de bağımsız bir kesimhaneye ihtiyacı olduğunu da belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, şehrimiz Yozgat'a ulaştırma alanında çeşitli yatırımlar yapılmaktadır. Hızlı tren, havaalanı,

bölünmüş yolların bir kısmı tamamlanmış, bir kısmının da yapımına devam edilmektedir. Bitirilen yatırımlar için Yozgatlı hemşehrilerimiz adına teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, ilimiz şehir merkezini Boğazlıyan ilçemize, oradan da Kayseri'ye bağlayan Atatürk Kara Yolu çeşitli zamanlarda asfalt yenilemesi yapılarak hizmet vermeye devam etmektedir. Son yıllarda artan trafiğe cevap veremeyen yolda muhtelif zamanlarda ölümcül, yaralanmalı ve maddi hasarlı trafik kazaları meydana gelmektedir. En son, geçtiğimiz aylarda genç bir taksici kardeşimizi görüş mesafesinin düşüklüğü nedeniyle yaşanan trafik kazasında kaybettik ve bu olay hemşehrilerimizi ve bizleri çok üzmüştür. Böyle elim hadiselerin yaşanmaması için yolun sürüş güvenliğini sağlayacak şekilde "bölünmüş yol" olarak yapılmasına ihtiyaç vardır. Ayrıca, yoğun trafiği kaldıramayan, şehir merkezinden geçen E88 Kara Yolu'na ek bir çevre yolu ihtiyacı da doğmuştur. Aynı zamanda Yozgat Kadışehri Yolu ve Yozgat Çandır-Çayıralan yollarının yapımına da ihtiyaç bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ilimizin geneli ve ilçelerimiz zengin yer altı, jeotermal kaynaklara sahiptir; bunlar, ilimizde bulunan Sorgun, Sarıkaya, Yerköy, Akdağmadeni, Saraykent, Şefaattli ve Boğazlıyan ilçelerimizdedir. Bu ilçelerimizde jeotermal kaynaklarla sağlık turizmi ve seracılık gibi faaliyetlerin yapılabilmesi için altyapı çalışmaları yapılarak özel sektör yatırımcılarının dikkatine sunulmalıdır. Sorgun ve Sarıkaya Belediyelerimiz termal kaynakların değerlendirilmesi açısından önemli çalışmalara imza atmaktadır ancak yeni yapılacak projelerin de belediye kaynakları yeterli gelmediği için desteklenmeye ihtiyaçlarının var olduğunu ifade etmek istiyorum.

İlimiz Yozgat'ta yapımına devam edilen Adalet Eğitim Merkezinin de şehrimiz için yine çok faydalı bir yatırım olduğu kanaatindeyiz ve Yozgatlı hemşehrilerimiz adına da buradan tekrar teşekkür ediyorum.

İlimizin önemli kaplıca merkezlerinden az önce bahsetmiştim; bunlardan biri Sarıkaya Kaplıcalarıdır ki tarihî açıdan da çok önemlidir. Kaplıca merkezinde Roma döneminden kalma tarihî kalıntılar bulunmaktadır. Buranın Roma dönemine ait "Basilica Therma" antik kenti olduğu değerlendirilmektedir. Yozgat Valiliği İl Özel İdaresi tarafından 2014 yılında yapılan kurtarma kazıları ve toprak altında yatan tarih gün yüzüne çıkarılmaya çalışılmıştır. Yaklaşık iki bin yıllık bir tarihe sahip olan Antik Roma Hamamının yapıldığı tarihten itibaren içerisinden çıkan termal suyuyla dünyada bir eşi bulunmamaktadır. Buradan, Kültür ve Turizm Bakanlığına devredilen bu alanın hizmete açılması için destek beklemekteyiz.

Değerli milletvekilleri, son olarak; çevre mühendisleri ve makine mühendislerimizin istihdam talebi bulunmaktadır. Engelli öğretmen adaylarımızın atama talepleri bulunmaktadır. Bunları da sizlerle paylaşmak istiyorum ve 2021 yılı bütçemizin vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi de sırada Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

On bir gündür Meclis Genel Kurulunda tüm bakanları dinledik. Genel Kurula her gelen bakan başkanlık rejiminin 2'nci bütçesini nasıl harcadıklarını anlattılar, anlattılar da anlattılar. Bütçeye dair söylenecek çok şey var, çok eleştiri var ancak ben sadece bir tanesini söylemenin yeterli olduğunu düşünüyorum. Öngördüğünüz bütçe açığı bu bütçede 245 milyar lira. Peki, soruyorum: Bunu nereden karşılayacaksınız? Bunun tek bir yanıtı var, borç alacaksınız. Peki, kendi mal varlığını ipotek ederek mi alacaksınız bu borcu? Hayır, bu halkın gelecekte üreteceklerini ipotek olarak gösterip borç alacaksınız. Burada konuşan tüm bakanlarınıza sormak istiyorum: Televizyonları başında bütçe görüşmelerini izleyen halkın kendi yaşadıklarını bir kenara bırakıp, sizin anlattığınız masallara inanacağını düşünüyör musunuz gerçekten?

Şimdi şunu söylemek istiyorum: Tabii ki böyle yapıyorsunuz. Neden? Çünkü siz bu halkın kürsüsünden, Meclis kürsüsünden halka değil saraydakine konuşuyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar) O nedenle tek bir derdiniz var, oraya anlatmak. Çünkü siz atanmışsınız ve sizi atayana bağlısınız halka değil ve buradan halka hesap verme zorunluluğunuz olmadığı için de Meclisi saraya kendinizi gösterme ve şov yarıştıma alanı hâline getirdiniz.

Şimdi başkanlık rejiminin 3 özelliğini söyleyeceğim, bu görüşmeler sırasında da çok net görülen çarpık 3 özellik. Biz buna şahit olduk, herkes, izleyenler şahit oldu. Sarayda hazırlanmış bir bütçe var, halka karşı sorumsuz bakanlar var ve sadece onaylama işi yapan AKP ve MHP oyları var.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı bugün burada "Yoksulluk sorun olmaktan çıktı." diyor. Evet, açlık sınırı siz iktidara geldiğinizde 337 liraydı, hatırlıyor musunuz? Şimdi ne kadar? Şimdi olmuş 2.482 lira. Yoksulluk sınırı 1.025 liradan 8.085 liraya çıkmış. Yoksulluk sorun olmaktan çıktı, öyle mi? Var olan kısıtlı üretimi de bitirip ülkeyi dışa tam bağımlı hâle getirdiniz. Bağımsızlığı S-400 mü F-35 mi ikilemine kuracağınıza buğdaya bakın buğdaya! Buğday ithal mi ediliyor yoksa ihraç mı ediliyor? Ekmeğin ham maddesi buğday ithal ediliyor, dolarla; elbisenin ham maddesi pamuk, ithal ediliyor o da dolarla; tencerede kaynayan mercimek, nohut, fasulye ithal ediliyor o da dolarla. Dolar ne durumda? Her gün artıyor. Yoksulluk sorun olmaktan çıktı, öyle mi?

Sadece son üç yılda halkın ödediği elektrik faturaları yüzde 70, doğal gaz faturaları ise yüzde 80 zamlandı. Elektrik Üretim AŞ'nin 15 kuruş sattığı elektrik için halk 75 kuruş ödüyor. 60 kuruş nereye gidiyor? Şirketlerinizin cebine gidiyor; döviz garantili enerji alımlarınız, sildiğiniz milyarlarca liralık vergi borçları da cabası. Bütün bunlar da yetmezmiş gibi, beş yıldır seyahat, temsil ve ağırlama giderlerini de faturalara yansıtip halktan aldığınız ortaya çıktı. Tepki gelince ne oldu? EPDK hemen açıklama yaptı, "Kaldırdık." Aman, ne iyi yaptınız. Ya, beş yıldır ödenenler ne oldu? Ben buradan soruyorum: Bugüne kadar halkın cebinden dağıtım şirketlerinin ağırlama giderlerine kaç lira gitti? Bu faturalarda haberimiz olmadan ödediğimiz başka neler var? "Elektrik Enerjisi Fonu" adı altında halktan ne kadar para toplandı ve şirketleriniz bu paraları ne yaptı? Hesaplarınıza, sizin bakanlıklarınızın hesaplarına mı yatırdı, yoksa kendi ceplerine mi yatırdı? Sayıştay, bakanlık hesaplarında görememiş. Peki, siz halktan sözde sizin adınıza toplanan paraların kendi hesabınıza yatıp yatmadığını ya da ne kadarının yattığını bilmiyor musunuz? Bal gibi de biliyorsunuz ama fon zaten bu nedenle yapılmıyor mu? Fon zaten bu demek değil mi? Nerede bir fon var, orada soygun var.

Bakın, bu yılın ilk dokuz ayında faturalarını ödeyemediği için 3 milyon hanenin elektrik ve doğal gazı kesilmiş ama yoksulluk sorun olmaktan çıktı, değil mi? Doğru, birilerinin yoksulluk sorunu yok. Milyoner sayısı sadece on ayda 100 bin artmış. Bugün dünyada, nüfusuna göre yurt dışına en fazla servet kaçırılan ülke Türkiye.

Sayın yoksulluk sorunu yok, günde 10 milyon, yılda 3 milyar 600 milyon lira harcayan saraya bu da yetmemiş, bütçesi yüzde 28 artırılmış. Tam da bu noktada "İtibarın tasarrufu olmaz." diyenlere sormak istiyorum: Açık, yoksulu, cahili olmayan, iş ve gelecek kaygısı olmayan bir toplum mu daha itibarlıdır yoksa 4.500 asgari ücretlinin bir ayda kazandığını bir günde harcayan saray mı? İktidarınızın sadece son bir yılda 2 milyon işsiz, milyarlarca lira borç yarattığını söylemek istiyorum. Her doğan çocuk 50 bin lira borçla doğuyor bu ülkede ve saray ve yandaşları hariç herkes borçla boğuşuyor. İşsiz sayısı 9,5 milyona ulaşmış, insanlar iş bulma ümidini kestiği için artık iş aramaktan vazgeçmiş, Genel Başkanınız çıkıp "Aldığımız tedbirler sayesinde eylülde işsizlik oranı geçen seneye göre 1,1 puan geriledi." diyor. Bugün asgari ücretle çalışan yurttaşların evine 100'e yakın gıda ürünü giremiyor, haberiniz var mı? Yoksulluk sorun olmaktan çıktı değil mi? Devletin elindeyken yüzde 18 KDV'ye tabi Millî Piyangoyu

KDV'yi sıfırlayarak devrettiğiniz Demirören'in yoksulluk sorunu yok. Siz Demirören'i bırakın da bu işsizlik, yoksulluk ve salgın koşullarında halkın en temel yaşamsal ihtiyaçlarını yani elektrik, su, doğal gaz, ulaşım, iletişimden KDV'yi sıfırlayın. Ben bu konuda bir kanun teklifi verdim, gelin birlikte onu çıkaralım diyeceğim ama saraydan gelmeyince buradan el kaldıramazsınız değil mi?

Şimdi, asgari ücret belirlenecek, salgın ve ekonomik krizin yarattığı yoksullaşmaya karşı asgari ücretin insanca yaşayacak bir düzeye getirilmesi şart, bu yaşamsal ve biz diyoruz ki: Asgari ücret net 4 bin lira olmalıdır. Bu ülkenin en köklü işçi konfederasyonu DİSK'in size bir çağrısı var: "Bütçeden asgari ücrete nakit desteği sağlanmalıdır." diyor DİSK ve "Vergi dilimlerini düşürdünüz, asgari ücretli bir işçiyi yılın 122 günü vergi ve kesintiler için çalıştırıyorsunuz, asgari ücret tümüyle vergi dışı bırakılmıştır." diyor. "Salgın döneminde asgari ücret SGK işçi primleri bütçeden karşılanmalıdır." diyor. Şimdi, buna bir kulak asmanızı rica ediyorum sizden; bir kez olsun sermayenin ve sarayın değil, işçi sınıfının, işçi hareketinin örgütünün sesine, taleplerine kulak verin.

Şimdi, gelelim salgın yönetimine, 29 Temmuzdan beri sakladığınız vaka sayılarını açıklamaya başladınız; bunların inandırıcılığı herkes tarafından biliniyor zaten. Sizin iktidarınız döneminde ben, başka bir şeyi özellikle vurgulamak istiyorum: Özel hastanelere yaptığınız, ayrılan teşvikler ve kıyaklar araştırmaya ve geliştirmeye ayrılrsa yani ana amaç toplum sağlığı olsa bugün "ondan bir, bundan üç" diye aşı dilenen bir ülke yerine bütün dünya halklarına aşı sunan bir ülke hâline gelirdik.

Değerli milletvekilleri, AKP'nin salgın yönetimi daha yoğun bakım ünitesine gelmeden "ex" olmuştur. Sağlık Bakanı istifa etmelidir ve bütçeden sağlığa ayrılan pay 2 kat artırılmalıdır. Madem burası toplumun tamamının temsiliyeti, toplumun tamamının temsiliyetini oluşturuyor, madem bu salgın yaşlı, genç, kadın, erkek, Kürt, Türk, sağlıkçı, temizlik işçisi, bütün toplumun sorunu... Olağanüstü dönemler olağanüstü çözümler gerektirir. Bu olağanüstü dönem tek bir adamın sorumluluğuna bırakılamaz, sadece sermayenin çıkarları gözetilerek önlem alınamaz; ölüm sayıları sadece bir rakamdan ibaret olarak görülemez.

Gelin, Mecliste bir kurul oluşturalım. Eşit temsile dayanan, oy çoğunluğuyla değil, oy birliğiyle seçilen bir kurul belirleyelim. Bütün bu süreci bu kurul yönetsin. Var mısınız? Ama olamaz değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OYA ERSOY (Devamla) – İşte, bu kadar basit bir çözüm için bile bir sol akla ihtiyaç var çünkü bir sol akıl olmadan bu basit çözümü bile yapamazsınız. Toplumun tamamının sağlığı için, toplumsal adalet için, bir grup ya da zümre için değil herkesin refahı için, toplumun ürettiğinin toplumla eşit ve adil paylaşımı için bu memlekette bir sola, sol akla ve bir sosyalizme ihtiyaç var. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına son konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sinop Milletvekili Sayın Barış Karadeniz.

Buyurun Sayın Karadeniz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bu bütçe, halkın bütçesi değil; onu hep beraber gördük. Bu bütçe, sarayın dayatma bütçesidir. Bu bütçe, muhalefetin görüşü alınmadan, Komisyonlarda hiçbir şey değişmeden, bir virgülüne bile dokunmadan buraya gelip oylanacak bir bütçeye dönüşmüştür. Evet, bütçenin içinde esnaf yok, halk yok, çiftçi yok, genç yok, üniversite mezunu yok, insan hakları yok, adalet yok, yok da yok. Bu bütçe, sadece birilerine hizmet eden bir bütçeye dönüşmüştür.

Arkadaşlar, bu bütçeyi burada oylayacağız geçecek; hep beraber oylamayalım, geçmesin. Ne olacak? Eskiden bütçe oylanmadığı zaman hükûmet düşerdi, güvenoyu alamazdı; hükûmet düşerdi. Şimdi, bu bütçe oylanmasa da bu bütçe geçerse de Cumhurbaşkanı 2019 yılının bütçesini yeniden değerlendirme oranında revize ederek bütçeyi tekrar gündeme getirebiliyor. Böyle bütçe olur mu? Yani bu bütçenin düzgün olmamasının en büyük sebebi, bence sistemin bozulması. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi diye bir sistem uydurduk. Millî olmayan, yerli olmayan, bilime dayanmayan, akla ve mantığa uygun olmayan bir sistemde bütçenin de bu şekilde olması gayet doğal.

Emperyalist güçlerin istediği... Burada millet iradesini temsil eden, 83 milyonu temsil eden Meclisle mi uğraşmak daha zordur yoksa tek adamın dediği bir sistemle mi uğraşmak zordur? Ben emperyalist güç olsam "Tek adamın yönettiği sistemle uğraşmak çok daha kolay." derim ve demek ki bu sistem de emperyalist güçlere hizmet eden bir sistem olmuş. Sistem, eskiden hukukun üstünlüğü vardı, şimdi maalesef, üstünlerin hukukuna dönüştü; eskiden güçler ayrılığı vardı, şimdi güçlülerin birleştiği bir sisteme dönüştü. Türkiye'nin şu anda ihtiyacı olan güçlü adam, güçlü başkan, güçlü yürütme değil, güçlü bir şekilde millet iradesi, birlik ve beraberliktir, ortak akıl kullanmaktır, uzlaşmaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Geldiğiniz 2002 yılından beri ortak akıl bıraktınız, uzlaşma kültürünü yok ettiniz; Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği "Yurtta barış, dünyada barış", yurtta kavga, dünyada kavgaya dönüştürdünüz. Artık, bir şey söyleyeyim, gidiyorsunuz arkadaşlar, gidiyorsunuz; yoksunuz, gerçekten. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Nereden anladın?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – 67'nci maddeden...

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Ağabey, buraya oturanlar; sataşma bölgesi... Sen yapma Fuat ağabey. Buradaki sataşma yeri burası. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Evet, nereden anladım söyleyeyim mi? İstanbul'da 800 bin oy farkı yediğin zaman anlamadın mı gittiğinizi? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Eyvah, Recep Özel, bu kapak oldu sana.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Ankara'da, Mersin'de, Adana'da, İzmir'de, Tekirdağ'da...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Nereden anladın?

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Anlamadınız mı? Sesiniz çıkmıyordu burada, şimdi yeniden... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen...

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Arkadaşlar bütçe konuşulurken...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Beş dönemdir...

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bak, bütçe konuşuluyor bütçe, kaç kişisiniz burada?

ORHAN SÜMER (Adana) – Recep Bey, son bir saat, başlıyorsunuz oradan laf atmaya. 13 tane madde, buraya geldik...

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Neredesiniz? Halkın bütçesi bu değil mi? Yok böyle bir şey.

BAŞKAN – Sayın Karadeniz, Genel Kurula hitap edin lütfen.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Evet, bir de gelip bize milliyetçilik dersi veriyorsunuz. Biden, Amerikan yönetimi Türkiye'ye ambargo uygulayacağı zaman bu Meclisin dimdik ayakta karşılık vermesi gerekirken... "Biden bizim eve gelmişti." Size geldi mi arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) Ya, böyle bir dış politika... Siyaset ciddiyet ister, bilim ister, akıl ister; arkadaşlar,

lütfe, rica ediyoruz...

Politika, eğitim politikası; 6 sefer bakan değiştirdiniz, 7 tane müfredat değiştirdiniz. Emrullah İşler de burada. E, ne var? Eğitim sistemi eğitim sistemsizliğine dönüşmüş ülkede.

Dış politika; kavgaya etmediğimiz bir tane ülke kalmadı mübarek. Bu ülkede beş vakit ibadet ettiğini söyleyenler bu ülkeyi beş vakit nasıl soyarız, onun hesabını yapıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan ya! Burada böyle bir laf olabilir mi ya! Böyle bir şey olabilir mi! Sen namaz kılanlara hakaret ediyorsun.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bu ülkede 5'li çeteye peşkeş çeken bütçeyi konuşuyoruz burada. "Dünya 5'ten büyüktür." deyip 5'li çeteye... Ne hikmetse 5 de 5 var, başka bir şey yok arkadaş; 5 üzerine kurulu bir sistemle yönetiliyoruz ya.

Arkadaşlar, belediyeleri aldığımızdan beri belediyelerin, yüzde 40 -İller Bankası- verilen payını kestiniz ama Çevre Bakanlığında, Belediyeler Birliğinden, birçok fondan kendi belediyelerinize imkân sağlarken bizim belediyelerimiz dimdik ayakta, borç ödüyor, hizmet ediyor.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Aydın Büyükşehir'e de verdik...

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Verdiniz...

Helal olsun Ekrem İmamoğlu'na, helal olsun Mansur Yavaş'a.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – İstanbul öyle demiyor ama.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – İstanbul çok şeyi söylüyor.

Helal olsun Adana Büyükşehir Belediye Başkanına, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanına. (CHP sıralarından alkışlar) Helal olsun Burdur Belediye Başkanına, Sinop Belediye Başkanına, Artvin Belediye Başkanına, Eskişehir Belediye Başkanına; sizin bu faşizan yönetiminiz karşısında dimdik ayakta, halkına hizmet etmeye gayret ediyorlar. Sosyal devlet anlayışını bir buradaki Millet İttifakı'ndan, bir de belediyelerden öğreneceksiniz, belediyelerden. (CHP sıralarından alkışlar) Siz maskeyi dağıtamazken Adana Büyükşehir Belediye Başkanı 15 tane ilçesine hem maskeyi hem dezenfeksiyonu sağladı.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hastaneyi de biliriz, hastaneyi! Hastaneyi de biliriz!

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Mersin Büyükşehir Belediyesi... Şu anda genelgeyle yasakladığınız, esnafların çalışmadığı... Hani övünüyorsunuz ya "500 lira, bin lira vereceğiz." diye... Su faturalarını 500 liraya kadar belediye ödüyor; sosyal devlet böyle olur arkadaşlar. Sosyal devletin niteliklerini iyi öğrenin. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, giderken, belki şu sıralardan şu sıralara otururken, bu sıralardan bu tarafa geldiğiniz zaman saygı duyulmak istiyorsanız bu muhalefete saygı gösterin, dinleyin. Burada kaç milletvekili konuştu, hiç vallahi dinlediğiniz görmedim. Sayın Bakan burada; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız. 11 sefer -kadın olmasından dolayı mutluluk duyuyoruz, böyle bir şeyle gurur duyduk- Sinop'ta bir sorun için 11 sefer aradım -bugünden beri telefonla oynuyor- 11 sefer aradım, 1 sefer telefonuna geri dönüş olmadı arkadaşlar. Öğrendim ki, öğrendim ki bu AK PARTİ Grubumuzun da Sayın Bakanlarımız telefonlarını açmaz olmuşlar.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan ya!

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bizi karıştırma.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Sayın Bakanlarımız, seçilmeyen devlet memurluğu... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Alet etme bizi.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Ya, bir dakika ya, şurada konuşuyoruz arkadaş.

Devlet memurluğu gibi bakanlık yapanların, seçilmedikleri için ne iline giderler ne Meclise saygı duyarlar. Duydukları, tek saygı duyacakları yer bellidir, doğru değil mi arkadaşlar? Bir kişiye saygı duyarlar. (CHP sıralarından alkışlar) Başka yer yoktur çünkü.

Tarım politikası... Bakın arkadaşlar, tarımda mısırı Amerika'dan, buğdayı Rusya'dan, arpayı İngiltere'den, samanı Gürcistan'dan, pamuğu ABD'den...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ara mal bunlar ara mal.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Peyniri Fransa'dan, Hollanda'dan, ayçiçeğini Rusya'dan, nohudu Kanada'dan...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ara mal, ara mal, bunlar ihraç ediliyor.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – İthal ediyoruz Beyefendi, bir okuyun ya! Açın bakın. Sizin verileriniz bunlar, sizin.

BAŞKAN – Bekir Bey...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Tarımda ticaret fazlamız var.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, lütfe.

Sayın Karadeniz, siz de Genel Kurula hitap edin.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Nerede ticaret fazlası var ya? 22 milyar dolar tarım destek bütçesi açıkladınız, geçen sene de bütçede 22 milyardı. Geçen sene dolar 5,90'dı; bu sene 8 liraya yaklaştı. Geçen seneden bu yana ithal ettiğiniz ürünlere yüzde 50 zam geldi. 22 milyar dolar oldu 7,5 milyar dolar. (CHP sıralarından alkışlar) Cumhurbaşkanlığı bütçesi de 4 milyar dolar arkadaş. Bu çiftçiye bu zulüm niye? Biraz düşünün ya, biraz düşünün. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, şu gördüğünüz, elimde, dünyanın -Türkiye'de Oltu taşı, kehribar taşı tespihler vardı- en pahalı tespihi oluştu. Bakın, mısır Amerika'dan, sarımsak... Taşköprülülere vatandaşlarımızla sesleniyorum: Artık oy vermeyin, Çin'den ithal ediyoruz şu anda, evet, benim Sinoplu hemşehrilerime buradan gene sesleniyorum: Pirinci de Çin'den ithal eder olduk. Bizim çiftçimiz beklesin!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Neredeyse muhalefeti de ithal edeceğiz.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Ağabey, çok mu gülünecek bir şey var, gözünü seveyim ya!

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfe.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Şu tespih şekline dönüşen 248 milyar lira; 2002 yılından beri ithal ettiğimiz, çiftçiye zulmettiğiniz 248 milyar lira (CHP sıralarından alkışlar) Bunu taşıyacak biri var mı içinde? Varsa hemen hediye ederim ama zannetmiyorum çünkü bu, çiftçinin alın teri; bu, çiftçinin ahi arkadaşlar.

Sistem böyle olduğu sürece, ortak akıl kullanılmadığı sürece, bu vatandaşa milliyetçilik edebiyatı yapıp bu vatandaşın yanında olmadığınız sürece bu sistem çökmüştür arkadaşlar. Siz de pişmansınız, biliyorum ama üzülerek söylüyorum, en kısa zamanda gidiyorsunuz. Allah selamet versin.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – 7'nci maddeyi oylayalım, eve gideceğiz.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Yaptığınız güzel işler için teşekkür ederiz. Bundan sonra halk için ne varsa, halk için Cumhuriyet Halk Partisi var, Millet İttifakı var. Bunu da kulağınızın bir kenarına yazın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Vaktimi kısa kullandım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, biz teşekkür ederiz.

Evet, gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

Şahıslar adına ilk konuşma Gaziantep Milletvekili Sayın Müslüm Yüksel'in.

Buyurun Sayın Yüksel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜSLÜM YÜKSEL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle 2021 Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'nun ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, heyetinizi ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bildiğiniz üzere, 7 Aralıkta başlamış olduğumuz bütçe görüşmelerinin sonuna yaklaşmış bulunuyoruz. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişimizin ardından hazırlanan 3'üncü bütçeyle ekonomimizi hedeflerimize uygun bir büyüme performansına kavuşturmakta kararlıyız. 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin temel amacı, tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi sebebiyle siyasi ve ekonomik bakımdan küresel bir yeniden yapılanma sürecinde bulunduğumuz şu dönemde, Türkiye ekonomisinin yoluna güçlenerek devam etmesini sağlamak, vatandaşlarımıza, çalışanlarımıza, esnafımıza, sanayicimize ve iş dünyamıza sahip çıkmak, destek vermektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 2021 yılı bütçe teklifinin kamuoyuna ilan edildiği gibi 2021-2023 dönemini kapsayan Yeni Ekonomi Programı'nda çerçevesi çizilen hedeflerle uyumlu olduğu görülmektedir. Mali disiplini esas alan bu bütçe, ekonomide dönüşüm ve değişim sürecinin en temel destekleyicisi olacaktır. Bu bütçe, Yeni Ekonomi Programı'nda da vurgulandığı üzere, mali disiplinden taviz vermeden orta vadede sürdürülebilir büyümeyi hedefleyen üç yıllık perspektifle hazırlanmış bir bütçe olup kamu dengelerinin iyileştirilmesi, kamu maliyesi alanında bugüne kadar elde edilen kazanımların gelecek dönemde de korunması amacını taşımaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomi politikalarının temel amacı toplumsal refahın artırılmasıdır. Toplumsal refah artışı, istihdam artışı, adil gelir dağılımı ve sürdürülebilir büyümeyi içermektedir; bunların ön koşulu da makro ekonomik istikrardır. 2021-2023 dönemi için öngörülen yıllık ortalama yüzde 5,3'lük büyüme hedefiyle ekonomide yeniden dengelenmeyi sağlamayı ve refah seviyemizi daha da artırmayı amaçlamaktayız.

2021 bütçesi 81 vilayetimizin, toplumumuzun her kesiminin, her bir ferdinin bütçesidir. Bütçemiz, ülkemizin bütünlüğü, milletimizin birliği ve devletimizin gücünü yeni normalde daha da yükseğe taşıyacak şekilde planlanmıştır. Sağlıktan eğitime, güvenlikten ulaştırmaya, sanayiden ekonomiye kadar her alanda somut ve dinamik politikaları bütçemiz temelinde birer birer uygulamaya geçirmeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükûmetleri olarak cumhuriyetimizin 100'üncü yıl dönümü olan 2023'e giderken, planladığımız bütün hedefleri gerçekleştirerek bugünlere gelmenin haklı mutluluğunu yaşıyoruz. Attığımız her adım ülkemizin aydınlık geleceği, milletimizin huzuru ve refahı içindir. Cumhuriyetimizi güçlü bir demokrasiyle gelecek nesillere emanet etmek için var gücümüzle çalışmaktayız. Bu bağlamda, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde 2023, 2053 ve 2071 hedeflerimize ulaşma noktasında, aziz milletimize hizmet etme azim ve kararlılığı içerisinde çalışmalarımızı hız kesmeden devam ettireceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; temsilcisi olmaktan büyük onur ve gurur duyduğum gazi şehrimiz Gaziantep'in, 25 Aralıkta, düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünü kutlayacağız. Gazi şehrimizin kahraman evlatları 25 Aralık 1921'de ortaya koydukları millî irade duruşuyla, bizleri boyunduruk altına almaya çalışan iç ve dış mihraklara milletin gücünü, vatan sevdasını göstermişlerdir. Esir olmaksızın canından geçmeyi tercih eden bu asil milletin hürriyet ve bağımsızlık aşkının, sarsılmaz irade ve direniş ruhunun karşısında hiçbir güç duramamıştır. Bu vesileyle, gazi şehrimizin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünü kutluyor, Gaziantep'imizin ve ülkemizin kurtuluş mücadelesi, bölünmez bütünlüğü uğrunda cansiparane mücadele veren, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm şehit ve gazilerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sözlerime son verirken 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ve 2019 Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, bütçemizin hazırlanmasında emeği geçen, başta Hazine ve Maliye Bakanımıza, bakanlarımıza ve bürokratlarımıza, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımıza ve üyelerine teşekkürlerimi sunuyor, sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde şahsı adına konuşan Gaziantep Milletvekili Müslüm Yüksel'in babası 26'ncı Dönem Milletvekili Abdulkadir Yüksel ve İstiklal Madalyası sahibi dedesini rahmet ve minnetle andığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilimizi dinledik. Babası Abdulkadir Yüksel, 26'ncı Dönem milletvekilimizdi, birlikte görev yaptık; kendisi eczacı meslektaşımı, Birecik Belediye Başkanlığı döneminde -2 dönem yapmıştı-siyaset öncesi görevimde eczanesinde de misafir olmuştum. Kendisini kaybetmiştik, oğlunu bugün kürsüde dinlerken ve o da bizi bir arada tutan değerlerimize ve Gazi Mustafa Kemal'e rahmet okuduğunda, ben de değerli milletvekilimizin babasını bir kez daha burada rahmetle, minnetle anmak istedim ve İstiklal Madalyası sahibi dedesini de bir kez daha rahmet ve minnetle anıyoruz. (CHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu

BAŞKAN – Evet, şahıslar adına ikinci konuşmacı Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlarım.

Bir ayı aşkın süredir üzerinde çalıştığımız 2021 yılı bütçesi ve 2019 yılı kesin hesabının görüşmelerini tamamlıyoruz. Son derece yetersiz bulsam da bütçenin devletimize, milletimize hayırlar getirmesini dilerim.

Sayıştay Başkanlığımızın denetim raporlarından, sayın milletvekillerinin kıymetli fikirlerinden faydalandık. İktidarın, yapılan eleştirileri, ikazları değerlendirmesini ümit ederim. Sürecin kahramanı Maliye Bakanının arkasına bile bakmadan kaçmış olduğu bir bütçe teklifini görüşüyoruz. Bütçenin kahramanının kaçış şekli bile tek başına bir skandal aslında. İstifa metninin manası ne kadar ciddi ve düşündürücü ise içeriği ve istifa usulü bir o kadar düzensiz. Bütçe görüşmelerimizi tamamlarken açıkçası hangi bütçe üzerine konuşmalıyım diye de düşünmedim değil. Bugün sizlere, Sayıştayın denetimlerinden geçmeyen, soru sorup bilgi alabilme imkânımızın pratikte olmadığı paralel bir bütçeden, Varlık Fonundan bahsetmek istiyorum. Varlık Fonu üzerinde en azından konuşmaya hakkımız var diye düşünüyorum. Varlık Fonunun portföyünde finans, enerji, ulaştırma, lojistik, madencilik, teknoloji, telekom, tarım, gıda gibi hayli stratejik ve kârlı sektörler var.

Sayın Cumhurbaşkanı'nın Yönetim Kurulu Başkanı olduğu Varlık Fonunu yine Sayın Cumhurbaşkanının atadığı Devlet Denetleme Kurulu denetliyor diyoruz. Ama "Denetleme bu mudur?" diye de soramıyoruz. Bizzat Sayıştay Başkanının kendisi Varlık Fonunun Sayıştay denetimi dışında bırakıldığını ifade etti. Varlık Fonunu Meclis yani millet denetleyemezken, hesabı, kitabı bilinemezken bizim de aklımıza doğal olarak şöyle bir soru geliyor: Varlık Fonu ikinci bir paralel örtülü ödenek midir? Ayrıca şunu da göz önünde bulundurmalıyız ki: Bizim bildiğimiz klasik örtülü ödenek Meclisin yani milletin rızası ve onayıyla kullanılan bir bütçedir. Varlık Fonuyla oluşturulan paralel örtülü ödeneğin ise milletin rızasına, onayına ve denetimine ihtiyaç duyulmayan bir uygulama olduğunu görüyoruz.

Varlık Fonu marifetiyle denetimsiz özelleştirmelerin ve kontrolsüz borçlanmaların önü açılıyor. Dünyada varlık fonları cari fazla veren veya belli sabit gelirleri olan ülkeler tarafından kuruluyorlar. Bu fonların esas kuruluş amacı bugünün fazla veren gelirlerini gelecek nesillere değer katarak aktarabilmek. Oysa Türkiye'de Varlık Fonu bu anlayışa zıt bir biçimde, elimizde olan kaynaklarımızı satmak ve ipotek karşılığı borç bulabilmek için kurulmuş durumda. Bırakın değer katmayı, değerleri düşüyor ve millî varlıklarımız riske giriyor. Türkiye Varlık Fonu, gelecek nesillerin gelirlerini bugünden tüketerek günü kurtarmak için yönetiliyor. Esasında, Varlık Fonu, ülkemiz ekonomisi ve siyasetinin AK PARTİ iktidarı tarafından düşürüldüğü durumun bir sonucu olarak görülmeli. Tek başına Varlık Fonu, hesapsızlığın, sorumsuzluğun ve denetimsizliğin sembolü hâline geldi.

Son on yıldır giderek derinleşen siyasi ve ekonomik yapısal tıkanma süreci Türkiye'nin kalkınabilmek için ihtiyaç duyduğu kaynakların teminini güçleştirdi. AK PARTİ iktidarı ülkemizin değerlerini ve gelecek nesillerin mirasına göz koydu. "Bütçe dışı fonlar" başlığıyla 80'li yıllarda tanıştığımız bu sakat anlayışa Türkiye yabancı değil aslında. Bütçe kapsamının genişletilmesi politikası çerçevesinde 2000 ve 2001 yıllarında 69 adet fon kapatılmıştı. Türkiye disiplinsiz fon uygulamalarından çok sıkıntılar çekti. Ancak Varlık Fonunun bugünkü durumu geçmiş uygulamalardan çok daha fazla zarar verecek potansiyeli taşıyor. Son bir yılda Varlık Fonuna 68 milyar liralık nakit dışı devlet iç borçlanma senedi verildiğini öğrendik. Fona alınan bazı şirketlerin zararlarında son dönemde çok yüksek artışlar da görülüyor. Elde kalan değerlerimiz Varlık Fonu kapsamına alınarak keyfi kullanıma açık ve denetimsiz bir alan oluşturuldu. Türk hazinesinin tüm varlıklarının paralel bir borçlanma aracı yaratmak amacıyla kullanılmasını ve tüm bu süreçlerin kamusal denetim mekanizmasının dışında bırakılmasını kabul edemeyiz. Varlık Fonu kapsamına alınan Türkiye Cumhuriyeti hazinesinin sahip olduğu şirketlerin bizzat hazineden daha düşük maliyetlerle finansman temin edebileceğine dair beklentiye girilmesi bile vahimdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) - Türk hazinesinin hem içerideki hem de dışardaki kredibilitesi sahibi olduğu birtakım şirketlerin kredibilitesinden daha mı düşüktür? Türkiye Varlık Fonunun hazinenin de ortak olduğu şirketlerin ipotegi karşılığı borçlanması, üstelik Hazine ve Maliye Bakanlığının daha düşük maliyetle finansman temin ediliyor olması ülkemiz hazinesinin ve siyasi inandırıcılığının AK PARTİ iktidarınca nasıl bir felakete sürüklendiğinin en net kanıtı. Ayrıca, böylesine aşağılayıcı bir borçlanma metoduna cüret edilebilmesi bile ayrı bir skandal. Resmî rakamlar özellikle kamu-özel iş birlikleri ve Türkiye Varlık Fonu gibi bütçe dışı yükümlülükleri içermediği hâlde, Türkiye'nin kısa veya uzun vadede temin etmesi gereken finansman ve bunun yarattığı kırılganlıklar hem ulusal hem de uluslararası kamuoyunun maalesef bilgisi dâhilinde. Bilgi saklamakla, gerçeklerden kaçmakla devletimiz itibar kazanmıyor; aksine, zarar veriliyor.

Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, 6'ncı madde üzerinde konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, on dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağız.

Sayın Yılmazkaya...

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sorum Çalışma Bakanına: Kamu hastaneleri ile özel hastanelerde yapılan tıbbi uygulamalardaki paket fiyat uygulaması ve ödeme miktarları, maalesef, ithal ürün girdi fazlalığı ve dolar kurundaki artışlardan dolayı, olması gereken miktara göre çok düşük düzeylerde kalmıştır. Bu durum, kamu hastanelerinde çalışan doktor ve sağlık çalışanlarına çok daha az ödeme yapılmasına, özel hastanelerde ise masraftan dolayı hastalardan aşırı fark alımına neden olmaktadır. Üstelik kamu hastanelerinde Covid hasta sayısının fazlalığına bağlı yer yokuşu ve yoğunluktan, insanların tedavi için özel hastanelere daha fazla gitmek zorunda kalıyor. Ancak paket fiyatlardaki düşüklük nedeniyle hastalar fahiş farklar vermek zorunda kalıyor. Paket fiyat uygulamaları için yeniden düzenleme yapıp vatandaşın bu mağduriyetini gidermeyi düşünüyor musunuz?

Diğer sorum: Sayın Bakan, Covid hastalarının kat servislerde yatış ödemeleri düşük olduğu için ya da bu bahanelerle özel hastaneler fahiş farklar almaya çalışıyor. Böylece, sonuçta hasta vatandaşlarımız çok mağdur oluyor. Serviste yatacak Covid hastalarının paket ödemesinde düzenleme veya alınan farklarda bir sınırlama düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) – Teşekkür ediyorum.

İnsanlığın hoşgörü, barış, adalet, ahlak ve erdeme dair öğretileriyle dünyanın her yerinde benliğimize, kalplere dokunan Hazreti Mevlâna, yeryüzünde oluşturduğu gönül iklimiyle, kendi ifadesinde "Benim için ah, vah etmeyiniz. Öldükten sonra benim mezarımı yeryüzünde aramayınız, ariflerin gönlünde arayınız." diyerek yüzyıllardır her dil, her din, her ırktan insanları etkilemiş, gönüllerde yerini almıştır. Coğrafyamızın, Anadolu insanının gönül zenginliği, samimiyeti, hoşgörüsünün vücut bulduğu; ülkemizin,

Konya'mızın gönül eri; Hazreti Peygamber'imizin güzel ahlakını kendine örnek alan Hazreti Pir'in bugün, 747'nci Hakk'a vuslat yıl dönümü. Şebiarus; sevgiliyle buluşma, düğün günü. Hazreti Mevlâna'yı rahmetle, minnetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Pandemi de birçok kişi evde oturduğu yerden çalışırken sağlık çalışanları ise Covid'le iç içe altmış saat fazla mesai yapıyor, hastalık sonrası bile hemen göreve başlıyorlar. Covid hastasından bazı akrabaları bile uzak dururken bu meslektaşlarımız nefesiyle, kanıyla, tüm vücut sıvılarıyla iç içeler. Peki, sağlık çalışanlarının ek ödemelerini ve fazla mesai ücretlerini neden vermiyorsunuz? Sağlık çalışanları bu ülkenin evladı değil mi? Artık yeter! Bu, elimde, haziran ayında döner sermaye toplantısını Covid'i bahane ederek yapmayı ek ödemeleri vermeyen bir başhekimin soruşturma evrakı. Yani Covid tedavisi edilen bir hastanede Covid tedavisi eden 7-8 doktor Covid nedeniyle bir araya gelip karar alamadı öyle mi? Ve bu konuda da başhekim hakkında soruşturma yapılmıyor, hem de önlemleri gevşetip milleti sokağa döktüğünüz haziran ayında. Sağlık çalışanlarına 2020 yılı için ilave bir maaş, ayrıca ek ödemeleri dokuz aylık toplamdan eksik olanların hastane gelirlerinden bağımsız olarak kamu kaynaklarıyla ödenmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Süllü...

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Belediyelerde hizmet alımı kapsamında gerçekleşen güvenlik soruşturmalarının bir kısmında Emniyetten "Soruşturma tamamlanamamıştır." sonucu gelmektedir. Trafik cezası, vergi borcu gibi ufak nedenlerle tamamlanamayan güvenlik soruşturmaları ayrıca kişinin masumiyet karinesine de zarar vermektedir. Yerel yönetimlerin istihdam süreçlerinde aksama yaratan, Anayasa Mahkemesinin iptal kararına rağmen yapılan güvenlik soruşturması sebebiyle oluşan bu mağduriyetin giderilmesi için ne tür bir düzenleme yapmayı düşünüyorsunuz? İdare bu konuda nasıl bir sorumluluk almalıdır?

Ayrıca, Katar'la mutabakat konusunda, konuşmamda bir soru sormuştum Sayın Bakan, o konuda da bir açıklama yaparsanız çok mutlu oluruz, bizi aydınlatırsanız.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sorum Ulaştırma Bakanımıza: Malatya Turgut Özal Tıp Merkezimiz çevre yolu üzerinde olup her gün 6 bin araç giriş çıkış trafiği vardır. Gerek trafik ve can güvenliği gerekse trafik yoğunluğunun önlenmesi bakımından çevre yolunun Turgut Özal Tıp Merkezi ışıklı kavşak noktasına köprülülük kavşak yapılması gerekmektedir. Daha önce de projede olan bu köprülülük kavşak yapımı 2021 planlamasında var mıdır? Yok ise gündeme alınmasını talep ederim.

İkinci sorum: 1993'ten beri Diyarbakır-Elâzığ-Malatya-Sivas-Ankara hattında hizmet veren, hat bakımı dolayısıyla dört yıldır kapalı olan 4 Eylül Mavi Treni seferlerine ne zaman başlayacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Demir...

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ekonomideki başarılarımızın arkasında bütçe disiplindeki istikrarlı duruşumuz vardır, hazırladığımız tüm bütçeleri bu anlayışla oluşturuyoruz. 2002'de yüzde 11 olan bütçe açığını yüzde 2'ler seviyesine indirdik. Ekonomideki altyapımıza ve mali istikrarımıza yapılan sistematik saldırılara rağmen ekonomimiz güçlü bir şekilde ayakta kalarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde bütün bu saldırıları boşa çıkardık. Hükümetimizin hazırladığı ve görüştüğümüz 2021 bütçesiyle vergi gelirlerimizi daha etkin kullanarak büyüme ve istihdamın desteklenmesi, sanayi ve teknoloji, ulaştırma, AR-GE, eğitim, sağlık gibi ekonomik ve sosyal alanda büyük altyapı yatırımlarını gerçekleştirecek, mali istikrarın ve büyümenin devamını sağlayacağız.

Bütçemiz milletimize hayırlı olsun.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, buyurun.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Sayın Başkan, öncelikle, şimdi, SUT fiyatları on yıldır artmıyor deniliyor. SUT fiyatları on yıldır artmıyor değil, SUT fiyatları zaten 2008 yılından beri uygulanmakta. Dolayısıyla da on iki yıldır uygulanmakta olan bir tebliğden bahsediyoruz.

Şimdi, ben artmayan rakamları söyleyeceğim size. Temmuz 2018 yılında yapılan değişiklikle SUT eklerinde yer alan 3.550 işlem koduna yüzde 14 ile yüzde 225 arasında artış yapılmıştır ve bu artışın bize, devletimize 2,5 milyar lira bir maliyeti olmuştur. Sonra, yine, 4 Eylül 2018 tarihinde yapılan iyileştirmeyle de 3.900 tıbbi malzeme SUT kodu içerisinde 1.666 kalem işleme yüzde 10 ile yüzde 350 oranlarında artış yapılmıştır. Burada da bir 750 milyona yakın bir artış sağlanmıştır. Sonra, bu yıl, pandemiden önce 3 Mart 2020'de, 2008 yılından beri ilk defa SUT'ta yer alan tüm işlemlerin fiyatlarında artış sağlanmıştır. Bu kapsamda, 9.047 işlemin tamamı işlem fiyatlarında da yüzde 10 ile yüzde 25 arasında ve bazı kalemlerde yüzde 30'a varan bir iyileştirme sağlanmış ve bunun da yaklaşık maliyetinin 8 milyar olacağı öngörülmekte. Dolayısıyla, bahsettiğiniz, on yıldır SUT'ta artış olmaması gerçeği yansıtmamakta. Şu anda bahsettiklerim bile son iki senede 3 defa SUT'ta güncelleme olmuş durumda.

Onun haricinde, pandemi döneminde Covid tedavilerinin ücretsiz olması için aktardığımız kaynak da 4,5 milyar liraya yaklaştı. Yoğun bakımdaki şeylerin fiyatlarını 2 katına çıkardık. Yine, yatakların fiyatlarını artırdık. Onun haricinde, bütün tedavi giderlerini immün plazma tedavisini de geri ödeme listesine soktuk. Dolayısıyla, SUT fiyatları bütçemizin imkânları dâhilinde daima dinamik bir şekilde güncellenmekte, revize edilmekte.

SUT'la beraber, unutmadan, Katar'la olan anlaşma... Biz, Bakanlık olarak ve diğer tüm bakanlıklarımız, uluslararası arenada birçok mütekabil bakanlıklarımızla değişik stratejik iş birliği anlaşmaları yapıyoruz. Bu yeri geliyor iş gücü anlaşması oluyor, yeri geliyor sosyal hizmetler alanındaki anlaşmalar oluyor. Dolayısıyla, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak hem Avrupa'daki ülkelerle hem Körfez ülkeleriyle çeşitli anlaşmalarımız var. Katar'daki anlaşma da bu şekilde bir anlaşmaydı, iş birliği anlaşmasıydı. Hani, bunda çekinilecek ne var onu anlamış değilim.

Diğer bir konu: İstanbul'da Romanların yaşadığı bölgelerdeki kentsel dönüşüm yaşayanları yerinden etti. Böyle bir şey söz konusu değil. 6306 sayılı Kanun gereğince İstanbul'da yapılan dönüşüm uygulamalarının tamamı yerinde dönüşüm ilkesiyle yürütülüyor ve hiçbir vatandaş yerinden edilmediği gibi tüm projelerimiz de Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın sübvansiyonuyla desteklenmekte.

Orman köylüsünü sersefil ettiniz iddiası: Orman köylümüzü 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 40'ıncı maddesi gereğince, ormanlardaki ağaçlandırmaya, bakım, üretim ve benzeri hangi köy sınırlarında ise öncelikli olarak o köylüye verilmekte. Dolayısıyla, orman köylüsü olmayanlara yüzde 25 gibi bir hibe desteğimiz varken orman köylüsüne bu desteğimizin oranı yüzde 65.

Tarım alanlarına yönelik toprak veri tabanları oluşturulmaktadır. Güzel bir soru ama zaten var. Tarım Arazileri Değerlendirme Ve Bilgilendirme Portalı (TAD) olan sistemde mevcut, kullanılmakta ve buradan da erişim sağlanabilmekte.

Arıcıların giderlerine yönelik hibe desteği, 51 bini aşkın arıcımız var ve bunlara 100 milyonu aşkın bir arılı kovan desteği ödenmiş durumda.

Yine, bal ve alternatif arı ürünleri üretiminin yaygınlaştırılması projesi kapsamında da 15 milyon liralık bütçeyle 81 ilimizde Tarım ve Orman Bakanlığımız hibe destekleri vermekte.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Çiftçilerimizin zor durumda bulunmasından dolayı tarım kredi kooperatiflerinin ve Ziraat Bankasının çiftçi borçlarını yapılandırmasına ilişkin bir soru vardı. Tarımsal üreticilerimizin ve çiftçilerimizin desteklenmesi amacıyla 2020 yılında -bundan bahsetmiştim- hem Ziraat Bankası hem de tarım kredi kooperatifleri tarafından kullanılan hazine faiz destekli kredilerin geri ödemeleri altı ay süreyle ertelenmişti. Yine, kredi borçlarının 2020 yılı taksitleri faizsiz olarak 2021 yılına ertelenmiş durumda. Ayrıca, son yapılandırma kanunuyla da Tarım ve Orman Bakanlığımız bünyesindeki, o bütçedeki kooperatiflere daha önce kullanılan faiz dâhil 840 milyon liralık kredinin de yapılandırılması imkânı tanındı.

BAŞKAN – 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben çok küçük bir hususu Sayın Bakanla paylaşmak istiyorum. Daha önce vekillerimiz de sormuştu ama ben soru sormaktan ziyade ilgilenmenizi istiyorum.

Birçok merkezde bu yeşil kart, yaşlılık aylığı, engellilik aylığı konusunda kesilmeler söz konusu. Özellikle, HDP'ye oy verenlerin bu şekilde kartları iptal ediliyor. Somut bir ilçe örneği vereceğim: Muş'un Varto ilçesinde onlarca kişinin bize direkt başvurusu var; yeşil kartları iptal ediliyor, yaşlılık ve bakım aylıkları iptal ediliyor, kesiliyor. Yeni yeşil kart verilmesi ya da aylıkların bağlanması için de "Gelip AK PARTİ'ye üye olmanız gerekiyor." şeklinde sözlü beyanlar var. Yazılan dilekçelere hiçbir şekilde yanıt alınamadı. Muş Vekilimiz de yanımda.

Yani bu konuyla özellikle ilgilenmenizi ve bu haksızlığın, bu mağduriyetin giderilmesini talep etmekteyim.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Sayın Başkan, cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Lütfen o T.C.'leri bize iletin. Kesinlikle böyle bir şey söz konusu değil. T.C.'lerini iletin.

Şimdi, şöyle bir şey var: Biz gelir testleri yapıyoruz. Gelir testi yapıldığı zaman, durumlarında bir değişiklik olmuşsa tabii ki ilgili sosyal yardım miktarları değişir, kesilebilir ama bunların hepsi gelir testleri ve durumları... Yani haneye bakmak lazım. Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarımız takip ediyor. Biliyorsunuz, Türkiye genelinde bizim 1.003 tane sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfımız var, illerimizde valilerimiz ve ilçelerimizde kaymakamlarımız tarafından mütevellî heyeti başkanlığı olan. Dolayısıyla, dosyasına bakım gelinde herhangi bir değişiklik olup olmadığını tespit etmemiz gerekiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sadece tutanaklara geçmesi açısından...

Sayın Bakan, ben bizzat o dosyayı size ileteceğim. Yani, zaten kaymakamlıklar eliyle yapılıyor, o durumda netleştireceğiz.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Tamam.

BAŞKAN – Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, SMA, ALS, DMD, MS gibi nadir görülen ve çok nadir görülen hastalıklarla ilgili bir komisyon kurulduğuna ama raporunun Genel Kurulda görüşülmediğine, bu hastalıklarla ilgili ulusal bir politikaya ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, artık, bütçenin sonuna geliyoruz, bakanlar sadece bütçe görüşmelerinde burada olurlar. Ben, Sayın Bakandan... Hem Bakanlar Kurulunda dile getirilmesi hem de Mecliste grubu bulunan siyasi partilerin üstünde durması gereken bir konu var. En çok, SMA hastası çocukları duyuyoruz. ALS hastaları, DMD hastaları, MS hastalarıyla ilgili bir Komisyon kuruldu.

Dünyada "nadir görülen" ve "çok nadir görülen hastalıklar" diye bir grup hastalık var. Hep şöyle denilir: "Allah vermesin." Ama birilerine veriyor ve bu şey gibi, ovada yıldırım bir ağaca düşüyor, o ağacın altındakileri yakıyor. Bu hastalıklarda kullanılan ilaçların adı genelde "yetim ilaçlar"dır çünkü o kadar az ki hiçbir firma buna yatırım yapmıyor, seri üretimi para kazandırmıyor, o yüzden bu ilaçların adı "yetim ilaç"tır. Türkiye'de bir de "fiyatından yetim düşmüş" ilaçlar var. Bu konuda yıldırım nereye düşerse orası yanıyor. Meclis bu konuda bir Komisyon kurdu, Mart 2020'de 199 sıra sayısıyla da raporu dağıtıldı ama burada görüşülmedi. Bizim bu raporu burada görüşmemiz lazım.

Ayrıca, Bakanlar Kurulunun o koca raporu inceleyip bir çare araması lazım. Örneğin, Türkiye'nin bir yetim ilaç politikası yok. Şöyle bir şey var, dünyada çokça rastlanan bir örnek, deniliyor ki: "Yetim ilaç kime lazım olursa olsun ve nadir görülen hastalık kimin başına gelirse gelsin, bu, devlet tarafından ödenir." Hadi devlet tarafından ödenmiyor, bir kasadan ödüyorlar. Toplam bilmem kaç milyon dolarlık bir bütçe gerekiyor yıllık, sağlık alanında para kazanan herkese eşit paylaştırılıyor; örneğin, yüzde 40'ı ilaç üreticilerine, yüzde 10'u depoculara, yüzde 50'si de eczacılara.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Örneğin, Türkiye'de öyle olsa, yüzde 50 eczacılara düşse, bunu da 32 bine bölüyorlar, her eczacı kendisine yük olmayacak bir para ödüyor ama bu hastalığa yakalanan aile perişan olmuyor. Bunun gibi birçok formül var. Komisyonu bunu çalışmış. Bütçe sonrası, yeni yılda -hani geçen sene Sayın Şentop'un sözü vardı, ilk iş hayvan hakları yasasıydı; gerçi yapamadık ama- ilk iş, geçen senenin sözünü tutalım, ikinci iş de bir an önce bu konuda hep birlikte bir sorumluluk alalım. Çünkü sosyal medyada hepimize gelen telefonlarda yüreğimiz acıyor ama yapabilecek bir şey olmuyor. Bunda ulusal bir politikaya ihtiyaç var, sorumluluk hepimizin diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben de çok önemli bir konu olduğunu düşünüyorum. Teşekkür ediyorum dile getirdiğiniz için.

Evet, bütçe maratonunun son maddesine geldik ama kısa bir ara vereceğiz izin verirsiniz. Birleşime beş dakika ara vereceğiz, sonra 7'nci maddeden, son maddeden devam edeceğiz.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.26

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.36

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

BAŞKAN – 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 7- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 7'nci madde üzerinde gruplar adına ilk konuşmacı İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 7'inci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, bir önceki konuşmamda seçim bölgem olan ve itibarsızlaştırmaya çalıştığınız Ankara'nın sorunlarından bahsetmiştim. Şimdi ise memleketim, doğduğum topraklar olan Bitlis'in meselelerinden bahsedeceğim. TÜİK araştırmalarında en yoksul şehirler arasında yer alan Bitlis'i konuşacağım. İşsizliğin yüzde 25'leri bulduğu güzel Bitlis'ten bahsedeceğim.

Kıymetli milletvekilleri, TÜİK verileri üzerinden bölgedeki yoksulluğu daha önce de dile getirmiştim. Bitlis; çorak, bitik hiçbir şey yetişmeyen bir il, bir bölge değildir. Bitlis'te işsizliği çözenin pek çok kapısı vardır, bu kapıların en önemlisi ise tütündür. İktidarınızda yani 2008 yılında tekelin 6 sigara fabrikası yabancı bir tütün firmasına satılmıştır. Bu fabrikalardan biri Bitlis Sigara Fabrikasıdır, fabrika kapatılmıştır. Sonuç olarak, Bitlis'te tütüncülük bitme noktasına gelmiştir. Bitlis tütünü, gerek kokusu gerekse kalitesi sebebiyle dünyada sayılı tütünler arasındadır. Rahmetli Ecevit'in bu tütünden özellikle getirttiği, rahmetli Özal'ın "Bitlis tütünü dünya piyasasını yerinden oynatır." dediğini hepimiz biliriz ve hepimizin malumdur. Bugün yapılması gereken, Bitlis'in tütün sorununu çözebilme. Dilinizden düşürmediğiniz yerlilik ve millîlik ilkesine uygun bir şekilde Bitlis'in evlatlarının çalışacağı, Bitlisli şirketlerin işleteceği bir tütün fabrikasıyla, Bitlis sigara markasını dünya piyasasına sokmak için çalışılmalıdır. Bitlisliler tütün fabrikalarını geri istemektedirler, tütünü kalkınmanın anahtarı olarak görmektedirler.

Sayın milletvekilleri, Bitlis'te sağlık alanında da ciddi eksiklikler vardır. Şehirde çocuk yoğun bakım ünitesi maalesef yoktur, onkoloji ve çocuk hastalıkları bölümleri ise sadece görüntüde vardır. Onkoloji ise trajikomik bir meseledir. 57'nci Hükümet döneminde rahmetli Osman Durmuş'un -ki rahmetle ve minnetle anıyorum- Adilcevaz ilçesine bacasız bir fabrika gibi hediye ettiği Adilcevaz Onkoloji Hastanesinin bugün sadece tabelası kalmıştır. Bu hastane bölgenin en önemli sağlık merkezi olacakken basit bir devlet hastanesi hâlinde kalmıştır. Ahlat'ta, muhtarlarımızın verdiği bilgiye göre Ahlat, Adilcevaz, Bitlis arasında, bir çocuk doktoru gezerek âdeta üçlü hasta bakabilmektedir. Bu durumlar gerçekten utanç vericidir.

Bitlisliler buradaki eksikliklerin çözülmesini beklerken çok farklı hadiselerle karşılaşmaktadırlar. Ankara'da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kararıyla bir günde, hiçbir istişare yapılmadan Tatvan Devlet Hastanesi ve Rahva çevresinde bulunan alanlar Tatvan'dan alınıp Bitlis merkeze bağlanmıştır. Geçtiğimiz gün buradaki mahalle muhtarları da bir araya gelerek bu düzenlemeleri protesto ettiler, böyle kararların istişareyle alınması gerektiğini vurguladılar. Biraz araştırdığımızda bu alanlarda yol üstünde kalan son derece değerli ve ranta açık hazine arazilerinin olduğunu biliyoruz. Şimdi soruyorum: Kimler Ankara'dan bu kararı aldırıp servetlerine servet katma planları yapmaktadırlar? Emin olsunlar ki Tatvan'ın da Bitlislinin de kaynaklarını kimseye yedirmeyeceğiz. Umarım bu yanlışlardan dönülür ve sosyal medyadan "memleketime dokunma" çağrısı yapan gençlerimizin istekleri yerine gelir, protesto etmek zorunda kalan muhtarlarımızın sorunları derinleşmeden çözülür.

Kıymetli milletvekilleri, Bitlis-Tatvan-Ahlat yolunda da önemli sorunlar mevcuttur. Ahlat şehir geçişinde Karayolları Genel Müdürlüğü bir çalışma yaparak asfaltlama uygulaması yapmıştır, bundan dolayı Karayollarına teşekkür ediyorum ancak 8 kilometrelik güzergâhta sadece 2 yaya üst geçidi mevcuttur. Ahlatlılar açısından bu, ciddi bir güvenlik sorunudur. Ayrıca, 8 kilometrelik şehir geçişi yolunda yeterli bir emniyet şeridi olmadığından özellikle kış aylarında araç arızaları yaşanmakta ya da kazalarda trafik güvenliği sıfıra inmektedir. Bu sebeple yol, güvenlik şeridi için acilen genişletilmelidir. Bu güzergâhtaki yol ayrımlarına da "köprülülük kavşak" ya da "battıktı" diye tabir edilen alt geçitlerden yapılması elzemdir. Yoksa sık sık yaşanan kazalar ve hatta ölümler devam edecektir. Ahlat şehir geçişi Ahlat'ı ikiye bölmektedir. Şehrin gelişmesi ve kalkınması için yerleşim yerleri arasındaki bağlantının kopmaması şarttır. Ahlat'ın iki yakası bir araya getirilmeli, Van Gölü kıyısına ulaşılması için bahsettiğim tedbirler alınmalıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Bitlis'in merkezinde önemli bir proje gerçekleştirilmektedir. Dere üstü ıslah projesiyle Bitlis merkezinde bütün şehri boydan boya bölen derenin üstünün açılacağı, alanın genişleyeceği ve nefes alınacak bir ortam oluşacağını bilmekteyiz. Eskişehir Porsuk Çayı projesi nasıl bütün Türkiye'de biliniyorsa Bitlis dere çalışması da tam anlamıyla gerçekleştirildiğinde şehrimiz için bir itibar eseri olacaktır. Projede emeği geçenleri canı gönülden tebrik ediyorum. Ancak projenin hazırlanması sürecinde yapılan istimlaklarda ciddi mağduriyetler oluşmuştur. Dere çevresinde dükkânları yıkılacak esnafın çoğu şikâyetçidir. Bir kısmının dükkânlarına rayiç olarak çok düşük meblağlar ödenmiştir. Dükkânların bir kısmında tapu olmadığı için daha derin mağduriyetler yaşanmaktadır. Bu konuyu Grup Başkan Vekilimiz Sayın Lütfü Türkkan dile getirdikten sonra Bakanlık ve belediye koordinesinde ikinci bir ekspertiz çalışması yapılmıştır; bundan dolayı da teşekkür ediyorum ancak yine ciddi bir değişiklik olmamıştır. Buradaki esnafın işlerine devam edebilmeleri için hiçbir alternatif sunulmamıştır, yer gösterilmemiştir. İktidara yakın bazı kişiler dışında bu istimlak sürecinden memnun olan bir Bitlisli hemşehrime görülmemektedir.

CEMAL TAŞAR (Bitlis) – Yanlış demişler size Sayın Hocam, yanlış, yanlış; baştan sona yanlış.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Bu esnaflar ne yapacaklar?

Sayın Başkanım...

CEMAL TAŞAR (Bitlis) – Konuşmana üzüldüm, yanlış hepsi. Yanlış bilgi.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Milletvekilim, doğru bilgiyi siz çıkar, buradan sunarsınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bize sıra gelmiyor ki.

CEMAL TAŞAR (Bitlis) – Bitlisli benim bak, yanlış verdin bilgiyi.

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edelim.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Bu esnaf ne yapacaklar? Bitlis'i terk mi etmelerini istiyorsunuz? İyi bir iş yaparken bile mağduriyetler yaratacak kötü yönetim sergilemeyi nasıl başarıyorsunuz Allah aşkına? Bitlis dere projesi en baştan gözden geçirilmelidir. Mağduriyetler giderilmeli, vatandaşlarımızın yıllardır yaşadıkları toprakları terk etmek zorunda kalmaları engellenmelidir. Esnaflarımızın mesleklerini yapmaya devam etmeleri için adımlar atılmalıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, 3'üncü maddedeki konuşmamda bahsetmiştim, Bitlis dere projesindeki istimlak mağduriyetleri gibi Ankara'nın göbeğinde "Hergele Meydanı" olarak bilinen alanda da sorunlar mevcuttur. Belki sizin tuzunuz kuru olduğu için gitmemişsinizdir ama Ankara'da yaşayan herkesin hayatında bir kez de olsa yolunun düştüğü, bir şeyler aldığı bu alandaki ikinci el ve spot piyasası eşya satan esnaf mağduriyet içindedir. Bölge önce acele kamulaştırma, sonra da riskli alan kararlarıyla istimlak edilmiştir. Yerine yurt yapılacağı ifade edilmektedir. Burada bir dönüşüm olması doğrudur, yurt için de iyi bir tercihtir. Ancak esnafın mülkiyetindeki dükkânların istimlak bedellerinin değerlerinin neredeyse onda 1'i olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca, esnafa taşınmaları için gösterilen alanda ise hiçbir inşaat mevcut değildir. Buraların bazı dernek ve vakıflara verilerek farklı amaçlarla kullanılacağı da, aldığımız duylara göre, iddia edilmektedir. Hem Bitlis'te hem Ankara'da ve muhtemeldir ki ülkemizin pek çok yerinde istimlak faciaları yaratmaktasınız. Küresel salgının ekonomiyi, esnafı vurduğu bu dönemde 500 lira kira yardımı yapmayı ballandıra ballandıra anlatıyorsunuz ama esnafın dükkânlarına sadaka verir gibi rayiç bedeller verip çekiliyorsunuz, sonra bu çatı altına gelip bütçe talebinde bulunuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Milletın gözü yaşlıyken, milletın karnı açken bu bütçeden şatafata, ölü yatırımlara harcayacağınız her kuruş meşru değildir. Bu kürsüye çıkıp "İktidar size verilmeyecek." diyecek kadar kibre boğulmuş durumdasınız. Vatandaşa kuru ekmeği layık görüp milletın adamlığından bahsedecek kadar kendinizi kaybetmişsiniz. Türk milleti sizi kendinize getirmeyi iyi bilecektir. Sandıkla yüzleştiğiniz gün, Bitlis'teki rantın da, mağdur Hergele esnafının da ne demek istediğini çok iyi anlayacaksınız.

Bu düşüncelerle bütçemizin hayırlı olmasını, Türk milletine hayır getirmesini niyaz ediyor; hepinizi, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Lütfi Kaşıkçı.

Buyurun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekran başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yeni bütçeyle birlikte aslında bir yılı daha geride bırakmış bulunmaktayız. Geride bıraktığımız yıl hem ülkemiz hem de dünya için sarsıcı gelişmelerin yaşandığı, toplum hayatını derinden etkileyen bir yıl oldu. Felaketlerin her türlüşünü art arda yaşadığımız 2020 yılının hiç şüphesiz en çok iz bırakan olayı, coronavirüs salgını ve bu salgın karşısında çaresiz kalan dünyamızdır. En gelişmiş laboratuvar imkânlarına sahip ülkelerin dahi çok kötü bir sınav verdiği dönemi insanoğlu, büyük bir şaşkınlıkla izlemek ve kendisine tavsiye edilen yeni normale adapte olmakla geçirdi. Geldiğimiz noktada ülkemiz, aldığı önemli tedbirlerle bu süreci daha az kayıpla geçirmek adına büyük ve gayreti teşekküle şayan bir süreç geçirdi. Bu zorlu süreç bizlere bir ülkenin altyapısının, sağlık altyapısının güçlü olmasının ne kadar kıymetli olduğunu tekrar gösterdi. Bu vesileyle seferberlik ruhuyla on aydır milletimizin sağlığı için mücadele eden tüm sağlık çalışanlarına huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Bu mücadele sırasında kendi sağlığını hiçe sayarak ebediyete irtihal eden sağlık çalışanlarımıza da Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, her ne kadar 2020 yılını hafızalarımızda bıraktığı derin felaketlerle hatırlayacak olsak da Türk tarihine bıraktığı anlamlı gelişmeleri de görmezden gelemeyiz. 2020 yılı içerisinde yaşanan askerî ve politik gelişmelerin bugün için kıymeti tam olarak anlaşılmasa dahi ileride Türk tarihi açısından dönüm noktalarından biri olarak kayda geçtiğini hep birlikte göreceğiz.

Peki, ne mi yaşandı 2020 yılında? Egemenlik hakkımız olan Ayasofya Camisi'nin milletimizin ibadetına açılması, 1974 yılından itibaren Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde "hayalet şehir" olarak bilinen kapalı Maraş'ın sivil yaşama açılması, Azerbaycan'a ait olan ancak yıllardır Ermenistan tarafından işgal altında tutulan Karabağ bölgesinin işgalden kurtulması, yine, Türk milletini enerjide dışa bağımlılıktan kurtarmak adına yapılan çalışmalar neticesinde Karadeniz'de ilk hidrokarbon keşfinin yapılması.

Değerli milletvekilleri, Ayasofya'nın ibadete açılması, kapalı Maraş'ın açılması, Karabağ'ın işgalden kurtulması ve derin denizlerdeki hidrokarbon keşfi bu yıl içinde yaşanan önemli gelişmeler olarak kayıtlara geçmiştir. Her ne kadar yaşanan bu gelişmeler bu Meclis kürsüsünden küçümsenmeye çalışılsa da kıymeti hem milletimiz tarafından hem de tarih önünde tescillenmiştir.

Değerli milletvekilleri, dünya enerji tüketimine paralel olarak ülkemizde de enerji tüketimi artmaktadır. Neredeyse dünya tüketiminin yüzde 1'ini tek başına Türkiye gerçekleştirmektedir. Bu artışa paralel olarak bütçeden ayrılan payın her yıl arttığı ve bu miktarın cari dengemizi olumsuz yönde etkilediği bir gerçektir. Her ne kadar son yıllarda yenilenebilir enerji kaynaklarımızı artırsak da doğal gaz ve petrol hâlâ ülkemiz için önemli bir enerji kaynağı olma özelliğini sürdürmektedir. Türkiye İstatistik Kurumunun verilerine göre, Türkiye'nin 2019 yılı toplam ithalatı 202 milyar 705 milyon dolar olarak gerçekleşirken, enerji ithalatı faturamız ise 41 milyar 184 milyon 553 bin dolar olmuştur. İthalat rakamları, enerji kaleminin, ülkenin cari açığı üzerinde çok büyük etkisi olduğunu göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, KİT Komisyonu üyesi olarak, enerji alanında faaliyet gösteren özellikle, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ve BOTAŞ gibi kurumlarımızı yakinen takip etme fırsatı bulduğumuzu ve bu kurumların ülkemizin enerji ihtiyacını karşılayabilme adına nasıl özveriyle çalıştığına da şahitlik ettiğimizi buradan bildirmek isterim. Ülkemizin enerji faturasının kabarcıklığını düşürebileme adına Enerji Bakanlığının ortaya koyduğu vizyon doğrultusunda özellikle, 2018 yılından itibaren kendi deniz filomuzu kurarak hem derin denizlerde Barbaros Hayreddin Paşa ve Oruç Reis gemileriyle sismik araştırma yapılarak rezerv alanları belirleniyor hem de Fatih, Yavuz ve Kanuni gemilerimizle sondaj faaliyetleri gerçekleştiriyoruz. Bu çalışmaların netice verdiği ve ilk keşfin 21 Ağustos 2020 tarihinde 300 milyar metreküp, ikinci keşfin ise 17 Ekim 2020 tarihinde ve 85 milyar metreküp olduğu Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından milletimizle paylaşıldı.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı'nın bir amacı da bu necip milleti gelecek yüzyıla kendi öz kaynaklarıyla, dışa bağımlılıktan kurtulmuş bir şekilde ulaştırmaktır. Dün uluslararası şirketlere yaptırdığımız sismik ve sondaj çalışmalarına hem milyonlarca dolar para ödeyip hem de "Yeterli rezerviniz yoktur." cevabını alıyorduk. Ancak, şimdi, kendi gemilerimiz ve kendi

yetişmiş insanlarımızla sismik ve sondaj çalışmalarımızı yapıp sonuç almaya başlamamızın büyük gururunu yaşıyoruz. (MHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bugün, savunma sanayimize uygulanan ambargonun bir benzerini de dn enerji sektöründe millileşme hamlelerine başladığımız zaman Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının kıymetli yöneticilerine yaptılar. Dn enerji sektöründeki ambargoları bize Tuna-1 kuyusunda hidrokarbon yatağı olarak nasıl geri döndüyse bugün savunma sanayisindeki ambargolar da yarın bize GKBey helikopteri, ATMACA füzesi, Millî Muharip Uçağı olarak geri dönecektir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Genel Başkanımız Devlet Başeli Bey'in de ifade ettiğı üzere "Hiçbir ambargo, hiçbir yaptırım, hiçbir baskı ve tehdit bizi yolumuzdan döndüremez. Bu vesileyle bir çalışıyorsak on çalışacağız, bir yapıyorsak yüz yapmayı deneyeceğiz. Hiç kimseye eyvallah demeyeceğiz, muhannete muhtla düşmeyeceğiz." Türkiye Cumhuriyeti bağımsız ve egemen bir devlettir; kendi kaderine kendisi yön verir, istikamet çizer. Türkiye'yi cephe ülke, mevzi ülke, siper ülke görenler şaşkınlık içerisinde bocalayan şuursuzlardır. Boynumuza tasma geçmez, ayaklarımıza pranga vurulmaz, irademiz rehin edilmez. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, enerjide atılan bu güçlü ve kararlı adımların milletimiz tarafından takdirle karşılındığı ortada. Kısa ve orta vadede kendi enerjimizi, kendi enerji ihtiyaımızı karşılama noktasında yatırımların artarak devam ettiğini görmekteyiz. Bu manada, Doğı Akdeniz'de yapılan arama çalışmalarına paralel olarak ileride bulunup çıkarılacak doğıal gazın ülkemize taşınmasının hangi noktadan yapılacağı da ilgili kurumlardan tarafından planlanmaktadır.

İşte, bu planlamalar yapılırken Doğı Akdeniz'de âdeta bir havuz konumunda olan İşkenderun Körfezi'nin stratejik konumundan daha fazla faydalanılması gerektiğı inancındayım. Dörtyol'daki 263 bin metreküplük LNG depolama kapasitesiyle dünyanın en büyük depolama kapasitesine sahip FSRU tesisimizle, 2019 yılında 14 milyon 816 bin 411 varil ham petrol Batman'dan Dörtyol'a taşıyan Batman-Dörtyol Ham Petrol Boru Hattı'yla, yine, Dörtyol'daki özel dağıtım şirketlerinin liman ve güçlü altyapılarıyla, İşkenderun ve Payas'daki güçlü demir elik sektörünün varlığıyla ilimizin enerjide önemli bir s olma potansiyeli taşıdığını ifade etmek isterim. Dörtyol başta olmak üzere, ilimizin tamamı enerjide önemli bir görev üstlenmeye hazır hâlde dir. Ayrıca, Dörtyol ilçemizdeki Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına ait 6 bin dönümlük arazinin varlığı, bölgemizde planlanan rafineri ve petrokimya tesisleri için en uygun alanın bir başka yer değıl, Dörtyol ilçemiz olduğunu açıkça göstermektedir. İlimiz istihdamına önemli katkı sağılayacak bu tesislerin Hatay'da temellerinin atılması tüm hemşehrilerimizi de ayrıca mutlu edecektir.

Sayın Başkanım, sözlerime son vermeden önce, Hatay, üreten, rettiğıyle de ülkemize katma değıer sağılayan bir ilimiz. Hatay üretmeyi seviyor, dolayısıyla üretirken de ülkemize katma değıer sağılıyor. Bu manada, Hatay'da, sayın milletvekillerimizin, tüm siyasi partilerdeki milletvekillerimizin de takdir edeceği üzere çok önemli yatırımlar gerçekleşti. Özellikle Reyhanlı'daki Reyhanlı Barajı gerçekten mega bir projeydi. Baraj bitti, su tutmaya başladı. Ancak bu projenin yanından birkaç mega projemiz daha var. Bu projelerin hayata geçmesini istememizin tek sebebi de üretmek ve ülkemize katma değıer sağılamak, başka hiçbir sebebi de yok. O yüzden, özellikle Gaziantep milletvekillerimiz de burada, Kahramanmaraş, Kilis, şanlıurfa milletvekillerimiz, hepimizin dört gözle beklediğı bir Amanos Tüneli var. Bu Amanos Tüneli gerçekten Hatay için çok stratejik bir tünel olma özelliğı taşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN – Tamamlayalım lütfen.

LÜTFİ KAşIKİ (Devamla) – Bu tünel hayata getiğı takdirde yüzlerce fabrikanın birden bacaları ttmeye başlayacak. O yüzden, bölgedeki tüm ilerimizin böyle dört gözle, hasretle beklediğı bir tünel. Hatta bu tünelin uzunluğunun 19 kilometre olacağı ifade edilmişti ve Hassa ile Dörtyol ilçemizi birbirine bağılayacaktı. O zaman Milliyetçi Hareket Partisi İl Başkanıydım, ifade ettim; 19 kilometrelik bu tünelin ismiyle ilgili de bir önerim olmuştu o zaman. "Hatay'da 19 Aralıkta ilk kurşun atılmıştı, 19 kilometrelik bir tünel. Dolayısıyla bu tünel, Amanos Tüneli değıl, '19 Aralık İlk Kurşun Tüneli' olsun." diye de bir ifadem vardı. O ifademi de yine buradan, yüce Meclisten, bu kürsüden ifade etmek istiyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Biz bu yatırımların inşallah Hatay'a geleceğini mit ediyoruz ve istiyoruz.

Tekrardan Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAşAR (Samsun) – Lütfi Başkan, Hatay'a yapılan bütün yatırımları destekliyoruz.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Tnel yapılacak Başkanım.

BAşKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Remziye Tosun.

Buyurun Sayın Tosun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değıerli milletvekilleri; ilgili madde üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, 22 Ekim 2020 tarihinde yine siyasi bir soykırım operasyonuyla gözaltına alınıp tutuklanan HDP Diyarbakır İl Eş Başkanlarımız Hülya Alkmen Uyanık ve Zeyyat Ceylan şaşsında, tüm siyasi tutsakları saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Geçmiş yılların btçelerinde olduğı gibi bu yıl hazırlanan bütçenin de ne yazık ki halkın sağılık, eğıitim, sosyal güvenlik ve sosyal hizmetler ihtiyaçlarına cevap vermediğı ortadadır. Amaçlanan halkın çıkarları değıl, sermayenin, işverenin, rantının, yandaşın, eş dost, akrabasının çıkarları olunca ortaya böylesi, yerli ve yabancı tekellerin ve savaş lobisinin ihtiyaına göre hazırlanmış bir bt çıkmıştır. Emekçiler, işçiler, gençler, kadınlar bu btde yok çünkü halkın bt hakkı yok sayılmıştır. Bt hakkı yok sayıldığı için muhalefet partileri, demokratik kitle örgütleri, emek örgütleri, kadınlar ve kadın örgütleri, sağılık emekçileri, emekliler, kısacası iktidar dışında tüm kesimler bu sürecin dışında tutulmuştur. Daha da ötesi, tek adam rejimiyle birlikte Meclis de baypas edilerek bu bt saray tarafından hazırlanmıştır. Saray rejiminin bu btsinde de çocuklar yok, engelli bireyler yok; sağılık, eğıitim, kamu hizmetine erişim ve sosyal güvence hakkı yok; eşitlik, özgürlük, adalet, insan hakları bu btde yine yok. Peki bu btde ne var? Yağıma var, talan var, yolsuzluk var, rant var, ekolojik yıkım var.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ezbere sözler bunlar. Burada hizmet var, mücadele var, memleket aşkı var, sevdası var, vatan mücadelesi var.

REMZİYE TOSUN (Devamla) – 2021 yılı btsine baktığımızda yine, gelir eşitsizliğinin derinleştiğini, adaletsizliğin büyüdüğünü görüyoruz. En ağır yük olan vergiler üzerinden bir kez daha emekçi halka yüklenirken toplanan bu vergiler ise halka geri dönmüyor. Halk için ne bir kamu hizmeti üretiliyor ne de halka iş sağılayacak, halkın yaşam kalitesini yükseltecek yatırımlar yapılıyor. Peki, AKP topladığı bu vergilerle ne mi yapıyor? Tek adam rejimini güçlendirmeyi hedefleyen alanlara harcıyor; savaşı, rantı, toplumsal yaşamın sınırlandırılmasını, kamusal alanların tasfiyesini finanse ediyor. Sonuç ortada; daha fazla sömürü, daha fazla yoksulluk, açlık, sefalet, işsizlik, daha fazla baskı, daha fazla cezaevi, daha fazla işkence, daha fazla ölüm. Çiğ gibi büyüyen halkın demokrasi talebi ve iradesine rağımen AKP ve küçük ortağı MHP yaşamı savaş ve şiddetle i ie, yeni baştan düzenlemeye çalışıyor; bunun finansmanını, hazırladığı bu bt aracılığıyla yapıyor, maliyetini ise düzenin en büyük mağıduriyetini yaşayan halkımıza yüklüyor. Milyonlar, insanca yaşamanın ve insanca çalışmanın her gün daha da zorlaştığı bu pandemi koşullarında

hayatlarını altüst eden sorunlarının çözülmesini beklerken bu iktidar, kendi bekası uğruna kamu kaynaklarını savaşa ve savunma sanayisine aktarmaya devam ediyor. İktidar, kendi gelir ve gider ödeneklerine, örtülü ödeneklerine yüzde 50'nin üzerinde zam yaparken halka açlığı, yoksulluğu dayatıyor; kendileri israf içinde yaşayıp yetim hakkı yemeye devam ederken, bütçeyi hortumlarken "Yoksulluk da zenginlik de insanın fitratında var." diyerek halka şükretmeyi tavsiye ediyor. (HDP sıralarından alkışlar)

Bu bütçeyle biraz daha sona geldiniz. Tek gerçek var, o da sizin gidecek olmanızdır. (HDP sıralarından alkışlar) Bu vesileyle, milyonların talebini buradan bir kez daha haykırıyoruz: HDP olarak saraya, savaşa değil, işçiye, emekçiye adil, demokratik ve toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir bütçe istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, yaşadığımız pandemi sürecinden hayatın birçok alanı olumsuz etkilendi. Eğitim alanı da iktidarın yanlış eğitim politikalarından dolayı bu süreçten en çok etkilenen alanlardan biri oldu. Eğitim hakkı temelinde bütün çocukların nitelikli eğitime ulaşmasının her koşulda sağlanması gerektiğini bir kez daha açıkça gösterdi. Pandemi süreci, dünyada yaşanan eşitsizliği belki de ilk defa böyle gün yüzüne çıkardı.

Eğitim sisteminde aylardır süregelen bir bocalama var. Pandemiyle birlikte uygulamaya konulan uzaktan eğitim sistemi sadece ekonomik ve teknolojik imkânları olanların erişebileceği bir sistem oldu. Bu imkânlarla sahip olmayan çocuklar ise uzaktan eğitim sisteminde dâhil olamadı ve Bakanlık bu çocukların eğitim hakkı için hiçbir çaba da sarf etmedi. Salgın öncesinde dahi yoksulluk nedeniyle örgün eğitime erişemeyen binlerce çocuk vardı; şimdi, salgın sırasında, yoksulluk nedeniyle bilgisayar ve internete erişemeyen binlerce çocuk daha eğitim hakkından mahrum kalmıştır. Fırsat eşitsizliği gittikçe derinleşmiştir. Burada asıl sorun, iktidarın tüm öğrencilerin uzaktan eğitime ulaşamadığını bilmesine rağmen herhangi bir önlem almamış olmasıdır.

İlgili sivil toplum kuruluşları, eğitim sendikaları bu konuda Hükûmeti defalarca uyarmıştır ancak öğrenci ve öğretmenlere yönelik ücretsiz internet, tablet, bilgisayar dağıtılması, vergilerin kaldırılması gibi öneriler Bakanlıkça gündeme dahi alınmadı.

Bakın bu fotoğrafa, Mardin'in Kızıltepe ilçesinde çekilmiş. Bu çocuk, interneti olmadığı için pandemiden dolayı kapalı bir kafenin internetiyle EBA'dan derse girmeye çalışıyor; bu kış mevsiminde ayağının çıplak olması da cabası. (HDP sıralarından alkışlar) Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde, bu fotoğrafta olduğu gibi, binlerce çocuk yoksulluktan kaynaklı eğitim hakkına ulaşamıyor.

Bakın, bir fotoğraf daha paylaşmak istiyorum. Yüksekova'nın Serindere köyünde yaşayan, üniversiteye hazırlanan Çiğdem kızımız ne diyor: "Ya, biz kaçınıcı yüzyılda yaşıyoruz? İnsanlar uzaya gidiyor, bizde hâlen şebeke sıkıntısı var. Ben yetkili olsaydım utanırdım." diyor ve ekliyor: "Siz de farkındasınız, doğu ile batı arasında şu dağlar kadar fark var." (HDP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O eskidendi eskiden, şimdi değil.

REMZİYE TOSUN (Devamla) – Keşke bu manzaralar karşısında, körelmiş vicdanlarınız biraz olsun sızlayabilseydi; belki o zaman eğitim alanında piyasacı, rantçı, antidemokratik politikalarından vazgeçip her çocuğun parasız, ana dilde eğitim alması ve yoksulluğun azaltılması için biraz daha çabanız olurdu. Bu manzaranın sorumlusu sizsiniz. Eğitim gibi son derece önemli bir alanda yaşanan bu fırsat eşitsizliğinin sorumlusu sizsiniz. Krizi, yoksulluğu derinleştiren; bütçe kaynaklarını eğitime, sağlığa değil, savaşa aktaran sizsiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, OHAL kapsamındaki ihraçlarla yaratılan adaletsizlik hâlâ devam ediyor. Ataması yapılmayan öğretmenler sorunu büyümeye devam ediyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Konuşmacının doğudan haberi yok.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Söyledikleri doğru değil, gerçek dışı beyanlar.

REMZİYE TOSUN (Devamla) – Siyasi iktidar ve Millî Eğitim Bakanı öğretmen açığını kapatmamakta ısrar ediyor. Pandemi süreci de tıpkı darbe sürecinde olduğu gibi fırsata çevrilip güvencesiz çalışma şekli olan ücretli öğretmenlik de kalıcı hâle getirilmek isteniyor.

Özetle, öğretmenlere 3600 ek gösterge verilmemesi, uluslararası sınavlardaki başarısızlıklar, eğitime erişimde yaşanan sorunlar ve daha birçok açıdan Türkiye'de eğitim sisteminde büyük bir kriz yaşanıyor. İktidar, eğitim alanında söz konusu rantçı, bilimsellikten uzak, antidemokratik politikalarında ısrar ederse bu kriz tablosu, Covid-19 pandemisiyle büyük bir çöküşü de beraberinde getirecektir.

Türkiye'de ana dilde eğitim yok sayılmaya devam ediyor. Bugün, dünyanın birçok ülkesinde ana dilde eğitim ve öğretim hakkı anayasal güvence altına alınmıştır. Türkiye'deki durum ise oldukça vahimdir. Devletin farklı dil ve lehçelere yaklaşımı sadece yasakla kalmamış; ana diller yok sayılmış, inkâr edilmiş, özellikle okullarda asimilasyonlar uygulanmıştır.

Peki, ana dil neden önemlidir? Ana dil, halkların geçmişini geleceğe bağlar. Toplumlar tarihsel ve kültürel birikimlerini ana dilleri aracılığıyla sonraki kuşaklara aktarır. Bu yüzden Türkiye'de bir an önce bu yasakçı zihniyet bir kenara bırakılmalı, çok dilli kamu hizmetleri hayata geçirilmeli ve Türkiye'de konuşulan tüm dillerde eğitim hakkı anayasal güvence altına alınmalıdır.

Bizim için en büyük mücadele gerekçelerinden biri olan ana dilde eğitim hakkı, vazgeçilmez, en temel insan haklarından biridir ve sizler bunu anlayana kadar bizler mücadeleye ve savunmaya devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına son konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Kani Beko.

Buyurun Sayın Beko. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 bütçesi, ülkemizde, milyonların salgın sürecinde ekmek ve gelir kaybı yaşadığı, işsizliğin arttığı, esnek ve güvencesiz çalışmanın yaygınlaştığı, işçilerin kıdem tazminatı başta olmak üzere neredeyse bütün haklarının hedefe konulduğu koşullarda hazırlanmıştır. İşte bu süreçte hepimizin gözü kulağı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun yürüttüğü görüşmelerdedir. 10 milyona yakın asgari ücretli işçi, ailesiyle birlikte açlık sınırı altında yaşarken Komisyondan insan olmaktan kaynaklanan temel ihtiyaçlarını giderecek bir maaş beklemektedirler.

Asgari ücretle çalışan işçilerin hazırlamış olduğu örnek bir tablo: Aylık giderleri; kira 1.500 lira, elektrik 250 lira, su 150 lira, doğal gaz 600 lira, ulaşım 250 lira, mutfak 1.000 lira, eğitim 400 lira, sağlık yok -asgari ücretlinin hastalanmaya hakkı da yok- sosyal etkinlik yok, çay ve kahve yok. Toplam 4.150 lira, asgari ücret ise 2.324 lira; açlık sınırı 2.500 lira, yoksulluk sınırı ise 8 bin lira.

Asgari ücretle çalışan 10 milyona yakın işçinin hepsi sanki bekârmış gibi, 1 işçi için hesap yapılmaktadır. Asgari ücret belirlenirken işçinin ailesi de dikkate alınmalı, en azından 4 işçi için hesaplanmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

OECD verilerine göre asgari ücretin satın alma gücü açısından Türkiye, OECD ülkeleri içerisinde 18'inci sırada yer almaktadır. Ayrıca, Türkiye, Avrupa ülkeleri içerisinde asgari ücreti en düşük ülkeler arasındadır. 2003 yılında asgari ücretin yıllık tutarıyla 25 altın alınabilirken 2020'de yıllık net asgari ücretle sadece 10 cumhuriyet altını alınabilmektedir. Bir yılda doğal gaza yapılan yüzde 40 oranındaki zam sonrası, asgari ücretle çalışan, kışın birinci derece yakınlarıyla aynı evi paylaşmaktadır.

Adalet halkın ekmeğidir, işçilerin de geleceğidir. (CHP sıralarından alkışlar) Asgari ücret kararını verenlerin adil ve vicdanlı olmasını bekliyoruz. Unutmayalım ki asgari ücret sadece işçilerin meselesi değil, asgari ücret bir memleket meselesidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu nedenle diyorum ki: Asgari geçim indirimi, asgari ücretin dışında kalmalıdır, asgari ücretten kesinlikle vergi alınmamalıdır, işçi ve memur ayrımı yapılmamalıdır. Tek asgari ücret olmalı, işçi memur ayrımı ortadan kaldırılmalıdır. Asgari ücretle çalışan işçilere de Şeker ve Kurban Bayramı'nda en az birer maaş tutarında iki ikramiye verilmesi için Meclis gerekli adımları atmalıdır.

Değerli milletvekilleri, açıklanan son işsizlik verilerine göre geniş tanımlı işsiz sayısı 10 milyona yükselmiştir, bu rakam 95 ülkenin nüfusundan fazladır. Covid-19 ve ekonomik krizin iş gücü piyasaları üzerindeki tahribatı ağır bir biçimde sürmektedir. İşsizlik Fonu'nun yüzde 90'ını amacı dışında kullandınız, 135 milyar liranın sadece yüzde 10'unu işsiz kalan işçilere verdiniz; bu, Anayasa'ya aykırıdır. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde, hayatlarını çalışarak kazanan fabrika işçileri, küçük esnaf, seyyar satıcılar, çiçekçiler, müzisyenler, düzensiz ve günübirlik işlerde çalışanlar, tüm dünyayı saran ve yayılma hızı ülkemizde de her geçen gün devam eden coronavirus salgını nedeniyle zor durumda kaldılar.

Alınan tedbirler haklı olabilir ancak bunlar pek çok sektörü bitirip bu sektörlerde çalışan milyonlarca emekçiye evlerine ekmek alamaz duruma getirmiştir. Devletin özellikle koruması gereken en korumasız, güvencesiz kesimlerin başında gelen sendikası olan işçiler, küçük esnaf, seyyar satıcılar, çiçekçiler, müzisyenler, düzensiz ve günübirlik işlerde çalışan 5,5 milyon vatandaşımız maalesef gelirini kaybetmiştir.

Buradan uyarıyorum: Genel sağlık sigorta primini ödemeyen 5 milyona yakın vatandaşımız 2021 yılında, borçları ertelenmezse birinci derecede yakınlarıyla birlikte devlet ve üniversite hastanelerinde tedavi olamayacaklardır. Bu bütçenin asıl gündemi bu olmalıdır.

Önemli bir konu: Siyasi partilerde olduğu gibi sendikalarda da baraj sistemi devam etmektedir. Haziran ayında 15 sendikanın yetkisi bitti. Meclisten yeniden yetki alamazlarsa 50 bin işçi, ailesiyle birlikte 250 bin kişi mağdur olacaktır. OECD ülkeleri arasında sendikalaşmada son sıradayız. Sendikal hak ve özgürlüklerin önü açılmalı, siyasi ve sendikal barajlar kaldırılmalıdır. Sendikalar darbelerle karşıdır, demokrasiden yanadır. Ülkemizde 10 milyona yakın sendikalı ve örgütlü işçi olsaydı Türkiye darbeler ülkesi olmazdı. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Recep Tayyip Erdoğan ve saray Türkiye ekonomisinin yüzde 5-6 oranında büyüdüğünü söylemektedir. Madem öyle, peki, neden ülkemizde 10 milyona yakın işsiz var? Neden işçi sağlığı, iş güvenliği önlemleri için bütçe ayırmadınız, bugüne kadar 25 bin işçinin ölümüne sebep oldunuz? İşçilerin ölümüne neden olanların kalbi kurusun, kalbi kurusun, kalbi kurusun diyorum! (CHP sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

Başta Soma, Ermenek madenleri olmak üzere ülkemizin birçok iş yerlerindeki iş cinayetlerinden ders almadınız. Bugün iş cinayetlerinde Avrupa'da 1'inci, dünyada maalesef 3'üncü durumdayız. Yürümek isteyen madencileri dövdünüz, hak ettikleri maaşları vermediniz.

Sağlık emekçileri ve çalışanlar corona virüsüne karşı bizi korumak için hayatını ortaya koyarken onları şehit saymadınız. Dünya Sağlık Örgütü ve ILO "Corona meslek hastalığıdır." demesine rağmen, siz kabul etmediniz. Neden 620 bin sağlık emekçisine görev vermediniz? Neden 500 bin öğretmenin ataması yapılmadı diye 100'e yakını intihar etti? Neden 30 bine yakın sosyal hizmet uzmanı iş bekliyor? Neden kamuda 14 bin engelli açığı varken engellilerin atamasını yapmadınız? Neden Samsun'da işsiz olan bir yurttaşımız "iş, aş" diyerek intihar etti? Neden biliyor musunuz? Çünkü 5'li çeteye para vermekten kasada para kalmadı, para kalmadı! (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili mücadele arkadaşlarım, saray on sekiz yılda 18 işçinin çalışacağı bir fabrikanın temelini bile atamadı.

Emeklilerimizin durumu ise: 13 milyon emekli vatandaşımız var; 8 milyonu açlık sınırının altında yaşıyor, 5 milyon emekli ikinci bir işte çalışıyor, geri kalan emekliler de iş arıyor. Asgari ücretin de altında yani 1.500 TL maaş alan, yaşam mücadelesi veren milyonlarca emeklinin dörtte 1'i seyyar satıcılık yapıyor.

Değerli milletvekilleri, başını yastığa koyan milyonlarca insan geceleri aç yatarken saraya ballı börek verdiniz, millete kuru ekmek yedirdiniz, 5'li çeteye de peşkeş çektiniz.

3,8 milyon kredi borcumuz varken 125 milyar doları Merkez Bankasından bir gecede nereye gönderdiniz? 5 milyon dolar Tunus'a para verdiniz, Suriyelilere 300 milyar lira verdiniz, emeklilikte yaşa takılanlara hak ettikleri 10 milyar vermediniz. Şimdi, EYT'liler diyor ki: "Edirne'den Kars'a, Jüpiter'den Mars'a; Türkiye Büyük Millet Meclisinde adalet varsa, çıksın artık bu yasal" (CHP sıralarından alkışlar)

Bu bütçe halkın bütçesi değildir, bu bütçe sarayın bütçesidir. Bütçede işçiler, köylüler, esnaflar, öğrenciler, engelliler, emekliler, EYT'liler, dullar, yetimler ve işsizler olmadığından dolayı biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu bütçeye "Hayır." diyoruz, "Hayır." diyoruz, "Hayır." Diyoruz! (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak, 2021 yılı bütçe gelirleri, 1 trilyon 101,1 milyar liradır; bütçe giderleri, 1 trilyon 346,1 milyar liradır. Bu bütçe açığı 245 milyar lira olarak öngörüldü. 922,7 milyar lira vergi topladınız. Bu vergileri kimden aldınız, kimlerden aldınız? İşçiler, memurlar, köylüler, esnaflar, çiftçiler ve yurttaşlardan aldınız. Meksika Devlet Başkanı var olan tek Başkanlık uçağının, "Ülkede bu kadar yoksulluk varken binmeye utanırım." diyerek 120 milyon dolara satmış olduğu tek Başkanlık uçağının parasını hazineye bırakmıştır. Bizdeyse uçan sarayla birlikte, sarayın 16 adet lüks uçağı vardır. Sorduğumuzda ise AKP'liler diyor ki: "Uçaklarla, lüks makam arabalarıyla biz sarayın itibarını koruyoruz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

KANİ BEKO (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bize göre bu ülkenin itibarı, sevgili mücadele arkadaşlarım, saray değil, makam arabaları değil; bu ülkenin itibarı Nazım Hikmet'tir. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu ülkenin itibarı Uğur Mumculardır. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu ülkenin itibarı Bahriye Üçoklardır. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu ülkenin itibarı Deniz Gezmiş'tir. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu ülkenin itibarı Ulusal Kurtuluş Savaşı'mızın lideri ve Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'tür. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, biz de teşekkür ediyoruz.

Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

Şahıslar adına ilk söz İzmir Milletvekili Sayın Ceyda Bölünmez Çankırı'nın.

Buyurun Sayın Çankırı. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

2020 yılı, Covid-19 salgını yanı sıra hem dünya hem de ülkemiz için musibetlere ve doğal afetlere maruz kaldığımız bir yıl olarak geçti. Geçmişte yaşanan insani krizler ve afetler karşısında yeterli hazırlığa sahip olmamanın bedelini ağır bir şekilde

ödedik.

1999 yılında Gölçük depreminde dedesini kaybetmiş bir vatandaş olarak, ülkemizde depremlerde ve doğal afetlerde hayatını kaybetmiş bütün vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet ve yakınlarına sabırlar diliyorum.

30 Ekim tarihinde seçim bölgem olan İzmir'de yaşadığımız depremin ilk anından itibaren Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla, son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım, bakanlarımız, milletvekillerimiz, teşkilatlarımız, belediyelerimiz, arama kurtarma ekiplerimiz, AFAD'ımız, Kızılayımız, UMKE'miz ve itfaiyecilerimizle hemşehrilerimizin yanındaydık. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

Ülkemizin dört bir yanından gelen aynı ve nakdî yardımları Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt Selçuk koordinasyonunda, Sosyal Yardımlaşma Vakfı üzerinden ihtiyaç sahiplerine ulaştırdık. İzmirli hemşehrilerim adına huzurlarınızda Sayın Bakanımıza ve tüm Kabine üyelerimize teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

Türkiye olarak devlet, millet el ele olduk. Devlet, milletin emrinde hizmet etti, emek verdi. İlk önce enkazın altında hiçbir canımız kalmaması diye, daha sonra da hiçbir canımızın aç ve açıkta kalmaması için mücadele ettik. Medeniyetimizin var olan dayanışma, yardımlaşma kültürünü kurumsallaştırmış bir hâle dönüştürerek tüm koordineyi sağlaması adına kurumlarımızı İçişleri Bakanlığımız bünyesinde kurulan AFAD Başkanlığı çatısı altında birleştirdik. AFAD koordinasyonunda planlı, bilinçli, donanımlı bir şekilde arama kurtarma, enkaz kaldırma ve hasar tespiti faaliyetlerini de titizlikle yürüttük. Sayın Süleyman Soylu Bakanımızın kararlılığı ve vizyonuyla AFAD bugünkü güçlü durumuna ulaştı. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Son on yılda Hükümetimizin kentsel dönüşüm çabaları sonucu ortaya çıkan sağlam yapı stoku artışları, bugün 6,6 büyüklüğünde bir depremde olumsuz bilançoğu sınırlandırdı. Enkaz hâline gelen binaların 2000 yılında Yapı Denetim Yasası ve Deprem Yönetmeliği'nden öncesinde yapılan binalar olduğunu da görüyoruz.

Depremin ilk anından itibaren Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın Murat Kurum ve ekibinin sahada gerçekleştirmiş olduğu teknik ve bilimsel çalışmalar sonucunda, önümüzdeki hafta, depremde tamamen yıkılan binaların yerine TOKİ Başkanlığımız tarafından az katlı, konforlu binaların inşasına ivedi bir şekilde başlıyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) İzmir depremi sonrası yirmi gün boyunca bilfiil sahada olan bir milletvekili olarak gururla ifade etmek istiyorum ki Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak, hamdolsun, başka ülkelere muhtaç olmadan kendi yaralarımızı sardık ve sarmaya devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." düsturuyla, en zor günümüzde milletimize sahip çıkan bir anlayış içerisinde olduk. Bizim anlayışımıza göre devlet insan için vardır, insana hizmet için vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletimizin beklentileri, ihtiyaçları, ülkemizin hedeflerine ulaşmak için ne gerekiyorsa AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı onu yapmıştır ve yapmaya devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bu bütçe, 2020'de depremde evini kaybedip 2021'de sıcak yuvasına kavuşacak vatandaşlarımızın bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu bütçe, arama kurtarma ekiplerimizin gayretleriyle günler sonra kurtarılan Elif ve Ayda bebeğin geleceğinin bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu bütçe, Doğanlar Apartmanı'nda annesini kaybeden engelli kardeşimiz Buğra'nın bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu bütçe, Rıza Bey Apartmanı'nda vefat eden diş hekimi Zarife Doğan nezdinde tüm sağlık çalışanlarımızın bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu bütçe, depremzedelerimize ve yakınlarına mekânlarını açarak ücretsiz ikramlarda bulunan esnafımızın bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu bütçe, kentsel dönüşüm kapsamında güvenli ve depreme dayanıklı inşa edilecek binlerce konutun bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (Devamla) - Bu bütçe, depremden kırk yedi gün sonra, iki duvar arasında sıkıştığı yerden kurtarılan "Aşık" isimli kedi ve tüm hayvanların yaşam hakkını gözetken bir bütçedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün sadece ülke sınırlarımız içerisinde değil, dünyada yaşanan tüm afetlere, insani krizlere anında ve etkili bir şekilde müdahale edebilen Türkiye varsa, bugün her türlü tehdit ve saldırıya göğüs gererek "büyük ve güçlü Türkiye" hedeflerine emin adımlarla yürüten bir devletimiz varsa bunu öncelikle Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve ak kadrolara borçluyuz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

"Rabb'im devletimize ve milletimize zeval vermesin." duasıyla sözlerime son verirken bütçe görüşmelerinin hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci konuşmacı Manisa Milletvekili Sayın Bekir Başıevirgen.

Buyurun Sayın Başıevirgen. (CHP sıralarından alkışlar)

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Covid-19 nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Kesin hesap kanunu, Parlamente'ye bütçeyi kullanma yetkisi verildikten sonra, bu bütçenin ne tutarda, nereye kullanıldığını gösteren, denetimini yapan kanundur. Sayıştay denetim raporlarına göre, 2019 yılı merkezî yönetim hükümet bütçesiyle ilgili olarak 42 milyar 728 milyon lira ödenek üstü harcama yapılmıştır. Sayıştay, bu tutarın kanunla öngörülen yüzde 2'nin üzerinde, yüzde 4,85 olarak gerçekleştiğini tespit etmiştir. Bu harcamaların nerelere, hangi nedenlerle yapıldığı açıklanmamış, hesap verme sorumluluğu da yerine getirilmemiştir ve bu durum yüce Meclisin takdirine sunulmuştur. Bu kadar büyük bir sapma bütçe tekniği açısından kabul edilebilir değildir. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak mevzuatı açıkça ihlal eden bu durumun yüce Meclis tarafından onaylanmaması gerektiğini ifade ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, bir ülkenin gücü ve büyüklüğü vatandaşına sağladığı refahın yanı sıra zor dönemlerde vatandaşını ne kadar koruduğu ve ne kadar destek olduğuyla da ilgilidir. İçinden geçtiğimiz Covid salgını sürecinde iktidar ne yazık ki bu koruma ve destek olma gücünü vatandaşına göstermedi; başından beri aklın ve bilimin ışığında tutarlı ve bütüncül bir sağlık politikası yürütmedi; gerekli önlemleri almadı, almamakta da direndi; on binlerce insanımızın öldüğü bu durumdan başarı hikâyesi çıkarmaya, siyasi rant devşirmeye devam etti; şeffaf yürütmediği süreç nedeniyle halkı rehavete sürükledi; "Tükeniyoruz, ölüyoruz." diyen sağlık çalışanlarına kulaklarını tıkadı; yüzlerce sağlık emekçisi maalesef hayatını kaybetti. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Sağlıkçılar ve vatandaşlar hastanelerde yaşam mücadelesi verirken esnafın da nefesini kestiniz. Emekçilerin salgın sürecinin uzaması ve derinleşen ekonomik kriz nedeniyle yaşadığı iş ve gelir kayıplarını azaltacak adımları ısrarla atmadınız. Kapatma uygulamasıyla 383 bin iş yerini kapatarak yaklaşık 2 milyon çalışan ve ailesini açlığa terk ettiniz. Esnafa hiçbir destekte bulunmadınız. Tek adres olarak bankaları ve faizli kredileri gösterdiniz. En son açıkladığınız paketle de esnafa âdeta alay ettiniz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Peki, başka ne yaptınız? 10 milyon 287 bin işsiz, 5,8 milyon genç işsiz yarattınız. Ücretsiz izinle 2 milyon 164 bin

çalışanı günlük 39 TL'ye mahkûm ettiniz. 11 milyon 641 bin kişiyi aylık 899 TL'yle yaşamak zorunda bıraktınız. Yap-işlet-devret modeli projelere altı yılda 140 milyar TL'den fazla kur farkı ödediniz. Bu parayla 1,5 milyon EYT'li emekli yapabilir, 3600 ek göstergiyi çıkartabilir, salgın sürecinde 2 milyon esnafın her birine 70 bin TL hibe verebilirdiniz ama vermediniz. Salgın sürecinde, iktidarın "Öğretmen atamalarını yaptık, kaynaklarını ayırdık." demesine rağmen, yüz binlerce öğretmen hâlâ atama bekliyor, siz 60 bin atamayı bile yapmadınız. Yıllardır atama bekleyen binlerce ziraat, gıda, su ürünleri, orman mühendisleri ile veteriner hekimlerin de çığlığını hiçbir zaman duymadınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, iktidarın başarısızlık hikâyeleri bunlarla da bitmedi. İthalat sevdası yüzünden ürünü para etmeyip tarlasında kalan çiftçinin feryadını da duymadınız, çiftçiyi, köylüyü, tarımı bitirdiniz. İktidarınız döneminde tarımsal ithalata 111 milyar dolar ödenirken Tarım Kanunu'na göre ödemeniz gereken 221 milyar TL'yi çiftçiye ödemediniz, tarım ve hayvancılığı ithalat lobilerine peşkeş çektiniz, çiftçi borçlarını yapılandırmadınız, çiftçinin traktörlerini bile hacizle ellerinden aldınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bütçe konuşmasında "Domates üreticisi zorda." diyenlere "Domateste üretim yüzde 36, ihracat ise yüzde 100 artmış. Domates üreticisi nasıl zorda?" cevabını veren Tarım Bakanına bir kez daha sesleniyorum: Sayın Bakan, bu fotoğrafı geçtiğimiz ay bu kürsüden gösterdim, şimdi bir kez daha gösteriyorum. Burası Manisa'nın Turgutlu ilçesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Devamla) – Çiftçinin domatesi tarlada kaldı ve koyunlara yem oldu. Domatesin, biberin, patlıcanın gerçekleri burada. Sayın Bakan, siz gerçekten nerede yaşıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şimdi sizlere soruyorum: Kendi memleketinin gerçeklerinden haberi olmayan bir bakanın Türkiye'nin gerçeklerinden haberi olma ihtimali var mı? (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, istifa edebilmek de bir erdemdir. Damat bakan yönetemeyip, istifa edip nasıl gittiye siz de yönetemiyorsunuz, çiftçiyi bitirdiniz, tarımı bitirdiniz, hayvancılığı bitirdiniz, istifa edin ve lütfen görevi bırakın. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın bütçe sunumunda "Sahibi Sayın Cumhurbaşkanımızın bizatihi kendisidir." sözüne cevaben, bu bütçe, askıda ekmeğe muhtaç ettiğiniz, geçmediği yol ve köprü'nün parasını ödettiğiniz vatandaşın bütçesi değildir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bütçe pandemi döneminde ürününü tarlada bıraktığınız, traktörünü haczettığınız, borçlarını yapılandırmadığınız çiftçinin bütçesi değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir selamlama, lütfen...

BEKİR BAŞEVİRGEN (Devamla) – Bu bütçe devlete kırk yıl vergisini ödeyip devletin kendisine kırk gün bakmadığı esnafın bütçesi değildir. Bu bütçe Cumhurbaşkanı maaşının otuzda 1'ine layık görülen asgari ücretlinin bütçesi değildir. Bu bütçe önce maskesiz şimdi de aşısız bıraktığınız vatandaşın bütçesi değildir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bütçe atamayı çok gördüğünüz mühendis, öğretmen ve sağlıkçıların, düşünceleri yüzünden hapsettiğiniz gazetecilerin, 3600 ek gösterge bekleyenlerin, bir ömür çalıştırıp emekli etmediğiniz emeklilikte yaşa takılanların bütçesi değildir. Bu bütçe faiz bütçesidir. Bu bütçe rantçı bütçesidir. Bu bütçe dolar lordları ile yandaşların bütçesidir. Bu bütçe vergi adaletsizliğin bütçesidir. Bu bütçe 5'li çetenin kıyak bütçesidir, kıyak. Bu bütçe haramzadelerin bütçesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Biz bu bütçeyi sonuna kadar reddediyoruz, reddediyoruz, reddediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Gerçek dışı beyanların tamamını reddediyoruz. Milletin bütçesi milletimizden tam not almaya devam edecek; milletle beraber, durmak yok, yola devam.

BAŞKAN – Evet, 7'nci madde üzerinde...

Sayın Özkan, söz istiyorsanız...

7'nci madde üzerindeki tüm görüşmeler, konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi on dakikayla soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz.

Sayın Öztürk...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Bakanım, seçim bölgem Kırıkkale'de uzun zamandır yaşlı bakım ve huzurevi ihtiyacı gün geçtikçe artmakta, yaşlılarımız başka illere gönderilmektedir. Bu bakımdan, Kırıkkale'ye ihtiyacı karşılayacak yaşlı bakım ve huzurevi ne zaman kazandırılacaktır? Ayrıca, yine Kırıkkale'de sosyal hizmet merkezi sadece il merkezinde vardır. Yine, il merkezine gelemeyen mağdur vatandaşlarımızın ihtiyacını karşılamak üzere, kuzey ve güney ilçelere cevap verecek, hiç olmazsa 2 tane sosyal hizmet merkezi açılabilir mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sayın Bakanımıza: Evde hasta bakım teknikerlerinin personel dağılım cetvellerini Bakanlığınızca hazırlamış olduğunuz Evde Sağlık Yönetmeliği'ne uygun olarak düzenlemek ve atama sayılarını artırmak hususunda önümüzdeki günlerde bir çalışma yapmayı planlıyor musunuz? Bunları, evde hasta bakım teknikerlerini filyasyon ekiplerinde de görevlendirmeyi düşünüyor musunuz?

ÇAYKUR'daki işçi teknikerleri gibi Türkiye Kömür İşletmeleri, Türkiye Taşkömürü gibi kamu iktisadi teşebbüslerindeki sayıları 5 bini bulmayan, Maliye bütçesine de katkı sağlayan, KPSS ve mülakatla işe giren daimî statüdeki işçi teknikerlerinin teknik statüde 399/2 sayılı memur kadrosuna geçiş hakkı ne zaman verilecektir?

Son olarak, ankilozan spondilit hastalarına birçok ülkede sürücü belge hakkı verilirken ülkemizde bu hakkın verilmemesinin sebebi nedir? Bu hastalığın araç kullanmaya engel ne gibi olumsuz etkileri vardır?

BAŞKAN – Sayın Işık...

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sorum Sayın Zümrüt'e: 22 Temmuz'da, Van'da, geri gönderme merkezinde 3 güvenlik görevlisinin tecavüzüne uğrayan İranlı mülteci kadın, her gün cinsel şiddete uğrayan onlarca kadından sadece biri. Gözaltında cinsel taciz ve tecavüze karşı hukuki yardım bürosuna 1 Ocak-25 Kasım 2020 tarihleri arasında 75 kadın gözaltında cinsel şiddete uğradığı için başvurmuştur. Büro çok sayıda kadının baskı ve korku gibi nedenlerle başvuruda bulunmadığını, gerçekte bu sayının çok daha fazla olduğunu belirtmiştir. Bu durumlardan haberinizi var mı? Herhangi bir girişiminiz oldu mu, olmadıysa bundan sonra olacak mı?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Çulhaoğlu...

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, sorum Sayın Bekir Pakdemirli'ye, Tarım Bakanına: 13/6/2018 tarihinde 22 milyon 990 bin lira bedelle

ihalesi yapılarak sözleşmesi imzalanan Kökez Sulama Göleti ve Sulama Projesi, Adana ilimiz Aladağ ilçesi Kökez köyü sınırları içerisinde, Aladağ ilçesinin 15 kilometre kuzeybatısındadır. Kökez Göleti dip savağından alınacak suyla 4.250 dekar tarımsal alanın sulanmasına olanak sağlayacak bu projenin imzalandığı tarihin üzerinden iki buçuk yıl geçti, henüz inşaatı başlamadı. Aladağ'da ve Kökez köyünde yaşayan hemşehrilerim adına soruyorum: Bu inşaat ne zaman başlayacak? Köylülerimiz tarlalarını hangi tarihte sulayacaklar? Bunun kısa sürede bilgisinin verilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Sorum Sayın Bakana: Radyoloji teknikerleri çok dertli ve sıkıntılı. Coronavirüs nedeniyle hasta yoğunluğu yaşanan, acil şartlarında filyasyon ve acil şartlarında çalışma içinde olan radyoloji bölümlerinde röntgen odalarındaki çalışma koşulları dikkate alındı mı? Aynı hastaya yapılan çekim sayıları belli mi? Gereksiz tetkikin önüne geçmek için çalışmalar yapılıyor mu? Son bir haftada coronavirüs nedeniyle radyolojiden kaç kişi vefat etti ve vefat eden kişilerin aileleri için herhangi bir çalışma var mı? Radyoloji teknikerlerinin sağlığını düşünmek için gerekli önlemler alındı mı? Çekim ünitesinde minimum 2 kişi çalışıyor mu? Alım sayıları, atamalar artırıldı mı? Radyoloji teknikerleri endişeli, devamlı ölüm haberlerinin gelmesi üzerlerinde baskı oluşturmakta, ailelerine yansıyan psikolojik sorunlar yaşanmaktadır; acilen bu alanlar düzeltilmeli. Atama ve alımları da artırmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Bakan, Bakanlığınızla ilgili bir soru soracağım, bir de öneride bulunacağım. Anayasa'daki sosyal devlet ilkesine rağmen, SMA hastaları için yeni tedavi seçenekleri ödeme kapsamında değil. Ayrıca, yakın zamanda ödeme kapsamına alınan bazı ilaçlardaki kriter engelleri ve tedarik sorunları nedeniyle bazı aileler ilaç alamıyor. Bu nedenle, aileler yardım kampanyaları yapıyor. Devlet her yere buldu, 100-150 çocuğuna birkaç milyon lirayı bulamadı. Kaynak sıkıntısı varsa size bir önerim var: Elektrik faturalarına yansıyan TRT payını ülke genelindeki SMA hastası çocuklarımızın tedavilerinde kullanmak üzere bir fon oluşturalım, TRT yerine oraya aktaralım. Zaten TRT iktidarın borazanlığından başka bir şey yapmıyor, milletin çoğu orada yok zaten; milletin parasıyla AKP reklamı yapılacağına hayırlı bir işe harcanmış olur.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan...

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Teşekkürler.

Şimdi, öncelikle ben birkaç konuda bir açıklama yapayım. Ülkemizin kalkınma vizyonu çerçevesinde insanımızı merkeze alan ve milletimizi daha müreffeh yaşam standartlarına ulaştırmaya çalışan bir çaba içerisindeyiz ve bu samimi çabalarımızın da sonuçlarını alıyoruz. Şimdi, biz Türkiye'mizin farkındayız, Türkiye'mizin uluslararası arenadaki gücünün de ve göstergelerindeki iyileşmelerin de farkındayız ama ne yazık ki burada vekillerimizin bazıları bu göstergelerdeki iyileşmeleri görmek istemiyorlar. Olumlu bir gösterge varsa güvenilir olmuyor, olumsuz bir gösterge olduğu zaman da güvenilir bir veri oluyor. Şimdi, şöyle bir şey var, ben cümlemi şöyle kurdum: Türkiye'de aşırı yoksulluğun üstesinden geldik dedim. Peki, aşırı yoksulluk ne demek? Satın alma gücü paritesine göre günlük 1,90 doların altında olmak demek ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı olsun, Dünya Bankası olsun, bütün uluslararası raporlarda bunu görebiliyorsunuz. 2003 yılında 2,5 milyon aşırı yoksul vatandaşımız varken şimdi bu rakam sıfıra inmiş durumda. Bunu söylemek mi suç? Ama bu göreceli yoksulluk demiyorum ben, "aşırı yoksulluk" diyorum. Dolayısıyla, lütfen bununla iftihar edelim, bu güzel bir şey, yaptığımız sosyal yardım programlarıyla, daha adil paylaşımlarla bunu sağlayabildik. İnşallah, daha da geniş programlar sağlayarak biz göreceli yoksulluğun da azaltılması noktasında büyük bir ivme kazanacağız.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Aşırı zenginliği de azaltın Sayın Bakanım. Aşırı zenginliği de azaltın.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Onun haricinde, iki gün önce bir veri daha yayınlandı, lütfen, takip edin uluslararası göstergeleri. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının bir verisi var. Bakın, bu her yıl yayınlanıyor ve biz üst üste iki senedir çok yüksek insani gelişme seviyesindeyiz, iki senedir üst üste ve şöyle diyor... Son on yedi yılda 42 basamak yükselerek 54'üncü sıraya geldik biz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Hay Maşallah!

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Hay maşallah, evet, maşallah. Dolayısıyla, lütfen, bunları görelim. İlk önce 2002'de orta insani gelişmedeydik, 2009'da yüksek insani gelişmeye çıktık, iki senedir çok yüksek insani gelişme. Niye olumlu verilerden bu kadar gocunuyorsunuz? Niye olumlu verilerden gocunuluyor? (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan, artık finale geldik, biraz daha sakın, bitirelim bu işi.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Dolayısıyla...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Gelir dağılımı adaletsiz de ondan Sayın Bakan.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Sayın Vekil, Sayın Vekil, ülkemizin SGK sağlık harcamalarına bakarsak; 32 milyardan şu anda 136 milyar, 137 milyara gelmiş durumdayız. Geri ödeme kapsamındaki ilaç sayımız 3.986'dan 8.884'e çıktı. Peki, bu ne demek? 2006'da 4,5 milyar harcadığımız ilaçlara şu anda 40 milyar harcıyoruz demek. Peki, kaç tanesi yetim ilaç? Tam tamına söyleyeyim: 235 tane yetim ilacımız var.

Peki, SMA ilaçları? Biz SMA ilaçlarını karşılamıyor muyuz? 2017'den beri SMA Tip 1, Tip 2, Tip 3 sonradan girdi ve biz bütün dünyada yaygın olarak kullanılan SMA ilacını karşılamaktayız, geri ödeme listemizde ve buna da ayırdığımız kaynak 2 milyar lira.

Peki, başka tedavi yöntemleri var mı? Evet, dünyada 2 tane daha ilaç var fakat buna dair, SMA Hastalığında Güncel Tedaviler Çalıştayı yapıldı 28 Kasım 2020'de Sağlık Bakanlığımız tarafından ve orada, Sağlık Bakanlığında, bu çalışmada Bilim Kurulu şunu dedi: Gen tedavisinin etkinliğine dair bilimsel platformlarda yayımlanan kanıtların henüz yeterli düzeyde olmadığı ve hâlihazırda uygulanan tedavinin üstünlüğüne dair kanıt bulunmadığı, yapılan bazı çalışmalarda, başta karaciğer yetmezliği, trombosit sayısında düşüklük olması gibi ciddi yan etkilerinin bulunduğu... Dolayısıyla ilk önce Sağlık Bakanlığı tarafından bu tedavinin etkinliği konusunda bir durum, bir kanıt gelmeli ki biz de ondan sonra bunu geri ödeme listesine alıp almamayı değerlendirebilelim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Yanlış konuşuyorsun!

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Biz vatandaş...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Başvuru yapıldı, kabul etmediniz.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Bakın, yetim ilaçlarımız var. Biz her canın... Bizim bütün vatandaşlarımızın sağlığı bizim için kıymetli, yüzde 99 sosyal güvenlik sistemini sağlıyoruz, bütün ilaçları elimizden geldiğince sisteme dâhil etmeye çalışıyoruz. Ama bakın, bilimsel kurulun yaptığı bir çalıştayı bahsediyoruz. Ben doktor değilim, bilimsel kurulun yaptığı bir çalıştayı sonuçlarından bahsediyorum. Lütfen... Doktor olanlar karar veriyor buna, bizler değil.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Ben de doktorum, ben de biliyorum.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Bakın, Sayın Başkan, bir konuya daha gireceğim.

Bugün biz bütçe teklifi üzerine burada bulunuyoruz ve ben burada sabahtan beri eğitim harcamalarımızın arttığından, sosyal adaleti daha perçinleştirmek için sağlık harcamalarımızın arttığından, sosyal hizmetlerimize daha fazla kaynak ayırdığımızdan bahsediyorum. Biz bunu verirken şu kitapta olan verilerle söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Yani kitaptaki verilerle söylüyorum ama inanmıyorsunuz. Ondan sonra da bir vekilimiz çıkıyor “Ben bu bütçe hakkına inanmıyorum, buradaki bu bütçeye inanmıyorum, önemli görmüyorum, değersiz görüyorum.” gibi cümleler sarf edebiliyor. Ya, burada bakın ne yazıyor? “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” yazıyor. Burada, Parlatentonun millî iradesini, en önemli hakkı olan bütçe hakkını, en önemli gücü olan bütçe hakkını bu kadar değersizleştirmeye, önemsizleştirmeye milletvekillerimizin dahi hakkı yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü en önemli hakkı, en önemli kanunlardan birisini görüşüyoruz bugün biz burada. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan...

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI ZEHRA ZÜMRÜT SELÇUK – Dolayısıyla değerli görememek gibi bir... Bakın, buradaki konuşmaları değerli görmemek, başta Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimiz dâhil olmak üzere, buradaki bütün milletvekillerimize saygısızlıktır, nezaketsizliktir, en kibar hâliyle hakarettir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Şehit madenci ailelerine devlette istihdam hakkı vermiyorsunuz, 2003-2014 yılları dışındaki şehit madenci ailelerine devlette istihdam hakkı vermiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7'nci madde üzerinde görüşmeler tamamlandı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Meclisin saygınlığına uygun konuşan herkesin aynı nezaket çerçevesinde karşılık gördüğüne, yürütme adına senede bir kez Meclise gelen bakanların millî iradeye ve milletin seçtiği temsilcilerine saygılı olmaları gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, 11'inci günün sonundayız. Buraya gelip bu yüce Meclisin saygınlığına uygun gelen, ona uygun konuşan, ona uygun tonda, onu uygun üslupta konuşan herkes aynı nezaket çerçevesinde karşılık gördü; bunun tersini yapanlar da aynı şekilde cevabını aldılar. Biz isteriz ki buraya yürütme adına gelen ve senede bir kez gelen bakanlar, millî iradeye ve milletin 81 ilde seçtiği temsilcilerine hep saygılı olsunlar, üslup açısından da öyle olsun ve dikkat edildiyse, özellikle, başta aileden sorumlu Bakan olmak üzere, kadın bakanlara karşı da tüm parti grupları bir hassasiyet, bir özen gösterdiler.

İSMET YILMAZ (Sivas) – Hiç görmedik, hiç görmedik.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gecenin sonunda, bütçenin sonunda, gün boyunca takınılan üslubun hilafında, nasıl bir niyetle olduğunu şimdi sorgulayamayacağım bir üslup problemi yaşıyorsanız; bu, birbirimize karşı göstermemiz gereken nezaketin dışında, sizin nasıl bir anlayışla gün boyu başka bir üslup ama son konuşmada bir başka üslubu takınmanız başka bir şeyi sorgulatır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kalp kırmamak, bütçenin sonunda, bu vakitten sonra sizin buradan rencide edilerek ayrılmanız adına sadece ve sadece “Sayın Bakan, sakın bir daha bunu yapmayın.” diyorum ve son sözümü söylemiş oluyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan...

22.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, bütçe görüşmelerinde sabır gösteren bütün milletvekillerine teşekkür ettiğine, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk'un cevap hakkını kullandığına, kalp krizi geçirerek hayatını kaybeden Muğla ili Ula Belediye Başkanı İsmail Akkaya'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gecenin artık son bütçe görüşmeleri sırasında milletvekillerimiz, bütün siyasi parti grupları, herkes yoruldu. Bu anlamda, sabır gösteren bütün milletvekillerimize, gruplarımıza yürekten teşekkür ediyorum.

Tabii, bu noktada, bütçe görüşmeleri sırasında bugün 60 milletvekilimiz ve tabii, yine, sataşmalardan dolayı da söz alanlarla beraber 80'in üzerinde milletvekilimiz söz aldı, konuştu. Tabii, burada “Barika-i hakikat müsademe-i efkârdan tezahür eder.” diyoruz; mademki hakikat güneşi fikirlerin çatışmasından ortaya çıkar ve bunu da yönetecek İç Tüzük'ümüz, İç Tüzük'ü de ete kemiğe büründüren Kıymetli Meclis Başkan Vekilimiz. Pek çok husus ileri sürüldü ve gerçekten ağır eleştiriler de yapıldı, biz de sabrettik ve bu noktada da Sayın Bakanımız cevap hakkını kullandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu da kıymetli ve önemli çünkü tarihe not düşülen konuşmalar. Bundan da Parlamento geleneğimizin kazançlı çıktığını, çıkacağını düşünüyoruz.

Bu vesileyle, son olarak, geçen hafta Muğla ziyareti gerçekleştirmiştik, o ziyarette de kendisiyle görüştüğümüz Muğla Ula Belediye Başkanı İsmail Akkaya, 62 yaşında, kalp krizi geçirmiş ve hayatını kaybetmiştir ve kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına, Muğla teşkilatımıza, Muğlalı hemşehrilerimize, Ulalı hemşehrilerimize başsağlığı dileklerini iletıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başınız sağ olsun Başkanım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sağ olun.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Divan olarak kalp krizi geçirerek hayatını kaybeden Muğla İli Ula Belediye Başkanı İsmail Akkaya'nın ailesine başsağlığı dilediklerine ve bütçe görüşmelerine katkı sağlayan tüm milletvekillerine, bakanlara, bürokratlara, Başkanlık Divanı üyelerine ve Meclis çalışanlarına teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de Divan olarak başsağlığı dileklerimizi ve ailesine sabırlar iletiyoruz.

Değerli milletvekilleri, bugün 11'inci gün, yarın 12'nci gün ve son konuşmaları yapacağız yarın ve bütçenin oylaması gerçekleşecek. Ben de bugüne kadar bütçe görüşmelerine katkı sağlayan tüm sayın milletvekillerimizi, Sayın Bakanları, bürokratlarımızı, Başkanlık Divanı üyelerimizi, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığındaki değerli arkadaşlarımızı, Meclisimizi çalıştırmak için emeği geçen tüm arkadaşlarımı kutluyorum, hepsine teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

BAŞKAN – 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin maddeleri kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylama yarınki birleşimde, son konuşmalardan sonra yapılacaktır.

Programa göre bütçenin tümü üzerinde son konuşmaları ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin açık oylamalarını yapmak için 18 Aralık 2020 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.54